



STORTINGET

Dokument 15:2

(2021–2022)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

**Spørsmål nr. 151-300
04.10–09.11 2021**

Innhold

151.	Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. persontransport på jernbane, besvart av samferdselsminister .	11
152.	Fra stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa, vedr. palestinske menneskerettsorganisasjonar som terrororganisasjonar, besvart av utenriksminister	12
153.	Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. cystisk fibrose og Kaftrio, besvart av helse- og omsorgsminister .	12
154.	Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. pålagt nullutslippskrav for ferjeflåten, besvart av olje- og energiminister	13
155.	Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. garantier for at ikke straum frå Europeiske kol eller gasskraftverk blir brukt til elektrifisere sokkelen, besvart av olje- og energiminister	14
156.	Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. tester og prøver i skolen, besvart av kunnskapsminister	15
157.	Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. om at utenriksministeren mener at hun ikke har noe ansvar for norske sikkerhetsinteresser, besvart av utenriksminister	16
158.	Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. biodrivstoffpolitikken, besvart av finansminister	17
159.	Fra stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe, vedr. konsekvenser vil en utredning av Nye Veier AS, besvart av samferdselsminister	17
160.	Fra stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide, vedr. Thorbjørn Jaglands bok «År i fred og ufred», besvart av statsminister	18
161.	Fra stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes, vedr. prosjektene Rv. 4 Hunndalen-Mjøsbrua og E6 Otta-Dombås, besvart av samferdselsminister	19
162.	Fra stortingsrepresentant Kathy Lie, vedr. barnevernet, besvart av barne- og familieminister	19
163.	Fra stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide, vedr. beslutningen om å legge ned Andøya og flytte overvåkingsflyene til Evenes, besvart av forsvarsminister	20
164.	Fra stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø, vedr. opsjonsbeskatning, besvart av finansminister	21
165.	Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. Videreføring av sjømatruta, besvart av fiskeri- og havminister	21
166.	Fra stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø, vedr. Statens undersøkelseskomisjon i Stavanger, besvart av helse- og omsorgsminister	23
167.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. Israel, besvart av utenriksminister	23
168.	Fra stortingsrepresentant Anna Molberg, vedr. prosjektene Rv 25 Hamar-Løten, besvart av samferdselsminister	25
169.	Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. kollektivavtalen mellom Helfo og Legeforeningen, besvart av helse- og omsorgsminister	25
170.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. Jærmuseets søknad om overtakelse av en F-16 maskin, besvart av forsvarsminister	26
171.	Fra vararepresentant Kristoffer Robin Haug, vedr. føde- og barseltilbud i Oslo, besvart av helse- og omsorgsminister	27
172.	Fra stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand, vedr. et intervju med statsminister Støre i Financial Times den 25. oktober, besvart av finansminister	28
173.	Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. en demokrati- og menneskerettighetsaktivist som utsettes for livsfare ved retur til hjemlandet, besvart av justis- og beredskapsminister	29
174.	Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. fradeling av kårboliger på landbrukseiendom, besvart av kommunal- og distriktsminister	29
175.	Fra stortingsrepresentant Ingjerd Schou, vedr. mulighetene for å etablere den nye politihøyskolen i Moss, besvart av justis- og beredskapsminister	30
176.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. hvordan regjeringen vil bekjempe overgrep mot barn som for eksempel barneekteskap nasjonalt og internasjonalt, besvart av barne- og familieminister	31
177.	Fra stortingsrepresentant Grete Wold, vedr. afghanske asylsøkere, besvart av justis- og beredskapsminister	32
178.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. opprettelse av polititjenestesteder, besvart av justis- og beredskapsminister	33
179.	Fra stortingsrepresentant Morten Wold, vedr. barn i skolealder som henvises fra fastlege eller helsesykepleier til lokal optiker, besvart av helse- og omsorgsminister	33
180.	Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. permanent oppholdstillatelse i Norge, besvart av justis- og beredskapsminister	34

181. Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. markedsrett i matvarebransjen, besvart av barne- og familieminister	35
182. Fra stortingsrepresentant Helge Orten, vedr. gjennomføringen av E136 Dombås-Vestnes, besvart av samferdselsminister	36
183. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. norske statsborgere som befinner seg i leirene i Syria, besvart av utenriksminister	37
184. Fra stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt, vedr. midler for å sikre eksempelvis logopedkompetanse til distriktene, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	37
185. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. voldsepisoder i det offentlige rom i Oslo, besvart av justis- og beredskapsminister	38
186. Fra stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg, vedr. klimafinansiering til utviklingsland, besvart av utviklingsminister	39
187. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen, vedr. underernæring på sykehjem i Norge, besvart av helse- og omsorgsminister	40
188. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen, vedr. ambulansetjenesten, besvart av helse- og omsorgsminister	41
189. Fra stortingsrepresentant Mathilde Tybring-Gjedde, vedr. klimamål på 55 %, besvart av klima- og miljøminister	42
190. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. offentlig demonstrerer at de begår, eller planlegger å begå ulovligheter i media, besvart av justis- og beredskapsminister	42
191. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. statlig finansiering av pleie- og omsorgstjenestene, besvart av helse- og omsorgsminister	43
192. Fra stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim, vedr. innseilingsforholdene og farleden til Værøy, besvart av fiskeri- og havminister	44
193. Fra stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland, vedr. barneforlovelser, besvart av justis- og beredskapsminister	45
194. Fra stortingsrepresentant Trond Helleland, vedr. konkurranseutsettingen av persontogtrafikken, besvart av samferdselsminister	46
195. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. elektrifisering av norsk sokkel, besvart av olje- og energiminister	47
196. Fra stortingsrepresentant Erlend Larsen, vedr. utbyggingskostnadene i store kollektivprosjekter, besvart av samferdselsminister	47
197. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. merverdiavgift og særavgifter for varer, besvart av finansminister	48
198. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. regulere strømmarkedet, besvart av olje- og energiminister	49
199. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. avgift på skadelige kjemikalier i varer, besvart av finansminister	50
200. Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. norske jordbrukere og forbrukere av EUs rammeverk for bærekraftige matsystemer, besvart av landbruks- og matminister	51
201. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. innsatsen mot kriminelle gjenger og organisert kriminalitet, besvart av justis- og beredskapsminister	52
202. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. Metcentres tillatelse til å anlegge et demonstrasjonsanlegg for havvind, besvart av olje- og energiminister	52
203. Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. ubåtvraket U-864 utanfor Fedje i Hordaland, besvart av samferdselsminister	53
204. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. energimeldingen, besvart av olje- og energiminister	54
205. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. effekten for kommuner og fylker om veksten for 2022, besvart av kommunal- og distriktsminister	54
206. Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. Nysnø klimainvesteringer AS, besvart av næringsminister ..	64
207. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. ferje- og hurtigbåtavhengige småsamfunn langs kysten, besvart av samferdselsminister	64
208. Fra stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa, vedr. langtidsposten for psykosepasienter på SUS, besvart av helse- og omsorgsminister	65

209.	Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. opptrappingsplan for psykisk helse, besvart av helse- og omsorgsminister.....	66
210.	Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. Ullevål sykehus, besvart av helse- og omsorgsminister.....	67
211.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. havnespy, besvart av klima- og miljøminister	68
212.	Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. beregnet kostnad og gjennomsnittlig tilskudd pr elev i de offentlige videregående skolene, besvart av kunnskapsminister	69
213.	Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. etterretningstrussel mot Norge, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	70
214.	Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. opprettelsen av nye nasjonalparker i Norge, besvart av klima- og miljøminister.....	71
215.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. kutt i pensjonstilskudd og kapitaltilskudd for private barnehager, besvart av kunnskapsminister	71
216.	Fra stortingsrepresentant Abid Raja, vedr. private barnehagar i Noreg, besvart av kunnskapsminister	75
217.	Fra stortingsrepresentant Abid Raja, vedr. kompetansekrava til lærarar, besvart av kunnskapsminister.....	76
218.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. fullvaksinerte personer fra USA, besvart av helse- og omsorgsminister.....	77
219.	Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. arbeidslivskriminalitet, besvart av justis- og beredskapsminister.....	78
220.	Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. reaksjonen fra Tyrkia og landets president Erdogan på innblanding i landets indre anliggender, besvart av utenriksminister	78
221.	Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. runnervervelse og mulig ekspropriasjon, besvart av samferdselsminister.....	79
222.	Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. lokale politiposter i utsatte områder i Oslo, besvart av justis- og beredskapsminister	80
223.	Fra stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø, vedr. RV13 Suldal, besvart av samferdselsminister	81
224.	Fra stortingsrepresentant Ove Trellevik, vedr. Nye Veier AS, besvart av samferdselsminister	82
225.	Fra stortingsrepresentant Ove Trellevik, vedr. naturgass, besvart av olje- og energiminister.....	83
226.	Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. forutsigbare regler for krav til slokkevann, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	84
227.	Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. merinntektene fordelt på stat og kommuner fra strøm, besvart av finansminister	84
228.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. dyrepoliti i Vest politidistrikt, besvart av justis- og beredskapsminister.....	86
229.	Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. NVEs vedtak om å gi Statnett konsesjon til å etablere 38 meter høye strømmaster fra Hamang i Bærum til Smestad i Oslo, besvart av olje- og energiminister	87
230.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. innsynsrett etter Grunnloven § 75 f, besvart av statsminister .	88
231.	Fra stortingsrepresentant Geir Jørgensen, vedr. Statskrafts økte inntekter, besvart av næringsminister	90
232.	Fra stortingsrepresentant Marian Hussein, vedr. Sykehuset Kalnes, besvart av helse- og omsorgsminister.....	90
233.	Fra stortingsrepresentant Sandra Bruflot, vedr. Nye Veiers portefølje, besvart av samferdselsminister.....	92
234.	Fra stortingsrepresentant Sandra Bruflot, vedr. fordelingen av ansvarsområder mellom statssekretærene i Helse- og omsorgsdepartementet, besvart av helse- og omsorgsminister	92
235.	Fra stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe, vedr. kostnader knyttet til en eventuell oppløsning av Troms og Finnmark fylkeskommune, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	93
236.	Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. ferdigstille veterinærbygget på Veterinærhøgskolen på Ås, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	93
237.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. at petroleumsselskapene integrerer stresstesting av klimarisiko i sine beslutninger og rapporterer på dette til Oljedirektoratet, besvart av olje- og energiminister ...	94
238.	Fra stortingsrepresentant Ingvild Wetthus Thorsvik, vedr. rustesting av elever , besvart av kunnskapsminister..	95
239.	Fra stortingsrepresentant Nikolai Astrup, vedr. Nasjonalt forum for 2030-agendaen, besvart av statsminister...	96
240.	Fra stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim, vedr. prosjektet E6 Sørrelva-Borkamo i Nordland, besvart av samferdselsminister	96
241.	Fra stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe, vedr. kvalitetsreformen «Leve hele livet», besvart av helse- og omsorgsminister.....	97

242.	Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. miljøgifter, besvart av klima- og miljøminister	98
243.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. data som viser utviklingen av klimaeffekten av arealendringer over tid, besvart av klima- og miljøminister	99
244.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. at Bane Nor utelukker små bedrifter med bakgrunn i at selskapet «ikke ønsker enmannsforetak i Bane Nor», besvart av samferdselsminister	100
245.	Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. sykehus, besvart av helse- og omsorgsminister	101
246.	Fra stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide, vedr. Thorbjørn Jaglands bok «År i fred og ufred», besvart av statsminister	102
247.	Fra stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson, vedr. “Eksport av velferdsytelser”, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	102
248.	Fra stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson, vedr. rassikringen av Riksvei 13 i Suldal, besvart av samferdselsminister	103
249.	Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. verneregimet til norske vassdrag, besvart av olje- og energiminister	104
250.	Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. gassproduksjon til Europa, besvart av olje- og energiminister	105
251.	Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. Fosen-dommen, besvart av olje- og energiminister	105
252.	Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. næringspolitikk, besvart av næringsminister	106
253.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. sex uten samtykke, besvart av justis- og beredskapsminister	107
254.	Fra stortingsrepresentant Ingunn Foss, vedr. yrkesskadedekning, besvart av justis- og beredskapsminister	108
255.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. økte økonomiske- og personellressurser i Oslos bydeler, besvart av justis- og beredskapsminister	109
256.	Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. flere heltidsstillinger i offentlig sektor, besvart av kommunal- og distriktsminister	109
257.	Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. å redusere forskuddsbetalingen for AutoPASS-ferje, besvart av samferdselsminister	110
258.	Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. at minst 300 ledere i offentlig sektor tjener mer enn statsministeren, besvart av kommunal- og distriktsminister	111
259.	Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. oppløsning av Troms og Finnmark, besvart av kommunal- og distriktsminister	112
260.	Fra stortingsrepresentant Mathilde Tybring-Gjedde, vedr. studiespesialiserende utdanningsprogram, besvart av kunnskapsminister	113
261.	Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. å produsere mer hydrogen til det grønne skiftet, besvart av næringsminister	114
262.	Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. pasienter med sjeldne sykdommer i Norge, besvart av helse- og omsorgsminister	114
263.	Fra stortingsrepresentant Morten Wold, vedr. norske psykologstudenter som har måttet avslutte sin utdanning ved Elteuniversitetet i Budapest, besvart av helse- og omsorgsminister	116
264.	Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. tekstil, besvart av klima- og miljøminister	117
265.	Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. næringsdrivende som ønsker skilt til sin virksomhet, besvart av samferdselsminister	117
266.	Fra stortingsrepresentant Ingvild Wettrhus Thorsvik, vedr. å få en likere praksis som sikrer personer uten avklart identitet tilgang til grunnleggende banktjenester, besvart av finansminister	118
267.	Fra stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø, vedr. samferdselsmidlene mellom landsdelene fra 2013-2021, besvart av samferdselsminister	119
268.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. den Gamle Krigsskole, besvart av kultur- og likestillingsminister	120
269.	Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. at regjeringen har gjeninnført unntak fra fraværsreglene ut skoleåret, besvart av kunnskapsminister	121
270.	Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. at Stord lufthavn har søkt om at staten innlemmer flyruta Stord-Oslo i sine FOT-ruter, besvart av samferdselsminister	122

271.	Fra stortingsrepresentant Trond Helleland, vedr. at regjeringen skal utarbeide en plan for å redusere vedlikeholdsetterslepet på jernbane, besvart av samferdselsminister	123
272.	Fra stortingsrepresentant Trond Helleland, vedr. billettprisene i statens avtaler om drift av togtrafikken, besvart av samferdselsminister	123
273.	Fra stortingsrepresentant Marian Hussein, vedr. at kapasiteten på både primærhelsetjeneste og spesialisthelsetjeneste er sprengt, besvart av helse- og omsorgsminister	124
274.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. utagerende enkeltmennesker som er for friske til å bli håndtert av politiet, men for friske til å bli tatt hånd om av helsevesenet, besvart av helse- og omsorgsminister.....	125
275.	Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. anskaffe nye helikoptre til spesialstyrkene, besvart av forsvarsminister	126
276.	Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. sikringskvalitet på drivstoff og god tilgang på 98-oktan, besvart av samferdselsminister	126
277.	Fra stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen, vedr. anbudskonkurranse for fremtidig tilbud på småflyplasser, besvart av samferdselsminister	127
278.	Fra vararepresentant Kristoffer Robin Haug, vedr. togpendlerne på Vossebanen, besvart av samferdselsminister.....	128
279.	Fra stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen, vedr. stipendiater ved Nord universitet, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	129
280.	Fra stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland, vedr. CRPD, besvart av justis- og beredskapsminister	130
281.	Fra stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland, vedr. politiets kapasitet til å håndtere økonomisk kriminalitet, besvart av justis- og beredskapsminister	131
282.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. Time kommune som på Undheim bygget Norges billigste "sykkel- og gangsti", besvart av samferdselsminister	131
283.	Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. en avvikling av Politidirektoratet, besvart av justis- og beredskapsminister.....	132
284.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. krigsveteraner, besvart av forsvarsminister.....	132
285.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. Bergen bysegl, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	133
286.	Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. EU si offentliggjøringsforordning og EU si taksonomiforordning, besvart av finansminister	134
287.	Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. fødeavdelingen ved sykehuset i Kristiansund, besvart av helse- og omsorgsminister	135
288.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. prislappen for Arbeiderpartiets rekommunaliserings-grep, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	135
289.	Fra stortingsrepresentant Ingjerd Schou, vedr. ett næringsfiendtlig byråkrati, besvart av kommunal- og distriktsminister	136
290.	Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. prisdiskriminering, besvart av næringsminister.....	137
291.	Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. rettighetene til personer med nedsatt funksjonsevne og stortingsmelding om temaet, besvart av kultur- og likestillingsminister	138
292.	Fra stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide, vedr. nedleggelsen av Andøya flystasjon, besvart av forsvarsminister	139
293.	Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. å sikre permanent utstilling av Aksel Waldemar Johannessens kunst, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	139
294.	Fra stortingsrepresentant Ove Trellevik, vedr. å utvinne mineralet rutil fra Engebøfjellet i Naustdal kommune, besvart av næringsminister	140
295.	Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. petroleumsressurser i fattige land, besvart av utviklingsminister.....	141
296.	Fra stortingsrepresentant Helge Orten, vedr. tilskuddsordningen for mindre byområder, besvart av samferdselsminister.....	142
297.	Fra stortingsrepresentant Helge Orten, vedr. fødetilbudet i Kristiansund, besvart av helse- og omsorgsminister.....	143

298.	Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. ytringsfrihet i Kriminalomsorgsdirektoratet, besvart av justis- og beredskapsminister	143
299.	Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. omfattande utbygging av linjenettet mellom NO3 og sørover, besvart av olje- og energiminister.....	144
300.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. polititjenestesteder med oversikt over dekningsgrad, antall ansatte, hvor stort areal man dekker og utvikling i kriminalitetsbilde på kontorene i Sør-Vest politidistrikt, besvart av justis- og beredskapsminister	145

Partibetegnelse:

A Arbeiderpartiet
H Høyre
MDG Miljøpartiet De Grønne
Sp Senterpartiet
V Venstre

FrP Fremskrittspartiet
KrF Kristelig Folkeparti
R Rødt
SV Sosialistisk Venstreparti
PF Pasientfokus

Amundsen, Per-Willy (FrP)	185, 201, 219, 283
Astrup, Nikolai (H)	239
Aydar, Seher (R)	209, 210, 245, 287
Berg, Lan Marie Nguyen (MDG)	186
Bjørlo, Alfred Jens (V)	165, 207, 286
Bjørnstad, Sivert (FrP)	252
Bollestad, Olaug Vervik (KrF)	174, 291
Brufflot, Sandra (H)	233, 234
Bøe, Erlend Svardal (H)	159, 235, 241
Elvenes, Hårek (H)	157
Eskeland, Liv Kari (H)	203, 264, 270
Farahmand, Mahmoud (H)	172
Fiskaa, Ingrid (SV)	152, 208
Foss, Ingunn (H)	254
Fylkesnes, Torgeir Knag (SV)	181, 290
Gulati, Himanshu (FrP)	212, 213
Halleland, Terje (FrP)	151
Haltbrekken, Lars (SV)	237, 243
Hansson, Rasmus (MDG)	242
Haug, Kristoffer Robin (MDG)	171, 278
Helleland, Trond (H)	194, 271, 272
Hjemdal, Silje (FrP)	176, 228, 268
Hoksrud, Bård (FrP)	218, 244, 274
Hussein, Marian (SV)	232, 273
Jønnes, Kari-Anne (H)	161
Jørgensen, Geir (R)	231
Kaski, Kari Elisabeth (SV)	158, 214
Kristjánsson, Mímir (R)	247, 248
Larsen, Erlend (H)	196
Lie, Kathy (SV)	162
Limi, Hans Andreas (FrP)	226, 229
Listhaug, Sylvi (FrP)	153, 183, 262
Lund, Tobias Drevland (R)	173, 256, 258
Marhaug, Sofie (R)	198, 202, 251
Molberg, Anna (H)	168
Moxnes, Bjørnar (R)	167, 204, 230, 284
Nilsen, Marius Arion (FrP)	191, 195, 249, 250
Njåstad, Helge André (FrP)	205, 211, 285, 288
Nyholt, Hege Bae (R)	184
Olsen, Dagfinn Henrik (FrP)	187, 188, 277, 279
Orten, Helge (H)	182, 296, 297
Pettersen, Tage (H)	293
Raja, Abid (V)	216, 217
Ropstad, Kjell Ingolf (KrF)	197, 199
Rotevatn, Sveinung (V)	206
Sanner, Jan Tore (H)	156, 269

Schou, Ingjerd (H)	175, 289
Skjelstad, André N. (V)	259, 261
Steffensen, Roy (FrP)	170, 215, 282, 300
Stensland, Sveinung (H)	178, 253, 255
Stokkebø, Aleksander (H)	164, 166, 223, 267
Stordalen, Morten (FrP)	169, 221, 257, 276
Strifeldt, Bengt Rune (FrP)	200
Sve, Frank Edvard (FrP)	154, 155, 227, 299
Søreide, Ine Eriksen (H)	160, 163, 246, 292
Thorheim, Bård Ludvig (H)	192, 240
Thorsvik, Ingvild Wetrhus (V)	238, 266
Trellevik, Ove (H)	224, 225, 294
Tybring-Gjedde, Mathilde (H)	189, 260
Tybring-Gjedde, Christian (FrP)	220, 222, 275, 295
Unneland, Andreas Sjalg (SV)	193, 280, 281
Wiborg, Erlend (FrP)	190, 236, 265
Wold, Grete (SV)	177
Wold, Morten (FrP)	179, 263
Øvstegård, Freddy André (SV)	180, 298



STORTINGET

Dokument 15:2

(2021–2022)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 151

Innlevert 26. oktober 2021 av stortingsrepresentant Terje Halleland

Besvart 3. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan statsråden vise hvilke faglige analyser som er gjort i forkant av hans beslutning om å stoppe videre anbud for persontransport på jernbane, og hvordan de faglig støtter opp om hans politiske avgjørelse?

BEGRUNNELSE:

Til VG gir samferdselsministeren inntrykk av at han skal avlyse anbudsprosessene for bedre persontransport på jernbane. Det vil være av interesse å vite bakgrunnen for denne beslutningen.

Svar:

I regjeringserklæringen har regjeringen sagt at den vil føre en offensiv jernbanepolitikk for fremtiden og legge til rette for at jernbanen kan ta en større andel av både persontrafikk og godstrafikk. Regjeringen har også sagt at den vil gå gjennom strukturen i sektoren og at den vil stanse den pågående anbudsutsettelsen av jernbanestrekninger i Norge. Dette gjøres for å gi et bedre togtilbud til de reisende.

Regjeringen skal finne løsninger som er til det beste for alle som bruker toget, og som gir forutsigbarhet for de som har jernbanen som arbeidsplass. Jeg ser frem til å kunne levere videre satsing på jernbane til beste for togreisende og næringsliv i hele landet.

SPØRSMÅL NR. 152**Innlevert 26. oktober 2021 av stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa****Besvart 3. november 2021 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

Korleis stiller regjeringa seg til meldinga om at Israel no stemplar seks palestinske menneskerettsorganisasjonar som terrororganisasjonar?

GRUNNGJEVING:

Før helga meldte israelske styresmakter at seks sentrale menneskerettsgrupper no er lista som terrororganisasjonar i Israel, noko som i praksis betyr eit forbod mot desse organisasjonane. Nyhenda har skapt sterke reaksjonar frå menneskerettsorganisasjonar verda over. Fleire av organisasjonane det gjeld er også partnerar med norske organisasjonar.

Eg er bekymra for tendensen i verda kor sivilsamfunnet får stadig mindre handlingsrom, og kor legitim opposisjon og sivilt samfunn stemplast som fiendar. Eg ynskjer ei klargjering frå statsråden av korleis Noreg stiller seg til dette.

Svar:

Sivilsamfunnet i Palestina, som sivilsamfunn andre stader i verda, spiller ei sentral rolle for å fremme respekt for menneskerettar og demokratiske prinsipp. Norske styresmakter meiner det er viktig at palestinske sivilsamfunnsorganisasjonar og menneskerettsforsvararar får utøve sitt virke utan hindring.

Vi er derfor svært bekymra over at Israel nå har terrorlista seks palestinske sivilsamfunnsorganisasjonar. Vi blei ikkje varsla om denne avgjerda på førehand. Vi ser alvorleg på skuldingane. Vi er i kontakt med israelske sty-

resmakter. Det kviler på dei å dokumentere skuldingane. Om det ikkje kjem fram tilstrekkeleg dokumentasjon som underbyggjer skuldingane, vil vi be om at avgjerda blir omgjort. Vi har også tett og fortløpande kontakt med FN og andre gjevarar.

Tiltala er retta mot anerkjende menneskeretts- og sivilsamfunnsorganisasjonar som har motteke og mottar støtte frå ei rekke internasjonale gjevarar, inkludert Noreg. Tre av dei rørte organisasjonane mottar i dag støtte frå Utanriksdepartementet eller frå våre samarbeidspartnarar, Norsk Folkehjelp og Redd Barna. Desse er Al Haq, Union of Agricultural Work Committees (UAWC) og Defense for Children International – Palestine (DCI-P).

Etter at avgjerda vart kjend har representantar for norske styresmakter møtt leiarar for dei fleste råka organisasjonane til saman med FN og andre representantar for det internasjonale samfunnet i Ramallah. I Oslo har Utanriksdepartementet diskutert saka med Norsk Folkehjelp og Redd Barna. Vi fryktar at konsekvensane av avgjerda kan bli betydelige. Handlingsrommet for sivilt samfunn og særleg menneskerettsarbeidet i Palestina vil bli enda meir begrensa enn det allereie er. Det blir vanskelegare å få tak i påliteleg informasjon om menneskerettsbrot – og overgrep som blir gjort i Palestina. Sårbare grupper som barn, kvinner og fattige bønder vil bli råka særleg hardt.

Tidlegare gjennomgangar av dei rørte organisasjonane utført av ulike gjevarar har ikkje avdekt nokre indikasjonar på deltaking i terroraktivitet. Det er viktig at antiterroriltak er i samsvar med folkeretten, inkludert internasjonal humanitærrett og internasjonale menneskerettar.

SPØRSMÅL NR. 153**Innlevert 26. oktober 2021 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug****Besvart 2. november 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Mener helseministeren at fagdirektør i Helse Vest RHF, Baard-Christian Schem, bidrar til et konstruktivt forhan-

dlingsklima når han omtaler kostnaden for en medisin som nå er til behandling i systemet for Nye metoder som «astronomisk», og betyr dette at det er norske my-

ndigheters vurdering at Danmark, og andre europeiske land som allerede har tatt medisinen i bruk, har akseptert "astronomiske" priser?

BEGRUNNELSE:

Over lang tid har det pågått en prosess for at medisinen Kaftrio, som er en livsendrende og livreddende årsaksbehandling for cystisk fibrose, skal bli tilgjengelig også for norske pasienter med cystisk fibrose.

Christian Lawley er en av om lag 400 personer i Norge som har den sjeldne og uhelbredelig sykdommen cystisk fibrose. Lawley kunne fortelle på TV2-nyhetene 17. oktober at han vurderer å flytte til Danmark for å få medisinen han trenger for å overleve. Danmark er nemlig ett av en rekke andre europeiske land som har inngått avtaler med produsenten av Kaftrio, og gjort medisinen tilgjengelig for sine innbyggere.

I siste del av reportasjen ble fagdirektør i Helse Vest RHF, Baard-Christian Schem, intervjuet. Han omtaler medisinen slik:

«Når vi skal innføre nye legemidler må vi ta hensyn til tre kriterier som Stortinget har fastsatt. Det er hvor alvorlig tilstanden er, det oppfyller definitivt cystisk fibrose. Det andre er effekt, der vet vi at den nye medisinen er effektiv selv om vi ikke vet hvor effektiv på lang sikt. Men så er det også pris og ressursbruk. Problemet der er at prisen er satt astronomisk høyt av et selskap som har monopol på å levere medisinen og som vi ikke kan få kjøpt andre steder.»

Schem er med og gir råd til Beslutningsforum, som tar den endelige avgjørelsen om hvilke nye metoder som skal innføres i Norge.

Jeg har forståelse for at myndighetene må ta økonomiske hensyn, men samtidig vet vi at Kaftrio er gjort tilgjengelig i en rekke andre land fordi det er et effektivt legemiddel. Norske pasienter har også behov for denne

behandlingen. Så er det selvfølgelig slik at det gjennom forhandlinger oppnås en lavere pris enn det som er medisinen listepreis.

Spørsmålsstiller er opptatt av ryddige forhandlingssløp i systemet for Nye metoder. Det er avgjørende viktig for at norske pasienter skal kunne få rask tilgang på nye innovative medisiner, og da må alle bidra til et godt forhandlingsklima.

Svar:

Det vil ikke være riktig av meg å kommentere på andres uttalelser i enkeltsaker. Jeg er kjent med at prisforhandlingene for legemiddelet Kaftrio har pågått over lang tid, uten at det per i dag er enighet om en avtale som oppfyller prioriteringskriteriene. Reportasjen representanten referer til viser de menneskelige konsekvensene av at legemiddelet enda ikke er tatt i bruk i spesialisthelsetjenesten i Norge. Jeg mener det er riktig av de regionale helseforetakene å påpeke i full åpenhet hva som er begrunnelsen for at legemiddelet ikke kan innføres. Jeg registrerer også at prisnivået for dette legemiddelet, og konsekvensen den ville ha for helsebudsjettet, er blitt eksplisitt kritisert også i andre land.

Det blir ikke riktig å sammenligne norske helsemyndighetens betalingsvillighet med andre land, når vi ikke har innsyn i de prisene andre land oppnår i sine forhandlinger. Jeg deler representanten Listhaug sitt syn om at det er viktig å skape et godt forhandlingsklima mellom private og offentlige aktører som samhandler i system for Nye metoder. Det mener jeg fordrer åpenhet rundt utfordringene i forhandlingene og en saklig og faglig debatt. Det vil jeg legge til rette for i oppfølgingen av evalueringen av systemet for nye metoder som snart foreligger.

SPØRSMÅL NR. 154

Innlevert 27. oktober 2021 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve

Besvart 2. november 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Straumnett situasjonen er svært utfordrende i mange områder av landet, og dette gjelder ikkje minst i Møre og Romsdal. Møre og Romsdal fylkeskommune har elektrifisert fleire av sine ferjesamband og fleire står for tur, der

store og svært dyre straumkablur og trafoanlegg må på plass for å møte behovet for auka straumkapasitet.

Meiner statsråden det er rettferdig at pålagt nulltollslippskrav for ferjeflåten vedteken av Stortinget, skal medføre auka nettleige generelt til folk flest og næringslivet i Møre og Romsdal?

GRUNNGJEVING:

Møre og Romsdal er eit av landets største eksport og næringsfylke, og har eit stort og solid næringsliv. Derimot opplever vi i heile fylket til stadig situasjonar der straumnette er utfordrande for vidare utvikling av kraftkrevjande industri og næringsaktivitet. Møre og Romsdal fylke har skifta ut store delar av sin ferjeflåte med el ferjer, der framføring av svært dyre straumkablur har blitt gjennomført og skal gjennomførast framover. Det blir hevda at kostnadane med dette blir lempa over på innbyggjarane og næringslivet generelt gjennom auka nettleige.

Samtidig opplever vi at straum og nettkapasiteten er utfordrande i mange områder, men elektrifisering av både det ein og det andre blir pressa igjennom, utan at nødvendig straum og nettkapasitet er tilgjengeleg.

Svar:

Når kunder, i dette tilfellet fergeflåten i Møre og Romsdal, ønsker tilknytning til strømmettet og dette utløser behov for nettinvesteringer, må kunden være med å betale for tiltaket i form av et anleggsbidrag. Dette begrenser hvor mye av kostnadene som må dekkes i form av økt nettleie for folk flest og næringsliv tilknyttet det aktuelle nettselskapet.

SPØRSMÅL NR. 155

Innlevert 27. oktober 2021 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve

Besvart 1. november 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Korleis kan statsråden garantere at det ikkje er straum frå Europeiske kol eller gasskraftverk som vert sendt ut for å elektrifisere sokkelen slik som til dømes på Linnorm?

GRUNNGJEVING:

Det vises til planan om å elektrifisere sokkelen, og nyleg vart det behandla ei slik sak i Møre og Romsdal der konsekvensutgreiing av utviklingsløyve 255 Linnorm var tema for elektrifisering frå land.

Gassen skal altså sendast frå Norsk sokkel til Europa som kan produsere straum i gasskraftverk der, for så å sende både kol og gasskraft tilbake til stikkontaktene her i landet. Det blir hevda at det er miljømessig bra å elektrifisere sokkelen, til ein samla kostnad på godt over 50

Det er satset på lav- og nullutslippsløsningar i ferje- og hurtigbåtsektoren gjennom flere år. Mange av ferjene i både fylkestrafikk og i statlig drift benytter nå nullutslippsløsningar og hybridelektriske løsningar.

Samferdselsdepartementet opplyser at det ettervert har fått et godt grunnlag for å anslå merkostnadene for ferjer. Merkostnadene varierer og kan for enkelte ferjesamband være negativ. I slike tilfeller vil nullutslippserferjer være konkurransedyktige sammenliknet med konvensjonelle ferjer. I andre samband kan merkostnadene knyttet til nullutslippsteknologi være betydelige. Merkostnadene varierer med blant annet avstand til etablert strømmett, dvs. anleggsbidraget.

Stortinget fattet i forbindelse med behandlingen av Meld. St. 41 (2016-2017) Klimastrategi for 2030 – norsk omstilling i europeisk samarbeid følgende vedtak (nr. 663): Stortinget ber regjeringen sikre, gjennom krav og/eller støtteordningar, at fergestrekningar og hurtigbåtar på offentlig anbud benytter null- eller lavutslippsteknologi, der det ligger til rette for det.

Fylkeskommunene er ansvarlige for driften av fylkesambandene. I lys av vedtaket fra Stortinget vil man måtte vurdere om forholdene ligger til rette for å stille krav til lav- og nullutslippsløsningar.

milliard kr, men korleis henger dette i hop når ein kan risikere at det er kol og gasskraftverk som forsyner straum tilbake til Norge gjennom ulike kablar. Det vert hevda at ein har såkalla grønn energi her til lands og at det er viktig å elektrifisere sokkelen med grønn kraft, derimot blir dette merkeleg når Norge samtidig har fleire utanlandskablar der både kol og gasskraftverk leverer inn på nettet vert det hevda. Det vert også hevda at det ikkje er tilstrekkeleg linjekapasitet i straumettet på land på Nordmøre, og at det ikkje er garantert tilstrekkeleg kapasitet til dette innan oppstart av Linnorm feltet. Det vert også hevda at kostnadane ved elektrifiseringa av prosjektet Linnorm kan føre til høgare nettleige for vanlige forbrukarar av kraft på fastlandet, og at slike elektrifiseringsanlegg girar opp nettleiga generelt.

Svar:

I et år med normale værforhold har Norge et kraftoverskudd på 20 TWh. NVE anslår at Norge vil fortsette å ha et kraftoverskudd de neste 20 årene, selv med en omfattende elektrifisering. I 2040 anslår NVE det norske kraftoverskuddet til å bli 12 TWh. Vi produserer mer fornybar energi enn vi bruker gjennom året.

Norge er en del av et nordisk og europeisk kraftmarked. Med dette som utgangspunkt, har NVE på oppdrag fra Olje- og energidepartementet utviklet en metode for å beregne klimadeklarasjon for fysisk levert strøm i Norge. Beregningen tar hensyn til at Norge utvek-

sler strøm med landene rundt og inkluderer også klimagassutslipp fra importert strøm.

Totalt ble 97,4 pst. av det norske strømforbruket i 2020 dekket av fornybar strøm. 1,8 pst. ble dekket av fossil kraft, og 0,7 pst. ble dekket av kjernekraft. Det gjennomsnittlige direkte klimagassutslippet knyttet til å bruke strøm i Norge i 2020 var på 8 gram CO₂-ekvivalenter per kWh. Til sammenligning har EU de siste årene hatt en tilsvarende CO₂-faktor for strømforsyningen på rundt 300 gram CO₂-ekvivalenter per kWh.

Europa er nå inne i en storstilt omstilling av energisektoren hvor en stadig større del av kraftmiksen preges av fornybare energikilder. På sikt vil det derfor bli et mindre innslag av fossile energikilder som følge av kraftimport.

SPØRSMÅL NR. 156

Innlevert 27. oktober 2021 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner

Besvart 1. november 2021 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

I Hurdalsplattformen varsler regjeringen at de tar sikte på å redusere omfanget av tester og prøver i skolen. I dag bruker elevene kun om lag 15 timer på å gjennomføre obligatoriske nasjonale prøver og kartleggingsprøver gjennom 13 år på skolen.

Er det aktuelt å redusere omfanget av obligatoriske nasjonale prøver, eller vil det settes begrensningen på skoleeier og den enkelte skoles bruk av prøver og tester, og hvordan harmonerer det i så fall med regjeringens ambisjon om en tillitsreform?

BEGRUNNELSE:

De nasjonale prøvene gir viktig informasjon om elevenes ferdigheter i lesing, regning og engelsk, mens kartleggingsprøvene skal hjelpe skolene og lærerne til å fange opp de elevene som trenger ekstra hjelp i løpet av de første skoleårene. Disse er derfor viktige verktøy både for den nasjonale skolepolitikken og for den enkelte skole og lærer. Mange prøver besluttes imidlertid lokalt. Allerede i dag skal ulike hensyn vurderes for å unngå at omfanget blir for stort. I den nye overordnede delen av læreplanverket står det at skolen og lærerne må balansere behovet for god informasjon om elevenes læring og uønskede konsekvenser av ulike vurderingssituasjoner. Jeg legger derfor til grunn at Hurdalsplattformens formuleringer innebærer andre og mer aktive grep, og ser frem til at disse klargjøres.

Svar:

Representanten Sanner viser i spørsmålet til punktet i Hurdalsplattformen hvor regjeringen vil sette ned et partssammensatt utvalg for å gjennomgå kvalitetsvurderingssystemet i skolen, med sikte på å blant annet redusere omfanget av tester og prøver. Representanten spør om hvordan omfanget av tester og prøver kan reduseres og hvordan dette punktet skal leses sammen med regjeringens mål om en tillitsreform.

Jeg vil understreke at regjeringen fortsatt vil ha obligatoriske prøver i skolen. Slik jeg ser det er det ingen motsetning mellom å gjennomføre en tillitsreform og samtidig forbedre dagens kvalitetsvurderingssystem. Jeg er opptatt av å skape en bedre balanse mellom de kravene og forventingene som stilles de som jobber i skolen, og de verktøyene og ressursene de har til rådighet for å løse oppdraget. Vi vil lytte til de som står i klasserommet og involvere aktuelle parter i dialogen både om kvalitetsvurderingssystemet og tillitsreformen. Videre er det viktig å trekke inn nasjonal og internasjonal utdanningsforskning.

Representanten Sanner viser til at overordnet del av læreplanverket er tydelig på at skolen og lærerne må balansere behovet for god informasjon om elevenes læring og uønskede konsekvenser av ulike vurderingssituasjoner. Jeg mener dette illustrerer godt hvordan de nye læreplanene og overordnet del gir føringer for hvilken retning

framtidens prøver og kvalitetsvurderingssystem bør utvikle seg i. I lys av fagfornyelsen er det riktig å ta en helhetlig gjennomgang av kvalitetsvurderingssystemet. Selv om det har blitt gjort endringer i kvalitetsvurderingssystemet de senere årene, vil jeg minne om at omfang og plassering av f.eks. nasjonale prøver er omtrent det samme som den rødgrønne regjeringen i sin tid innførte. Det er ikke slik at dette systemet er et mål i seg selv. Min holdning er at vi med jevne mellomrom bør vurdere spørsmål om innretning, kvalitet og omfang av de ulike elementene av kvalitetsvurderingssystemet.

Det er for tidlig å si hvordan framtidens prøver og kvalitetsvurderingssystem vil se ut. Jeg vil nå utforske problemstillinger og muligheter sammen med de som jobber i og med skolen. De gode løsningene er ikke gitt på forhånd fra nasjonalt nivå, men må utvikles i samarbeid med elever, lærere, skoleledere og skoleeiere, og i tett dialog med partene og aktuelle fag- og forskningsmiljøer. Det er nettopp slike arbeidsformer en tillitsreform vil bygge på.

SPØRSMÅL NR. 157

Innlevert 27. oktober 2021 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes

Besvart 3. november 2021 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Mener utenriksministeren at hun ikke skal ta opp saker med andre land dersom saksfeltet ligger under andre statsråders ansvarsområde, og mener utenriksministeren at hun ikke har noe ansvar for norske sikkerhetsinteresser?

BEGRUNNELSE:

Næringslivets sikkerhetsråd er bekymret for russisk kartlegging av kritisk norsk infrastruktur, nærmere bestemt fartøyet Akademik Lazarevs bevegelser på norsk sokkel. Som Dagens Næringsliv opplyser om 26. oktober 2021 har Næringslivets sikkerhetsråd konkludert med at skipet, ved siden av sine offisielle oppdrag, tilsynelatende har drevet med omfattende kartlegging av norsk infrastruktur, som kabler og rørledninger. En slik kartlegging kan bidra til å avdekke sårbarheter ved kritisk norsk infrastruktur.

I samme utgave gjengir Dagens Næringsliv at utenriksministeren ikke ville ta opp russisk tilstedeværelse rundt norsk kritisk infrastruktur på havbunnen under sitt møte med den russiske utenriksministeren Sergej Lavrov under deres møte i Barentsrådet. Hun siteres på at det ikke er hensiktsmessig for henne å ta opp disse spørsmålene i kraft av sitt embete, og at det er noe justis- og beredskapsministeren må håndtere.

Svar:

Utenriksdepartementets oppgave er å arbeide for Norges interesser internasjonalt. Det inkluderer også norske næringsinteresser og sikkerhetsinteresser der de har berøringspunkter mot andre land. Sikkerhetspolitikk var derfor en naturlig og viktig del av min samtale med Russlands utenriksminister Sergej Lavrov i Tromsø 25. oktober. Det vil det også være i fremtiden.

Norske interesser, derunder sikkerhetsinteresser, fremmes gjennom diplomatisk og politisk innsats på ulike nivåer og i ulike kanaler. Hvilke virkemidler og hvilke kanaler som er mest hensiktsmessige for å oppnå et godt resultat for Norge vil alltid være gjenstand for en konkret vurdering. Denne praksisen har ikke endret seg fra den forrige regjeringen.

SPØRSMÅL NR. 158**Innlevert 27. oktober 2021 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski****Besvart 5. november 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Hvordan vil regjeringen sikre at endringer i avgiftsnivået eller andre endringer i biodrivstoffpolitikken ikke fører til at drivstoff med høy avskogingsrisiko (som palmeolje- og soyabasert diesel) igjen vil komme på det norske markedet?

BEGRUNNELSE:

I regjeringsplattformen står det at «avgiftsnivået på biodrivstoff skal reduseres». Et stort problem med norsk biodrivstoffpolitikk var at fritak for veibruksavgift gjorde at palmeoljebasert drivstoff ble billigere enn fossil diesel, noe som gjorde at bruken av palmeoljediesel gikk i taket – selv om dette fører til økt regnskogsødeleggelse og enda høyere klimagassutslipp enn fossil diesel.

Svar:

I Hurdalsplattformen slår regjeringspartiene fast at «avgiftsnivået på biodrivstoff skal reduseres». Reduserte avgifter på biodrivstoff vil, på samme måte som økte avgifter på fossile drivstoff, gjøre biodrivstoff mer konkurransedyktig sammenlignet med fossil drivstoff. Både reduserte avgifter på biodrivstoff og økte avgifter på fossile drivstoff kan derfor gi økt omsetning av biodrivstoff, til

erstatning for fossilt drivstoff. Økt andel av biodrivstoff gir reduserte utslipp av CO₂.

Regjeringen har som mål å gjøre det mer lønnsomt å bruke rent biodrivstoff, samt å bruke drivstoff som har en høyere andel innblandet biodrivstoff. Videre vil regjeringen stimulere utvikling av ny norsk industri for produksjon av biodrivstoff.

I Hurdalsplattformen slås det videre fast at regjeringspartiene vil «stimulere til økt bruk av biodrivstoff og skjerpe kravene til innblanding av andregenerasjons biodrivstoff for alle relevante transportformer, blant annet gjennom lavere avgifter», at regjeringspartiene vil «stimulere til at klimavennlige energibærere som (...) biodrivstoff utvikles for tungtransport og store skip» samt at regjeringspartiene vil «etablere en storstilt satsing på norsk bioenergi og avansert biodrivstoff i transportsektoren, og legge frem en plan for en helhetlig og industriell verdikjede for bruk av norske bioressurser. Planen skal vise hvor mye som kan høstes på bærekraftig vis, uten at det svekker naturens opptak og lagring av CO₂, samt hvor bruken av knappe bioressurser skal prioriteres for å sikre effektive utslippskutt. Økt bruk av biodrivstoff skal utelukke biodrivstoff med høy avskogingsrisiko.»

Regjeringen vil komme tilbake til videre utvikling av norsk biodrivstoffpolitikk i egnede prosesser, herunder hvordan unngå at drivstoff med høy avskogingsrisiko igjen vil komme på det norske markedet.

SPØRSMÅL NR. 159**Innlevert 27. oktober 2021 av stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe****Besvart 2. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hvilke konsekvenser vil en utredning av Nye Veier AS ha for prosjektene E6 Nordkjosbotn – Hatteng og E6 Olderdalen-Langstlett, og kan statsråden garantere at en slik utredning ikke vil ha konsekvenser for fremdriften i disse to veiprosjektene?

BEGRUNNELSE:

I Hurdalsplattformen står det at regjeringen vil «utrede hvordan utbygging, drift og vedlikehold av veier skal organiseres, med bakgrunn i at stadig flere utbyggere og veieiere gir fare for økte kostnader, mer fragmenterte fagmiljøer og mindre sammenhengende utbygging». Solberg-regjeringen har etablert selskapet Nye Veier AS som bygger vei raskere og tar ned kostnadene i veiprosjekter

slik at det kan bygges enda mer vei for pengene. Nye Veier AS fikk i vår vei-prosjektene E6 Nordkjosbotn – Hatteng og E6 Olderdalen – Langslett inn i sin portefølje. Begge vei-prosjektene er viktig for regionen slik at folk kan ferdes tryggere og sjømatnæringen raskere kan få fisken ut til sine markeder. Nye Veier AS er allerede i gang med byggingen av E6 Kvænangsfjellet som ble tilført Nye Veier AS fra Solberg-regjeringen i 2019. Det forteller noe om hvor raskt Nye Veier AS kan sette i gang vei-prosjekter.

Svar:

Jeg vil vise til at regjeringen ønsker å utrede nærmere hvordan utbygging, drift og vedlikehold av veier skal organiseres fremover. Bakgrunnen for dette er blant annet at vi har fått en situasjon med stadig flere utbyggere og

veieiere i veisektoren, og at dette kan føre til økte kostnader, mer fragmenterte fagmiljøer og mindre sammenhengende utbygging.

Regjeringen vil nå starte arbeidet med å se nærmere på hvordan en utredning skal legges opp. Nye Veier AS er blitt en stor og viktig aktør i vegsektoren de senere årene. Det vil derfor være naturlig at også Nye Veier AS rolle vil være en del av arbeidet med å se på hvordan sektoren skal organiseres fremover.

Når det gjelder de konkrete strekningene E6 Nordkjosbotn-Hatteng og E6 Olderdalen-Langslett, vil det som for de andre strekningene som inngår i selskapets portefølje være opp til Nye Veier AS selv å vurdere videre fremdrift og prioritering av prosjektene.

SPØRSMÅL NR. 160

Innlevert 27. oktober 2021 av stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide

Besvart 2. november 2021 av statsminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

Er statsministeren korrekt gjengitt i Thorbjørn Jaglands bok «År i fred og ufred»?

BEGRUNNELSE:

I boken «År i fred og ufred» skriver tidligere leder av Nobelkomiteen, Thorbjørn Jagland:

«Det toppet seg da utenriksminister Jonas Gahr Støre under en mottakelse i Oslo rådhus la armen rundt meg og sa: 'Dere har vel ikke tenkt å ødelegge vårt forhold til dette store landet?' Jeg sa ingenting, men reagerte sterkt inni meg.»

Og:

«Jeg deltok som vanlig på høynivåuken i FNs hovedforsamling. En av dagene jeg var på vei inn i bygningen møtte jeg Støre i parken utenfor. Han kom rett fra et møte med Kinas utenriksminister. Han benyttet sjansen til å fortelle at utenriksministeren hadde sagt at forhandlingene mellom Norge og Kina om en frihandelsavtale ville stoppe opp hvis fredsprisen gikk til en kinesisk dissident, og menneskerettighetsdialogen som Norge hadde med Kina, ville opphøre.»

Svar:

Jeg går ikke god for fremstillingen i Thorbjørn Jaglands bok av hva som skal ha blitt sagt i samtaler for mange år

siden. Nobelkomiteens uavhengighet er sentral for den posisjonen fredsprisen har. Det har vært viktig for meg å respektere i de rollene jeg har hatt som utenriksminister og i andre posisjoner, og jeg har ikke på noe tidspunkt utfordret denne uavhengigheten.

SPØRSMÅL NR. 161**Innlevert 27. oktober 2021 av stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes****Besvart 2. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hvilke konsekvenser vil en utredning av Nye Veier AS ha for prosjektene Rv. 4 Hunndalen-Mjøsbrua og E6 Otta-Dombås, og kan statsråden garantere at en slik utredning ikke vil ha konsekvenser for fremdriften i disse to prosjektene?

BEGRUNNELSE:

I Hurdalsplattformen står det at regjeringen vil «utrede hvordan utbygging, drift og vedlikehold av veier skal organiseres, med bakgrunn i at stadig flere utbyggere og veieiere gir fare for økte kostnader, mer fragmenterte fagmiljøer og mindre sammenhengende utbygging». Høyre har i regjering opprettet selskapet Nye Veier AS som bygger vei raskere og tar ned kostnadene i veiprojekter slik at det kan bygges enda mer vei for pengene. Nye Veier AS har fått prosjektene Rv. 4 Hunndalen-Mjøsbrua og E6 Otta-Dombås inn i sin veiportefølje. Begge prosjektene er svært viktige for økt trafikksikkerhet på ulykkesbelastede

strekninger og for utvikling av Mjøsregionen som motoren i Innlandet.

Svar:

Regjeringen ønsker å utrede nærmere hvordan utbygging, drift og vedlikehold av veier skal organiseres fremover. Bakgrunnen for dette er blant annet at vi har fått en situasjon med stadig flere utbyggere og veieiere i veisektoren, og at dette kan føre til økte kostnader, mer fragmenterte fagmiljøer og mindre sammenhengende utbygging.

Regjeringen vil nå starte arbeidet med å se nærmere på hvordan en utredning skal legges opp. Nye Veier AS er blitt en stor og viktig aktør i vegsektoren de senere årene. Det vil derfor være naturlig at også Nye Veier AS rolle vil være en del av arbeidet med å se på hvordan sektoren skal organiseres fremover.

Når det gjelder de konkrete strekningene Rv. 4 Hunndalen-Mjøsbrua og E6 Otta-Dombås, vil det som for de andre strekningene som inngår i selskapets portefølje være opp til Nye Veier AS selv å vurdere videre fremdrift og prioritering av prosjektene.

SPØRSMÅL NR. 162**Innlevert 27. oktober 2021 av stortingsrepresentant Kathy Lie****Besvart 5. november 2021 av barne- og familieminister Kjersti Toppe****Spørsmål:**

Regjeringen har i Hurdalsplattformen forpliktet seg til å gradvis fase ut store kommersielle aktører innenfor barnevernet og avslutte bruken av konkurranseutsetting og anbud i barnevernssektoren.

Hvordan vil statsråden sikre fortgang i dette arbeidet, og når vil statsråden legge frem en tidfestet og forpliktende plan for å avkommersialisere barnevernet?

BEGRUNNELSE:

I Klassekampen 25.10.2021 er det nok en opprørende sak om barn som blir satt ut på anbud i barnevernet. Saken

eksemplifiserer et av funnene i Velferdstjenesteutvalget sin rapport. Velferdstjenesteutvalget skriver i NOU 2020:13, s. 255:

«Det er rimelig å legge til grunn at private tjenesteytere blant annet motiveres av økonomiske hensyn. Når dette faller sammen med at tjenestene som leveres er vanskelige å observere eller få innsikt i, er det en fare for at rettsikkerhetsgarantier kan vike til fordel for økonomiske hensyn. Det kan være mulig for den private tjenesteyter å foreslå tiltak eller tjenester som ikke er i samsvar med barnevernsrettslige prinsipper, vilkår i loven og/eller barnevernsfaglig kunnskapsgrunnlag for å få noe bedre inntjening. Tilsvarende er det tenkelig at det av økonomiske hensyn leveres lavere kvalitet i det tiltaket eller mindre omfang av en tjeneste enn det barnets og familiens rettskrav tilsier.»

Sosialistisk Venstreparti la våren 2021 frem forslag om en plan i Stortinget for å avkommersialisere barnevernet, som fikk støtte av Senterpartiet. Å utvikle anbud og inngå langsiktige avtaler med ideelle aktører krever større bevilgninger og en konkret plan, både for å sikre nødvendig fortgang i arbeidet, samtidig som barnets beste blir ivare tatt.

Svar:

Regjeringa ønsker gradvis å fase ut kommersielle aktører innanfor barnevernet og sikre ideelle verksemdar langsiktige avtaler med det offentlege. Dette kjem tydeleg fram i Hurdalsplattforma. Dette gjeld særleg der bruken av dei private er prega av konkurranseutsetjing og anbud, slik som i institusjonsbarnevernet. Samstundes skal omsynet til barn og familiar, og kvaliteten på tilbodet, alltid kome først.

Barnevernet tek hand om dei aller mest utsette barna, og tilbodet i institusjonsbarnevernet er det offentlege sitt ansvar. Då har det offentlege eit stort behov for styring og kontroll med tilbodet. Situasjonen i dag er at dei mest sårbare barna med dei mest samansette behova, ofte har opphald i kommersielle institusjonar. Desse barna er

oftast utsett for utøving av myndigheit og tvang, har oftast behov for koordinering med andre offentlege tenester, særleg helsetenester. Kompleksiteten i behova deira gjer det spesielt krevjande å utforme gode kontraktar med godt offentleg innsyn i resultatata av tenestene.

Stortinget diskuterte i samband med handsaminga av Prop. 133 L (2021-2022) ei arbeidsdeling der dei statlege institusjonane blir styrka og omstilt, slik at dei i større grad kan ta vare på barna med dei største og mest samansette behova, samstundes som bruken av dei ideelle leverandørane blir auka. Dette vil innebere ein reduksjon i bruken av kommersielle leverandørar. Stortinget fatta og i 2018 eit vedtak om å auke andelen ideelle institusjonsplassar til 40 prosent innan 2025, utan at den statlege andelen blir redusert.

Eg vil arbeide vidare i tråd med retninga i Hurdalsplattforma og sjå til tidlegare vedtak i Stortinget. Kvaliteten i tilbodet må alltid kome først, og større strukturelle endringar i institusjonstilbodet vil ha monalege budsjettmessige konsekvensar. Nærare vurderingar og prioriteringar må derfor gjerast i samband med dei ordinære budsjettprosessane.

SPØRSMÅL NR. 163

Innlevert 27. oktober 2021 av stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide

Besvart 5. november 2021 av forsvarsminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

21. oktober uttalte forsvarsministeren følgende til Dagbladet: «Beslutningen om å legge ned Andøya og flytte overvåkingsflyene til Evenes, er tatt to ganger i forskjellige storting, seinest i vår. Beslutningen er vel et kompromiss mellom de partiene som sto bak vedtaket i 2016 og i 2021. Den var ikke i tråd med den daværende forsvarssjefens forslag.»

Hva var forsvarssjefens anbefaling om Andøya flystasjon i Fagmilitært råd (FMR) i 2015?

Svar:

Forsvarssjefens anbefaling i det fagmilitære rådet i 2015 var å erstatte P-3C Orion (maritime patruljefly) og DA-20 med en kombinasjon av satellittbaserte sensorer og bemannede og ubemannede overvåkingsfly for å ivareta

behovet for maritim overvåking og situasjonsforståelse. Anbefalingen var å fase inn bemannede etterretnings- og overvåkingsfly parallelt med at de maritime patruljeflyene ble tatt ut av strukturen. Overvåkingsfly og ubemannede luftfartøy ble anbefalt samlet i en overvåkingsskvadron, samlokalisert med QRA-beredskapen på Evenes flystasjon og Andøya flystasjon skulle legges ned ved utfasingen av P-3C Orion.

Stortinget vedtok gjennom sin behandling av Innst. 62 S (2016-2017) jfr. Prop. 151 S (2015–2016) en annen innretning, som var å anskaffe nye maritime patruljefly til erstatning for P-3C Orion, samt nedlegging av Andøya flystasjon.

SPØRSMÅL NR. 164**Innlevert 27. oktober 2021 av stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø****Besvart 3. november 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Støtter finansministeren Solberg-regjeringens modell for smartere opsjonsbeskatning, og vil han jobbe for at den gjennomføres?

BEGRUNNELSE:

For å få flere i jobb og sikre et bærekraftig velferdssamfunn, må vi skape mer. Flere jobber gir større inntekter til fellesskapet. Derfor må innovasjon og gründerskap være en sentral prioritering.

På Høyres vakt i regjering gjorde vi en rekke kraftfulle grep, og et viktig ledd i arbeidet var innføringen og forbedringene av en smartere opsjonsbeskatning.

Enkelt sagt handler det om at bedriften, i tillegg til vanlig lønn, også kan tildele den ansatte opsjoner (rettigheter) på eierandeler i selskapet. Hvis bedriften gjør det bra, vil den ansatte som medeier ta del i verdiøkningen. Virkemiddelet gjør det mer attraktivt å jobbe i gründerbedrift og gir de små oppstarts- og vekstbedriftene økt konkurransekraft.

I forslaget til statsbudsjett for 2022 foreslo Høyres finansminister en ny og utvidet ordning, som vi også før det hadde hatt på høring. Taket for omsetning og antall ansatte i bedriftene foreslås økt, slik at den vil favne flere vekstbedrifter. Reglene for når skatteplikten inntreffer foreslås videre forbedret, slik at den ansatte først blir beskattet når man realiserer eventuell gevinst. Grepene

vil gjøre opsjoner mer treffsikre og effektive som virkemiddel for innovasjon og vekst.

I Hurdalsplattformen skriver Ap/Sp-regjeringen at en vil «Se på opsjonsbeskatningen med mål om at flere ansatte kan ta del i verdiskapingen i oppstarts- og vekstbedrifter.» Høyre stiller seg bak et samlet gründer-Norge, som nå har store forventninger om at finansministeren ikke nøyer seg med å «se på» ordningen, men faktisk gjennomfører forslaget fra Solberg-regjeringen.

Engasjementet for opsjoner i Ap har historisk sett vært lavt og det var Ap, Sp og SV som i sin tid avskaffet daværende ordning. Samtidig vet vi at Sp i sitt alternative statsbudsjett har foreslått å kutte den. Det er derfor ikke rart at flere gründermiljøer nå er usikre på hva de skal forholde seg til fremover. Spesielt gjelder det de som allerede er avhengig av å gi opsjoner for å tiltrekke seg talenter i tøff konkurranse med etablerte selskaper. Denne tvilen bør finansministeren kunne rydde av veien.

Jeg har forståelse for at en ikke kan forskuttere utfallet av budsjettforhandlinger, men ber statsråden forklare hva punktet i Hurdalsplattformen betyr og være tydelig på eget synspunkt.

Svar:

Regjeringen vil vurdere og ta stilling til hele budsjettforslaget som ble lagt frem av regjeringen Solberg II i Prop. 1 LS (2021-2022). Regjeringens forslag til endringer i budsjettforslaget legges frem for Stortinget 8. november 2021.

SPØRSMÅL NR. 165**Innlevert 28. oktober 2021 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo****Besvart 4. november 2021 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran****Spørsmål:**

Vil fiskeri- og havministeren ta initiativ til å sikre videreføring av «sjømatruta» mellom Midt-Noreg og kontinentet, og legge til rette fra staten si side for bedre koordinerte og meir integrerte virkemiddel for overføring av godstransport fra veg til sjø?

GRUNNGJEVING:

Reiarlaget Smyril Line Cargo etablerte hausten 2020 ei prøveordning med ei «lakserute» mellom hamner i Midt-Noreg og Rotterdam i Nederland, for å gjere det mulig å frakte norsk laks sjøvegen til kontinentet som alternativ

til transport med lastebil og fly – med returlast av andre varer til Noreg.

Store norske aktørar som Lerøy og Coop har vore brukarar av ruta. Ruta har for ein stor sjømataktør som Lerøy synt seg å vere konkurransedyktig både på framføringstid, kapasitet, kvalitet og pris. Staten v/ Kystverket innvilga økonomisk støtte til ruta ut frå politiske mål om å flytte gods frå veg til sjø, men støtta er ikkje utløyst grunna avgrensingar i regelverket. Kombinert med at det tar lang tid å få nødvendig innarbeiding av nye logistikk-rutiner frå vareeigarar som sikrar stabilt og høgt volum, gjer dette at ruta no blir lagt på is etter prøveperioden, i staden for å bli etablert som ei fast rute.

Dette er sterkt beklageleg. Overføring av meir godstransport frå veg til sjø er nødvendig både for å kutte klimautslepp og for å sikre vekstkraft på ein berekraftig måte i sjømatnæringa, maritim næring og andre kystnæringar. Varselet om frys i sjømatruta syner at det hastar med å få samla og koordinert statlege verkemiddel for å flytte gods frå veg til sjø. Desse verkemidla er i dag for oppstykkja og lite koordinerte, og bør samlast rundt å legge til rette for integrerte transportkjeder som omfattar veg, hamn, farleier og skip med omlasting og distribusjon – og knyter hamner og sjøtransport tettare på andre transportformer.

Svar:

Tilskotsordninga for nærskipfart (insentivordninga) gjev økonomisk støtte til etablering av nye sjøtransporttilbod, og ordninga er forvalta av Kystverket. Ordninga er notisert til EFTA sitt overvakingsorgan (ESA) og godkjent i samsvar med dei maritime retningslinjene for offentleg støtte. Retningslinjene har eit krav om at fartøy som nyttast til å etablere det nye sjøtransporttilbodet skal vere under EØS-flagg.

Smyril Line Cargo DK fekk 30. juni 2021 tilsegn om støtte på 36,4 mill. kroner til etablering av “sjømatruta” mellom Hitra og Rotterdam. Reiarlaget har drifta, som ei prøveordning, ei “lakserute” sidan hausten 2020. I denne perioden har dei nytta eit fartøy som er flagga på Færøyene, som ligg utanfor EØS. I søknaden om tilskot la reiarlaget til grunn at dei ved etablering av “sjømatruta” i oktober 2021 skulle nytte eit fartøy med EØS-flagg. Reiarlaget har no opplyst til Kystverket at bruk av det planlagte EØS-flagga fartøyet gir auka kostnader, som saman med andre forhold i marknaden, betyr at dei midlertidig vil stanse ruta.

Sjømatnæringa er i vekst, og eg er opptatt av at næringa har eit effektivt og miljøvenleg transporttilbod til marknaden i Europa. Eg set stor pris på at aktørane i transportnæringa og vareeigarar arbeider saman for å få til nye, lønsame transporttilbod som nyttar sjøvegen. Etersom ESAs retningslinjer inneheld eit tydeleg krav om EØS-flagg, er det høgst usikkert om det er mogleg å få på plass ei ordning som tillet støtte også til skip som er flagga

på Færøyene og Grønland. Eg vil likevel undersøke handlingsrommet innanfor støtteregelverket for å sjå om det er rom for å utvide insentivordninga slik at ein også kan nyttiggjere seg fartøy som er flagga på Færøyene og Grønland.

Tiltak for å auke framkome, betre sikkerheita og redusere utslepp står sentralt i transportpolitikken. Transport påfører samfunnet skadekostnader og ulemper i form av utslepp, kø, støy, ulykker, arealbeslag og slitasje på infrastrukturen, og sjøtransport har i snitt lågare skadekostnader enn vegtransport. Eg er derfor opptatt av å få til samfunnsøkonomisk lønsam overføring av gods frå veg til sjø som kan bidra til lågare skadekostnader for samfunnet.

Regjeringa vil styrke satsinga på kysten gjennom å leggje til rette for effektive hamner og sikre farleier. Vi vil med dette støtte opp under fortrinna til sjøtransporten og bidra til næringsutvikling og vekst i bl.a. maritime næringar og fiskeriavhengige kystsamfunn. Som det går fram av Hurdalsplattformen, skal vi òg gjennomføre ei utgreiing saman med godsnæringa og skipsfartsnæringa for å finne fram til fornuftige tiltak for å få frakta ein større andel av godsvolumet på kjøll. Samstundes vil vi redusere flaskehalsar på riks- og fylkesvegar, også der dette vil kunne betre effektiviteten i hamnene og konkurransekrafta til sjøbaserte transportløyningar.

SPØRSMÅL NR. 166**Innlevert 28. oktober 2021 av stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø****Besvart 10. november 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Kan statsråden garantere for at regjeringen vil bevare og styrke Statens undersøkelseskommissjon i Stavanger?

BEGRUNNELSE:

Statens undersøkelseskommissjon for helse- og omsorgstjenesten (Ukom) ble etablert i Stavanger 1. juni 2018. Den skal undersøke alvorlige hendelser og andre alvorlige forhold for å bedre pasient- og brukersikkerheten. Foruten å ha en viktig funksjon for helsetjenesten, står den for flere titalls viktige lokale kompetanse-arbeidsplasser i Stavangerregionen. Da kommisjonen ble vedtatt og lagt til Stavanger, stemte Ap og Sp mot. Et drøyt halvår etter åpningen, når fagfolk var ansatt og i gang med arbeidet, ville Arbeiderpartiet så ha omkamp og legge ned hovedkontoret på Forus. Det har siden i flere runder vært kuttet i Aps alternative statsbudsjett. På denne bakgrunn ønsker jeg å forsikre meg, pasientene og regionen vår om at den nye helseministeren vil følge opp Bent Høie og Solberg-regjeringens satsing, og at man vil bevare og styrke undersøkelseskommissjonen i hjertet av Energihovedstaden.

Svar:

Alle virksomheter som yter helse- og omsorgstjenester har plikt til å varsle dødsfall og svært alvorlig skade på pasient eller bruker som har sammenheng med helsehjelpen. Varslingsplikten gjelder dersom utfallet er uventet ut fra påregnelig risiko. Varsel skal sendes til både Statens helsetilsyn og Statens undersøkelseskommissjon for helse- og omsorgstjenesten (Ukom). Pasienter, brukere og nærmeste pårørende har også rett til å varsle slike hendelser.

Som representanten sikkert er kjent med har VG over noe tid hatt fokus på Statens helse-tilsyns håndtering av varselordningen. VG har særlig pekt på at det gjennomføres få stedlige tilsyn, men har også satt søkelyset på involvering av pasienter og pårørende, samt kvaliteten på varselvurderingene.

Jeg vil ha en bred gjennomgang av varselordningene. Gjennomgangen skal omfatte Statens helsetilsyn, statsforvalterne og Ukom. Sentralt for evalueringen må være om dagens varsel-ordninger samlet fungerer på en måte som effektivt bidrar til å bedre kvaliteten og pasient- og brukersikkerheten i helse- og omsorgstjenesten. Jeg ber om forståelse for at jeg ikke kan uttale meg om videre tiltak før endelig rapport fra evalueringen foreligger.

SPØRSMÅL NR. 167**Innlevert 28. oktober 2021 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 4. november 2021 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

Støtter regjeringen kravene fra Fagforbundet og Norsk Folkehjelp om at Israel må trekke tilbake terrorstempling av norsk-støttede organisasjoner, at Israel avslutter kriminalisering og trakassering av palestinske organisasjoner, slutt på Israels folkerettsstridige anvendelse israelsk lov på okkupert territorium og at det internasjonale samfunn må støtte de palestinske sivilsamfunnsorganisasjonene, og hvordan vil regjeringen gå fram for å fremme disse kravene i FN?

BEGRUNNELSE:

Det israelske forsvarsdepartementet utstedte 19. oktober 2021 en militærordre som erklærte seks fremtredende palestinske menneskerettsorganisasjoner i det okkuperte palestinske territoriet for å være terrororganisasjoner. Samtidig har Israel nettopp godkjent bygging av over 3000 nye boliger i de ulovlige bosetningene på den okkuperte Vestbredden.

De berørte organisasjonene, Addameer, al-Haq, Defense for Children Palestine, Union of Agricultural Work

Committees, Bisan Center for Research and Development og Union of Palestinian Women Committees, er alle internasjonalt anerkjente rettighetsorganisasjoner som mottar betydelige bistandsmidler fra europeiske land, også Norge. Israels stempling av dem som terrororganisasjoner innebærer i praksis et forbud mot organisasjonene, og gir israelske myndigheter fullmakt til å ransake og stenge kontorene deres, gjennomføre beslag i eiendeler, arrestere og fengsle ansatte, og kriminalisere og forby offentlig støtte til organisasjonenes aktiviteter. Angrepet på de seks organisasjonene blir sett på som en betydelig opptrapping av å stoppe kritiske stemmer av Israels okkupasjons- og fordrivelsespolitikk.

På spørsmål hva Norge vil gjøre med dette, har Utenriksdepartementet så langt uttalt at de vil undersøke bakgrunnen for beslutningen til det israelske forsvarsdepartementet, og hva dette kan bety for norsk bistand. Svaret er utilstrekkelig. Fraværet av straffereaksjoner på Israels notoriske brudd på humanitærretten og på manglende respekt for internasjonal rett, har bidratt til at Israel anser seg hevet over de normer som gjelder for beskyttelse av okkuperte folk og områder.

Palestinske NGOer har fremmet følgende krav, som støttes av Fagforbundet og Norsk Folkehjelp:

1. At Israel trekker tilbake stemplingen som "terrororganisasjon" mot de seks palestinske organisasjonene.
2. Krev at det israelske myndigheter slutter å anvende trusler og trakassering, inkludert vilkårlig kriminalisering, og undertrykkelse av palestinske organisasjoner
3. Fordøm den ulovlige anvendelsen av intern israelsk nasjonal lov i det okkuperte palestinske territoriet.
4. Offentlig støtte de palestinske sivilsamfunnsorganisasjonene, samt oppfordre det internasjonale samfunnet til å gjøre det samme.

Rødt slutter seg til disse kravene.

Svar:

Sivilsamfunnet i Palestina spiller en sentral rolle for å fremme respekt for menneskerettigheter, folkeretten og demokratiske prinsipper. I denne konteksten bidrar sivilsamfunnet også til å ivareta rammebetingelsene for en forhandlet to-statsløsning, en sentral målsetning i Norges Midtøsten-engasjement. Derfor har Norge over tid vært en sterk støttespiller for palestinsk sivilsamfunn. Det vil vi fortsette å være.

Vi er svært bekymret over den israelske beslutningen om å terrorliste seks palestinske sivilsamfunnsorganisasjoner. Vi ble ikke orientert på forhånd. Vi ser alvorlig på anklagene, og har vært i kontakt med israelske myndigheter både lokalt og i Oslo. Det hviler på israelske myndigheter å dokumentere anklagene. Om det ikke fremkommer tilstrekkelig dokumentasjon som underbygger anklagene, vil vi be om at beslutningen blir omgjort. Vi

har også tett og fortløpende kontakt med FN og andre givere.

Etter at beslutningen ble kjent, har representanter for norske myndigheter sammen med andre givere og representanter for det internasjonale samfunn, inkludert FN, møtt ledere fra de fleste av de rammede palestinske organisasjonene lokalt i Ramallah. I Oslo har utenriksdepartementet diskutert saken med de to berørte norske organisasjonene, Norsk Folkehjelp og Redd Barna. Vi frykter at konsekvensene av beslutningen vil bli betydelige, både for de berørte organisasjonene og for palestinsk sivilsamfunn.

Vi har tilbakevist tidligere oppfordringer fra israelsk hold om å kutte støtten til navngitte palestinske sivilsamfunnsorganisasjoner. Tidligere gjennomganger av de berørte organisasjonene utført av ulike givere har ikke avdekket indikasjoner om deltakelse i terroraktivitet.

Vi tar regelmessig opp nødvendigheten av å sikre gode arbeidsvilkår for palestinsk sivilsamfunn, både bilateralt og multilateralt, herunder i FNs generalforsamling og i FNs Sikkerhetsråd. Senest 28. oktober oppfordret vi sammen med 11 andre europeiske land israelske myndigheter til å reversere en beslutning om å bygge 3000 nye bosettingsenheter på Vestbredden.

Jeg viser for øvrig til mitt svar av 3. november på spørsmål nr. 152 (2021-2022) fra representanten Fiskaa og min uttalelse om saken 27. oktober.

SPØRSMÅL NR. 168**Innlevert 28. oktober 2021 av stortingsrepresentant Anna Molberg****Besvart 2. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hvilke konsekvenser vil en utredning av Nye Veier AS ha for prosjektene Rv 25 Hamar-Løten, og kan statsråden garantere at en slik utredning ikke vil ha konsekvenser for fremdriften i dette prosjektet?

BEGRUNNELSE:

I Hurdalsplattformen står det at regjeringen vil «utrede hvordan utbygging, drift og vedlikehold av veier skal organiseres, med bakgrunn i at stadig flere utbyggere og veieiere gir fare for økte kostnader, mer fragmenterte fagmiljøer og mindre sammenhengende utbygging». Høyre har i regjering opprettet selskapet Nye Veier AS som bygger vei raskere og tar ned kostnadene i veiprosjekter slik at det kan bygges enda mer vei for pengene. Nye Veier AS har fått Rv 25 Hamar-Løten inn i sin veiportefølje. Denne strekningen fullfører en siste og viktig del av den nye strekningen mellom Hamar og Elverum. Mange pendler på denne strekningen hver dag. For å sikre en tryggere og bedre vei for bilistene og oppfylle forventningene som nå er skapt om at det skal bygges firefelts vei, er det viktig at den nye

regjeringen er tydelig på at prosjektet skal gjennomføres uten forsinkelser grunnet en utredning av Nye Veier AS.

Svar:

Jeg vil vise til at regjeringen ønsker å utrede nærmere hvordan utbygging, drift og vedlikehold av veier skal organiseres fremover. Bakgrunnen for dette er blant annet at vi har fått en situasjon med stadig flere utbyggere og veieiere i veisektoren, og at dette kan føre til økte kostnader, mer fragmenterte fagmiljøer og mindre sammenhengende utbygging.

Regjeringen vil nå starte arbeidet med å se nærmere på hvordan en utredning skal legges opp. Nye Veier AS er blitt en stor og viktig aktør i vegsektoren de senere årene. Det vil derfor være naturlig at også Nye Veier AS rolle vil være en del av arbeidet med å se på hvordan sektoren skal organiseres fremover.

Når det gjelder den konkrete strekningen rv 25 Hamar-Løten, vil det som for de andre strekningene som inngår i selskapets portefølje være opp til Nye Veier AS selv å vurdere videre fremdrift og prioritering av prosjektet.

SPØRSMÅL NR. 169**Innlevert 28. oktober 2021 av stortingsrepresentant Morten Stordalen****Besvart 11. november 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Kollektivavtalen er en forpliktende avtale mellom Helfo og Legeforeningen, som skal bidra til oversiktlige og forutsigbare forhold knyttet til ordningen med direkte økonomisk oppgjør.

Hvilke konsekvenser mener statsråden det har når Helfo skriftlig forplikter seg til sentral avklaring om konkret takstforståelse, men deretter unnlater å følge opp dette?

BEGRUNNELSE:

Normaltariffen som fundamentet for legers og forvaltningens forståelse av riktig takstbruk er komplisert. Takstdissenser mellom lege og Helfo er vanlig. For legen kan en slik uenighet medføre alvorlige forvaltningsmessige sanksjoner. Den praktiske gjennomføringen av ordningen med refusjoner basert på normaltariffen er regulert i Kollektivavtalen mellom Den norske legeforening og Helfo. I henhold til avtalen forplikter Helfo seg til blant annet: «For å oppnå en mest mulig korrekt anvendelse av refusjonstariffen skal HELFO bringe vesentlige spørsmål om takstforståelsen inn for de sentrale parter». For legers

rettssikkerhet er det viktig at vesentlige takstspørsmål ikke avgjøres i en enkel lokal sak av et takstutvalg ensidig utpekt av Helfo. Det må videre være forpliktende når forvaltningen skriftlig lover en slik avklaring, og ditto innebære konsekvenser når Helfo ikke følger opp dette i tråd med sine forpliktelser i Kollektivavtalen.

Svar:

Kollektivavtalen er inngått mellom Helsedirektoratet ved Helfo og Den norske legeförening (Dnlf). Avtalen supplerer regulering i form av lov og forskrift vedrørende det økonomiske oppgjøret mellom medlemmer av Dnlf og Helfo. Takstene er nedfelt i kapittel II i forskrift om stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling hos lege (stønadsforskriften). Forskriften benevnes både som "refusjonstariffen" og "normaltariffen" i avtalen.

Helse- og omsorgsdepartementet har delegert tolkningsansvaret for stønadsforskriften til Helsedirektoratet. Helfo er Helsedirektoratets ytre etat og har det daglige ansvaret for å forvalte gjeldende regelverk innen området, herunder stønadsforskriften. Helfo løfter prin-

sipielle avklaringer om takstforståelsen til Helsedirektoratet.

Helsedirektoratet og Helfo har samarbeidsmøter med Dnlf to ganger i året; ett på våren og ett på høsten. Her tar partene blant annet opp vesentlige spørsmål om anvendelsen av stønadsforskriften. Dette er i tråd med formålet i Kollektivavtalen.

Helfo tar videre via Helsedirektoratet opp behov for takstavklaringer i forbindelse med de årlige takstforhandlingene mellom staten ved Helse- og omsorgsdepartementet, de regionale helseforetakene og KS på den ene siden og Dnlf på den andre siden. Resultatet av forhandlingene blir videreformidlet til Helfo ved forhandlingenes slutt.

Bruk av takstutvalg er regulert i Kollektivavtalen punkt 10.2 hvor det heter:

"Helfo skal i nødvendig grad gjøre bruk av sakkyndig takstutvalg. Takstutvalget skal kun uttale seg om takstbruk basert på medisinskfaglige vurderinger. Legen skal ha kopi av takstutvalgets uttalelse, og ha rett til å uttale seg."

Jeg legger til grunn at Helfo følger opp sine forpliktelser gjennom Kollektivavtalen.

SPØRSMÅL NR. 170

Innlevert 28. oktober 2021 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 5. november 2021 av forsvarsminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

I forbindelse med utfasing av F-16 har Jærmuseet sendt søknad om overtakelse av en maskin for utstilling i museumshangaren til Flyhistorisk museum Sola. Tidligere forsvarsminister skrev i februar at Forsvarsmateriell skal ta en helhetlig gjennomgang av slike søknader, og viste til at det er stor interesse for disse flyene.

Kan statsråden si noe om status på den gjennomgangen, og når søknadene kan bli besvart?

Svar:

Bevaring av F-16 jagerfly til museumsformål er viktig i formidlingen av norsk militærhistorie og noe jeg ser positivt på. Forsvarsmateriell er imidlertid i prosess med å avhende F-16 systemet, og forhandlinger med ulike aktører pågår. Siden det ennå ikke er signert noen salgskontrakt, er det derfor uvisst hvor mange fly som vil bli gjort tilgjengelig for museumsvirksomhet. Mange aktører har

vist interesse for å overta F-16 fly. Forsvarsmateriell vil derfor gjøre en helhetlig vurdering av søknadene når det er klart hvor mange fly som kan bli tilgjengelig for utlån.

En tilbakemelding til Jærmuseet og Flyhistorisk Museum må derfor avvente denne gjennomgangen.

SPØRSMÅL NR. 171**Innlevert 28. oktober 2021 av stortingsrepresentant Kristoffer Robin Haug****Besvart 11. november 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Mener statsråden at føde- og barseltilbudet i Oslo er forsvarlig når en av to barselavdelinger på Ullevål sykehus stenges for å innfri avdelingens krav til budsjetttiltak?

BEGRUNNELSE:

Oslo Universitetssykehus (OUS) har over 9 000 fødsler ved sine to fødeavdelinger ved Ullevål sykehus og Rikshospitalet. Ullevål sykehus er landets største fødeavdeling med ca. 7 000 fødsler i året. Sykehuset har to barselavdelinger. I tillegg har de en observasjonsposten for gravide kvinner med komplikasjoner i svangerskapet.

I det siste har vi fått høre at det har blitt besluttet å stenge en av to barselavdelinger ved Ullevål i perioden 13. oktober til 15. desember for å innfri avdelingens krav til budsjetttiltak. Fødende blir plassert på den andre barselavdelingen eller observasjonsposten for gravide. Kvinneklinikken er pålagt å spare 2 prosent i budsjettet - selv om Helse Sør-Øst gikk med nær 2,6 milliarder kroner i overskudd i 2020. Bakgrunnen for nedstengingen er å sikre nødvendig investeringsevne i OUS fremover.

Konsekvensen for fødende i Osloregionen kan være alvorlig når pasienter og nyfødte risikerer å ikke få det tilbudet de har krav på. Jordmorforeningen mener stengingen går utover pasientsikkerheten og skaper uro blant pasienter og ansatte. Med stengt avdeling må flere kvinner dele rom, noe som medfører at partner ikke kan være til stede utenom visittiden.

I Hurdalsplattformen står det at regjeringen skal bedre finansieringen av sykehusene, samt at norske pasienter skal ha et offentlig helsetilbud i verdensklasse, uavhengig av adresse og lommebok. Dette målet må antas å også inkludere fødende over hele landet. Siste året har vi vært vitne til barseloppører over hele landet hvor kvinner og familier krever bedre barselomsorg med blant annet krav om nok plass på sykehusene til at fødende kan være der med partnerne sine så lenge de har behov for det.

Det er bra at regjeringen har varslet en stortingsmelding om helhetlig føde- og barseltilbud, men situasjonen på Ullevål viser at fødetilbudet står under et akutt press. Denne representanten mener det haster å gjøre om vedtaket til Helse Sør-Øst slik at fødende personer i Osloregionen får et godt og forsvarlig tilbud uavhengig av adresse og lommebok.

Svar:

Jeg er enig med representanten Haug i at kvinner som har født og det nyfødte barnet skal ha et godt og forsvarlig barseltilbud i tråd med Helsedirektoratets anbefaling "Nytt liv og trygg barseltid for familien". Det er helseforetakene som har ansvar for å legge til rette for dette.

Når det gjelder den midlertidige endringen i barseltilbudet ved Oslo universitetssykehus, har jeg mottatt følgende redegjørelse fra Helse Sør-Øst:

"Fødselstallet er høyest i sommerhalvåret og lavest i vinterhalvåret, og belegget svinger uten at bemanningsplaner er vesentlig «sesongtilpasset». Ved å samle det faste personalet og kompetansen rundt pasientene på færre avdelinger i perioden med lavere belegg, vil fødeavdelingen kunne redusere bruk av innleie og overtid. Pasienter og personell fordeles på to sengeposter i stedet for på tre. Det er ingen reduksjon av den faste bemanningen. På denne måten imøtekommer fødeavdelingen krav til effektivisering, samtidig som sengepostene driftes med fast ansatte som kjenner avdelingen og rutinene godt. Det arbeides for øvrig med å øke grunnbemanningen slik at fødeavdelingen blir mindre avhengig av eksternt innleie.

Barselomsorgen for kvinner/nyfødte med komplikasjoner i barselseng fordeles etter planlagte retningslinjer mellom de to sengepostene. Det vises også til ordningen med familierom på Barselhotellet, som er et godt innarbeidet tilbud som har eksistert i flere år."

Det er et mål å gi den fødende og hennes familie en god start på det nye livet. Regjeringen har i Hurdalsplattformen varslet en gjennomgang av det helhetlige føde- og barselstilbudet som blant annet omfatter bemanning, følgetjenesten, heltidsstillinger og en ny finansieringsmodell som premierer faglig kvalitet.

SPØRSMÅL NR. 172**Innlevert 28. oktober 2021 av stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand****Besvart 4. november 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Hva har finansministeren tenkt å foreta seg for å sikre at også omverdenen blir kjent med at statsministeren har gitt et annet budskap fra Stortingets talerstol enn i Financial Times?

BEGRUNNELSE:

I spørretimen i Stortinget 27. oktober stilte representanten Erna Solberg spørsmål til statsminister Jonas Gahr Støre om Statens Pensjonsfond Utland, ofte omtalt som Oljefondet, om

«hvorfør han i Financial Times lanserte et skifte hvor fondet nå skal være mer politisk, til tross for at et enstemmig storting så sent som i mai besluttet at SPU ikke skal være et politisk virkemiddel?»

Bakgrunnen for spørsmålet er et intervju med Statsminister Støre i Financial Times den 25. oktober, der det blant annet står følgende:

«Store told the FT that the fund was “political”, a statement that marks a shift in a country where politicians have strived to say that it is not a tool of Norway’s foreign policy.»

At avisen omtaler dette som et brudd med tidligere politikk, sammen med Statsministerens sitater i saken, sender et budskap til avisens mange lesere om en ny politisk kurs for fondet og hvordan det skal brukes.

I statsministerens svar, både på det nevnte spørsmålet og flere oppfølgingsspørsmål fra Solberg, ble det likevel klart at Statsministeren ikke mente han hadde gitt Financial Times noen signaler om endringer i forvaltningen av SPU, eller noen ny politisk kurs for fondet. Statsministeren sa dessuten:

«Jeg står fullt inne for det enstemmige vedtaket som ble gjort i Stortinget.»

Jeg oppfatter dermed at Støre har klargjort i Stortinget at han ikke mente å gi noen signaler i Financial Times om noen ny politisk kurs for SPU, slik budskapet ble kommunisert der. Dette er imidlertid noe som også bør kommuniseres til omverdenen, slik at flere blir kjent med oppklaringen. Derfor håper jeg Finansministeren vil være tydelig på dette og bidra til å oppklare misforståelser og eventuell uro.

Svar:

Målsettingen for forvaltningen av Statens pensjonsfond utland (SPU) er høyest mulig avkastning innenfor akseptabel risiko. Innenfor denne finansielle målsettingen skal fondet være en ansvarlig investor. Investeringsstrategien og rammer for forvaltningen fastsettes av Finansdepartementet. Regjeringen vil legge stor vekt på at viktige veivalg forankres i Stortinget. Det er bred politisk enighet om at fondet ikke er et virkemiddel i utenriks- eller klimapolitikken.

Norges Bank ivaretar den operative gjennomføringen av forvaltningen av SPU innenfor et mandat fastsatt av Finansdepartementet. Banken tar beslutninger om enkeltinvesteringer og utøver fondets eierrettigheter, uavhengig av departementet. Etikkrådet overvåker fondets portefølje systematisk for grove normbrudd i strid med retningslinjene for observasjon og utelukkelse av selskaper. I slike saker avgir Etikkrådet råd om utelukkelse eller observasjon til Norges Banks hovedstyre, som tar beslutninger. Kriteriene i de etiske retningslinjene bygger på internasjonale konvensjoner og retningslinjer, og er forankret i Stortinget. Det etiske rammeverket har vært gjenstand for flere gjennomganger, senest av Etikktutvalget som la frem sin utredning (NOU 2020: 7 Verdier og ansvar) i 2020. Saken ble behandlet i Stortinget våren 2021.

Den klare rolledelingen bidrar til å tydeliggjøre ansvar og har bred støtte i Stortinget. Styringsstrukturen må sikre at overordnede beslutninger om avkastning og risiko og om rammene for den ansvarlige forvaltningen forankres hos fondets eiere, representert ved politiske myndigheter. Samtidig må det være tilstrekkelig delegering av fullmakter til at løpende beslutninger i forvaltningen tas nær markedene fondet investeres i.

Statsministerens budskap i intervjuet med Financial Times er i tråd med fondets finansielle målsetting og Hurdalsplattformen. Forvaltningen av fondet skal ha bred legitimitet. Regjeringens ambisjon er at SPU skal være ledende innen ansvarlig forvaltning. Det ligger til grunn for Norges Banks forvaltning av fondet. Regjeringen vil

sørge for at ansvarlig forvaltning er en viktig og integrert del av forvaltningen og gjøre rede for arbeidet i de årlige fondsmeldingene til Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 173**Innlevert 28. oktober 2021 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund****Besvart 5. november 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Vil statsråden ta initiativ til fortløpende i saken som omhandler en demokrati- og menneskerettighetsaktivist som utsettes for livsfare ved retur til hjemlandet?

BEGRUNNELSE:

I en sak hos NRK Vestland 27. desember i 2019 kan man lese om en demokrati- og menneskerettighetsaktivist fra Swaziland. Aktivisten har viet hele sin ungdomstid til å kjempe for frihet og demokrati og mot Swazilands eneveldige og brutale monarki. Det eneveldige monarkiet til Kong Mswati III har en svært overdådig livsstil, mens størstedelen av befolkningen i landet lever under desperate økonomiske forhold. Som Amnesty International skriver har Swaziland en svært begrenset ytringsfrihet, politiske partier kan ikke stille til valg og politivold er utbredt.

Fordi aktivisten har kjempet for frihet og demokrati, har han vært fengslet i fire år i hjemlandet. I fengsel ble han utsatt for tortur. For seks år siden kom han til Norge, og han søkte om politisk asyl for fire år siden.

Som aktivisten selv sier; «Den pågående kampen mot norske immigrasjonsmyndigheter (UDI og UNE) har nå vart i fire år, og har vært tøff, frustrerende og utmattende.

Det er vanskelig å forstå at jeg har brukt like lang tid i fengsel som jeg nå har ventet på norske asylmyndigheter».

Demokrati- og menneskerettighetsaktivisten har søkt asyl, blitt truet med utkastelse og fått lov til å bli mens søknaden behandles. I neste rekke har han blitt truet med utkastelse igjen. Han har fått lov til å bli i Norge til saken kommer til retten, fått avlyst rettsaken og deretter fått lov til å bli mens saken behandles nok en gang. Han har søkt om lov til å jobbe, men fått avslag. Situasjonen kan virke svært håpløs.

Dette er en uverdigg behandling av en menneskerettighetsaktivist som etter all sannsynlighet er i veldig stor fare om han skulle blitt returnert til Swaziland. Norske myndigheter bør nå kunne gi et klart svar i saken hans etter fire lange år med venting.

Svar:

Etter utlendingsloven har verken jeg eller departementet myndighet til å gripe inn i eller påvirke behandlingen av enkeltsaker, med mindre saken gjelder hensynet til grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn.

Under henvisning til dette, og også at utlendingsmyndighetene selv må avgjøre når utlendings saker skal prioriteres for behandling, vil jeg ikke be om prioritering av denne asylsaken.

SPØRSMÅL NR. 174**Innlevert 28. oktober 2021 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad****Besvart 4. november 2021 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

KMD den omgjorde 14. januar 2021 to vedtak om fradeling av kårboliger på landbrukseiendom.

Er disse omgjøringene å se på som prinsipielle, og dermed førende for statens politikk på området, og vil statsråden i så fall foreta seg noe for å sikre at denne praksisen gjøres kjent og etterleves av statsforvalterne og kommunene?

BEGRUNNELSE:

KMD omgjorde den 14. januar i år to klageavgjørelser i Rogaland. Sakene gjaldt fradeling av tidligere kårhus som ikke lengre fyller en funksjon i gårdsdriften. Rettsanvendelsen gjaldt Statsforvalteren i Rogaland sin forståelse av faktorer som måtte regnes som «vesentlig ulempe» i forhold til landbrukshensynet, LNF – formålet i kommunepanen. Begge sakene ble omgjort slik at de kommunale

dispensasjonsvedtakene (fra Randaberg og Strand kommuner) ble stående.

LMD har i flere rundskriv, brev og lovforarbeider i tidsrommet fra 2004 til 2021 gitt veiledning i tolking av delingsbestemmelsen, og de vurderingskriterier som klargjør kommunenes handlingsrom.

Landbruksnæringen har de siste 20 årene fått pålegg om driftstilpassing i form av blant annet endrede holdforskrifter, med skjerpene krav til dyrevelferd og dermed utforming av driftsbygninger og anlegg. I samme tidsrom har det vært en god utvikling i tilskuddsordninger for sykeavløsning og produksjonsveiledning. Strukturen i landbruksdriften er vesentlig endret, og mange gårdsbruk har store krav til investeringer for å tilpasse driften.

Husdyrbruk er særlig utfordrende og sårbart for investeringer. LMD har siden 2004 pekt på at behovet for kårhus i landbruket er avtakende, og at nye kårhus bør tillates i svært få tilfeller. Tidligere kårboliger som ikke er nødvendige for driften, binder kapital og påfører løpende kostnader til gårdsdriften. I lys av dette synes KMDs to vedtak av 14 januar 2021, der vurderingskriterier for vilkårene for å gi dispensasjon, jamfør § 19-2, ulemper for landbruket ved slik fradeling, å dele dette synet på virkeligheten.

Etter de nevnte omgjøringssakene har Statsforvalteren i Rogaland likevel både rådet fra og påklaget fradelingsvedtak der kommunen har lagt til grunn departementets vurderinger. Statsforvalteren i Rogaland legger også til grunn at gårdens potensielle fremtidige behov for boliger er et vurderingskriterie etter LNF – formålet, og at en fradeling av tomme boliger følgelig vil være i strid med dette. Det er vanskelig å se at en slik innfallsvinkel samsvarer med KMD og LMDs felles veileder «Garden som ressurs» der det fremgår at det er kommunenes rolle å vurdere hvilke tiltak på et gårdsbruk som er nødvendige for landbruket og dermed inngår i LNF – formålet i hvert enkelt tilfelle.

Klager fra statsforvalteren i Rogaland på kommunale vedtak som har likelydende begrunnelse som departementets vedtak, tyder på at retningslinjene og lovforståelsen trenger avklaring.

Svar:

Spørsmålet gjelder to konkrete fradelingssaker i Rogaland. I begge sakene har departementet behandlet begjæringer om omgjøring av statsforvalterens vedtak etter plan- og bygningslovens regler, og departementet har i vedtak 14. januar 2021 tatt begjæringene til følge. Departementet kom til at det var adgang til å gi dispensasjon, fordi vilkårene i loven var oppfylt. I de to sakene var det derfor grunnlag for å overprøve den vurderingen statsforvalteren hadde gjort.

Hvorvidt det kan gis dispensasjon etter plan- og bygningsloven til fradeling, vil alltid bero på en konkret vurdering av lovens krav, i hver enkelt sak. De to sakene innebærer ingen endring av praksis. Signaler om hvordan kommunene og statsforvalterne skal ivareta landbruksinteressene, blir gitt gjennom retningslinjer, rundskriv og tildelingsbrev med videre, og ikke gjennom enkeltsaker. I tilfeller som dette er det dessuten nødvendig å innhente samtykke etter jordloven for å gjennomføre fradelingen. I den forbindelse skal landbruksmyndighetene vurdere eventuelle drifts- og miljømessige ulemper som kan oppstå som følge av delingen.

Både regjeringen og jeg er opptatt av en fornuftig arealforvaltning med lokalt handlingsrom. I områder som er satt av til landbruks-, natur- og friluftsmål samt rein-drift (LNFR-formål) i kommuneplan, skal landbruksinteressene ha fortrinn. Fradeling av tomter til boligformål er derfor i strid med LNFR-formålet i en kommuneplan. Dersom kommunen ønsker å åpne for fradeling, bør dette gjøres ved å gi bestemmelser i kommuneplanen om spredt bebyggelse i LNFR-områder.

SPØRSMÅL NR. 175

Innlevert 28. oktober 2021 av stortingsrepresentant Ingjerd Schou

Besvart 5. november 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hvordan vurderer statsråden mulighetene for å etablere den nye politihøyskolen i Moss?

BEGRUNNELSE:

I februar ba Stortinget regjeringen om å igangsette planleggingen av ny politihøyskole, og komme tilbake til Stortinget med saken på egnet måte.

Ved å gå inn for å etablere den nye politihøgskolen i Moss i det foreslåtte konkurransebygget fra Höegh Eien- dom, vil man etter alle solemerker både kunne redusere kostnader og etablere den nye skolen raskere enn om stat- en selv må bygge den. En ringvirkningsanalyse gjennom- ført av Samfunnsøkonomisk analyse viser at man ved å flytte Politihøgskolen til Moss, kan generere flere nye pri- vate arbeidsplasser enn antallet som tilføres ved etabler- ing av denne i Moss.

Svar:

Regjeringen har ikke tatt stilling til konkrete alternati- ver for etablering av ny politihøgskole. Prosjektet må ses i sammenheng med andre prosjekter i justissektoren og alternativer må vurderes i dialog med Politihøgsko- len og lokalsamfunn. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte, jf. vedtak 676 (2020-2021).

SPØRSMÅL NR. 176

Innlevert 28. oktober 2021 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 8. november 2021 av barne- og familieminister Kjersti Toppe

Spørsmål:

Kan statsministeren være mer konkret på hvordan han og regjeringen vil bekjempe overgrep mot barn som for ek- sempel barneekteskap nasjonalt og internasjonalt?

BEGRUNNELSE:

Søndag 24. oktober ble tv-aksjon arrangert. Temaet i år var Barn, ikke brud.

Hvert tredje sekund blir en jente giftet bort. Under og etter coronasituasjonen har det vært flere artikler om økninger i antall barnebruder og bekymringene rundt dette er mange. Målet med årets innsamling var å gi jenter mulighet til å beholde barndommen, drømmene og fr- iheten. Statsministeren deltok selv på tv-sendingen og meddelte at regjeringen ville gi økonomist støtte, det er bra.

Imidlertid er det vanskelig å få fatt i hva statsminis- teren mener at man konkret skal gjøre for å få bukt med denne ukulturen som ikke kan anses som noe annet enn overgrep mot barn.

Spørsmålsstiller har selv vært sterkt engasjert i tem- atikken bla som saksordfører for flere saker som angår temaet i stortinget. Riktignok er det blitt forbedringer og strengere regler for dette i Norge, men Frp sto alene om å ikke akseptere noen unntak fra forbudet mot barneek- teskap. Etersom vi vet at dette er et stort internasjonalt problem men også at ukulturen finnes i Norge må det handling til og ikke bare prat.

Svar:

Spørsmålet er sendt vidare til meg som barne- og fami- lieminister.

Alle barn i Noreg har særskilde rettar etter Grun- nlova, barnekonvensjonen og Den europeiske menne- skerettskonvensjonen. Vald i nære relasjonar og vald og seksuelle overgrep mot barn er eit alvorleg brot på bar- nerettane. Det er òg eit alvorleg samfunns- og folkehelsep- roblem. Det var eit viktig søkelys som vert sett på barneek- teskap i samband med årets TV-aksjon. Internasjonalt er utbreiinga av barneekteskap eit alvorleg problem. Retten til å bestemme over eigen kropp og eige liv er ein grun- nleggande menneskerett. Barneekteskap rammar jenter hardast. Det svekkjer jenter og kvinners helse, kan frata dei moglegheita til utdanning, og gjera det vanskeleg å delta i samfunns- og arbeidslivet. Til dømes er komplikas- jonar knytt til graviditet og fødsel ifølgje WHO den vikti- gaste dødsårsaka blant jenter i alderen 15 til 19 år.

Regjeringa vil støtte opp om internasjonale tiltak for å bekjempe kjønnsbasert vald og vidareføre den viktige innsatsen mot barneekteskap, samt oppretthalde forplik- tinga om å investere 760 millionar kroner i arbeidet mot skadelege skikkar. Arbeidet internasjonalt vil vere ein vik- tig del av satsinga vår for å betre situasjonen for jenter og kvinner. Regjeringspartia har i Hurdalsplattforma sagt at vi vil leggje fram ein opptrappingsplan mot vald og over- grep mot barn og vald i nære relasjonar. Vald i nære relas- jonar og seksuelle overgrep er alvorleg kriminalitet som òg må prioriterast høgare i heile straffesakskjeda.

I Hurdalsplattforma er det slått fast at regjeringa vil fremme forslag om endringar i straffelova § 282 (fami- lievald) og § 283 (grov familievald) slik at disse er betre til-

passa særtrekk ved saker om æresvald, og sikrar at det totale kontrollregimet offeret har vore utsatt for, vert tillagt vekt i vurderinga av spørsmålet om straff. Vidare vil regjeringa vurdere om tvangsekteskap og kontroll av ære på tvers av landegrenser skal kunne bli sett på som organisert kriminalitet og/eller menneskehandel under gitte tilhøve.

Regjeringa Solberg oppnemnte lovutvalet om negativ sosial kontroll. Dei skal greie ut dei samla juridiske problemstillingane i saker som gjeld negativ sosial kontroll, æresrelatert vald, tvangsekteskap, kjønnslemlesting og psykisk vald. Professor Henriette Sinding Aasen leiar utvalet, som skal starte arbeidet i januar og levere si utredning innan 30. juni 2023.

Stortinget vedtok før sommaren ein viktig endring i ekteskapslova om at ekteskap som er inngått mellom partar under 18 år, som hovudregel ikkje anerkjennast

sjølv om partane var utan tilknytning til Noreg på vigselstidspunktet. Føremålet med lovendringa er å verne mindreårige som kjem til Noreg, mot å bli rekna som gifte her. Dette vil òg gi eit signal til andre styresmakter om at Noreg ikkje aksepterer barneekteskap. Som representanten er inne på, gjeld det nokre snevre unntak frå 18-årsregelen. Desse er innført av omsyn til våre menneskerettslege og EØS-rettslege plikter.

Mitt departement vil greie ut om ein skal lovfesta at begge partar må ha vore minst 16 år gamle då ekteskapet blei inngått, for at eit ekteskap skal kunne bli godkjent etter dei snevre unntaka frå 18-årsregelen. Departementet ønskjer òg å greie ut innstrammingar i reglane om godkjenning av bigame ekteskap som er inngåtte i utlandet. Dette er omtalt i Prop. 135 L (2020-2021) punkt 2.4 og i Prop. 1 S (2021-2022).

SPØRSMÅL NR. 177

Innlevert 28. oktober 2021 av stortingsrepresentant Grete Wold

Besvart 5. november 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Flere av de enslige mindreårige flyktingene som har kommet til Norge fra Afghanistan, og fortsatt er i Norge, opplever nå stor usikkerhet for å bli sendt tilbake til et land i krise.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre stabilitet og mindre utrygghet for de afghanske asylsøkerne, og andre med midlertidig opphold?

BEGRUNNELSE:

Mange flykninger som er i Norge opplever krevende situasjoner med stor usikkerhet for å bli sendt tilbake til et land i krise. Flere av disse unge har nettverk, skole, aktiviteter og er i godt i gang med å skape seg et liv i Norge. Henvendelser fra verger og nettverk rundt viser stor grad av redsel, et byråkrati det er vanskelig å møte og unge som får satt sitt liv på vent. Det er ved mangeårige prosesser lett at motløshet, fortvilelse og passivitet medfører psykiske vansker slik at den enkelte har hjelpebehov heller enn å være en ressurs.

Svar:

Innledningsvis viser jeg til at det er Utlendingsdirektoratet (UDI) og Utlendingsnemnda (UNE) som behandler

saker og klager etter utlendingsloven og forskriften. Jeg har ikke myndighet til å gripe inn i enkeltsaker med mindre saken skulle gjelde grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn.

UDI og UNE har suspendert utreiseplikten til Afghanistan frem til 31. januar 2022. Frem til da vil UDI og UNE følge nøye med på situasjonen og innhente mest mulig oppdatert og pålitelig landinformasjon om forholdene og retursituasjonen i landet. Ingen vil bli tvangsreturnert til Afghanistan så lenge suspensjonen varer.

Utlendingsregelverket har bestemmelser som gir adgang til å gi begrensede oppholdstillatelser til enslige mindreårige og voksne asylsøkere. Etter utlendingsforskriften § 8-8 kan det gis tidsbegrenset oppholdstillatelse til enslige mindreårige asylsøkere over 16 år, hvor det eneste grunnlaget for opphold er at norske myndigheter anser at de mangler forsvarlig omsorg ved retur. Etter fylte 18 år kan de søke UDI om å få en ny tillatelse eller be om omgjøring av at tidligere vedtak. Det er UDI som må vurdere om gjeldende regelverk gir grunnlag for en ny oppholdstillatelse, for eksempel fordi det nå foreligger et beskyttelsesbehov eller fordi det foreligger sterke menneskelige hensyn eller en særlig tilknytning til Norge som kan tilsi at oppholdstillatelse kan gis. I tillegg åpner utlendingsloven § 38 femte ledd for å begrense en oppholdstillatelse når utlendingen ikke fyller vilkårene for beskyttelse og det er

tvil om identitet, behovet er midlertidig eller når det foreligger andre særlige grunner. Det er viktig at vi kjenner identiteten til de som får oppholdstillatelse i Norge, og en begrenset tillatelse bidrar i praksis til at dokumenter blir fremlagt.

Det er UDI og UNE som vurderer hvilken betydning endringen i maktsituasjonen i Afghanistan får for asylsøk-

ere med en sak til behandling, for dem som har fått avslag på en asylsøknad og fortsatt befinner seg i Norge eller for dem som har en begrenset oppholdstillatelse. Foreløpig er det for tidlig å fastslå hvordan situasjonen vil utvikle seg.

Spørsmål:

Hva betyr det at regjeringen vil opprette 20 nye polititjenestesteder «der det lokalt er ønske om det»?

BEGRUNNELSE:

Jeg mener statsråden må begrunne hvorfor opprettelse av polititjenestesteder skal avgjøres på basis av lokale ønsker, og ikke på basis av politifaglige analyser. Justisministeren skriver i sitt svar av 28/10 på skriftlig spørsmål fra meg, at «regjeringen vil opprette 20 nye polititjenestesteder der det lokalt er ønske om det (...)» Statsråden unnlot å svare på det jeg faktisk spurte om (hvilke faglige analyser som ligger til grunn). Således er dette en ny anledning til å besvare mitt første spørsmål om dette.

Svar:

Regjeringen vil legge frem en konkret plan for å styrke politiets nærvær i hele landet. Vi vil ha dialog med kommunene og politidistriktene om å opprette tjenestesteder der det lokalt er ønske om det, og der geografiske faktorer eller kriminalitetsbildet tilsier det.

Arbeidet med å styrke politiets nærvær i hele landet er langsiktig, og skal starte i 2022.

Jeg vil bruke høsten til å legge grunnlaget. Vi må ta oss tid til å gjøre et grundig arbeid, ikke minst i en dialog med bl.a. kommunene og politiet. Jeg vil lytte til dem som kjenner lokale forhold, når vi skal komme tilbake til hvor disse tjenestestedene skal være, og hvordan vi skal gjennomføre det.

SPØRSMÅL NR. 179

Innlevert 29. oktober 2021 av stortingsrepresentant Morten Wold

Besvart 11. november 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for at barn i skolealder som henvises fra fastlege eller helsesykepleier til lokal optiker får dekket deler av synsundersøkelsen av det offentlige, slik at barna slipper å vente lenge eller reise langt, og slik at vi får en

god ressursbruk mellom førstelinjen og spesialisthelsetjenesten på øyehelsefeltet?

BEGRUNNELSE:

Hvert femte barn i skolealder har synsutfordringer. Likevel går alt for mange av dem alt for lenge uten at dette

fanges opp. Det kan, helt unødvendig, gi barnet store utfordringer, både sosialt og faglig, og i verste fall en feil diagnose.

Hjelpen barna trenger er ofte en synsundersøkelse og enkle korrigeringer med briller, kontaktlinser, eller synstrening. Slik hjelp bør håndteres i øyehelsens førstelinje, hos lokal optiker. Ved behov for mer avanserte tjenester, henviser optiker til øyelege i spesialisthelsetjenesten. Dette er et grunnleggende prinsipp i den norske helsetjenesten.

Per i dag fungerer ikke dette på øyehelsefeltet. Hvert år henvises barn direkte til øyelege for enkle synsutfordringer. Det legger unødvendig beslag på øyelegens kapasitet. Det skjer fordi synsundersøkelse hos øyelege utløser offentlig refusjon, noe synsundersøkelser hos lokal optiker ikke gjør. Barn skal ikke behøve vente lenge, eller reise langt for å få en synsundersøkelse. I tillegg er det sløsing med samfunnets ressurser å bruke spesialisthelsetjenester der det ikke er nødvendig.

Stortinget behandlet representantforslaget om en enklere hverdag for synshemmede 25. februar 2021. I den forbindelse ble løftet frem at barn bør få dekket synsundersøkelsen av det offentlige, også når den gjøres hos lokal optiker. Da kan vi få utnytte potensialet som ligger

i en bedre oppgavefordeling og ressursbruk mellom førstelinjen og spesialisthelsetjenesten på øyehelsefeltet.

Svar:

Det er viktig at synsutfordringer hos barn blir fanget opp tidlig. Her har både optikere, helse-sykepleiere, fastleger og øyeleger viktige funksjoner. Hvilke faggrupper man først er i kontakt med vil avhenge av flere forhold, ikke minst synsutfordringenes karakter. Det er viktig både for barn med synsutfordringer og samfunnet at disse faggruppene blir benyttet hensiktsmessig og på riktig steg i en eventuell utredning. Det forutsettes at disse faggruppene samarbeider på en god måte.

Det er ikke igangsatt noe arbeid for å gi refusjon til nye faggrupper. De fleste optikere arbeider i et fritt og privat marked uten offentlig finansiering i dag. En endring av dette med innføring av refusjonsordning vil ha økonomiske og administrative konsekvenser som ikke er utredet. Prisene optikere tar er i dag heller ikke regulert og det vil være en krevende jobb å refundere synstest hos disse gitt at det ikke er prisregulering. Noen kommuner har imidlertid inngått avtale med lokale optikerforretninger om undersøkelse av syn hos skolebarn.

SPØRSMÅL NR. 180

Innlevert 29. oktober 2021 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård

Besvart 5. november 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Stortinget i Prop. 83. L (2020-2021) å åpne for å kreve tre års ekstra botid i Norge for å få permanent oppholdstillatelse i saker med brudd på utlendingsloven som et alternativt tiltak. Komiteen skriver i merknad at endringene er ment å gi større fleksibilitet i særlige tilfeller, herunder i saker hvor det gjør seg gjeldende spesielle hensyn knyttet til barn som berøres av vedtaket.

Hvordan blir disse hensynene, som komiteen pekte på, vektet i konkrete saker?

BEGRUNNELSE:

Stortinget vedtok tidligere i år lovendringer i Prop. 83. L (2020-2021) om å åpne for å kreve tre års ekstra botid i Norge for å få permanent oppholdstillatelse i saker med brudd på utlendingsloven som et alternativt tiltak. Komiteen skriver i merknad at endringene er ment å gi

større fleksibilitet i særlige tilfeller, herunder i saker hvor det gjør seg gjeldende spesielle hensyn knyttet til barn som berøres av vedtaket. Likevel finnes nye eksempler på saker der foreldre som søker familieinnvandring ikke får innvilget permanent oppholdstillatelse, på tross av hensyn til vedkommende og vedkommendes ektefelle som er norsk statsborger sine felles barn. Forelderen kan kun oppholde seg midlertidig i Norge, og må reise frem og tilbake under klagebehandlingen.

Svar:

Representanten Øvstegård henviser i sitt spørsmål til endringer i utlendingsloven som Stortinget vedtok tidligere i år med grunnlag i Prop. 83 L (2020-2021).

Lovendringene gikk blant annet ut på at når en utlending har overtrådt utlendingsloven på en slik måte at det kan være grunnlag utvisning (som innebærer plikt til

utreise og et fremtidig innreiseforbud), skal det i stedet for utvisning kunne stilles krav om inntil tre års ekstra botid i Norge for å få permanent oppholdstillatelse (ut over det ordinære kravet til tre eller fem års botid for permanent oppholdstillatelse som ellers gjelder).

Formålet med lovendringene ble beskrevet slik i avsnitt 2.4.3.1 i lovproposisjonen:

«Formålet med forslaget til bestemmelse om å stille krav til tilleggstid allerede i tilknytning til utvisningsvurderingen, er:

- Å åpne for bruk av tilleggstid som et alternativ til utvisning i noen særlige tilfeller hvor det ellers kan være uklart om utvisning ville være uforholdsmessig eller ikke.

- Å sikre at det kan vurderes en utlendingsrettslig reaksjon i tilfeller hvor utlendingen har overtrådt utlendingsloven, men hvor vedkommende ikke blir utvist, og hvor det per i dag heller ikke treffes vedtak om noen annen forvaltningsreaksjon.»

Under drøftingene av det første formålet (dvs. å kunne anvende tilleggstid i stedet for utvisning) i proposisjonens avsnitt 2.4.3.5, viste departementet til at det ikke var meningen å legge opp til noen generell oppmyking i utvisningspraksis, men at den nye reaksjonsmuligheten ville gi «noe mer rom for fleksibilitet i særskilte tilfeller». Departementet pekte i denne sammenheng også spesielt på saker hvor det gjør seg gjeldende særskilte hensyn knyttet til barn. Departementet oppfatter det slik at også de sammenfallende merknadene fra Komiteen i Innst. 343 L (2020-2021) er knyttet til det første formålet om å anvende tilleggstid som et alternativ til utvisning hvor det ellers kan være uklart om utvisning vil være uforholdsmessig. Det siteres følgende fra Komiteens merknader:

«Komiteen registrerer at det fra regjeringens side fremholdes at de nye reglene om tilleggstid ikke skal danne grunnlag for noen generell oppmyking av praksis med hensyn til utvisning

av utlendinger som overtrer utlendingsloven. Endringene er ment å gi større fleksibilitet i særlige tilfeller, herunder i saker hvor det gjør seg gjeldende spesielle hensyn knyttet til barn som berøres av vedtaket.»

Når det gjelder det andre hovedformålet med de nye reglene (å sikre at det kan vurderes en utlendingsrettslig reaksjon i tilfeller hvor utlendingen grovt har overtrådt utlendingsloven, men hvor det f.eks. på grunn av vern mot utsendelse ikke er aktuelt med utvisning) bemerket departementet blant annet følgende i avsnitt 2.4.3.1 i lovproposisjonen:

«Når det gjelder det andre formålet, har flere høringsinstanser vært kritiske til en ny og omfattende praksis med å illegge krav til tilleggstid overfor utlendinger som har brutt utlendingsloven, men som i dag ikke utvises fordi dette ville være uforholdsmessig eller i strid med returvernet.

[...]

Departementet understreker [...] at det ikke vil være noen plikt til å illegge krav til tilleggstid. Det kan foretas en hensiktsmessighetsvurdering, slik at det i første rekke kan prioriteres å illegge krav til tilleggstid i de særlige alvorlige tilfellene, og det kan legges vekt på utlendingens personlige situasjon mv.»

Komiteen har på sin side bemerket følgende om bruk av tilleggstid ut fra dette andre hovedformålet:

«Etter dagens regelverk står utlendingsmyndighetene uten reaksjonsmuligheter overfor utlendinger som har brutt utlendingsloven, men som av hensyn til barna ikke blir utvist. Komiteen merker seg at lovforslaget vil gi reaksjonsmuligheter i slike tilfeller.»

Komiteflertallet hadde ellers ingen merknader til departementets vurderinger på dette punkt.

De nye lovbestemmelsene trådte i kraft 10. september 2021, og det er derfor for tidlig å si noe om hvilken anvendelse de har fått i praksis.

SPØRSMÅL NR. 181

Innlevert 29. oktober 2021 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes

Besvart 5. november 2021 av barne- og familieminister Kjersti Toppe

Spørsmål:

Når vil regjeringen legge frem en stortingsmelding om markedsrett i matvarebransjen, og vil regjeringen følge opp enigheten i behandlingen av dagligvaremeldingen om å begrense utbredelsen av egne merkevarer og hvordan ser regjeringen for seg at dette skal gjøres?

BEGRUNNELSE:

Viser til barne- og familieministerens uttalelser til VG 27.10. hvor hun varsler en stortingsmelding om markedsrett i matvarebransjen. Viser videre til Innst. 185 S (2020-2021) hvor Ap, Sp og SV stod sammen om forslå-

get om å utrede tiltak for å begrense utbredelsen av egne merkevarer (EMV).

Svar:

Regjeringen er opptatt av at konkurransen i verdikjeden for mat er velfungerende. Vertikal integrasjon, herunder kjedenes egne merkevarer, har ulike virkninger på konkurranseforholdene i verdikjeden for dagligvarer.

I forbindelse med behandlingen av Innst. 185 S (2020-2021) som representanten Fylkesnes viser til i bakgrunnen for spørsmålet, vedtok Stortinget blant annet at regjeringen må ha tettere tilsyn med vertikale bindinger og integrasjon og at egne merkevarer ikke skal få en så dominerende stilling at andre aktører presses ut. Vedtaket lå til

grunn da Nærings- og fiskeridepartementet i et supplerende tildelingsbrev 2. mars 2021 ba Konkurransetilsynet følge opp Stortingets vedtak knyttet til Meld. St. 27 (2019–2020) Daglegvare og konkurranse – kampen om kundane på egnet måte, ved bruk av de ulike virkemidlene tilsynet har til rådighet. Vertikal integrasjon, egne merkevarer og konsentrasjon av kjedemakt er prioriterte områder for Konkurransetilsynet og står sentralt i tilsynets arbeid med dagligvaremarkedet.

Det er naturlig at vertikal integrasjon og egne merkevarer blir tema i regjeringens arbeid med konkurransesituasjonen i dagligvaremarkedet. Det fremgår av Hurdalsplattformen at regjeringen ønsker å legge frem en stortingsmelding om markedsrett i verdikjeden for mat.

SPØRSMÅL NR. 182

Innlevert 29. oktober 2021 av stortingsrepresentant Helge Orten

Besvart 2. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Vil en omfattende utredning av organiseringen av norsk veibygging føre til forsinkelser i gjennomføringen av porteføljen til Nye Veier AS, og kan statsråden garantere at en slik utredning ikke får konsekvenser for gjennomføringen av E136 Dombås-Vestnes?

BEGRUNNELSE:

Strekningen E136 Dombås-Vestnes ble ved behandlingen av Nasjonal transportplan 2022-2033 overført til Nye Veier AS. Så langt har Nye Veier vist at de har god fremdrift i de strekningene de har i sin portefølje og det er knyttet store forventninger til at selskapet kan komme raskt i gang med en helhetlig utbygging av E136 Dombås-Vestnes. I Hurdalsplattformen står det at regjeringen vil "Utrede hvordan utbygging, drift og vedlikehold av veier skal organiseres, med bakgrunn i at stadig flere utbyggere og veieiere gir fare for økte kostnader, mer fragmenterte fagmiljøer og mindre sammenhengende utbygging". Ny organisering av Statens vegvesen og etableringen av Nye Veier AS har vist at det er mulig å tenke nytt i samferdselssektoren, nettopp for å oppnå en mer helhetlig og sammenhengende planlegging og utbygging av viktige veistrekninger. Oppstart av et omfattende utredningsarbeid vil skape økt usikkerhet og kan føre til forsinkelser i gjennomføringen av viktige veiprojekter i porteføljen til Nye Veier AS. De

nye strekningene som er tilført selskapet vil være ekstra utsatt i en slik situasjon.

Svar:

Jeg vil vise til at regjeringen ønsker å utrede nærmere hvordan utbygging, drift og vedlikehold av veier skal organiseres fremover. Bakgrunnen for dette er blant annet at vi har fått en situasjon med stadig flere utbyggere og veieiere i veisektoren, og at dette kan føre til økte kostnader, mer fragmenterte fagmiljøer og mindre sammenhengende utbygging.

Regjeringen vil nå starte arbeidet med å se nærmere på hvordan en utredning skal legges opp. Nye Veier AS er blitt en stor og viktig aktør i vegsektoren de senere årene. Det vil derfor være naturlig at også Nye Veier AS rolle vil være en del av arbeidet med å se på hvordan sektoren skal organiseres fremover.

Når det gjelder den konkrete strekningen E136 Dombås-Vestnes, vil det som for de andre strekningene som inngår i selskapets portefølje være opp til Nye Veier AS selv å vurdere videre fremdrift og prioritering av prosjektet.

SPØRSMÅL NR. 183**Innlevert 29. oktober 2021 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug****Besvart 5. november 2021 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

Har selvstyremyndighetene tatt kontakt med norske myndigheter om utvisning og kan statsråden garantere at norske myndigheter ikke vil medvirke til gjennomføringen av utvisningsvedtak mot norske statsborgere som befinner seg i leirene i Syria?

BEGRUNNELSE:

Selvstyremyndighetene i Nord-Syrias representant i Skandinavia – Shiyar Ali – har uttalt seg til NRK i en artikkel som ble publisert den 07.09.21. Selvstyremyndighetenes representant uttaler at de er i en prosess hvor målet er å utvise en eller flere av de norske kvinnene som befinner seg i leirene i Nord-Syria på livstid.

Representanten uttaler videre at selvstyremyndighetene vil ta kontakt med Norge så fort utvisningsvedtakene foreligger, for å be om Norges bistand til å få effektivt vedtakene. Han siteres også på at disse menneskene utgjør en sikkerhetsrisiko og er farlige.

Da selvstyremyndighetene i Nord-Syria ikke er en anerkjent stat, vil de være helt avhengig av Norges medvirkning for å få effektivt eventuelle utvisningsvedtak.

Svar:

Det har ikke kommet noen henvendelse fra den selverklærte autonome administrasjonen i det nordøstlige Syria om utvisning av norske borgere. Jeg kan ikke på forhånd uttale meg om hvordan en mulig henvendelse om utvisning i en eller flere enkeltsaker vil vurderes. Dersom det kommer en slik henvendelse vil vi vurdere den da.

Dersom det skulle bli aktuelt for utenriks tjenesten å bistå noen av de norske borgerne som befinner seg i Syria med å reise til Norge, vil vi av hensyn til sikkerheten til de involverte, ikke kommentere dette offentlig.

Utenriks tjenesten har som lovpålagt oppgave å bistå norske borgere i utlandet, innenfor rammene for konsulær bistand. Som jeg påpekte i mitt svar på spørsmål fra representanten Sylvi Listhaug under ordinær spørretime 27. oktober, dreier enhver konsulærsak seg om noens personlige forhold og detaljer som utenriks tjenesten blir kjent med i disse sakene vil derfor være underlagt lovpålagt taushetsplikt.

SPØRSMÅL NR. 184**Innlevert 29. oktober 2021 av stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt****Besvart 11. november 2021 av forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe****Spørsmål:**

Hvordan tenker statsråden å sikre at det utdannes nok kompetanse til viktige samfunnsoppgaver i distriktene i Nord-Norge, eksempelvis logopedkompetanse, hva vil regjeringen gjøre for at universiteter og høyskoler skal være i stand til å ivareta sitt samfunnsoppdrag, og hvilke styringssignaler vil regjeringen til å gi i tildeling av midler for å sikre kompetanse til distriktene?

BEGRUNNELSE:

Logopediutdanningen ved UiT Norges arktiske universitet er foreslått nedlagt av fakultetsstyret, med begrunnelse i økonomi. En nedleggelse logopediutdanningen vil ha katastrofale konsekvenser for befolkningen i Nord-Norge sin tilgang til nødvendige logopedtjenester som allerede er for lav i dag. Hvert år utdannes det ca. 100 logopeder i Norge. En undersøkelse utført av Afasiforbundet i 2019 viser at 63 pst. av kommunene ikke har logoped. 25 pst. av de som rammes av hjerneslag får afasi, mens andelen som rapporterer å ha fått behandling hos logoped de tre første

månedene etter utskrivning fra sykehus, var kun på 6 pst. i 2020, viser årsrapport fra Norsk hjerneslagregister.

Nasjonal faglig retningslinje for behandling og rehabilitering ved hjerneslag anbefaler at språktrening ved afaasi og/eller talepraksi etter hjerneslag bør være spesifikk, igangsettes i akutfasen og være av tilstrekkelig mengde og hyppighet. Når logoped mangler, får man ikke et slikt tilbud. For noen betyr timene hos logoped forskjellen på veien tilbake til et yrkesaktivt liv eller uførhet - et liv der de kan kommunisere med omverdenen istedenfor et liv som passiv tilskuer.

Logopedier spiller også en avgjørende rolle i det spesialpedagogiske arbeidet i kommuner og fylker. Gjennom kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis skal kommunene i større grad løse oppgavene selv. Spørsmålet er hvordan de skal være i stand til dette og hva som vil skje med den spesialpedagogiske kompetansen i distriktene dersom det ikke er tilgang på logopedier.

Logopedisk hjelp til samisktalende barn og voksne er spesielt kritisk. En masteroppgave i logopedi ved UiT (Brækkan, 2021) avdekket at det kun er to samisktalende logopedier i hele Norge.

Utdanningen ved UiT imøtekommer behovet for logopedier i det nordligste fylket. Overvekten av studentene er primært rekruttert fra Troms og Finnmark. En nedleggelse vil i aller høyeste grad ramme distriktene og tilgan-

gen på kompetanse i Troms og Finnmark spesielt, men i hele landet generelt.

En arbeidsgruppe på UiT som har vurdert logopedutdanninga er i sin rapport (2021) tydelige i konklusjonen; logopedprogrammet bør fortsette. Det påpekes samtidig at det er behov for tilførsel av ytterligere ressurser for utvikling av et bærekraftig fagmiljø.

Svar:

Regjeringen vil føre en ambisiøs og offensiv kunnskapspolitikk med en storsatsing på utdanning i hele landet. Jeg er opptatt av at universiteter og høyskoler gjennom sitt regionale nærvær styrker studietilbudet og møter nasjonale og regionale kompetansebehov. For å oppnå dette mener jeg det er viktig at utdanningsinstitusjonene tilbyr utdanning i samarbeid med og i tråd med samfunns- og arbeidslivet behov.

I dag tilbys masterutdanning i logopedi ved Nord universitet, NTNU, Universitetet i Bergen og Universitetet i Oslo i tillegg til utdanningen ved UiT Norges arktiske universitet som fakultetsstyret ved UiT har foreslått å legge ned. Det er viktig å sikre denne viktige kompetansen også i de nordligste fylkene, og jeg vil derfor følge saken fremover.

SPØRSMÅL NR. 185

Innlevert 29. oktober 2021 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 8. november 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Er statsråden av den oppfatning at Oslo er en trygg by?

BEGRUNNELSE:

Det vises til de siste måneders økning i alvorlige voldsepisoder i det offentlige rom i Oslo. Skytevåpen har vært benyttet ved flere av disse episodene. Dette gir grunn til å stille spørsmål ved om Oslo i dag er en trygg by.

Svar:

Skyteepisoder på offentlig sted er svært alvorlig og fører til at den opplevde følelsen av trygghet svekkes, ikke minst på steder og i områder hvor det har vært voldshendelser.

Jeg besøkte Stovner politistasjon 2. november, og hadde møte med politimester Beate Gangås for å bli orientert om skyteepisodene i Oslo. Jeg føler meg trygg på at politiet jobber med fullt fokus på disse sakene ut fra føringene som er lagt fra tidligere regjeringer med statsråder fra Fremskrittspartiet og Høyre.

Jeg er i gang med et arbeid for å styrke politiets forebyggende innsats og lokale tilstedeværelse i hele landet, også i Oslo. Dette innebærer blant annet å frigjøre ressurser til flere politifolk, og jeg viser til at regjeringen i tilleggsproposisjon foreslår 200 millioner kroner i friske midler til politiet, som blant annet skal gå til økt lokal tilstedeværelse.

Det er forståelig at folk blir bekymret, men Oslo er en trygg by. Konfliktene vi har sett i det siste er i stor grad innenfor kriminelle miljø.

Vi må gå bredt til verks, og blant annet følge opp barn og unge i skolen for å hindre at de blir rekruttert inn i et

veldig uheldig spor. Dette vil regjeringen jobbe med framover.

SPØRSMÅL NR. 186

Innlevert 29. oktober 2021 av stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg

Besvart 5. november 2021 av utviklingsminister Anne Beathe Kristiansen Tvinning

Spørsmål:

Kan statsministeren garantere at den varslede doblingen av klimafinansiering til utviklingsland ikke vil gå på bekostning av tradisjonell bistand?

BEGRUNNELSE:

Statsministeren har i flere intervjuer de siste dagene lovet å doble finansieringen av klimatiltak i utviklingsland, i tråd med det FN har bedt om. En grunnforutsetning i FNS klimakonvensjon er imidlertid at slik klimafinansiering skal være "nye", midler, og at de ikke skal gå på bekostning av tradisjonell bistand, som fattigdomsbekjempelse.

I København 2009 ble det gitt et løfte om at rike land skulle bidra med 100 milliarder dollar årlig til klimafinansiering i utviklingsland. Løftet ble bekreftet under klimatoppmøtet i Paris i 2015, men målet er ikke nådd.

Svar:

På COP26 i Glasgow, der jeg nå deltar, er klimafinansiering ett av de helt sentrale spørsmålene. Det er avgjørende at rike land leverer på løftet om å mobilisere 100 milliarder dollar årlig til klimafinansiering i utviklingsland. Og det er avgjørende at Norge bidrar til dette. Jeg var derfor fornøyd med å ha med meg til Glasgow regjeringens løfte om å doble Norges klimafinansiering, senest i 2026, fra nivået i 2020.

Målet om dobling av klimafinansieringen skal bidra til regjeringens mål om å forene klima- og utviklingspolitikken. Doblingen skal også bidra til målet om å sikre at norsk utviklingspolitikk og bistand er i samsvar med Paris-avtalen, herunder balansert finansiering av utslippsreduksjoner og klimatilpasning.

Norge har lenge gitt 1 % av BNI i støtte til utviklingsland, noe denne regjeringen viderefører. Norsk økonomi går bra og BNI øker. Dette gir oss økt handlingsrom i bistanden, og gjør det mulig å ha ambisjon om å doble klimafinansieringen senest i 2026, kombinert med våre ambisjoner om å bidra til fattigdomsreduksjon.

To av regjeringens hovedsatsningsområder i utviklingspolitikken er matsikkerhet og fornybar energi. Begge disse satsningsområdene er eksempler på at klima- og utviklingspolitiske målsettinger henger nøye sammen. Ved å satse på klimasmart landbruk og klimatilpasning hos småskalabønder bidrar vi både til bedret matsikkerhet, klimatilpasning og fattigdomsreduksjon.

Å bidra til overgang fra kull til fornybar energi er bra for klima, og det gir samtidig ren energi til produktiv virksomhet og bidrar til jobbskaping og fattigdomsreduksjon.

Hvordan veksten i bistandsbudsjettet skal innrettes på ulike formål, inkludert til klima, vil avklares i de årlige budsjettene. Behovet for finansiering i utviklingslands møte med klimaendringene er sterkt økende. Regjeringen vil derfor prioritere både klimafinansiering og andre tiltak for fattigdomsreduksjon i budsjettene framover.

SPØRSMÅL NR. 187**Innlevert 29. oktober 2021 av stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen****Besvart 11. november 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Hva vil ministeren gjøre for å bedre på situasjonen rundt det som ble belyst i programmet?

BEGRUNNELSE:

I Debatten på NRK, tirsdag 28. september tok man for seg underernæring på sykehjem i Norge. Rapporten fra Helse- og omsorgsdepartementet om ernæringsoppfølging av sykehjemsbeboere viser at under halvparten av eldre beboere ved norske sykehjem har blitt vurdert for ernæringsmessig risiko i løpet av de siste 12 måneder. Av dem er 44,4 prosent underernært eller er i risiko for å bli det.

Mat er mye mer enn næringsstoffer. Mat er kultur, tradisjoner og en sosial arena, og medfører sansestimuli på alle måter. For mange er måltidene høydepunkter, både i det daglige og til fest.

Målet med nasjonale faglige retningslinjer for forebygging og behandling av underernæring er at underernærte og personer i ernæringsmessig risiko blir identifisert og får en målrettet ernæringsbehandling.

Underernæringen er ikke oppstått på grunn av manglende velvilje blant ansatte på norske sykehjem. Men ernæringskartlegging er viktig. Ernæring er så mye mer enn hvor mange kalorier vi spiser eller ikke spiser. Våre eldre trenger ikke å bli ernæringsbehandlet. De trenger god og næringsrik mat. De trenger mat som stimulerer sansene. De trenger hyggelige rammer rundt måltidene, og de trenger medvirkning, hjelp og tilrettelegging, slik at de har lyst og mulighet til å spise maten de får servert.

Svar:

Vi vet at god og riktig mat er grunnleggende for god helse og livskvalitet for alle aldersgrupper. Det er derfor en utfordring at mange eldre spiser for lite og feil mat. Med en økende andel eldre vil det bli flere med ernæringsutfordringer framover. I Hurdalsplattformen har derfor Regjeringen eksplisitt løftet god ernæring til eldre som et viktig område, og som en del av en reform som skal sikre at eldre får bo i egen bolig lengst mulig, dersom de kan og vil. God ernæring på sykehjem er viktig, men det krever nok folk på jobb – derfor har Hurdalsplattformen også et eget punkt om en opptrappingsplan for bemanning i eldreomsorgen.

Vi politikere og staten for øvrig arbeider for å legge til rette for at kommunene kan yte forsvarlige og gode tjenester. Jeg mener det samtidig er viktig å minne om at

kommunene er selvstendige rettssubjekt som, i tråd med helse- og omsorgstjenesteloven, selv står ansvarlig for å sikre forsvarlige tjenestetilbud basert på brukeres behov. Det er derfor også opp til kommunene å utvikle og implementere lokale ernæringsstrategier, og se disse i sammenheng med helseforetakenes ernæringsoppfølging.

Viser at det er behov for mer kunnskap og kompetanse om mat- og ernæringsoppfølging i omsorgstjenesten, slik at den enkelte kan få et individuelt tilpasset mat- og ernæringstilbud. For å styrke ernæringskompetansen og det systematiske ernæringsarbeidet i kommunen er det igangsatt et tilskudd til treårige modellutviklingsprogram for klinisk ernæringsfysiolog som ressurs for omsorgstjenesten. Tilskuddet skal bidra til å utvikle ulike modeller for hvordan klinisk ernæringsfysiolog kan benyttes som ressurs for omsorgstjenesten i det systematiske mat- og ernæringsarbeidet. Modellutviklingsprogrammet skal blant annet inkludere fag- og kvalitetsutviklingsarbeid, samt vektlegge tverrfaglig samarbeid mellom ansatte i kjøkken og ansatte i helse- og omsorgstjenestene. Dette for å sørge for en mat- og ernæringsoppfølging som er i tråd med brukernes egne ønsker og behov.

Vi vet at mange kommuner arbeider veldig godt med ernæring, mat og måltider for eldre. Vi vil støtte kommunene i dette arbeidet. Denne regjeringen har nå i tilleggsnummeret foreslått å øke kommunenes frie inntekter med 2,5 milliarder utover det forrige regjering la inn. Det gir økt handlingsrom til å følge opp oppgaver lokalt. Samtidig vil vi se nærmere på ytterligere tiltak som bidrar til god ernæring som er tilpasset den enkeltes ønsker og behov.

SPØRSMÅL NR. 188**Innlevert 29. oktober 2021 av stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen****Besvart 8. november 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Når kan en forvente en forskriftsfestelse av responstiden for ambulansetjenesten?

BEGRUNNELSE:

Stortinget vedtok i mars 2021 å be regjeringen om å forskriftsfeste responstider for ambulansetjenesten. Nylig har både Nordlandssykehuset og kommunene i Salten og Lofoten debattert ambulansestructur, og en fremtidig struktur både i Salten, Lofoten og resten av Nordland vil være avhengig av en evt. forskriftsfesting av responstid.

En forskriftsfesting vil kunne sikre at hele Norges befolkning får lik tilgang til beredskap og grunnleggende prehospitale helsetjenester. I verste fall vil en mangel av forskriftsfesting medføre at beredskapen i distrikts-Norges svekkes, og at liv vil gå tapt.

Responstiden til brannberedskapen er allerede forskriftsfestet, noe som alle Norges kommuner er nødt til å forholde seg i sin beredskap og budsjetter.

En styrket og nær ambulansetjeneste vil også være et viktig fundament i fødselsomsorgen.

Svar:

Ambulanseberedskapen er viktig for å sørge for at befolkningen får akuttmedisinske tjenester. I forbindelse med Stortingets behandling av Meld. St. 5 (2020-2021) Samfunnsikkerhet i en usikker verden, jf. Innst. 275 S (2021-2021), ble det fattet følgende vedtak:

“Stortinget ber regjeringen forskriftsfeste responstider for ambulansetjenesten og sette en standard for kompetanse og akuttmedisinsk utstyr i ambulansebilene og på ambulansebasene.”

I innstillingen framgår det ikke hvordan responstid for ambulansetjenesten skal innføres eller hvilke økonomiske og administrative konsekvenser vedtaket har for helseforetakene. Helsedirektoratet har derfor fått i oppdrag å vurdere og utrede hvordan forslaget om å forskriftsfeste responstid kan innføres, slik at Helse- og omsorgsdepartementet får et beslutningsgrunnlag.

Helsedirektoratet skal skissere modeller for hvordan forskriftsfesting av responstid for ambulansetjenesten kan innføres. Modellene skal se hen til helheten av kvalifisert helsehjelp; som legevakt, bil- og luftambulanse, annet helsepersonell i beredskap og akuttgjeldere. Innen desember 2022 skal direktoratet komme med forslag til ordlyd i akuttmedisinforskriften og utrede de økonomiske

og administrative konsekvensene av forslaget. Helse- og omsorgsdepartementet vil vurdere videre prosess etter at Helsedirektoratet har levert sin utredning. Svaret på representanten Olsens spørsmål er derfor at arbeidet med å følge opp Stortingets vedtak er i gang. Jeg vil orientere Stortinget på egnet måte etter at Helse- og omsorgsdepartementet har vurdert Helsedirektoratets forslag.

Jeg er enig med representanten Olsen i at befolkningen i hele Norge skal ha rask og god hjelp ved akutt sykdom og skade. I Hurdalsplattformen slår vi fast at vi vil sikre ambulansberedskapen, særlig der det er lange avstander til sykehus. I Nord-Norge er beredskapen styrket de senere årene, blant annet med nye luftambulansebaser i Midtre Hålogaland og Kirkenes. Helse Nord RHF leder arbeidet med å legge til rette for et jettfly i Tromsø. Det skal også etableres en ny redningshelikopterbase i Tromsø for å styrke redningsberedskapen i Nord-Norge.

Det er de regionale helseforetakene og kommunene som har ansvaret for å sørge for akuttmedisinske tjenester til befolkningen. Gode akuttmedisinske tjenester bygger på samarbeid og samhandling mellom helseforetak og kommuner. I Hurdalsplattformen har vi derfor varslet en stortingsmelding om de prehospitale tjenestene, som omfatter hele akuttkjeden, herunder legevakt, responstider og en faglig standard for ambulansetjenesten.

SPØRSMÅL NR. 189**Innlevert 29. oktober 2021 av stortingsrepresentant Mathilde Tybring-Gjedde****Besvart 8. november 2021 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Vil regjeringen melde inn sitt nye klimamål på 55 % nå, i forbindelse med COP26?

BEGRUNNELSE:

Det hersker forvirring om hva slags klimamål Norge har, og har meldt inn i forbindelse med FNs klimakonferanse COP26.

I VG 29. oktober ble statsminister Jonas Gahr Støre intervjuet i forbindelse med FNs klimakonferanse i Glasgow. Til VG sier statsminister Gahr Støre at:

«Norge har meldt inn en ambisjon om 50 til 55 % kutt i klimagassutslippene innen 2030. Vi sier 55 prosent, i tråd med regjeringsplattformen. Vi vil bidra på de områdene som er avgjørende for å få fremskritt på klimatoppmøtet.»

Bare noen dager tidligere ble Klima- og miljøminister Espen Barth Eide sitert i NTB på at Norge ikke kommer til å melde inn noe forsterket mål i forbindelse med klimatoppmøtet COP26:

«Vi har en internasjonal forpliktelse som står der (...) Så har vi satt et politisk mål i Norge på toppen av dette. Det er et norsk mål.»

Svar:

Norge vil ikke spille inn et nytt forsterket mål på FNs klimakonferanse (COP 26) i Glasgow. Det betyr at vi foreløpig står fast på Norges internasjonale forpliktelse om å redusere

utslippene med minst 50 og opp mot 55 prosent sammenlignet med 1990.

Norges 2030-mål skal oppfylles i samarbeid med EU. Regjeringen vil derfor videreføre avtalen med EU om norsk deltakelse i EUs klimaregelverk. Klimaregelverket etablerer en solidarisk og gjensidig forpliktende ramme for utslippskutt som samlet vil sikre at EUs og Norges utslipp kuttes frem mot 2030.

I tillegg til den solidariske oppfyllelsen av klimamålene sammen med EU og Island, vil Regjeringen kutte norske utslipp med 55 prosent mot 2030 sammenlignet med 1990, som delmål på veien mot netto nullutslipp i 2050, og komme tilbake til hvordan klimamålet i regjeringsplattformen skal operasjonaliseres. Dette målet gjelder hele den norske økonomien.

Her er vi i godt selskap. En rekke europeiske land har vedtatt ambisiøse mål for kutt i utslipp utover det som følger av fellesforpliktelsene med EU. Sverige har for eksempel satt seg mål om å kutte utslippene utenfor skog og arealbruk med 63 prosent i 2030, og være klimanøytralt i 2045. Danmark har satt mål om å kutte utslippene med 70 prosent innen 2030, og være klimanøytralt senest i 2050. Dette er altså snakk om forhøyede nasjonale målsettinger som kommer på toppen av det Danmark og Sverige er forpliktet til å gjennomføre ut fra EUs nasjonalt fastsatte bidrag under Parisavtalen. At land på denne måten setter seg mål om å overoppfylle sine forpliktelser kan bidra til å øke sannsynligheten for at Europa samlet sett klarer å oppfylle sine ambisiøse klimamål. Akkurat som i vårt tilfelle er dette nasjonale mål som kommer på toppen av de som innmeldes til FN.

SPØRSMÅL NR. 190**Innlevert 4. oktober 2021 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 5. november 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hva tenker statsråden om at personer offentlig demonstrerer at de begår, eller planlegger å begå ulovligheter i

media, og mener statsråden at politiet umiddelbart bør ta tak i denne typen saker av allmennpreventive hensyn?

BEGRUNNELSE:

Høsten 2019 ble Arne Viste dømt til ett års betinget fengsel for å ha ansatt asylsøkere uten lovlig opphold, gjennom selskapet Plog AS. Nå, to år senere, kan Vårt Land melde at han har startet selskapet Plog 2 AS, med intensjon om å gjøre det samme. Undertegnede er ikke kjent med at politiet så langt har tatt noen initiativ i saken. Det triste opppe i dette er at disse personene tar ressurser som kunne blitt brukt til å hjelpe personer med et reelt beskyttelsesbehov, enten i Norge eller i nærområdene. Å gi denne typen ulovlige innvandrere rett til å jobbe i Norge ville i realiteten være å avskaffe all kontroll med norsk innvandringspolitikk. Det er derfor både prinsipielt og praktisk viktig at politi- og påtalemyndighetene tar disse sakene på alvor.

Svar:

Spørsmålet har bakgrunn i en konkret sak. Ettersom det er vist til tidligere straffedom, oppfatter jeg det slik at spørsmålet gjelder mitt syn på om politiet på nytt bør ta tak i beskrevet forhold som mulig straffbart forhold.

Stortinget gir noen overordnede prioriteringer for politi og påtalemyndighet i Prop. 1 S, og departementet gir enkelte ytterligere føringer i årlige tildelingsbrev og andre styringsdokumenter, herunder for straffesaksbehandlingen. Innenfor disse rammene gir riksadvokaten sentrale føringer for hvilke straffesaker som skal prioriteres. Politimestrene – i samråd med statsadvokatene – konkretiserer de sentrale mål og utarbeider eventuelle lokale mål i tillegg. I den enkelte sak må vilkåret for iverksetting av etterforskning som lovfestet i straffeprosessloven § 224, være oppfylt.

Hvorvidt politi og påtalemyndighet skal ta tak i enkeltsaker omtalt i media har jeg ingen mening om. Prinsippet om påtalemyndighetens uavhengighet fra politiske myndigheter har stått sterkt helt siden straffeprosessloven av 1887, og ble ved vedtak i Stortinget i oktober 2019 lovfestet i straffeprosessloven § 55.

Jeg legger til grunn at politi og påtalemyndighet utviser gode faglige vurderinger ved prioritering og iverksetting av etterforskning, innenfor de rammer som er lagt av Storting og regjering.

SPØRSMÅL NR. 191

Innlevert 29. oktober 2021 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 9. november 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Hvordan tenker statsråden å sikre at de eldre i Agder kommunene Lillesand, Arendal, Lyngdal og Froland får et minst like godt tilbud, hvis regjeringen opprettholder avgåtte Solberg regjerings kutt i budsjettet for forsøket med statlig finansiering av pleie- og omsorgstjenestene?

BEGRUNNELSE:

I den avgåtte Høyre-regjeringens siste forslag til statsbudsjett foreslås det å avslutte forsøksprosjektet med statlig finansiering av omsorgstjenestene ett år før tiden, uten noe forutgående informasjon til kommunene.

Fremskrittspartiet fikk i 2016 gjennomslag for et forsøksprosjekt med statlig finansiert eldreomsorg (SiO). Formålet med prosjektet er å gi innbyggerne like gode og trygge pleie- og omsorgstjenester uavhengig av hvor de bor i landet. I dag er det 12 kommuner som er med i forsøksprosjektet, Agder kommunene, Lillesand, Arendal, Lyngdal og Froland er blant disse. De øvrige kommunene

er Os, Stjørdal, Hobøl, Spydeberg og Selbu som har vært med siden 1. mai 2016, og siden ble prosjektet utvidet med seks nye kommuner: Lødingen, Enebakk, Lyngdal, Froland, Arendal og Askøy.

I alt for mange kommuner utenfor ordningen underfinansieres eldreomsorgen, mens statlig øremerket finansiering bidrar til at politikerne i kommunene ikke kan bruke omsorg som salderingspost. FrP mener det er en god måte å sikre at alle eldre får de tjenestene de har krav på, og sørger for at det er en høy kvalitet på eldreomsorgen over hele landet. Ingen partier burde akseptere dårligere tilstander i eldreomsorgen pga. dårlig prioritering av kommunens midler.

Spørsmålsstiller mener Solberg regjeringens budsjettforslag for 2022, hvor finanseringen av SIO prosjektet i all hovedsak fjernes, er useriøst og uansvarlig og setter de berørte kommunene i meget vanskelig økonomisk posisjon. Avvikling et år før planlagt vil medføre store økonomiske tap for kommunene, og de må på veldig kort tid endre organiseringen av tjenestene sine. Det vil ramme

de eldste og svakeste i kommunene. I tillegg stilles staten som avtalepart i dårlig lys, og fremstår som en upålitelig motpart hvis budsjettkuttet og avviklingen av ordningen opprettholdes.

Spørsmålsstiller håper derfor at statsråden nå vil lytte til forsøkskommunene, lokalpolitikere og de eldre og fortsette prosjektet for å sikre at brukerne av pleie- og omsorgstjenestene får de tjenestene de har krav på.

Svar:

Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene har pågått siden 2016 og skulle opprinnelig vært avsluttet etter 3 år. Senere er forsøket utvidet i tid og i antall deltakende kommuner. I statsbudsjettet for 2022 (Prop. 1 S) foreslo den forrige regjeringen å avslutte forsøket ved utgangen av 2021. Dette er ett år tidligere enn forventet avslutning.

Statens utgifter i forsøket finansieres i hovedsak gjennom uttrekk fra Kommunal- og moderniseringsdepartementets rammer, tilsvarende netto driftsutgifter til omsorgstjenestene i deltakerkommunene. I tillegg er bevilgningen på HODs budsjett økt tilsvarende utgiftene kommunene hadde til ressurskrevende tjenester året før de kom med i forsøket. Forsøkskommunene får så av staten tildelt et rundsumtilskudd og tilskudd etter aktivitet (vedtak) med fastsatte nasjonale priser.

Forsøket har bl.a. inneholdt kompetansehevende tiltak som har medført at tjenestene i forsøkskommunene nå i større grad er tilpasset brukernes mål og behov. De positive erfaringene fra forsøket vil bli fulgt opp gjennom kvalitetsreformen "Leve hele livet".

Lillesand kommune har deltatt i forsøkets finansieringsmodell siden 2016. Kommunene Lyngdal og Froland har deltatt i finansieringsmodellen fra 1.10.2021. Arendal kommune skulle deltatt i finansieringsmodellen fra 1.1.2022. Vi har fra Helsedirektoratet fått opplyst at regnskapet for Lillesand kommune for 2020 viser at kommunen fra staten har fått utbetalt i underkant av 40 mill. kroner mer i tilskudd til drift av omsorgstjenestene enn uttrekk fra rammetilskuddet og midler til ressurskrevende tjenester skulle tilsi. Korreksjonsoppgjør for drift av omsorgstjenestene i Lillesand og de to øvrige kommunene for 2021 vil foreligge i mars 2022. Utover det økte tilskuddet fra staten får de 4 kommunene samlet tildelt om lag 32,5 mill. kroner i inntektspåslag for 2021.

Ved avslutning av forsøket gjelder per i dag en nedtrappingsordning hvor alle de 11 deltakende kommunene mottar 60 pst. av inntektspåslaget i 2022 og 40 pst. av inntekts-påslaget i 2023.

Jeg viser for øvrig til tilleggsnummer for budsjettet 2022 som legges frem 8. november.

SPØRSMÅL NR. 192

Innlevert 29. oktober 2021 av stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim

Besvart 9. november 2021 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

Innseilingsforholdene og farleden til Værøy er av en slik karakter at den ansees for å være forbundet med høy risiko. En rekke fartøy har grunnstøtt Ifm. innseilingen med den følge at Værøy nå er i ferd med å miste en rekke anløp med helt nødvendig leveranse av råstoff til industrien i kommunen. En av landets største og viktigste fiskerikommuner er havnet i en akutt vanskelig situasjon.

Hva vil samferdselsministeren på kort sikt foreta seg slik at en snarlig utbedring av farleden inn til Værøy kan utbedres?

BEGRUNNELSE:

Solberg-regjeringen prioriterte i Nasjonal transportplan Værøy og Røst havn i første periode. I Kystverkets planer

viser det seg nå at utbedringen av Værøy havn ikke er tenkt påbegynt før 2026. Nylig grunnstøtte nok et fartøy ved innseilingen til Værøy. Pga. høy risiko for båter og mannskap Ifm. innseilingen til Værøy er næringsliv og kommunen havnet i en akutt vanskelig situasjon. Ved at flere fartøyer nå ser seg nødt til å seile forbi Værøy går øysamfunnet glipp av store mengder råstoff som er basis for det meste av aktiviteten i fiskerikommunen. Store investeringer i nye foredlingsanlegg er satt på vent. Øysamfunnet står for en verdiskapning pr innbygger som ligger helt i landstoppen. Situasjonen tilsier og krever omgående politisk handling, før de praktiske og økonomiske konsekvenser gir varige skader for Værøy. Derfor er det en forventning i kommunen at det tas grep nå og at en oppstartsbevilgning kommer på plass senest i revidert nasjonalbudsjett for 2022. Fiskerihavnene på Værøy, Røst og Ballstad i Lofoten,

og Andenes i Vesterålen er grunnsteiner i Nordlands kystsamfunn og verdiskaping. Havneutbyggingene vil styrke sjømatfylket Nordland og bør prioriteres så snart som mulig av regjeringen.

Svar:

Værøy havn er en viktig havn med et betydelig antall skipsanløp knyttet til fiskeriaktivitet og annen næringsvirksomhet. Det er flere utfordringer med innseilingen til havnen. Prosjektet er av den forrige regjeringen prioritert i Nasjonal transportplan 2022-2033, med oppstart først i 2026. Den samlede investeringsrammen er på 374 mill. kroner.

Ny regjering vil prioritere kysten, blant annet ved å ruste opp havner og farleder. Jeg deler synet på at prosjektet bør realiseres så raskt som mulig. Det er imidlertid ikke manglende prioritering som gjør at prosjektet ikke kan igangsettes nå. Prosjektet er tidlig i planleggingsfasen,

og det gjenstår et stort utredningsarbeid som må på plass før utbyggingsstart. Blant annet må det gjennomføres stedlige undersøkelser, analyser, beregninger og prosjektering. I tillegg gjenstår ferdigstilling av reguleringsplan og innhenting av nødvendige tillatelser fra miljømyndighetene. Dette er ressurs- og tidkrevende prosesser.

Den forrige regjeringen bygde ned planleggingskapasiteten i Kystverket, og skal utfordringene med innseilingen til Værøy havn løses, er vi avhengige av at tiltakene er gode, og da må utredningsarbeidet gjøres. Kystverket vil arbeide videre med å optimalisere prosjektet, for å sikre at det kan realiseres så raskt som mulig og til en lavest mulig kostnad. Når prosjektet innseiling Værøy havn er utredet tilstrekkelig slik at det er klart for å igangsettes, vil jeg komme tilbake til oppfølgingen i de årlige budsjettprosessene. Det er gledelig hvis Høyre nå vil støtte en større satsing på kyst og havn.

SPØRSMÅL NR. 193

Innlevert 29. oktober 2021 av stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland

Besvart 5. november 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Vil justisministeren klargjøre at barneforlovelser er kriminalisert og hvor grenseoppgangen for barneforlovelser går?

BEGRUNNELSE:

Årets TV-aksjon har satt fokus på et viktig tema: barneekteskap. Plan-Norge opplyser om at hvert tredje sekund blir en jente giftet bort et sted i verden. Dette utgjør 12 millioner jenter i løpet av ett år. Som en ringvirkning av koronakrisen, kan ytterligere 10 millioner jenter bli giftet bort innen 2030. Kampen mot barneekteskap er derfor viktigere enn noen gang.

Barneekteskap bremser utvikling, opprettholder fattigdom og hindrer demokrati. Jentene som giftes bort mister ofte muligheten til å gå på skole, og sjansen for at de utsettes for vold og overgrep øker. Barneekteskap har lenge vært forbudt etter norsk rett jf. Ekteskapsloven § 1 a og b, § 16 og strl. § 253.

Barneforlovelser faller innenfor Barnelova § 30 a. som tydeliggjør at barneforlovelser ikke er rettslig bindende. Selv om en slik forlovelse ikke er en bindende kontrakt i

Norge, kan dette oppleves veldig bindende for familien og barnet, og familiemedlemmer i utlandet. Det kan også skape mye redsel i barns liv. Røde kors-telefonen oppgir at det i enkelte situasjoner nettopp kan være vanskelig å skille mellom overtalelse, press og tvang. Derfor er det viktig og et behov for en tydelig lov som klargjør at barneforlovelser er forbudt.

Det ble for få år siden inntatt i strl. § 253 bokstav B at man likestiller utenomrettslige tvangsekteskap med sivilrettslig inngåtte tvangsekteskap og at inngåelse av «ekteskapslignende forbindelse» er straffbart. Når lovtæksten entydig kriminaliserer «tvangsekteskap» fremstår det ikke tilstrekkelig klart når det mer allmenne begrepet «barneforlovelser» ikke fremgår direkte av bestemmelsen. For SV er det viktig at lovens preventive effekt styrkes gjennom at ordlyden tydeliggjøres og oppfordrer regjeringen til å se på dette.

SV mener klart at barneforlovelser er et grunnleggende brudd på barns rettigheter og ønsker at regjeringen klargjør at barneforlovelser er forbudt.

Svar:

Innledningsvis vil jeg understreke at jeg deler representantens syn på viktigheten av å forebygge og bekjempe barneekteskap og tvangsekteskap. Ekteskap som inngås i ung alder eller mot barnets vilje kan få store negative konsekvenser for dem det gjelder, slik som tapt skolegang og økt risiko for vold og overgrep i nære relasjoner.

Et ekteskap skal være basert på fri vilje. En avtale om ekteskap som foreldre eller andre inngår på vegne av et barn, gjerne omtalt som barneforlovelser, er derfor ikke rettslig bindende etter norsk rett, jf. barneloven § 30 a.

En slik avtale om ekteskap kan etter omstendighetene også være straffbar. Dersom avtalen inngås mot barnets vilje og ved bruk av tvang, vil handlingen kunne rammes av straffeloven §§ 251 eller 252 om ulovlig tvang. Hvis avtalen senere leder til et ufrivillig ekteskap eller en ekteskaplignende forbindelse, vil forholdet omfattes

av straffeloven § 253 om tvangsekteskap. I noen tilfeller kan det også tenkes at selve avtalen om å inngå ekteskap vil betraktes som en ekteskaplignende forbindelse som rammes av straffeloven § 253 om tvangsekteskap, fordi avtalen i stor grad oppleves som bindende og etablerer rettigheter og plikter mellom partene. Hvis det i forbindelse med avtaleinngåelsen har vært innslag av vold eller mishandling, kan handlingen rammes av straffeloven § 282 om mishandling i nære relasjoner.

Jeg utelukker ikke at det kan være grunn til å vurdere endringer i den strafferettslige reguleringen av avtaler om ekteskap som foreldre eller andre inngår på vegne av barn. En særskilt strafferettslig regulering av slike avtaler reiser imidlertid en del krevende spørsmål, som eventuelt må utredes nærmere før det kan være aktuelt å foreslå lovendringer.

SPØRSMÅL NR. 194

Innlevert 29. oktober 2021 av stortingsrepresentant Trond Helleland

Besvart 9. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

I politisk kvarter 27. oktober 2021 sa Nils Kristen Sandtrøen at det er feil at staten vil spare 12 milliarder kroner i løpet av anbudsperioden på konkurranseutsettingen av trafikkpakke 1, 2 og 3. Jeg mener dette strider mot beregningene som er gjort av Jernbanedirektoratet.

Kan statsråden bidra til å oppklare misforståelsen?

BEGRUNNELSE:

Hensikten med konkurranseutsettingen av persontogtrafikken er å gi de reisende et bedre tilbud til lavest mulig kostnad for staten. Vi kan være uenige i spørsmålet om konkurranseutsetting, men det er avgjørende at vi forholder oss til fakta når vi diskuterer såpass viktige spørsmål for jernbanesektoren. I forbindelse med konkurranseutsettingen av persontogtrafikken har Jernbanedirektoratet gjort beregninger for gevinstrealisering over trafikktalenes løpetid. Det er disse beregningene som ligger til grunn for min referanse til 12 milliarder i innsparing ved konkurranseutsettingen av persontogtrafikken.

Svar:

Jeg viser til mitt svar på spørsmål nr. 150 fra stortingsrepresentant Helleland om jernbanereformens netto gevinster. I svaret viste jeg til Prop. 1 S (2021-2022) hvor det er anslått at reformens prissatte netto gevinster er om lag 12,4 mrd. 2022-kr for årene fra og med 2014 til og med 2028. I tillegg til gevinster knyttet til konkurranseutsetting av trafikkpakkene opplyser Jernbanedirektoratet at dette tallet inneholder reduserte kostnader til forvaltning, drift og vedlikehold i jernbanesektoren og bedre eiendomsforvaltning i Bane NOR. Det er også forutsatt reduserte byggekostnader for utbyggingsprosjekter på sikt.

SPØRSMÅL NR. 195**Innlevert 29. oktober 2021 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen****Besvart 9. november 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

I lys av de høye strømprisene, kan finansministeren garantere at regjeringen setter all pågående og planlagt elektrifisering av norsk sokkel med strøm fra land på vent?

BEGRUNNELSE:

Strømprisene har over tid vært rekordhøye i store deler av Norge. Olje- og energidepartementet har tidligere bekreftet at elektrifisering av sokkelen med strøm fra land vil øke strømkostnadene. Samtidig foreligger det ingen dokumentasjon på at tiltaket reduserer globale utslipp.

Svar:

Regjeringen vil at norsk petroleumsindustri skal utvikles, ikke avvikles. Utslippene fra olje- og gassvirksomheten skal ned, og i Hurdalsplattformen sier vi at vi i samarbeid med næringen skal sørge for at utslippene fra olje- og gassproduksjonen på norsk sokkel kuttes med 50 prosent

innen 2030 og til netto null i 2050. Økt bruk av kraft fra land er nødvendig for å nå målene.

Samtidig følger det av Hurdalsplattformen at vi vil sikre tilstrekkelig tilgang på fornybar kraft til ny og eksisterende industri på fastlandet, og at vi vil sørge for at staten bl.a. tar et ansvar for at kapasiteten i strømmettet forsterkes i hele landet. NVEs langsiktige kraftmarkedsanalyse fra 2021 viser at selv om Norge går igjennom en omfattende elektrifisering vil vi ha et overskudd av kraft i 2025, 2030 og 2040.

Den norske kraftprisen varierer i stor grad fra år til år. I fjor var kraftprisen rekordlav, mens kraftprisen i år er uvanlig høy. Med en kraftforsyning basert på fornybar energi vil de løpende strømprisene påvirkes av været, men også av forholdene i landene vi handler kraft med. Rekordhøye priser på kull, gass og CO₂-kvoter i Europa har særlig bidratt til å øke strømprisen i Norge. I tillegg har kraftprisene økt som følge av tørt vær og lav magasin-fylling i deler av Norge. Disse forholdene påvirker strømprisene uavhengig av elektrifiseringen i Norge.

SPØRSMÅL NR. 196**Innlevert 29. oktober 2021 av stortingsrepresentant Erlend Larsen****Besvart 4. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

I Hurdalplattformen står det følgende. «Tilby kommunene å øke det statlige bidraget til 70 prosent i prosjektene som i dag finansieres 66/34 av utbyggingskostnadene i store kollektivprosjekter i og rundt de store byene».

Betyr det at bybanen til Fyllingsdalen skal motta 70 prosent finansiering, og vil den samme statlige andelen også gjelde bybane til Åsane?

Svar:

For 50/50-prosjektet bybane til Fyllingsdalen er jeg kjent med at det fra forrige regjering er lagt til grunn en økning i det statlige bidraget fra 50 til 66 pst. Denne økningen på 16 pst. er imidlertid delt i to tilskuddsordninger, der den

ene halvparten skal brukes til reduserte bompenger og den andre halvparten til bedre kollektiv.

I Hurdalsplattformen framgår det at den nye regjeringen vil tilby kommunene å øke det statlige tilskuddet i 50/50-prosjektene til 70 pst. Det er imidlertid ikke tatt konkret stilling til innretningen på en slik økning ennå, så dette er noe regjeringen vil måtte komme tilbake til.

SPØRSMÅL NR. 197**Innlevert 29. oktober 2021 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 8. november 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Solberg-regjeringen innførte fritak for merverdiavgift og særavgifter for mat- og drikkevarer som gis til veldedige formål. Hensikten var å unngå at næringsmidler ble kastet og i stedet kunne komme til nytte. Hurdalsplattformen slår fast et mål om ytterligere reduserte avgifter og en styrking av ideell sektor.

Vil regjeringen innføre fritak for merverdiavgift og særavgifter for andre varer som klær, sko, bøker, møbler mv. som gis til veldedige formål, for ytterligere å redusere kasting av brukbare varer?

BEGRUNNELSE:

Mange bedrifter har varer som de av ulike grunner ikke kan selge eller bruke. Dagens skatteregler gjør at det ikke lønner seg å gi varene til gjenbruksbutikker eller til organisasjoner som kan gi dem videre. Dette fører til at brukbare varer kastes eller destrueres. En NORSUS-rapport fra 2020 viser bl.a. at norske butikkjeder sitter igjen med minst 700 tonn overflødige klær årlig som ikke blir solgt. I stedet for å gi disse videre til noen som har behov for dem, destrueres sannsynligvis klærne.

Svar:

Spørsmålet fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad gjelder direkte merverdiavgift og særavgift på varer som gis til veldedige formål.

Særavgifter ilegges nærmere bestemte varer og tjenester mv. Særavgifter betales som hovedregel av importører og produsenter. Ingen av varene nevnt i spørsmålet er omfattet av særavgift. For de få særavgiftspliktige varene som et fritak til veldedig formål synes å være aktuelt for, er fritak allerede innført, på nærmere angitte vilkår. Dette gjelder særavgifter på sukker, drikkevareemballasje, produksjon av fisk og viltlevende marine ressurser.

Merverdiavgiften er en generell avgift på forbruk, og formålet med avgiften er å skaffe inntekter til staten. Dette gjøres ved at merverdiavgiften i utgangspunktet ilegges alle varer og tjenester med en generell sats. Å gi støtte til ulike formål gjennom særregler i merverdiavgiftssystemet reduserer inntektene til staten, øker de administrative kostnadene for både de næringsdrivende og myndighetene og kan gi utilsiktede virkninger. Generelt er det mer effektivt å gi direkte støtte på budsjettets utgiftsside til politisk prioriterte formål enn støtte gjennom særordninger i merverdiavgiftssystemet. Dette er påpekt blant annet av

ekspertutvalget bak NOU 2019: 11 Enklere merverdiavgift med én sats.

Som representanten viser til, er det gitt et merverdiavgiftsfritak når næringsmidler, det vil si mat og drikke, leveres vederlagsfritt til mottakere for utdeling på veldedig grunnlag. Bakgrunnen er blant annet å forhindre matsvinn. Merverdiavgiftsfritaket er snevert og kommer kun til anvendelse på nærmere angitte vilkår.

På andre områder har hensynet til å sikre en generell forbruksbeskatning, og hensynet til å motvirke uønskede tilpasninger, derimot blitt ansett mest tungtveiende. Hensynet til at regelverket i enkelte tilfeller kan gi et insentiv til å destruere en ukurant vare, har da måttet vike. Jeg mener at hensynet til å unngå svinn og destruksjon av varer må ivaretas på annen måte enn gjennom kompliserende særbestemmelser i skatte- og avgiftsretten. At bransjeaktørene har et selvstendig ansvar for å drive virksomheten på bærekraftig vis, hører med til dette bildet.

SPØRSMÅL NR. 198**Innlevert 29. oktober 2021 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug****Besvart 10. november 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Vil den nye regjeringen innføre den borgerlige forskriftsendringen med effektbaserte tariffer fra og med 1. januar 2022, eller vil olje- og energiministeren heller vurdere andre og mer omfordelende måter å regulere strømmarkedet?

BEGRUNNELSE:

Mens Jonas Gahr Støre har avvist Rødts forslag om toprissystem på strøm i spørretimen 27. oktober, har den avtroppende regjeringen denne sommeren vedtatt å innføre effektbaserte tariffer fra og med 1. januar 2022, gjennom en forskriftsendring. I virkeligheten er dette en form for politisk regulering av strømprisen, men i motsetning til Rødts forslag tar de effektbaserte tariffene ikke hensyn til sosiale og økonomiske forskjeller. Hvis du har flere deltidsjobber du må sjonglere og dårlig økonomi, blir du straffet for å bruke vaskemaskinen og oppvaskmaskinen samtidig. I stedet for å regulere etter vanlig forbruk og luksusforbruk, vil den avtroppende regjeringen gjøre et allerede ustabil strømmarked enda mer komplisert for vanlige folk.

Svar:

Overføring av strøm er et naturlig monopol, og nettopp hensynet til strømkundene er en viktig grunn til at nettselskapene er nøye regulert. Alle nettselskap fastsetter nettleien i sitt konsesjonsområde innenfor inntektsrammen som er fastsatt av Reguleringsmyndigheten for energi (RME). Nettselskapenes utforming av nettleie er regulert av energiloven.

Stadig flere samfunnssektorer er i ferd med å bli elektrifisert, vi bruker mer strøm enn før og vi bruker strøm på andre måter enn tidligere. Lading av biler og andre transportmidler og ulike elektriske apparater i de fleste hjem gjør at vi gjerne bruker mye strøm på kort tid, det vil si at effektbruken øker.

Jo mer strøm som forbrukes samtidig, desto mer strømmnett er det behov for. Nytt og mer strømmnett er både forbundet med store økonomiske kostnader, og vanskelige avveininger av natur- og miljøhensyn. Strømmnett betales over nettleien av kundene, og nytt nett er kostbart.

Jeg har merket meg at det er diskusjon knyttet til forskriftsendringen om effektbaserte tariffer som ble vedtatt av forrige regjering og hvordan dette påvirker strømnregningen til folk. Jeg vil nå se nærmere på dette.

Generelt mener jeg det er viktig at vi finner fram til rammer for strømmettet som bidrar til lavere strømkostnader for husholdninger og næringsliv i hele landet, og mindre konflikter knyttet til nettutbygging.

Regjeringen ser allerede på forskjellige måter å regulere strømmarkedet. I tiltredelseserklæringen varsles flere tiltak for å redusere høye strømkostnader, blant annet gjennom lavere el-avgift, økt bostøtte, geografisk prisutjevning av nettleie, styrkede forbrukerrettigheter og økt produksjon av norsk fornybar kraft. Vi har lagt fram forslag om at bostøttemottakerne i områdene med høyest strømpriser får en ekstra utbetaling i november, og redusert el-avgift i 2022. I tillegg arbeider vi med å rydde opp i dagens utfordringer i sluttbrukermarkedet for strøm. Forbrukertilsynet og RME har fremmet forslag til tiltak for å sikre et mer velfungerende og effektivt sluttbrukermarked. Sammen med barne- og familieministeren vurderer jeg nå disse forslagene. Formålet er å styrke forbrukerrettighetene ved at det skal bli enklere for forbrukerne å sammenligne avtaler, forstå fakturaen og orientere seg i markedet.

SPØRSMÅL NR. 199**Innlevert 29. oktober 2021 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 8. november 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Helse- og miljøavgifter kan gi en riktigere prising av helse- og miljøkostnader knyttet til ulike produkter og føre til bedre ressursbruk. Samtidig kan slike avgifter gi inntekter til lettelsler i vridende skatter og avgifter som gir dårligere ressursbruk. I Sverige tar regjeringen sikte på å innføre avgift på skadelige kjemikalier i klær og sko.

Vil regjeringen innføre en liknende avgift i Norge, for å redusere forekomsten av, eller risikoen for, eksponering og spredning av miljø- og helsefarlige stoffer?

BEGRUNNELSE:

Bakgrunnen for forslaget er den offentlige utredningen «Skatt på modet - för att få bort skadliga kemikalier (SOU 2020:20). Avgiften er foreslått å ligge på 40 kroner per kg for alle klær og sko, med mulighet for fradrag på opp til 95 pst. for varer som ikke inneholder farlige kjemikalier iht. EUs REACH-forordning. Det anslås at avgiften vil kunne gi et proveny på 750 mill. SEK i starten, med et avtakende proveny på sikt, etter hvert som innholdet av de skadelige kjemikaliene reduseres. Hensikten med avgiften er å redusere forekomsten av, eller risikoen for, eksponering og spredning av miljø- og helsefarlige stoffer fra klær og sko på en kostnadseffektiv måte.

Svar:

Særavgiftene skal finansiere offentlige utgifter, men brukes også som virkemiddel for å prise samfunnsøkonomiske kostnader ved helse- og miljøskadelig aktivitet og for å påvirke atferd i ønsket retning. Bruk av miljøavgifter samsvarer med prinsippet om at forurenseren skal betale.

Det er likevel ikke gitt at avgift vil være det beste virkemiddelet for å redusere bruken av skadelige kjemikalier i klær og sko. Ved utformingen av særavgifter er det et mål at avgrensningen av avgiftsplikten er klar og kontrollerbar, for å unngå at administrasjonskostnadene blir for høye. Dette er viktig for både avgiftsforvaltningen og de avgiftspliktige, som vil være ansvarlige for riktig avgiftsinnbetaling. For vareavgifter, for eksempel en avgift på klær og sko, kan det være utfordrende å definere hvilke produkter som faller inn under avgiftene og hvordan avgiftene skal beregnes. Avgift bør dermed vurderes opp mot andre virkemidler, for eksempel direkte reguleringer. Dersom bruken av enkelte skadelige kjemikalier i klær og sko skal fjernes helt, vil forbud være et mer effektivt virkemiddel enn avgift.

Eventuelle forslag om en avgift på klær og sko må uansett utredes nærmere, og behandles i de årlige budsjettene.

Siden giftstoffer kan bli spredd over landegrensene, er det viktig å arbeide for felles internasjonale tiltak, både på europeisk nivå og globalt. Norge har felles kjemikaliereregulering med EU og deltar aktivt i arbeidet i EU og globalt med å regulere miljøgifter og andre farlige stoffer. Det europeiske regelverket videreutvikles stadig. I 2020 la EU-kommisjonen frem en ny og ambisiøs kjemikalierestrategi. EU-kommisjonens mål er å redusere antallet giftige kjemikalier vi blir utsatt for daglig, og fase ut miljøgiftene. Regjeringen vil jobbe for at forbrukere og innkjøpere får informasjon om hvor mye ressurser som er brukt for å lage et produkt, hvor store utslipp det står for, eventuelle skadelige miljøgifter og hvordan arbeidsforholdene er for de som lager dem.

SPØRSMÅL NR. 200**Innlevert 29. oktober 2021 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt****Besvart 8. november 2021 av landbruks- og matminister Sandra Borch****Spørsmål:**

Hva anslår statsråden vil bli konsekvensene for norske jordbrukere og forbrukere av EUs rammeverk for bærekraftige matsystemer, støtter hun økte kostnader for jordbruk og forbrukere, og deltar Norge i EU-kommisjonens arbeid for å utvikle dette rammeverket – eventuelt på hvilken måte?

BEGRUNNELSE:

Nationen omtaler 29. oktober en åpen høring om EUs rammeverk for framtidens bærekraftige matsystemer. Målet fra EU-kommisjonen er å redusere utslippene fra matproduksjon, sikre det biologiske mangfoldet, forhindre klimaendringene, og minske overvekt og sykdommer som kreft. Dette skal være en del av en felles landbrukspolitikk og strategien «Fra jord til bord», en del av «The European Green Deal» - Europas grønne giv på norsk. I følge Nationen er det jordbrukerne og forbrukerne som må betale for kostnadene for EU-kommisjonens planer.

Svar:

Europakommisjonen la 20. mai 2020 fram Farm to Fork-strategien (F2F), som skal utgjøre en hjørnestein i Europas grønne giv.

Strategien skal redusere miljø- og klimafotavtrykket fra matproduksjonen, beskytte innbyggernes helse, og sikre levebrødet til de økonomiske aktørene. Strategien skal også bidra til gjennomføring av 2030 agendaen med bærekraftsmålene, Paris-avtalen, og målene under Biodiversitetskonvensjonen. Med F2F ønsker Europakommisjonen at EU skal bli en global premissgiver og sette gullstandarden for bærekraftige matsystemer.

Norge og Island oversendte i mars 2021 en felles EFTA-kommentar til EU, hvor det uttrykkes en generell støtte til arbeidet for bærekraftige matsystemer, og hvor det videre pekes på elementer i strategien som er viktige for EFTA-statene.

Hele matkjeden omfattes av strategien, det vil si naturgrunnlag, innsatsvarer, primærproduksjon, foredling, transport, distribusjon, verdiskaping, omsetning og markedsføring. Atferdsendring omfattes også for å fremme sunt og bærekraftig kosthold, forbedret helse og redusert matsvinn. Omstillingen skal understøttes av EUs felles landbrukspolitikk og fiskeripolitikk.

De varslede initiativene i strategien dekker områder som både er innenfor og utenfor EØS-avtalen. Store del-

er av regelverket på matområdet blir direkte berørt fordi en lang rekke initiativer er varslet innenfor EØS-relevant regelverk. Samtidig er mye uavklart og den fremtidige utformingen av initiativene vil også avgjøre hva som faller inn under EØS-avtalen.

Jeg viser til at den norske landbrukspolitikken, herunder markedspolitikken, ikke er en del av EØS-avtalen. Utfordringene på landbruksområdet, som ligger til grunn for initiativene i strategien, er forøvrig i stor grad felles mellom Norge og EU. Et bærekraftig landbruk er et hovedmål i vår nasjonale landbrukspolitikk og følges opp gjennom hele verdikjeden, jf. gjennom jordbruksoppjøret, klimameldingen, bærekraftsmeldingen, klimaavtalen mellom jordbruket og staten, og bransjeavtalen om matsvinn.

På dette tidspunkt er det vanskelig å vurdere de økonomiske konsekvensene av Farm to Fork strategien for norske forbrukere og i jordbruket, både med hensyn til nytt EØS-relevant regelverk og eventuelle indirekte effekter for Norge av endringer i EUs landbrukspolitikk.

Mitt departement, Landbruks- og matdepartementet, sammen med andre berørte departementer, Mattilsynet og EU-delegasjonen i Brussel, følger arbeidet i EU med oppfølging av strategien tett, og medvirker i relevante fora der Norge har tilgang gjennom EØS-avtalen.

SPØRSMÅL NR. 201**Innlevert 29. oktober 2021 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 5. november 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hvilken konkret innretning og organisering skal den dedikerte innsatsen mot kriminelle gjenger og organisert kriminalitet ha i politidistriktene, og skal det opprettes nye særorgan?

BEGRUNNELSE:

Det fremgår av Hurdalsplattformen at Regjeringen vil bygge opp en permanent og dedikert innsats mot organisert kriminalitet, kriminelle gjenger og kriminelle nettverk i særorgan og i politidistriktene.

Svar:

Regjeringen vil legge fram en konkret plan for å styrke politiets nærvær i hele landet. Dette arbeidet starter i 2022, og skal skje i dialog med kommunene og politiet. Jeg vil bruke høsten til å legge grunnlaget for en slik plan.

Det fremgår av Hurdalsplattformen at regjeringen vil bygge opp en permanent og dedikert innsats mot organisert kriminalitet, kriminelle gjenger og kriminelle nettverk i særorgan og politidistriktene. Hvilken konkret innretning og organisering innsatsen skal ha, samt oppretting av eventuelle nye særorgan, er det for tidlig å si noe om. I arbeidet vil jeg legge vekt på dialog med blant annet fagmiljøer i politiet og påtalemyndigheten og andre offentlige og private instanser.

SPØRSMÅL NR. 202**Innlevert 29. oktober 2021 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug****Besvart 8. november 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Mener olje- og energiministeren det er forsvarlig å gi unntak fra reglene om åpning av areal etter havenergiloovas paragraf 2-2, for noe som minner mer om et produksjonsanlegg enn et demonstrasjonsanlegg for havvind – blir ikke ministeren bekymret over vindkraftutbygging som hele tiden beveger seg på grensen av lovverkets rammer?

BEGRUNNELSE:

Metcentre har fått tillatelse til å anlegge et demonstrasjonsanlegg for havvind utenfor grunnlinjen ved Karmøy. Spørreeren er kjent med at olje- og energidepartementet har gitt unntak fra reglene om åpning av areal etter havenergiloovas paragraf 2-2, første ledd. Så vidt spørreeren vet, ønsker Metcentre å utvide testanlegget ytterligere fra 10 MW til 85 MW, med en betydelig økning av sjøkabler, samt forhåndstiltredelse via statlig plan (ekspropriasjon). Stadige utvidelser av et testanlegg, som også har fått unntak fra reglene om åpning av areal nettopp på

premissene av å være et demonstrasjonsanlegg, fortøner seg som en tvilsom forvaltningsmessig praksis. Anlegget fremstår mer og mer som et produksjonsanlegg og mindre og mindre som et demonstrasjonsanlegg.

Svar:

Det neste tiåret vil Norge trenge mer kraft og bedre overføringsnett for å bygge opp nye grønne næringer, å elektrifisere samfunnet og nå våre klimamål. Det følger derfor av Hurdalsplattformen at vi vil legge til rette for en storstilt satsing på havvind gjennom en ambisiøs nasjonal strategi for havvind som blant annet inkluderer satsing på norsk leverandørindustri, et godt regelverk og utvikling av nettinfrastruktur på norsk sokkel.

I begrunnelsen for spørsmålet peker representanten på at Metcentre har fått tillatelse til å anlegge et demonstrasjonsanlegg for havvind utenfor grunnlinjen ved Karmøy, og, så vidt hun vet, at Metcentre ønsker å utvide testanlegget.

Havenergilova § 2-2 fastslår at områder til havs må åpnes av Kongen i statsråd før det kan tildeles konsesjon. Dette betyr at reglene om åpning av areal før konsesjonsbehandling, gjelder for denne planlagte utvidelsen. I særlige tilfeller kan imidlertid departementet gi unntak fra denne bestemmelsen, jf. § 2-2 fjerde ledd. Departementet viser til merknadene til bestemmelsen i Ot.prp. nr.107 (2008-2009) der det heter at

“Slike særskilte tilfelle kan tenkjast å vere etablering av ulike former for testprosjekt som enkeltstående innretningar med avgrensa levetid, eller der mindre anlegg for fornybar energiproduksjon kan tenkjast knytt opp mot forsyning av petroleumsanlegg.”

Da Olje- og energidepartement ga unntak for åpning av område i denne saken, fant departementet at utvidelsen av demonstrasjonsanlegget med flytende turbinteknologi var et slikt særskilt tilfelle som gir grunnlag for unntak fra reglene om åpning av areal. I det samme området er det

tidligere gitt konsesjoner for å teste ut ulike teknologier av vindkraft til havs. Testanlegget det nå det ble gitt unntak om åpning for, er en utvidelse av et allerede eksisterende demonstrasjonsanlegg med 4 turbinpunkter, og de aktuelle turbinene skal være utplassert i en begrenset tidsperiode. Teknologiutviklingen innen offshore vindturbiner går i retning av stadig større turbiner med stadig økende installert effekt. Selv om testsenteret omfatter et begrenset antall turbiner, blir samlet maksimal effekt da høyere.

Vedtak om unntak fra åpning av areal innebærer at tiltakshaver kan gå rett på konsesjonsbehandling. Det innebærer ikke at det er tatt stilling til et konkret utbyggingssprosjekt. Søknad om konsesjon har vært på høring, og behandles nå av NVE på vanlig måte. NVEs konsesjonsvedtak kan påklages til mitt departement, og jeg ber om forståelse for at jeg ikke kan gjøre nærmere vurderinger av et prosjekt som kan ende på mitt bord som en klagesak.

SPØRSMÅL NR. 203

Innlevert 29. oktober 2021 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland

Besvart 8. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Regjeringa Solberg sette i oktober 2020 ned eit ekspertutval for å vurdere om det finst ny informasjon om kva løysing som er best for ubåtvraket U-864 utanfor Fedje i Hordaland. Fristen frå utvalet for å levere endeleg rapport er 1. november 2021.

Kan eg be om ein status for prosjektet, og eg ønsker òg ei forsikring frå statsråden om at departementet jobbar saman med ekspertgruppa for å få fram eit godt grunnlag for å ta ei avgjerd på det vidare arbeid?

Svar:

Ekspertutvalet som skal vurdere og gi regjeringa råd om den vidare handteringa av ubåtvraket U-864 bad i oktober om utsett frist for å levere endeleg rapport. Årsaka er at utvalet ser det som naudsynt å gjennomføre ytterlegare undersøkingar av vraket og havbotnen for å kunne gje gode råd om den vidare handteringa av vraket og kvikksølvforureininga. Utvalet har fått innvilga førespurnaden om utsetjing, og ny frist er 1. juli 2022.

Utvalet arbeider uavhengig av departementet, og eg vil følgje opp saka vidare så snart utvalet har sendt tilrådinga si.

SPØRSMÅL NR. 204**Innlevert 29. oktober 2021 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 9. november 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Vil regjeringen Støre trekke energimeldingen, hvilke avvikende syn har regjeringen Støre fra Solberg-regjeringens politikk på energifeltet, og hvordan ser statsråden for seg å legge fram dette til behandling for Stortinget?

BEGRUNNELSE:

Solberg-regjeringen la fram stortingsmeldingen Energi til arbeid (Meld. St. 36 (2020-2022)) den 11. juni 2021, og meldingen ligger nå til behandling i Stortingets energi- og miljøkomite.

Svar:

Meld. St. 36 (2020-2021) Energi til arbeid – langsiktig verdiskaping fra norske energiressurser ble lagt frem av Solberg-regjeringen 11. juni 2021.

Regjeringen har varslet at det planlegges å fremme en tilleggs melding til nevnte melding. I Hurdalplattformen peker regjeringspartiene på flere nye og viktige satsingsområder i energipolitikken framover. Jeg vil komme tilbake til hvilke tema som vil inngå i tilleggs meldingen.

SPØRSMÅL NR. 205**Innlevert 29. oktober 2021 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 4. november 2021 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Kan statsråden opplyse om effekten for kommuner og fylker om veksten for 2022 utover Solberg-regjeringa skulle bli på nivå med framlegga frå Ap, Sp og SV for 2021?

GRUNNGJEVING:

I statsbudsjettet for 2021 fremma de partiene som i dette stortinget har fleirtal. Det er difor interessant for norske kommuner og fylkeskommuner som i disse dager jobber med budsjettene sine å ha oversikt over kva dei vil få i rammetilskudd basert på vekst utifra Solberg-regjeringa sitt budsjettframlegg. I 2021 fremma Ap forslag om å auke innbyggjartilskottet under kap. 571 og 572 med 2,5 mrd. og 0,8 mrd. SP sine tal var 6,3 mrd. og 2,3 mrd. og SV sine tal var 7,6 mrd og 1,5 mrd. Eg ynskjer derfor tabell på kommune- og fylkesnivå på effekten av Solberg-regjeringa sitt framlegg for 2022 med tillegg av same vekst for 2022 som dei tre partia foreslå i 2021.

Svar:

I vedlegg til Prop. 1 S (2021-2022) for Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Grønt hefte, er det rekna ut eit anslag på dei frie inntektene til kommunane og fylkeskommunane i 2022. I dette anslaget blir skatt på inntekt og rammetilskot frå staten rekna som frie inntekter.

Tabell 1 viser fordelinga per kommune av ein auke i rammetilskotet på høvesvis 2,5 mrd. kroner, 6,3 mrd. kroner og 7,6 mrd. kroner utover forslaget i Prop. 1 S (2021-2022) for Kommunal- og moderniseringsdepartementet. I tabellen er auken som ein illustrasjon fordelt med ein lik sum per innbyggjar per 1. juli 2021.

Tabell 2 viser fordelinga per fylkeskommune av ein auke i rammetilskotet på høvesvis 0,8 mrd. kroner, 2,3 mrd. kroner og 1,5 mrd. kroner utover forslaget i Prop. 1 S (2021-2022) for Kommunal- og moderniseringsdepartementet. I tabellen er auken som ein illustrasjon fordelt med ein lik sum per innbyggjar per 1. juli 2021.

Tabell 1 Fordelinga av en auke i rammetilskotet på 2,5, 6,3 og 7,6 mrd. kroner utover forslag i Prop. 1 S (2021-2022).

Kommune	Innbyggjartal 1.7.21	Anslag på frie inntekter 2022	Auka inntektsramme...		
			+ 2,5 mrd. kroner (Ap)	+ 6,3 mrd. kroner (SP)	+ 7,6 mrd. kroner (SV)
		(1 000 kr)	(1 000 kr)	(1 000 kr)	(1 000 kr)
	<i>kol. 1</i>	<i>kol. 2</i>	<i>kol. 3</i>	<i>kol. 4</i>	<i>kol. 5</i>
0301 Oslo	696 108	42 521 406	322 163	811 852	979 377
1101 Eigersund	14 789	931 699	6 844	17 248	20 807
1103 Stavanger	143 986	8 960 437	66 638	167 927	202 578
1106 Haugesund	37 429	2 205 767	17 322	43 652	52 660
1108 Sandnes	80 889	4 831 844	37 436	94 339	113 805
1111 Sokndal	3 275	232 977	1 516	3 820	4 608
1112 Lund	3 184	215 556	1 474	3 713	4 480
1114 Bjerkreim	2 788	186 153	1 290	3 252	3 923
1119 Hå	19 199	1 158 660	8 885	22 391	27 012
1120 Klepp	20 046	1 175 367	9 277	23 379	28 203
1121 Time	19 304	1 147 883	8 934	22 514	27 159
1122 Gjesdal	12 116	742 094	5 607	14 131	17 046
1124 Sola	27 464	1 747 061	12 711	32 031	38 640
1127 Randaberg	11 387	706 754	5 270	13 280	16 021
1130 Strand	13 195	801 073	6 107	15 389	18 564
1133 Hjelmeland	2 560	201 977	1 185	2 986	3 602
1134 Suldal	3 810	287 426	1 763	4 443	5 360
1135 Sauda	4 536	322 394	2 099	5 290	6 382
1144 Kvitsøy	527	51 919	244	615	741
1145 Bokn	861	72 621	398	1 004	1 211
1146 Tysvær	11 285	725 611	5 223	13 161	15 877
1149 Karmøy	42 537	2 514 408	19 686	49 610	59 847
1151 Utsira	186	36 185	86	217	262
1160 Vindafjord	8 738	582 345	4 044	10 191	12 294
1505 Kristiansund	24 056	1 438 069	11 133	28 056	33 845
1506 Molde	31 867	1 995 966	14 748	37 166	44 835
1507 Ålesund	66 725	4 007 763	30 881	77 820	93 878
1511 Vanylven	3 072	222 172	1 422	3 583	4 322
1514 Sande	2 427	176 433	1 123	2 831	3 415
1515 Herøy	8 813	556 452	4 079	10 278	12 399
1516 Ulstein	8 576	534 099	3 969	10 002	12 066
1517 Hareid	5 111	327 900	2 365	5 961	7 191
1520 Ørsta	10 846	673 813	5 020	12 649	15 260
1525 Stranda	4 460	292 589	2 064	5 202	6 275

1528 Sykkylven	7 572	448 715	3 504	8 831	10 653
1531 Sula	9 445	596 956	4 371	11 015	13 288
1532 Giske	8 546	528 840	3 955	9 967	12 024
1535 Vestnes	6 992	439 165	3 236	8 155	9 837
1539 Rauma	7 043	466 620	3 260	8 214	9 909
1547 Aukra	3 513	234 653	1 626	4 097	4 943
1554 Averøy	5 776	356 999	2 673	6 736	8 126
1557 Gjemnes	2 650	183 930	1 226	3 091	3 728
1560 Tingvoll	2 974	219 225	1 376	3 468	4 184
1563 Sunndal	6 936	461 259	3 210	8 089	9 758
1566 Surnadal	5 865	385 740	2 714	6 840	8 252
1573 Smøla	2 121	160 134	982	2 474	2 984
1576 Aure	3 439	275 204	1 592	4 011	4 838
1577 Volda	10 667	685 427	4 937	12 441	15 008
1578 Fjord	2 511	209 967	1 162	2 929	3 533
1579 Hustadvika	13 294	854 867	6 153	15 504	18 704
1804 Bodø	52 667	3 124 300	24 375	61 424	74 099
1806 Narvik	21 576	1 408 080	9 986	25 163	30 356
1811 Bindal	1 402	120 762	649	1 635	1 973
1812 Sømna	1 986	155 336	919	2 316	2 794
1813 Brønnøy	7 801	517 946	3 610	9 098	10 975
1815 Vega	1 188	102 244	550	1 386	1 671
1816 Vevelstad	465	54 960	215	542	654
1818 Herøy	1 807	140 079	836	2 107	2 542
1820 Alstahaug	7 375	469 878	3 413	8 601	10 376
1822 Leirfjord	2 270	181 088	1 051	2 647	3 194
1824 Vefsn	13 254	852 700	6 134	15 458	18 647
1825 Grane	1 449	120 700	671	1 690	2 039
1826 Hattfjelldal	1 271	112 852	588	1 482	1 788
1827 Dønna	1 379	120 352	638	1 608	1 940
1828 Nesna	1 697	132 575	785	1 979	2 388
1832 Hemnes	4 407	317 745	2 040	5 140	6 200
1833 Rana	26 161	1 596 971	12 107	30 511	36 807
1834 Lurøy	1 877	203 990	869	2 189	2 641
1835 Træna	452	52 355	209	527	636
1836 Rødøy	1 184	115 590	548	1 381	1 666
1837 Meløy	6 219	443 536	2 878	7 253	8 750
1838 Gildeskål	1 891	157 652	875	2 205	2 661
1839 Beiarn	996	93 000	461	1 162	1 401
1840 Saltdal	4 625	327 319	2 140	5 394	6 507
1841 Fauske	9 621	591 143	4 453	11 221	13 536
1845 Sørfold	1 902	157 060	880	2 218	2 676
1848 Steigen	2 590	199 155	1 199	3 021	3 644
1851 Lødingen	1 983	166 050	918	2 313	2 790
1853 Evenes	1 309	111 339	606	1 527	1 842

1856 Røst	477	54 717	221	556	671
1857 Værøy	684	74 143	317	798	962
1859 Flakstad	1 240	104 169	574	1 446	1 745
1860 Vestvågøy	11 583	741 842	5 361	13 509	16 296
1865 Vågan	9 741	613 635	4 508	11 361	13 705
1866 Hadsel	8 156	531 271	3 775	9 512	11 475
1867 Bø	2 596	199 442	1 201	3 028	3 652
1868 Øksnes	4 437	297 071	2 053	5 175	6 243
1870 Sortland	10 469	660 523	4 845	12 210	14 729
1871 Andøy	4 585	318 428	2 122	5 347	6 451
1874 Moskenes	1 002	85 416	464	1 169	1 410
1875 Hamarøy	2 722	227 520	1 260	3 175	3 830
3001 Halden	31 346	1 887 773	14 507	36 558	44 102
3002 Moss	49 952	2 943 271	23 118	58 258	70 279
3003 Sarpsborg	57 784	3 509 120	26 743	67 392	81 298
3004 Fredrikstad	83 460	4 880 516	38 626	97 337	117 423
3005 Drammen	102 163	6 194 929	47 282	119 150	143 736
3006 Kongsberg	27 817	1 680 934	12 874	32 442	39 137
3007 Ringerike	30 874	1 800 265	14 289	36 007	43 438
3011 Hvaler	4 742	287 126	2 195	5 530	6 672
3012 Aremark	1 312	102 852	607	1 530	1 846
3013 Marker	3 623	235 329	1 677	4 225	5 097
3014 Indre Østfold	45 418	2 777 948	21 020	52 970	63 900
3015 Skiptvet	3 829	238 555	1 772	4 466	5 387
3016 Rakkestad	8 255	529 242	3 820	9 628	11 614
3017 Råde	7 593	463 460	3 514	8 856	10 683
3018 Våler	5 890	356 748	2 726	6 869	8 287
3019 Vestby	18 526	1 085 484	8 574	21 606	26 065
3020 Nordre Follo	60 589	3 783 478	28 041	70 663	85 245
3021 Ås	20 359	1 173 414	9 422	23 744	28 644
3022 Frogn	15 998	973 558	7 404	18 658	22 508
3023 Nesodden	19 864	1 187 258	9 193	23 167	27 947
3024 Bærum	128 831	9 004 027	59 624	150 252	181 256
3025 Asker	95 562	6 204 608	44 227	111 451	134 449
3026 Aurskog-Høland	17 687	1 073 433	8 186	20 628	24 884
3027 Rælingen	18 873	1 120 686	8 735	22 011	26 553
3028 Enebakk	11 127	648 282	5 150	12 977	15 655
3029 Lørenskog	43 642	2 515 591	20 198	50 898	61 401
3030 Lillestrøm	88 026	5 227 075	40 739	102 662	123 847
3031 Nittedal	24 740	1 484 209	11 450	28 854	34 807
3032 Gjerdrum	7 005	424 012	3 242	8 170	9 856
3033 Ullensaker	40 942	2 399 386	18 948	47 750	57 603
3034 Nes	23 619	1 356 827	10 931	27 546	33 230
3035 Eidsvoll	26 441	1 554 629	12 237	30 837	37 201
3036 Nannestad	14 798	851 209	6 849	17 259	20 820

3037 Hurdal	2 869	191 367	1 328	3 346	4 036
3038 Hole	6 842	440 109	3 167	7 980	9 626
3039 Flå	1 063	89 015	492	1 240	1 496
3040 Nesbyen	3 267	225 448	1 512	3 810	4 596
3041 Gol	4 631	313 749	2 143	5 401	6 516
3042 Hemsedal	2 566	180 473	1 188	2 993	3 610
3043 Ål	4 660	317 946	2 157	5 435	6 556
3044 Hol	4 449	297 685	2 059	5 189	6 259
3045 Sigdal	3 477	239 555	1 609	4 055	4 892
3046 Krødsherad	2 204	171 543	1 020	2 570	3 101
3047 Modum	14 264	856 987	6 601	16 636	20 068
3048 Øvre Eiker	19 880	1 192 670	9 201	23 185	27 970
3049 Lier	27 337	1 686 418	12 652	31 882	38 461
3050 Flesberg	2 705	190 137	1 252	3 155	3 806
3051 Rollag	1 378	117 164	638	1 607	1 939
3052 Nore og Uvdal	2 455	188 242	1 136	2 863	3 454
3053 Jevnaker	6 858	408 337	3 174	7 998	9 649
3054 Lunner	9 139	543 635	4 230	10 659	12 858
3401 Kongsvinger	17 912	1 111 433	8 290	20 890	25 201
3403 Hamar	31 693	1 890 442	14 668	36 963	44 590
3405 Lillehammer	28 321	1 681 216	13 107	33 030	39 846
3407 Gjøvik	30 258	1 782 167	14 004	35 289	42 571
3411 Ringsaker	35 042	2 057 021	16 218	40 869	49 302
3412 Løten	7 692	449 227	3 560	8 971	10 822
3413 Stange	21 045	1 262 264	9 740	24 544	29 609
3414 Nord-Odal	5 046	328 810	2 335	5 885	7 099
3415 Sør-Odal	7 973	470 722	3 690	9 299	11 217
3416 Eidskog	6 059	406 941	2 804	7 066	8 525
3417 Grue	4 534	308 645	2 098	5 288	6 379
3418 Åsnes	7 208	481 729	3 336	8 406	10 141
3419 Våler	3 598	245 476	1 665	4 196	5 062
3420 Elverum	21 273	1 284 002	9 845	24 810	29 930
3421 Trysil	6 612	444 592	3 060	7 711	9 303
3422 Åmot	4 238	291 255	1 961	4 943	5 963
3423 Stor-Elvdal	2 351	180 273	1 088	2 742	3 308
3424 Rendalen	1 739	140 967	805	2 028	2 447
3425 Engerdal	1 280	112 137	592	1 493	1 801
3426 Tolga	1 558	123 233	721	1 817	2 192
3427 Tynset	5 602	373 943	2 593	6 533	7 882
3428 Alvdal	2 416	178 586	1 118	2 818	3 399
3429 Folldal	1 538	120 593	712	1 794	2 164
3430 Os	1 864	146 779	863	2 174	2 623
3431 Dovre	2 503	181 031	1 158	2 919	3 522
3432 Lesja	1 969	154 386	911	2 296	2 770
3433 Skjåk	2 176	152 090	1 007	2 538	3 061

3434 Lom	2 211	157 548	1 023	2 579	3 111
3435 Vågå	3 582	246 760	1 658	4 178	5 040
3436 Nord-Fron	5 665	381 225	2 622	6 607	7 970
3437 Sel	5 553	378 873	2 570	6 476	7 813
3438 Sør-Fron	3 073	203 558	1 422	3 584	4 324
3439 Ringebu	4 400	290 674	2 036	5 132	6 191
3440 Øyer	5 067	333 888	2 345	5 910	7 129
3441 Gausdal	6 053	372 229	2 801	7 059	8 516
3442 Østre Toten	14 840	890 423	6 868	17 307	20 879
3443 Vestre Toten	13 559	792 556	6 275	15 813	19 077
3446 Gran	13 621	837 170	6 304	15 886	19 164
3447 Søndre Land	5 565	362 364	2 576	6 490	7 830
3448 Nordre Land	6 556	430 989	3 034	7 646	9 224
3449 Sør-Aurdal	2 913	228 597	1 348	3 397	4 098
3450 Etnedal	1 249	110 269	578	1 457	1 757
3451 Nord-Aurdal	6 358	411 224	2 943	7 415	8 945
3452 Vestre Slidre	2 104	149 563	974	2 454	2 960
3453 Øystre Slidre	3 242	220 642	1 500	3 781	4 561
3454 Vang	1 590	128 265	736	1 854	2 237
3801 Horten	27 526	1 633 419	12 739	32 103	38 727
3802 Holmestrand	25 286	1 504 156	11 703	29 490	35 576
3803 Tønsberg	57 449	3 419 184	26 588	67 001	80 827
3804 Sandefjord	64 621	3 843 066	29 907	75 366	90 917
3805 Larvik	47 580	2 911 436	22 020	55 491	66 942
3806 Porsgrunn	36 536	2 150 320	16 909	42 611	51 404
3807 Skien	55 386	3 283 729	25 633	64 595	77 924
3808 Notodden	12 979	828 269	6 007	15 137	18 261
3811 Færder	27 096	1 682 565	12 540	31 601	38 122
3812 Siljan	2 347	150 773	1 086	2 737	3 302
3813 Bamble	14 011	857 475	6 484	16 341	19 713
3814 Kragerø	10 364	653 312	4 797	12 087	14 581
3815 Drangedal	4 085	281 316	1 891	4 764	5 747
3816 Nome	6 498	423 185	3 007	7 578	9 142
3817 Midt-Telemark	10 400	668 495	4 813	12 129	14 632
3818 Tinn	5 541	391 266	2 564	6 462	7 796
3819 Hjørtedal	1 552	123 637	718	1 810	2 184
3820 Seljord	2 905	205 425	1 344	3 388	4 087
3821 Kviteseid	2 446	172 988	1 132	2 853	3 441
3822 Nissedal	1 426	121 134	660	1 663	2 006
3823 Fyresdal	1 217	103 726	563	1 419	1 712
3824 Tokke	2 146	167 461	993	2 503	3 019
3825 Vinje	3 747	271 432	1 734	4 370	5 272
4201 Risør	6 772	438 860	3 134	7 898	9 528
4202 Grimstad	23 894	1 400 310	11 058	27 867	33 617
4203 Arendal	45 271	2 685 571	20 952	52 798	63 693

4204 Kristiansand	112 544	6 700 135	52 086	131 257	158 342
4205 Lindesnes	23 079	1 486 515	10 681	26 916	32 471
4206 Farsund	9 613	604 120	4 449	11 211	13 525
4207 Flekkefjord	9 045	599 025	4 186	10 549	12 726
4211 Gjerstad	2 440	172 689	1 129	2 846	3 433
4212 Vegårshei	2 126	153 007	984	2 479	2 991
4213 Tvedestrand	6 118	389 811	2 831	7 135	8 608
4214 Froland	6 085	372 087	2 816	7 097	8 561
4215 Lillesand	11 279	676 051	5 220	13 154	15 869
4216 Birkenes	5 306	346 777	2 456	6 188	7 465
4217 Åmli	1 820	159 550	842	2 123	2 561
4218 Iveland	1 318	106 432	610	1 537	1 854
4219 Evje og Hornnes	3 645	242 116	1 687	4 251	5 128
4220 Bygland	1 137	98 278	526	1 326	1 600
4221 Valle	1 163	96 094	538	1 356	1 636
4222 Bykle	927	91 498	429	1 081	1 304
4223 Vennesla	15 065	913 027	6 972	17 570	21 195
4224 Åseral	930	80 990	430	1 085	1 308
4225 Lyngdal	10 514	697 260	4 866	12 262	14 792
4226 Hægebostad	1 694	134 363	784	1 976	2 383
4227 Kvinesdal	5 934	400 528	2 746	6 921	8 349
4228 Sirdal	1 789	154 093	828	2 086	2 517
4601 Bergen	285 231	16 925 497	132 007	332 657	401 301
4602 Kinn	17 168	1 128 060	7 945	20 023	24 154
4611 Etne	4 054	278 267	1 876	4 728	5 704
4612 Sveio	5 776	375 841	2 673	6 736	8 126
4613 Bømlo	12 053	763 143	5 578	14 057	16 958
4614 Stord	18 855	1 140 017	8 726	21 990	26 528
4615 Fitjar	3 150	209 540	1 458	3 674	4 432
4616 Tysnes	2 917	223 970	1 350	3 402	4 104
4617 Kvinnherad	13 022	838 095	6 027	15 187	18 321
4618 Ullensvang	10 972	792 923	5 078	12 796	15 437
4619 Eidfjord	933	85 732	432	1 088	1 313
4620 Ulvik	1 062	96 406	492	1 239	1 494
4621 Voss	15 862	1 046 277	7 341	18 499	22 317
4622 Kvam	8 477	571 479	3 923	9 886	11 927
4623 Samnanger	2 506	172 116	1 160	2 923	3 526
4624 Bjørnafjorden	25 164	1 559 329	11 646	29 348	35 404
4625 Austevoll	5 266	407 105	2 437	6 142	7 409
4626 Øygarden	38 835	2 318 956	17 973	45 292	54 638
4627 Askøy	29 689	1 794 868	13 740	34 625	41 770
4628 Vaksdal	3 913	285 378	1 811	4 564	5 505
4629 Modalen	384	51 225	178	448	540
4630 Osterøy	8 142	486 685	3 768	9 496	11 455
4631 Alver	29 423	1 884 963	13 617	34 315	41 396

4632 Austrheim	2 875	203 203	1 331	3 353	4 045
4633 Fedje	521	59 732	241	608	733
4634 Masfjorden	1 653	142 571	765	1 928	2 326
4635 Gulen	2 235	188 668	1 034	2 607	3 144
4636 Solund	771	76 350	357	899	1 085
4637 Hyllestad	1 290	111 089	597	1 504	1 815
4638 Høyanger	4 023	284 313	1 862	4 692	5 660
4639 Vik	2 608	200 406	1 207	3 042	3 669
4640 Sogndal	11 930	785 836	5 521	13 914	16 785
4641 Aurland	1 766	135 603	817	2 060	2 485
4642 Lærdal	2 110	156 085	977	2 461	2 969
4643 Årdal	5 169	362 964	2 392	6 028	7 272
4644 Luster	5 234	368 055	2 422	6 104	7 364
4645 Askvoll	2 969	225 725	1 374	3 463	4 177
4646 Fjaler	2 845	224 292	1 317	3 318	4 003
4647 Sunnfjord	22 076	1 467 874	10 217	25 747	31 059
4648 Bremanger	3 589	277 329	1 661	4 186	5 049
4649 Stad	9 529	645 390	4 410	11 113	13 407
4650 Gloppen	5 906	417 484	2 733	6 888	8 309
4651 Stryn	7 149	469 295	3 309	8 338	10 058
5001 Trondheim	207 406	11 605 274	95 989	241 892	291 806
5006 Steinkjer	24 095	1 528 719	11 151	28 101	33 900
5007 Namsos	15 048	1 027 225	6 964	17 550	21 172
5014 Frøya	5 225	442 132	2 418	6 094	7 351
5020 Osen	920	84 806	426	1 073	1 294
5021 Oppdal	7 022	436 667	3 250	8 190	9 879
5022 Rennebu	2 447	174 480	1 132	2 854	3 443
5025 Røros	5 571	354 546	2 578	6 497	7 838
5026 Holtålen	1 967	144 785	910	2 294	2 767
5027 Midtre Gauldal	6 221	409 009	2 879	7 255	8 753
5028 Melhus	17 031	1 034 558	7 882	19 863	23 961
5029 Skaun	8 337	527 521	3 858	9 723	11 730
5031 Malvik	14 321	845 853	6 628	16 702	20 149
5032 Selbu	4 070	273 496	1 884	4 747	5 726
5033 Tydal	768	70 609	355	896	1 081
5034 Meråker	2 408	174 107	1 114	2 808	3 388
5035 Stjørdal	24 277	1 439 225	11 236	28 314	34 156
5036 Frosta	2 622	180 101	1 213	3 058	3 689
5037 Levanger	20 103	1 233 566	9 304	23 446	28 284
5038 Verdal	15 036	900 271	6 959	17 536	21 155
5041 Snåsa	2 030	158 048	939	2 368	2 856
5042 Lierne	1 327	126 864	614	1 548	1 867
5043 Røyrvik	449	54 795	208	524	632
5044 Namsskogan	832	91 279	385	970	1 171
5045 Grong	2 330	181 651	1 078	2 717	3 278

5046 Høylandet	1 205	115 981	558	1 405	1 695
5047 Overhalla	3 864	269 122	1 788	4 506	5 436
5049 Flatanger	1 105	98 511	511	1 289	1 555
5052 Leka	562	62 572	260	655	791
5053 Inderøy	6 784	462 300	3 140	7 912	9 545
5054 Indre Fosen	9 924	660 150	4 593	11 574	13 962
5055 Heim	5 925	429 332	2 742	6 910	8 336
5056 Hitra	5 139	342 967	2 378	5 993	7 230
5057 Ørland	10 324	673 138	4 778	12 041	14 525
5058 Åfjord	4 245	324 509	1 965	4 951	5 972
5059 Orkland	18 352	1 183 020	8 493	21 403	25 820
5060 Nærøysund	9 701	669 642	4 490	11 314	13 649
5061 Rindal	1 991	142 429	921	2 322	2 801
5401 Tromsø	77 106	4 512 177	35 685	89 927	108 483
5402 Harstad	24 821	1 568 090	11 487	28 948	34 921
5403 Alta	20 912	1 454 306	9 678	24 389	29 422
5404 Vardø	1 929	165 363	893	2 250	2 714
5405 Vadsø	5 581	398 567	2 583	6 509	7 852
5406 Hammerfest	11 317	837 965	5 238	13 199	15 922
5411 Kvæfjord	2 811	218 855	1 301	3 278	3 955
5412 Tjeldsund	4 209	326 870	1 948	4 909	5 922
5413 Ibestad	1 296	115 321	600	1 511	1 823
5414 Gratangen	1 090	95 977	504	1 271	1 534
5415 Lavangen	1 009	99 447	467	1 177	1 420
5416 Bardu	3 979	269 570	1 842	4 641	5 598
5417 Salangen	2 085	160 192	965	2 432	2 933
5418 Målselv	6 602	442 861	3 055	7 700	9 289
5419 Sørreisa	3 413	226 849	1 580	3 980	4 802
5420 Dyrøy	1 069	100 294	495	1 247	1 504
5421 Senja	14 730	1 113 596	6 817	17 179	20 724
5422 Balsfjord	5 578	397 341	2 582	6 505	7 848
5423 Karlsøy	2 176	184 303	1 007	2 538	3 061
5424 Lyngen	2 755	235 798	1 275	3 213	3 876
5425 Storfjord	1 821	156 687	843	2 124	2 562
5426 Kåfjord	2 042	168 094	945	2 382	2 873
5427 Skjervøy	2 844	223 777	1 316	3 317	4 001
5428 Nordreisa	4 792	334 448	2 218	5 589	6 742
5429 Kvænangen	1 169	123 317	541	1 363	1 645
5430 Kautokeino	2 891	251 163	1 338	3 372	4 067
5432 Loppa	859	100 673	398	1 002	1 209
5433 Hasvik	975	104 041	451	1 137	1 372
5434 Måsøy	1 172	119 281	542	1 367	1 649
5435 Nordkapp	3 009	240 985	1 393	3 509	4 233
5436 Porsanger	3 889	283 412	1 800	4 536	5 472
5437 Karasjok	2 617	214 608	1 211	3 052	3 682

5438 Lebesby	1 255	132 790	581	1 464	1 766
5439 Gamvik	1 076	107 696	498	1 255	1 514
5440 Berlevåg	918	93 474	425	1 071	1 292
5441 Tana	2 844	238 099	1 316	3 317	4 001
5442 Nesseby	876	97 511	405	1 022	1 232
5443 Båtsfjord	2 165	174 381	1 002	2 525	3 046
5444 Sør-Varanger	9 981	680 967	4 619	11 641	14 043
<i>Sum ekskl. fordelt gj. året</i>		337 027 497			
<i>Fordelt gjennom året</i>		410 260			
<i>Prosjektskjøn, forskot m.m.</i>		140 000			
<i>Eigedomsskatt m.m.</i>		15 165 451			
		352 743			
Heile landet	5 401 825	208	2 500 000	6 300 000	7 600 000

Tabell 2 Fordelinga av en auke i rammetilskotet på 0,8, 2,3 og 1,5 mrd. kroner utover forslag i Prop. 1 S (2021-2022).

Fylke	Innbyggjartal 1.7.21	Anslag på frie inntekter 2022	Auka inntektsramme...		
			+ 0,8 mrd. kroner (Ap)	+ 2,3 mrd. kroner (SP)	+ 1,5 mrd. kroner (SV)
		(1 000 kr)	(1 000 kr)	(1 000 kr)	(1 000 kr)
	<i>kol. 1</i>	<i>kol. 2</i>	<i>kol. 3</i>	<i>kol. 4</i>	<i>kol. 5</i>
30 Viken	1 260 731	14 536 549	186 712	536 797	350 085
03 Oslo	696 108	8 111 988	103 092	296 390	193 298
34 Innlandet	370 701	5 435 414	54 900	157 838	102 938
38 Vestfold og Telemark	423 144	5 483 760	62 667	180 167	117 500
42 Agder	309 508	4 394 878	45 838	131 783	85 945
11 Rogaland	484 091	6 613 771	71 693	206 117	134 424
46 Vestland	639 102	10 729 616	94 650	272 118	177 468
15 Møre og Romsdal	265 297	5 068 971	39 290	112 959	73 669
50 Trøndelag	470 984	7 067 808	69 752	200 537	130 785
18 Nordland	240 496	5 661 972	35 617	102 399	66 782
54 Troms og Finnmark	241 663	5 528 103	35 790	102 896	67 106
<i>Fordelt gjennom året</i>		50 000			
Heile landet	5 401 825	78 682 831	800 000	2 300 000	1 500 000

SPØRSMÅL NR. 206**Innlevert 29. oktober 2021 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn****Besvart 8. november 2021 av næringsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Kjem regjeringa til å vidareføre satsinga på og utnytte potensialet i Nysnø klimainvesteringer AS i åra framover?

GRUNNGJEVING:

Næringsministeren besøkte torsdag 28. oktober Stavanger-regionen. Der fekk sju bedrifter besøk, men Nysnø klimainvesteringer AS var ikkje prioritert blant desse - sjølv om NFD er eigardepartement. Nysnø klimainvesteringer er heller ikkje nemnd i Hurdalsplattformen eller til no omtalt av den nye regjeringa.

Nysnø klimainvesteringer AS ble opprettet i 2017. Så langt er Nysnø tilført kring 2,4 milliardar kroner i kapital. Det er i Solberg-regjeringa sitt framlegg til statsbudsjett foreslått å auke kapitalen med 900 millionar kroner i 2022 slik at kapitalen vil auke til over 3,3 milliardar kroner.

Nysnø klimainvesteringer AS investerer i mellom anna hydrogenverdikjedar, batteriteknologi og maritime næringer. Omfanget av investeringane understrekar også dei verdikjedane som kan bli svært viktige for Noreg framover. Dette er satsingsområde som næringsministeren også har trukke fram i sitt arbeid til no.

Det er viktig å sørge for at kapitalen blir auka opp slik at selskapet kan gjere det dei er meint å gjere, nemleg å bidra til å realisere den teknologien som bidreg til å få ned klimagassutsleppa.

Nysnø sin portefølje består no av elleve direkteinvesteringar og seks fond. Nysnø hadde i første kvartal 2021 eit

positivt driftsresultat på 28 millionar kroner. De har enno ikkje realisert nokon av investeringane sine.

Svar:

Jeg reiser nå rundt i hele landet for å møte bredden av norsk næringsliv og høre hvordan bedriftene mener næringslivet og staten kan jobbe sammen for å skape flere jobber i hele landet, øke investeringene, øke fastlandseksporten og skape grønn vekst. Jeg skal også ha egne møter med de selskapene der jeg har ansvaret for statens eierskap, herunder også Nysnø Klimainvesteringer AS (Nysnø). Nysnø inngår i et viktig og bredt sammensatt virkemiddelapparat som vi fremover skal bruke aktivt for økt verdiskaping og å akselerere det grønne skiftet. Vi skal bidra til å kutte klimagassutslippene i henhold til målene i Paris-avtalen, og vi må løpende vurdere hvilke tiltak som gir best effekt.

Regjeringen vil ytterligere bygge opp Nysnø. Selskapet bidrar til det grønne skiftet gjennom direkte og indirekte investeringer i selskaper i tidlige faser som kommersialiserer ny klimavennlig teknologi. Fra oppstart og frem til utgangen av tredje kvartal i år er akkumulert resultat fra investeringsporteføljen brutto 119 mill. kroner før egne kostnader og netto 22 mill. kroner etter egne kostnader. Ved utgangen av tredje kvartal har Nysnø om lag 600 mill. kroner tilgjengelig for å dekke videre nyinvesteringer, oppfølgingsinvesteringer og drift. Regjeringen har i sin nylig fremlagte tilleggsproposisjon om statsbudsjettet for 2022 foreslått å bevilge 500 mill. kroner til Nysnø i 2022.

SPØRSMÅL NR. 207**Innlevert 30. oktober 2021 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo****Besvart 8. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Vil regjeringa sørge for at ferje- og hurtigbåtvhengige småsamfunn langs kysten blir likebehandla i den varsla prisreduksjonen i Hurdalsplattforma?

GRUNNGJEVING:

Regjeringa skriv i Hurdalsplattformen at ein vil «Innføre en ordning med gratis ferge for øyer og andre samfunn uten veiforbindelse til fastlandet og gjøre alle fergesamband med under 100 000 passasjerer årlig gratis.» og «Hal-

vere prisene på riksvei- og fylkesveiferger i løpet av fireår-perioden».

I ei rekke øysamfunn langs kysten, mellom anna i Nordland, er det pr i dag hurtigbåt og ikkje ferje som er livsnerven til fastlandet og storsamfunnet. All arbeids- og skulependling og det meste av varetransporten skjer med hurtigbåt, på same måte som det skjer med ferje til/frå andre øysamfunn.

Mange av desse hurtigbåt-avhengige øysamfunna er livskraftige samfunn med eit blømande næringsliv og stor aktivitet, med akkurat same utfordringar som ferjeavhengige øysamfunn har med høge reiseutgifter. Ofte er prisane for å bruke hurtigbåt til og med høgare enn tilsvarande ferjekostnader i elles samanliknbare kystsamfunn.

Tiltak som utelukkande kuttar ferjeutgiftene utan samtidig å omfatte hurtigbåt, vil gi ei meiningslaus forskjellsbehandling som med rette vil bli opplevd som svært urettferdig for dei hurtigbåt-avhengige øysamfunna. Ikkje berre ved å bidra til relativt svekka rammevilkår for næringslivet i desse øysamfunna, men også ved å gjere dei mindre attraktive for potensielle tilflyttarar. Det er ingen

grunn til å tru at folk og bedrifter som held til i hurtigbåt-avhengige lokalsamfunn er mindre vanlege eller har mindre avstandsutfordringar enn dei som er avhengige av ferje. Dei er alle del av det Noreg vi er så glade i.

Eg ber difor om ei avklaring på at Regjeringa vil likebehandle ferje- og hurtigbåt-avhengige lokalsamfunn i dei prisreduksjonane som er varsla i Hurdalsplattformen. Sidan tiltaket omfattar både riksveg- og fylkesveg-samband, som sorterer under to ulike departement, går spørsmålet til Finansministeren.

Svar:

Eg viser til at spørsmålet vart oversendt meg frå finansministeren då Samferdselsdepartementet er sektorstyremakt for veg og kollektivtransport, òg det som fylkeskommunane har ansvar for.

Per i dag er intensjonen å gjere det rimelegare å reise med ferjer, jamfør sitat frå Hurdalsplattformen i grunngevinga til ditt spørsmål. Det er ikkje planar no om å senke prisane på hurtigbåtar tilsvarande.

SPØRSMÅL NR. 208

Innlevert 30. oktober 2021 av stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa

Besvart 11. november 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Vil statsråden sikra at langtidsposten for psykosepasientar på SUS ikkje blir lagt ned, og kan ho lova at pasientane dette gjeld framleis skal få den helsehjelpa dei treng og har krav på?

GRUNNGJEVING:

Denne veka har det blitt kjent at Stavanger universitetssjukehus (SUS) planlegg å leggja ned ein langtidspost for psykosepasientar. Avdelinga (B2) er den eine av to psykosepostar ved sjukehuset, og er for pasientar med alvorlege og langvarige psykiske lidningar. Posten blir vurdert nedlagd til fordel for ei utvida sikkerheitsavdeling for personar dømde til tvungent psykisk helsevern. Statsråden har ei rekke gonger uttalt at ho ikkje ønskjer ei nedbygging av psykiatriske sengepostar, mellom anna i VG 21. oktober. Den nye regjeringa har også varsla ein opptrappingsplan for psykisk helse. Sett i lys av hendinga

i Kongsberg no nyleg, blir den sviktande oppfølginga av psykosepasientane endå meir uforståeleg.

Svar:

Det er de regionale helseforetakene som har ansvar for å sørge for tilstrekkelig behandlingsskapasitet i spesialisthelsetjenesten og dimensjonere tilbudene ut fra pasientenes behov og rett til forsvarlig helsehjelp. Dette gjelder både for pasienter som trenger sikkerhetspsykiatrisk tilbud og øvrige pasienter.

Jeg har derfor forelagt spørsmålet fra representanten Ingrid Fiskaa for Helse Vest, som skriver følgende:

“I Helse Stavanger har det over tid vært et stort press på de avdelingene som ivaretar pasienter med alvorlig psykisk lidelse og forhøyet risiko for å utøve vold. Det er nødvendig å styrke behandlingstilbudet til denne gruppen pasienter. Helse Stavanger utreder nå hvilke muligheter man har innenfor nåværende bygningsmasse for å få det til, og da er en ombygging av B2 (langtids psykosepost) en mulighet som vurderes. Dersom man velger å ta i bruk B2 til sikkerhetspasienter vil det skje samtidig

som man styrker tilbudet til alvorlige psykosepasienter i Helse Stavanger. Tilbudet til pasientgruppen som nå får sitt behandlingstilbud ved B2 skal altså styrkes, ikke reduseres”.

Ifølge Helse Vest skal sikkerhetspsykiatrien styrkes.

“Dette er et satsingsområde som også gjelder Helse Stavanger. Det er denne organiseringen Helse Stavanger ser på nå. Et eget prosjekt skal se på muligheter for å styrke antallet sengeplasser med sikkerhetsprofil i påvente av nytt sykehus på Ullandhaug. Det betyr at man må finne løsninger innenfor dagens bygningsmasse. Det er ikke tatt en endelig beslutning om løsning. Slik det er nå, er én post valgt ut til videre prosess (sengepost B2). Det skal gjennomføres en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) knyttet til denne posten. Helse Stavanger har lagt som premiss at tilbudet til alvorlige psykosepasienter skal opprettholdes eller bedres gjennom prosessen. Helseforetaket forsikrer at alle forhold blir belyst på en god måte, slik at man får et godt faktagrunnlag før det trekkes en konklusjon. Løsningene skal ivareta alle pasientgrupper – både på kort og lang sikt”.

Representanten viser også til at jeg tidligere har uttalt at jeg ikke ønsker nedbygging av døgnplasser. Dette er i

samsvar med vurderinger som de regionale helseforetakene selv har gjort. I ny framskrivingsmodell har de regionale helseforetakene vurdert at det er behov for å opprettholde dagens nivå på døgnplasser i psykisk helsevern for voksne, og styrke den generelle behandlingsskapiteten for ulike grupper. Dette gjelder blant annet personer med alvorlige psykiske lidelser. Samtidig er de tydelige på at det må gjøres lokale vurderinger. De regionale helseforetakene presiserer også at det fremover vil komme nye metoder og faglig utvikling som gjør at sammensetningen av tilbud bør endres. Dette ligger til grunn for den nye framskrivingsmodellen for psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling.

Jeg er enig med representanten Ingrid Fiskaa i at det er viktig med et godt behandlingstilbud både til personer med alvorlige psykiske lidelser og personer med forhøyet risiko for vold. Svaret fra Helse Vest viser at dette ligger til grunn for utredningen de nå er i gang med.

Jeg viser også til svar på spørsmål 209.

SPØRSMÅL NR. 209

Innlevert 30. oktober 2021 av stortingsrepresentant Seher Aydar

Besvart 11. november 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Regjeringserklæringen slår fast at en opptrappingsplan for psykisk helse må sikre økt kapasitet i spesialisthelsetjenesten og hindre nedbygging av sengeplasser.

Hvordan skal statsråden sørge for å hindre nedbygging, vil dette påvirke sykehusplaner som inkluderer nedbygging av antallet behandlingsplasser, og hvordan stiller statsråden seg til samlokalisering av psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling med somatikken som innebærer reduksjon av døgntilbudet?

Svar:

Regjeringen vil styrke tilbudet til mennesker med psykiske vansker og lidelser. En viktig satsing blir den kommende opptrappingsplanen for psykisk helse. Denne skal rette seg både mot kommuner og spesialisthelsetjenesten. Det er for tidlig å trekke konklusjoner med hensyn til tiltakene i planen, men jeg mener blant annet det er behov for å adressere kapasitetsutfordringer, kvalitet og samhandling. Jeg vil understreke at vi skal se grundig både på

kommunale tjenester, psykisk helsevern for barn og unge, distriktpsykiatriske sentre og sykehuspsykiatrien.

Når det gjelder det konkrete spørsmålet fra representanten om døgnplasser, vil jeg presisere at det er de regionale helseforetakene som har ansvar for å sørge for tilstrekkelig behandlingsskapitet for de ulike gruppene og dimensjonere tilbudet ut fra behovene og pasientenes rettigheter til forsvarlig helsehjelp. Dette skal de blant annet gjøre med bakgrunn i analyser av befolkningens framtidige behov for psykiske helsetjenester. Regjeringen vil følge opp Hurdalsplattformens punkt om å hindre nedbygging av sengeplasser i oppdragsbrevene til sykehusene.

De regionale helseforetakene har på bakgrunn av oppdaterte analyser selv vurdert at det er behov for å opprettholde dagens nivå av døgnplasser i psykisk helsevern for voksne, og styrke den generelle behandlingsskapiteten for ulike grupper. Samtidig er de tydelige på at det fremover vil komme nye metoder og faglig utvikling som gjør at sammensetningen av tilbud bør endres, og at det kan være behov for lokale tilpasninger. Dette ligger til grunn for den nye framskrivingsmodellen for psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling.

Departementet legger til grunn at de regionale helseforetakene vil bruke ny framskrivningsmodell som et av flere verktøy for videreutvikling av tjenestene. Framskrivningene skal også, sammen med øvrige styringsdata, legges til grunn ved regionale og lokale utviklingsplaner, organisering og innretting av helsetjenester, planlegging av utdanning og rekruttering av personell, planlegging av nye bygg, kjøp av helsetjenester og etablering av teknologisk infrastruktur. De regionale helseforetakene vil gjennomgå framskrivningsmodellen årlig og gjøre en større evaluering hvert fjerde år for å ta høyde for nye behov,

faglige utviklingstrekk og endringer i for eksempel lovverk som kan påvirke behovet for helsetjenester.

Jeg vil stille krav til utviklingen innen psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling gjennom de årlige oppdragsdokumentene til de regionale helseforetakene, og følge med på resultatene gjennom årlig melding. I tillegg vil jeg komme tilbake til Stortinget med forslag til ny opptrappingsplanen for psykisk helse på et egnet tidspunkt. I tillegg vil jeg inkludere psykisk helse i andre viktige meldinger og strategier Regjeringen skal legge fram med utgangspunkt i Hurdalsplattformen.

SPØRSMÅL NR. 210

Innlevert 30. oktober 2021 av stortingsrepresentant Seher Aydar

Besvart 10. november 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Ullevål sykehus har stengt en av to barselavdelinger fram til 15. desember. Begrunnelsen er manglende midler og effektiviseringskrav. Med dagens finansieringsmodell går landets største fødeavdeling med underskudd, og sparekutt truer pasientsikkerheten.

Mener statsråden at dagens finansieringsmodell er til det beste for pasientene, og kan statsråden informere om hvordan innsatsstyrtfinansiering og basisbevilgning fordeles fra de regionale helseforetakene og videre til avdelingsnivå, og hvordan dette påvirker fødeavdelingene?

Svar:

Vi må hele tiden arbeide for at fødende skal få en så god og trygg opplevelse av fødsel- og barseltilbudet som mulig. Det er helseforetakene som har ansvaret for å sørge for et forsvarlig føde- og barseltilbud. Anbefalingene om hva som er en god og forsvarlig fødsel- og barselomsorg framgår av Helsedirektoratets nasjonale faglige retningslinjer.

Jeg oppfatter at representanten Aydar overordnet stiller spørsmål om Oslo universitetssykehus har tilstrekkelige rammebetingelser. I Hurdalsplattformen slår vi fast at vi vil gi sykehusene mer penger gjennom økt grunnfinansiering. Jeg viser til at regjeringen har lagt frem tilleggsnummer til statsbudsjettet for 2022, hvor sykehøkonomien er styrket.

De regionale helseforetakene er pålagt sørge for ansvaret for spesialisthelsetjenester innenfor de bevilgninger

og rammebetingelser som Stortinget vedtar. Det er en integrert del av de regionale helseforetakenes sørge for ansvar å beslutte hensiktsmessig organisering og finansiering av tjenestene de har ansvar for. Spesialisthelsetjenesten er i all hovedsak finansiert gjennom basisbevilgning og innsatsstyrt finansiering. Innsatsstyrt finansiering utbetales fra staten til de regionale helseforetakene. Finansieringen av føde- og barselavdelinger vil derfor avhenge av hvordan innsatsstyrt finansiering og øvrige midler videreføres til utøvende virksomheter. Helseforetakene kan ha ulike modeller for intern inntektsfordeling.

Representanten Aydar spør om jeg mener at dagens finansieringsmodell er til det beste for pasientene. Svaret er at vi vil vurdere nye finansieringsmodeller innen fødselsomsorgen. I Hurdalsplattformen har vi varslet at det skal settes i gang et arbeid for det helhetlige føde- og barseltilbudet. Arbeidet vil blant annet omfatte bemanning, følgetjeneste, heltidsstillinger og ny finansieringsmodell.

SPØRSMÅL NR. 211**Innlevert 31. oktober 2021 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 9. november 2021 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Kva er statsråden sin plan for å unngå at havnespy sprer seg og at nye fremmede arter ikkje kjem til landet?

GRUNNGJEVING:

Det er no oppdaga havnespy i Norge. I en sak hos NRK Vestland er Havforskningsinstituttet sitert på alvorlighet-en:

- Den er en av de mest problematiske artene som kan slå seg ned noe sted. Den lager tette matter som legger seg over alt annet. For eksempel vokser den over hele taren, eller over blåskjell, seier HI.

Dette viser oss kor viktig det er å vaske skrog i havner før avreise over lange distanser og ved retur fra lange turer. Og på ein måte som tar avfallet ut frå sjøen nettopp slik at fremmede arter ikkje sprer seg.

Svar:

Havnespy (*Didemnum vexillum*) er en fremmed art som har etablert seg på flere lokaliteter på Vestlandet. Den er så langt observert i Engøysundet i Stavanger, ved Helganeset på Karmøy, på Risøya i Haugesund og ved Askøy nord for Bergen. Havnespy har mest sannsynlig kommet til Norge via begroing på skipsskrog, og sprer seg videre til nye lokaliteter ved hjelp av skip, lektere, fritidsbåter og fiskeredskaper osv.

Artsdatabanken vurderer arten til å utgjøre svært høy risiko med stort invasjonspotensial og høy økologisk effekt for norske hav- og kystområder. De økonomiske konsekvensene, blant annet for oppdrettsnæringen, kan bli betydelige.

Overvåking av koloniene i Engøysundet ble igangsatt i desember i fjor for å få bedre forståelse av hvordan arten oppfører seg i Norge. Det er gjennomført kartlegging av en rekke lokaliteter for å få kunnskap om hvor den er etablert, men kysten er lang og det gjenstår enda arbeid for å få god oversikt. Informasjonskampanjer har blitt igangsatt overfor næringsaktører og privatpersoner i de aktuelle områdene.

Arbeidet konsentrerer seg nå om å begrense forflytning av arten til nye lokaliteter. Samtidig jobbes det med å få på plass et godt kunnskapsgrunnlag om arten og dens risiko for videre spredning og påvirkning langs norskekysten.

Det pågår et tett samarbeid mellom Miljødirektoratet, Sjøfartsdirektoratet, Fiskeridirektoratet og Kystverket

for å iverksette tiltak mot havnespy i norske farvann. Jeg vil be Miljødirektoratet, i nært samarbeid med Sjøfartsdirektoratet og andre berørte etater om en statusrapport for dette arbeidet, samt at de vurderer forsterkede tiltak som kan iverksettes på kort sikt.

Det er samtidig viktig med langsiktig og forebyggende arbeid. Nasjonalt har vi siden 2009 hatt krav om behandling av ballastvann og sedimenter ombord på skip som kommer til Norge. Et samarbeidsprosjekt for å utarbeide et kunnskapsgrunnlag for betydningsfulle marine innførsels- og spredningsveier er igangsatt mellom Miljødirektoratet, Havforskningsinstituttet og NINA.

Norge har i lengre tid vært pådriver internasjonalt for å hindre spredning av fremmede arter med og på skip. Klima- og miljødepartementet leder i dag en gruppe i FNs underkomité IMO som skal forbedre eksisterende retningslinjer om håndteringen av begroing på skrog. Sjøfartsdirektoratet har fått i oppdrag for å utrede og foreslå mulig innretning av et nasjonalt regelverk om dette.

SPØRSMÅL NR. 212**Innlevert 31. oktober 2021 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati****Besvart 8. november 2021 av kunnskapsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for hva som er beregnet kostnad og gjennomsnittlig tilskudd pr elev i de offentlige videregående skolene, og i de private videregående skolene som kommer inn under Friskoleloven?

BEGRUNNELSE:

I KDs budsjettforslag kap. 228, post 71 står det at:

«I løyvinga inngår ein auke på 106,1 mill. kroner som følge av oppdaterte elevtal og ein reduksjon på 90,5 mill. kroner som følge av nye satsar i høve til saldert budsjett for 2021.»

Vi er kjent med at flere friskoler er bekymret over dette kuttet.

Fra en friskole har vi fått opplysninger om at budsjettforslaget betyr en reduksjon i tilskuddet på mellom 5-7 %. Det er dramatiske tall for den enkelte skole, da det er svært vanskelig for en friskole å opparbeide seg egenkapital. I tillegg kommer lønns og prisstigning, som ytterligere bidrar til anstrengte budsjetter.

Svar:

De offentlige videregående skolene mottar ikke statstilskudd per elev slik som de frittstående videregående skolene, men finansieres av fylkeskommunenes frie inntekter. Kostnadene per elev varierer mellom de ulike utdanningsprogrammene. Fylkeskommunene rapporterer opplysninger om blant annet kostnader for de ulike utdanningsprogrammene og antall elever til SSB (KOSTRA).

Tilskudd til frittstående videregående skoler beregnes med utgangspunkt i utgiftene i den offentlige skolen to år tilbake i tid slik de fremkommer i KOSTRA, korrigert for avskrivninger, forventet lønns- og prisvekst og endring i SPK-avgiften. Det beregnes egne satser for de ulike utdanningsprogrammene. Det følger av § 6-1 første ledd i friskoleloven at de frittstående videregående skolene får statstilskudd til godkjent opplæring tilsvarende 85 pst. av tilskuddsgrunnlaget per elev.

Satsene for 2022-budsjettet bygger på gjennomsnittlige utgifter i de fylkeskommunale videregående skolene for siste tilgjengelige regnskapsår, som er 2020. Tabellen under viser satsene basert på forslaget til statsbudsjett for 2022 som Solberg-regjeringen la frem.

Utdanningsprogram	Sats 1. januar 2022
Studiespesialisering	126 700
Bygg- og anleggsteknikk	164 600
Elektro og datateknologi	160 200
Design og håndverk	177 900
Restaurant- og matfag	177 800
Helse- og oppvekstfag	147 400
Idrettsfag	134 900
Teknologi og industrifag	165 000
Musikk, dans og drama	183 500
Medier og kommunikasjon	133 000
Naturbruk	193 600
Service og samferdsel	174 700
Kunst design- og arkitektur	133 100
Håndverk, design og produktutvikling	177 900
Informasjonsteknologi og medieproduksjon	177 900
Salg, service og reiseliv	174 700
Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign	177 900
Steinerskoler, studiespesialisering	145 100

Kilde: Utdanningsdirektoratet

Mange av tilskuddssatsene for både frittstående grunnskoler og videregående skoler blir redusert i 2022, sammenlignet med året før. Dette skyldes endringer i tilskuddsgrunnlaget. Kunnskapsdepartementet vil se nærmere på hvordan endringer i utgiftene til kommunesektoren slår inn i tilskuddssatsene, og i hvilken

grad disse endringene over tid reflekterer endringer i utgiftene til de frittstående skolene.

SPØRSMÅL NR. 213**Innlevert 31. oktober 2021 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati****Besvart 9. november 2021 av forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe****Spørsmål:**

Er statsråden bekymret for det store antallet søkere fra land som ifølge PST utgjør en stor etterretningstrussel mot Norge, og hva slags tiltak vil statsråden eventuelt vurdere for at utdanningsinstitusjonene effektivt kan ivareta nasjonal sikkerhet?

BEGRUNNELSE:

Norske høyere utdanningsinstitusjoner opplever stor søkning fra land som, ifølge PST, utgjør den største etterretningsvirksomheten mot Norge.

Svar:

Jeg er opptatt av at norske kunnskapsaktører har et bevisst forhold til de verdiene de forvalter, og legger til rette for en god balanse mellom åpenhet og aktsomhet når de samhandler med andre land. Kunnskapssektoren er preget av åpenhet. Dette er en sentral verdi i seg selv, men bidrar også til sårbarhet for påvirkning utenfra. Samtidig er internasjonalt samarbeid innen høyere utdanning og forskning avgjørende for videreutviklingen av Norge som kunnskapsnasjon.

I tråd med etablerte prinsipper om akademisk frihet og institusjonell selvstendighet er det opp til norske universiteter og høyskoler selv å velge hvem de ønsker å inngå samarbeid med. For å få til et langsiktig samarbeid av høy kvalitet på prioriterte områder er det avgjørende at institusjonenes egne planer og strategier for internasjonalisering og kvalitetsutvikling legges til grunn. Her hviler det et stort ansvar på institusjonene selv.

Jeg opplever at institusjonene tar spørsmål knyttet til sikkerhet og beredskap på stort alvor. Dette innebærer blant annet å sette seg inn i relevant lovgivning, gjøre egne risiko- og sårbarhetsvurderinger og søke råd hos relevante myndigheter ved behov. Samtidig kan dette arbeidet være krevende å følge opp i praksis. Mens noen institusjoner har lang erfaring med denne type arbeid, er andre mer i startgroppen.

Som forsknings- og høyere utdanningsminister er jeg opptatt av at vi fra myndighetene side bidrar aktivt til å fremme økt kunnskap og bevissthet i sektoren om ulike sikkerhetsutfordringer institusjonene må være forberedt på å møte i sitt internasjonale virke.

Sikkerhet og beredskap er blant annet et viktig tema i styringsdialogen med de virksomhetene i høyere utdanning- og forskningssektoren som jeg har ansvar for. I

forbindelse med etatsstyringen i 2020 er for eksempel utfordringer med informasjonssikkerheten blitt tatt opp.

I tillegg er det viktig med systematisk deling av kunnskap og informasjon om spørsmål som går på tvers av flere sektorer. Kunnskapsdepartementet (KD) har derfor i nær dialog med Utenriksdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet og Forsvarsdepartementet tatt initiativ til flere tiltak for å gjøre relevant informasjon mer tilgjengelig for våre høyere utdannings- og forskningsinstitusjoner. Dette gjelder blant annet etableringen av KDs Rundebord for akademisk samarbeid med Kina.

Et annet viktig nytt tiltak er KDs initiativ om å utvikle nasjonale retningslinjer for ansvarlig internasjonalt samarbeid. Forslaget er inspirert av tilsvarende initiativ i andre land. Basert på tilbakemeldinger fra sektoren vil retningslinjene ta opp spørsmål knyttet både til grunnleggende verdier og normer i samarbeidet og sikkerhetspolitiske aspekter, inkludert blant annet utenlandsk etterretning og påvirkningsarbeid. Retningslinjene skal være et praktisk verktøy for institusjoner, enkeltforskere og studenter, og tilrettelegge for at flest mulig blir i stand til å foreta gode kunnskapsbaserte vurderinger i sitt internasjonale virke.

Disse tiltakene på myndighetsnivå bygger opp under institusjonenes eget sikkerhets- og beredskapsarbeid, og skal tilrettelegge for en god balanse mellom en fortsatt åpen høyere utdanning og forskning og hensynet til nasjonale interesser i bred forstand, inkludert sikkerhetspolitiske aspekter.

SPØRSMÅL NR. 214**Innlevert 31. oktober 2021 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski****Besvart 5. november 2021 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Hva er regjeringens syn på opprettelsen av nye nasjonalparker i Norge og vil regjeringen sikre rask framdrift i beslutningen knyttet til opprettelse av nasjonalpark i Østmarka?

BEGRUNNELSE:

Naturen er trua, og Norge er forpliktet til å ta bedre vare på naturen vår og alt som lever i den. Et rikt naturmangfold har en enorm økonomisk og samfunnsmessig verdi, og en verdi i seg selv som det ikke går an å måle.

Gjennom nasjonalparkene våre tar vi vare på noe av vår mest verdifulle natur, samtidig som vi tilgjengeliggjør den for opplevelser både i dag og i framtida. Det er fortsatt behov for å verne mer natur og for opprette flere nasjonalparker med flere typer natur. Derfor ligger det også anbefalinger fra Miljødirektoratet om opprettelse av flere nye nasjonalparker og utvidelse av eksisterende.

En slik ny nasjonalpark vil kunne være i Østmarka. Dette er planer som har stor støtte, og som har kommet langt. I Østmarkas indre deler finner vi det største gjenværende inngrepsfrie naturområdet innen Oslo, Akershus, Østfold og Vestfold, samt Hedmark og Oppland sør for Gjøvik-Ringsaker-Elverum. I dag finnes det ingen nasjonalpark i skogsområdene i Sørøst-Norge, og en nasjonalpark i Østmarka vil ta vare på den unike naturen i disse skogsområdene.

Svar:

Som det fremgår av Hurdalsplattformen vil regjeringen sikre biologisk mangfold og sårbare økosystemer gjennom en kombinasjon av et godt nasjonalt regelverk og god og langsiktig lokal forvaltning. Gode forvaltertradisjoner gir ofte god ivaretagelse av naturen, men vern av natur er likevel nødvendig i enkelte tilfeller. Regjeringen er opptatt av at verneprosessene foregår slik at lokaldemokratiet og grunneierne får økt innflytelse.

Prosessene som er satt i gang for å opprette nye nasjonalparker legger opp til omfattende involvering av lokaldemokratiet og bruker- og grunneierinteressene, og det er også fastsatt tydelig at vern av skog skal være basert på frivillighet. Tilrådninger om nye nasjonalparker vil etter hvert bli oversendt meg fra Miljødirektoratet, og jeg vil ta stilling til disse når de kommer. For de fleste vil det være flere år til.

Prosessene med utredning av Østmarka nasjonalpark har kommet lengre, og det er et sterkt og positivt engasjement fra befolkningen i tilstøtende områder. Det gjenstår dog en del arbeid i tråd med regler og rutiner for saksbehandling ved oppretting av verneområder. Statsforvalteren utarbeider nå konkrete forslag til regler, avgrensning av vernet og forslag til valg av verneform. Som del av sin saksbehandling innhenter Statsforvalteren synspunkter fra ulike brukerinteresser og berørte kommuner. Normal saksgang videre med blant annet høring av et verneforslag og kvalitetssikring i Miljødirektoratet tilsier at et eventuelt vedtak om vern av Østmarka nasjonalpark tidligst vil kunne skje høsten 2022. Jeg vil imidlertid sørge for at disse prosessene ikke tar lengre tid enn nødvendig.

SPØRSMÅL NR. 215**Innlevert 31. oktober 2021 av stortingsrepresentant Roy Steffensen****Besvart 11. november 2021 av kunnskapsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Som følge av regjeringens forslag til kutt i pensjonstilskudd og kapitaltilskudd for private barnehager, vil dette

også føre til at kommuner uten private barnehager opplever kutt i overføringene.

Kan statsråden legge frem oversikt over kommuner som har private barnehager og de som ikke har private

barnehager, samt hvor mye hver enkelt av disse kommune vil tape i tilskudd som følge av de foreslåtte endringene i pensjonstilskudd og kapitaltilskudd?

Svar:

I Prop. 1 S Tillegg 1 (2021-2022) foreslår regjeringen å nedjustere pensjonstilskuddet til private barnehager til 10 pst. av lønnsutgiftene i kommunale barnehager med virkning fra

1. januar 2022. For ordens skyld gjøres oppmerksom på at regjeringen ikke har foreslått kutt i kapitaltilskudd for private barnehager, slik representanten hevder.

For å legge til rette for gode lokale beslutninger om hvordan tjenesteproduksjonen i kommunene skal or-

ganiseres, er kostnadsnøkklene i inntektssystemet basert på objektive kriterier. Barnehagenøkkelene i inntektssystemet skiller derfor ikke mellom eierform for barnehager i den enkelte kommune. Det innebærer at også kommuner med få eller ingen private barnehager vil få et trekk i rammen.

Jeg viser til at fordeling til den enkelte kommune gjennom inntektssystemet aldri vil treffe helt for hver enkelt sak, men systemet hviler på prinsippet om at dette over tid og på tvers av sektorer vil jevne seg ut.

Nedenfor følger en oversikt over kommuner som har og som ikke har private barnehager. I kommuner som har private barnehager varierer andelen. Noen svært få kommuner har kun private barnehager.

Kommuner med private barnehager			
Oslo	Hamar	Sveio	Osterøy
Bergen	Holmestrand	Kvinnherad	Frøya
Trondheim	Vefsn	Stad	Røros
Bærum	Ringebu	Gloppen	Midtre Gauldal
Kristiansand	Horten	Hå	Snåsa
Asker	Namsos	Randaberg	Heim
Fredrikstad	Øvre Eiker	Sykkylven	Balsfjord
Stavanger	Notodden	Brønnøy	Kautokeino
Tromsø	Færder	Alstahaug	Tana
Drammen	Vennesla	Rakkestad	Sør-Varanger
Arendal	Eigersund	Gjerdrum	Lund
Lillestrøm	Kristiansund	Sigdal	Bjerkreim
Sandnes	Vågan	Sør-Odal	Sauda
Ålesund	Lillesand	Åsnes	Vanylven
Sarpsborg	Nærøysund	Tynset	Hareid
Sandefjord	Time	Flekkefjord	Surnadal
Ullensaker	Frogn	Birkenes	Aure
Bodø	Aurskog-Høland	Kinn	Sømna
Haugesund	Enebakk	Fitjar	Herøy
Skien	Modum	Sogndal	Grane
Lørenskog	Stange	Inderøy	Dønna
Halden	Ulstein	Ørland	Hemnes
Tønsberg	Volda	Hammerfest	Saltdal
Grimstad	Hadsel	Nordreisa	Lødingen
Øygarden	Rælingen	Sokndal	Flakstad
Karmøy	Elverum	Gjesdal	Hamarøy
Moss	Vestre Toten	Tysvær	Hvaler
Steinkjer	Gran	Vindafjord	Skiptvet
Lier	Lyngdal	Ørsta	Gol
Nittedal	Bømlo	Rauma	Grue
Kongsberg	Voss	Nesna	Stor-Elvdal
Indre Østfold	Sunnfjord	Våler (Viken)	Engerdal
Larvik	Malvik	Løten	Alvdal
Stjørdal	Hustadvika	Åmot	Skjåk
Ringsaker	Sortland	Nord-Fron	Nord-Aurdal
Porsgrunn	Nannestad	Øyer	Øystre Slidre
Lindesnes	Lunner	Gausdal	Tinn
Alver	Østre Toten	Senja	Åmli
Sola	Farsund	Porsanger	Evje og Hornnes
Molde	Indre Fosen	Stranda	Etne
Ringerike	Klepp	Vestnes	Kvam
Nesodden	Strand	Gjemnes	Samnanger
Askøy	Sula	Øksnes	Aurland
Levanger	Giske	Andøy	Fjaler
Nes	Averøy	Marker	Stryn
Lillehammer	Bamble	Hurdal	Skaun
Gjøvik	Tvedestrand	Hole	Frosta

Bjørnafjorden	Austevoll	Hol	Overhalla
Narvik	Oppdal	Krødsherad	Åfjord
Vestvågøy	Melhus	Jevnaker	Orkland
Stord	Verdal	Eidskog	Vardø
Alta	Herøy	Våler (Innlandet)	Tjeldsund
Rana	Fauske	Vågå	Gratangen
Nordre Follo	Råde	Sel	Sørreisa
Ås	Kongsvinger	Søndre Land	Storfjord
Harstad	Trysil	Kragerø	Skjervøy
Vestby	Midt-Telemark	Vegårshei	Karasjok
Eidsvoll	Risør	Froland	

Kommuner uten private barnehager			
Hjelmeland	Nesbyen	Iveland	Tydal
Suldal	Hemsedal	Bygland	Meråker
Kvitsøy	Ål	Valle	Lierne
Bokn	Flesberg	Bykle	Røyrvik
Utsira	Rollag	Åseral	Namsskogan
Sande	Nore og	Hægebostad	Grong
Aukra	Uvdal	Kvinesdal	Høylandet
Tingvoll	Nord-Odal	Sirdal	Flatanger
Sunndal	Rendalen	Tysnes	Leka
Smøla	Tolga	Ullensvang	Hitra
Fjord	Folldal	Eidfjord	Rindal
Bindal	Os	Ulvik	Vadsø
Vega	Dovre	Vaksdal	Kvæfjord
Vevelstad	Lesja	Modalen	Ibestad
Leirfjord	Lom	Austrheim	Lavangen
Hattfjelldal	Sør-Fron	Fedje	Bardu
Lurøy	Nordre Land	Masfjorden	Salangen
Træna	Sør-Aurdal	Gulen	Målselv
Rødøy	Etnedal	Solund	Dyrøy
Meløy	Vestre Slidre	Hyllestad	Karlsøy
Gildeskål	Vang	Høyanger	Lyngen
Beiarn	Siljan	Vik	Kåfjord
Sørfold	Drangedal	Lærdal	Kvænangen
Steigen	Nome	Årdal	Loppa
Evenes	Hjartdal	Luster	Hasvik
Røst	Seljord	Askvoll	Måsøy
Værøy	Kviteseid	Bremanger	Nordkapp
Bø	Nissedal	Osen	Lebesby
Moskenes	Fyresdal	Rennebu	Gamvik
Svalbard	Tokke	Holtålen	Berlevåg
Aremark	Vinje	Selbu	Nesseby
Flå	Gjerstad		Båtsfjord

SPØRSMÅL NR. 216**Innlevert 31. oktober 2021 av stortingsrepresentant Abid Raja****Besvart 8. november 2021 av kunnskapsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Ser regjeringa føre seg at det er plass til same nivå av private barnehagar i Noreg framover og ønskjer regjeringa å byggje ein heilskapleg statleg politikk på noko eit has-teutval, slik som Storberget-utvalet som ikkje henta inn grundige utgreiingar av sine framlegg til tiltak eller ser regjeringa føre seg å setje ned eit nytt utval som kan arbeide meir langsiktig å byggjer sine framlegg på meir omfattande utgreiingar?

GRUNNGJEVING:

I Hurdalsplattforma heiter det at ein vil stramme inn regelverket for private barnehagar for å sikre at offentlege tilskot og foreldrebetaling gjeng til barnehagedrift, medrekna å regulere kjøp og sal av barnehagar strengare og vurdere innføring av meldeplikt og kommunal rett til å kjøpe fyrst. Ein vil og gi kommunane større moglegheit-er til å styre finansieringa og krava til private barnehagar. Samstundes vil regjeringa arbeide vidare med tilrådingane frå Storberget-utvalet som opnar for å gje små privateide og ideelle barnehagar betre rammevilkår samt å gje kommunane moglegheit til å prioritere desse barnehagane.

Svar:

Storberget-utvalet blei sett ned av den førre regjeringa som ei følgje av oppmodingsvedtak nr. 156 3. desember 2020 som blei gjort i samband med behandlinga av Prop. 1 S (2020–2021), jf. Innst. 2 S (2020–2021). I oppmodingsvedtaket ba Stortinget regjeringa om å

“nedsette et hurtigarbeidende utvalg der bl.a. KS og PBL deltar, for å utrede finansieringen av private barnehager, herunder muligheten for lån i Husbanken.”

Utvalet leverte rapporten “Du er henta! Finansiering av private barnehager” den 16. juni 2021. Utvalet hadde medlemmar foreslått av KS, Private Barnehagers Landsforbund, Virke, Utdanningsforbundet og Fagforbundet og blei leia av statsforvaltar i Innlandet, Knut Storberget. Utvalet fekk i oppdrag å gjere greie for dagens finansieringssystem for private barnehagar og vurdere fordelar og ulemper ved dagens system, og dernest eventuelt kome med forslag til endringar i regelverket for finansieringa av private barnehagar. Rapporten blei send på offentlig høyring med høyringsfrist 1. oktober 2021.

Det partssamansette Storberget-utvalet skulle gjere analysane med utgangspunkt i eksisterande kunnskaps-

grunnlag innhenta av departementet og utgreiinga frå velferdstenesteutvalet, jf. NOU 2020: 13 Private aktører i velferdsstaten. Velferdstenesteutvalet var eit ekspertutval av økonomar, statsvitarar og juristar. NOU-en inneheld grundige analysar av økonomien til ulike private velferd-sleverandørar og velferdstenesteutvalet finn at barnehage-sektoren er den mest lønnsame velferdssektoren av dei som blei undersøkt.

Både Storberget-utvalet og velferdstenesteutvalet stadfestar at dagens finansieringssystem er tilpassa ein sektor i utbyggingsfasen, og at det er behov for endringar no som barnehagesektoren er meir eller mindre ferdig utbygd og består av eit større mangfald av barnehageaktørar. Storberget-utvalet er delt i tilrådinga si om kva for endringar som bør gjerast i finansieringssystemet for private barnehagar.

Regelverket for private barnehagar er ikkje tilpassa utviklinga i sektoren. Reguleringa av private barnehagar har vore tilpassa ein periode då utbygginga av barnehage-sektoren hadde høg prioritet, dette for å sikre alle barn rett til barnehageplass. Departementet har utarbeidd eit omfattande kunnskapsgrunnlag for å gjere regelverket meir tilpassa dagens situasjon. Velferdstenesteutvalet, og det hurtigarbeidande partssamansette Storberget-utvalet har også greidd ut desse problemstillingane vidare. I tillegg har departementet sendt på høyring ei rekkje forslag om endringar i regelverket for private barnehagar som ikkje er følgt opp enda. Departementet har dermed eit godt grunnlag for det vidare arbeidet med finansieringssystemet for private barnehagar.

Private barnehagar er ein stor og viktig del av barnehagesektoren, men vi må ha eit regelverk som sikrar at dei offentlege midlane blir brukt effektivt og rettferdig og kjem innbyggjarane i kommunen til gode. I det vidare arbeidet vil eg leggje vekt på konsekvensane for dei private barnehagane, kommunane, foreldra og barna. Eg er opptatt av å ha god dialog med partane i sektoren i tida framover.

Eg meiner at det i større grad bør vere opp til kommunane å bestemme kor mange barnehageplassar det er behov for i kommunen.

Eg vil ikkje sette eit måltal for kor mange private barnehageplassar vi skal ha. Det hadde så vidt eg veit heller ikkje regjeringa Solberg.

SPØRSMÅL NR. 217**Innlevert 31. oktober 2021 av stortingsrepresentant Abid Raja****Besvart 5. november 2021 av kunnskapsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Er det etter regjeringens mening viktigere med høye krav og formell kompetanse når det kommer til næringsliv og industri enn det er for skolen og læringen for elevene der, slik det går fram av regjeringserklæringen, og er det riktig at en lærer som har 30-35 år igjen av sin karriere skal gå alle disse årene med lavere formell kompetanse enn sine kollegaer?

GRUNNGJEVING:

I Hurdalsplattforma seier regjeringa at dei vil ta vekk kompetansekrava til lærarar utdanna før 2014. Ein lærar som vart utdanna i 2013 kan framleis i 2021 ha opp imot 30- 35 år igjen i si yrkeskarriere. Hen vil då kunne gå alle desse åra med ein mindre formalisert kompetanse enn dei andre kollegaene sine. Seinare i regjeringa si plattform trekkjes følgjande frem.

«Norsk arbeidsliv stiller høge krav til arbeidstakarane sin kunnskap og kompetanse. Det er òg eit av våre fremste fortrinn. I åra framover vil krava auke, og regjeringa vil gjennomføre ei kompetansereform som svarer på behova til både arbeidsfolk og arbeidsgivarar for oppdatert og formalisert kompetanse.»

Svar:

Det viktigste for barn og unges læring, mestring og trivsel er at de møter kvalifiserte lærere som har tid til å se den enkelte eleven. Et viktig argument for å fjerne kompetansekrav for undervisning for lærere utdannet før 1. januar 2014 er det store behov for flere lærere. Regjeringen vil møte behovet med en bred satsing på å rekruttere, utdanne og beholde flere kvalifiserte lærere. At kompetansekravene fjernes for lærere utdannet før 1. januar 2014 vil være et godt bidrag til at flere lærere blir værende i klasserommet, også når de nærmer seg muligheten til å gå av med pensjon. Regjeringens mål er å beholde flest mulig av våre lærere i skolen, og fylle på med kompetanse der det er behov for det. Skoleeiers behov, elevenes behov og den enkelte lærers ønske om faglig påfyll, er relevant å ta hensyn til når det kommer til hvilke områder etter- og videreutdanning skal gis innenfor.

Det at regjeringen ønsker å fjerne kompetansekrav for undervisning for lærere utdannet før 1. januar 2014, betyr ikke at kompetanse for lærere er mindre viktig enn i norsk arbeidsliv for øvrig. Lærere som er utdannet før 2014 har opparbeidet seg lang undervisningserfaring som ikke nødvendigvis gjenspeiles i formell kompetanse, og som

det er viktig for regjeringen å anerkjenne. Regjeringen vil fortsette satsingen på kompetanseutvikling for lærere, og utvide videreutdanningstilbudet bl.a. innen praktiske og estetiske fag. Når vi tar bort kompetansekravene, men fortsetter satsingen, så gir det i seg selv større handlingsrom for lærere og skoleledere til selv å prioritere videreutdanning der behovet er størst.

Regjeringen mener det må gjøres et større arbeid med å vurdere ordningene for etter- og videreutdanning for lærere i årene som kommer. En god måte å starte denne prosessen på er å videreføre det offentlige utvalget som den forrige regjeringen satte ned og som skal vurdere ulike modeller for etter- og videreutdanning for alle ansatte i barnehage, grunnskole, videregående opplæring, kulturskole, opplæring særskilt organisert for voksne, og i fag- og yrkesopplæringen i både skole og bedrift. Det vil gi et viktig grunnlag for å videreutvikle eller endre de statlige virkemidlene.

SPØRSMÅL NR. 218**Innlevert 26. oktober 2021 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 11. november 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Vil helseministeren åpne opp for at fullvaksinerte personer fra USA kan reise til Norge uten å måtte gå i karantene?

BEGRUNNELSE:

Norge og Europa er i ferd med å gjenåpne etter en pandemi som har vart i over 18 måneder. Dette betyr at vi også kan ta imot utenlandske turister noe som er bra for norsk reiseliv.

Ifølge Visit Norways undersøkelse fra 2019 er ni prosent av alle utenlandske turister som kommer til Norge fra USA og amerikanere legger igjen mest penger av alle (1905 kroner per døgn). I Norge ligger reiselivsbedriftene med brukket rygg. I disse dager foretas normalt bestillinger fra amerikanske turister for vinterturismesesongen i Norge, herunder nordlysturisme.

Reisende fra USA må dessverre fortsatt i ti dagers karantene hvis de skal reise til Norge, selv om de er fullvaksinerte. Ingen turister vil reise til Norge hvis de må sitte ti dager i karantene før de kan oppleve landet vårt. Grunnen til karantenekravet for reisende fra USA er at Norge, som eneste land i Europa sammen med Belgia, ikke anerkjenner vaksinedokumentasjon fra USA. Dette må vi gjøre noe med snarest.

En mulig løsning på dette vil være at Norge aksepterer vaksinedokumentasjon som presenteres gjennom internasjonalt anerkjente apper herunder IATA Travel Pass, CommonPass eller VeriFly.

Et annet alternativ er å gjøre som i Tyskland hvor man har et skjema som alle reisende fra USA og andre røde eller lilla land fyller ut, hvor de laster opp dokumentasjon på vaksinasjon, og får en QR-kode som de kan bruke for å bekrefte vaksinasjonsstatus når de reiser til Norge. Et slikt skjema vil også gjøre smittesporing langt enklere ved behov.

Svar:

Jeg har forståelse for at strenge krav til innreise kan oppfattes som utfordrende, men jeg mener vi fremdeles har behov for et godt system for å verifisere vaksinedokumentasjon ved innreise til Norge.

De fleste personer som er bosatt i et land utenfor EU/EØS, Schengen eller Storbritannia kan ikke reise til Norge nå. Dette gjelder også USA. Det er imidlertid enkelte unntaksbestemmelser. Dette gjelder for personer bosatt i "lilla land" og personer som kan dokumentere status som

fullvaksinert eller har gjennomgått sykdom de siste seks månedene og har et godkjent verifiserbart koronasertifikat. Karantenetiden er i utgangspunktet 10 døgn etter ankomst til Norge. Alle kan nå teste seg ut av karantene hvis de har en negativ PCR-test tatt tidligst tre dager etter ankomst. Karantenehotellordningen er fjernet som krav, men er midlertidig videreført slik at de som har karanteneplikt, men ikke har annet egnet karantenested kan oppholde seg på karantenehotell i karantenetiden.

Bakgrunnen for de norske kravene er smittevern faglige anbefalinger. Innreisetiltakene vurderes jevnlig, blant annet ut fra hvordan pandemien utvikler seg.

Som del av EØS-samarbeidet er Norge en del EUs felles rammeverk for digitale koronasertifikater, som er et godt system for verifiserbar dokumentasjon av vaksinasjon, test og gjennomgått sykdom. Det pågår i den forbindelse arbeid i EU med gjensidig godkjenning av tredjelandssertifikater, hvor ulike løsninger for dokumentasjon av koronavaksiner gitt utenfor EU/EØS vurderes. Koronasertifikater fra 12 land utenfor EU/EØS anses nå å samsvare med EUs forordning. En rekke land er i dialog med Europakommisjonen om løsninger som er verifiserbare.

Det er noe ulik praksis mht. hvilken dokumentasjon av vaksinasjon og gjennomgått covid-19 landene i Europa krever ved innreise. I Norge krever vi at dokumentasjon skal være sikker og verifiserbar, jf. covid-19-forskriften vedlegg D. Norge aksepterer foreløpig kun koronasertifikat som er ekvivalent med EUs digitale koronasertifikater. Dokumentasjon fra land utenfor EU/EØS er bare i liten grad teknisk mulig for norske grensemyndigheter å verifisere ektheten av. USA har ikke et koronasertifikat som er ekvivalent med EUs digitale koronasertifikater.

I likhet med representanten er jeg opptatt av at også fullvaksinerte reisende fra land utenfor EU/EØS skal komme til Norge. Vi arbeider derfor for å finne gode løsninger for dette, som ivaretar de smittevern faglige hensynene.

SPØRSMÅL NR. 219**Innlevert 2. november 2021 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 5. november 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hvilken sammenheng mener statsråden det er mellom arbeidslivskriminalitet, og skuddløsning i det offentlige rom?

BEGRUNNELSE:

Det vises til statsrådets uttalelser til Nettavisen den 02.11.21. Her siteres statsråden på at det er: «viktig hvordan man følger opp barn og unge og hva slags innsats man har mot økonomisk kriminalitet og arbeidslivskriminalitet for å forebygge skytingen som har vært».

Spørsmålstiller følger ikke logikken i hva som er sammenhengen mellom arbeidslivskriminalitet, og voldskriminalitet i form av skyting mot mennesker i det offentlige rom. På denne bakgrunn er det ønskelig at statsråden utdyper dette.

Svar:

Regjeringen vil følge opp Hurdalsplattformen og styrke arbeidet mot kriminelle gjenger og nettverk. Som jeg sa på pressekonferansen 2. november 2021, er dette et langsiktig arbeid som berører mange forskjellige områder.

Gjengkriminalitet er sammensatt, og man ser at gjengmiljøene er involvert ikke bare i alvorlig narkotikakriminalitet og volds- og trusselbasert kriminalitet, men også i økonomisk kriminalitet. Flere av aktørene innen gjengkriminalitet i Norge er involvert i økonomisk kriminalitet, som bedrageri og hvitvasking. Profitt fra narkotikakriminalitet investeres i luksusvarer, eiendom og private foretak. Pengeoverførslor, eiendeler og verdier ervervet gjennom kriminalitet blir kamuflert gjennom eierforhold og rolletilknytning til flere ulike selskaper. Flere sentrale personer med gjengtilknytning har styreverv eller roller i legale virksomheter. Det er derfor viktig å følge opp tiltak mot arbeidslivskriminalitet, som vil bidra til å forebygge disse formene for økonomisk kriminalitet. Dette gjelder for eksempel tiltak for økt bruk av inndragning, oppfølging av Straffelovrådets delutredning nr. 2 – Inndragning av utbytte fra gjengkriminalitet, bedre informasjonsdeling mellom offentlige myndigheter, enklere tilgang til konkursopplysninger og ny straffebestemmelse om «stråmannsvirksomhet».

Etablering av kriminelle gjenger skjer lettere i levekårsutsatte områder, og ekskludering fra arbeidslivet er blant de viktigste årsakene til deltakelse i slike nettverk. Et trygt og inkluderende arbeidsliv vil også kunne forebygge rekruttering til kriminelle gjengmiljøer.

SPØRSMÅL NR. 220**Innlevert 28. oktober 2021 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde****Besvart 9. november 2021 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

Står Norge fremdeles inne for formuleringen hvor «we call for Turkey so secure his (Osman Kavala) urgent release», eller er det slik at Norge nå trekker tilbake denne oppfordringen etter at Erdogan truet med å utvise norske diplomater?

BEGRUNNELSE:

18. oktober i år publiserte Norge sammen med flere andre land en oppfordring til Tyrkia om å frigi Osman Kavala. Tyrkia reagerte med å true med å kaste ut ambassadørene fra alle land som stilte seg bak oppfordringen, deriblant den norske ambassadøren. Reaksjonen fra Tyrkia og landets president Erdogan på innblanding i landets indre anliggender kan ikke sies å komme som en overraskelse.

Situasjonen virket fastlåst inntil USAs ambassade tvitret en melding som anerkjenner artikkel 41 i Wien-kon-

vensjonen. Norges ambassade re-tvitret meldingen. Artikkel 41 slår fast at diplomater ikke skal blande seg inn i indre anliggender i mottakerstaten. Denne tweeten kan forstås som en innrømmelse om at oppfordringen om å frigi Kavala var en feilvurdering.

Saken har fått stor oppmerksomhet både i og utenfor Tyrkia. Det er snart valg i landet, og Erdogan har slitt på meningsmålingene. Flere analytikere har pekt på at hans signal om å kaste ut diplomatier var et valgkamputspill. Det at Norge og ni andre vestlige land trekker sin uttalelse om å frigi Kavala kan derfor tolkes som en stor seier til Erdogan, og kan potensielt styrke hans kandidatur i valgkampen.

Svar:

Osman Kavala ble første gang varetektsfengslet 18. oktober 2017. Den europeiske menneskerettsdomstolen i Strasbourg (EMD) har fastslått at Tyrkia brøt Den europeiske menneskerettskonvensjonen (EMK) i tilknytning til arrest og varetektsfengsling da det ikke forelå tilstrekkelig bevis for mistanke om lovbrudd (EMK art. 5 (1)). Domstolen mener også Tyrkia er skyldig i brudd på artikkel 18 i EMK og har bedt om Kavalas umiddelbare løslatelse.

Tyrkia har hittil ikke etterkommet EMDs avgjørelse om å sette Osman Kavala fri. Saken Kavala v. Tyrkia har vært på dagsorden for en rekke møter i Ministerkomitéen, Europarådets styrende organ. Ministerkomitéen vil igjen behandle saken i desember 2021.

Europarådet har etablert Den europeiske menneskerettsdomstolen (EMD) for å beskytte de individuelle rettighetene til over 800 millioner mennesker i Europa. Dens avgjørelser er bindende, og medlemsstatene er folkerettslig forpliktet til å gjennomføre dommene.

Norge fastholder sitt syn i denne som andre saker, om at et medlem av Europarådet må følge opp sin forpliktelse etter EMK og etterleve en dom fra EMD.

Artikkel 41 i Wien-konvensjonen om diplomatisk samkvem om at diplomater ikke skal blande seg inn i mottakerstatens indre anliggender, er ikke til hinder for at diplomater fremmer synspunkter på vegne av egen stat, og retvitringen slo ikke fast annet enn at man fortsetter å etterleve denne bestemmelsen.

Vi vil fortsette å oppfordre Tyrkia til å etterleve dommen, og frigi Osman Kavala. Og vi vil fortsette å ta opp menneskerettighetsspørsmål, med Tyrkia og med andre land.

SPØRSMÅL NR. 221

Innlevert 29. oktober 2021 av stortingsrepresentant Morten Stordalen

Besvart 8. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Har samferdselsministeren noen tanker om hvordan Statens vegvesen skal gå frem overfor berørte parter i saker om grunnervervelse og mulig ekspropriasjon, og mener han det er riktig av SVV å ikke forholde seg til alle parter som blir direkte berørt av en ekspropriasjon?

BEGRUNNELSE:

Ved store samferdselsprosjekter som veiutbygginger er det ofte behov for at det offentlige ved Statens Vegvesen erverver grunn fra private for å bygge på. Dette er som regel nødvendig og det er bred enighet om at grunnervervelse er avgjørende for å realisere viktige prosjekter. Det er imidlertid viktig at private grunneiere og de som blir direkte påvirket av en eventuell ekspropriasjon får erstatning, og at dette blir praktisert på en skikkelig måte.

Etter vegloven §2 skal vegmyndighetene forsøke å finne en frivillig løsning før det kan fattes vedtak om ekspropriasjon. Det medfører i praksis at SVV har en plikt til å forhandle med rettighetshaverne på eiendommen de ønsker å erverve eller eventuelt ekspropriere. Det har kommet meg for øre at denne forhandlingsplikten ikke alltid blir fulgt opp, eksempelvis overfor rettighetshavere på festede eiendommer. På slike eiendommer er det ofte en grunneier og i tillegg en fester som gjerne eier og har invertert i bygningsmassen.

Svar:

Jeg forventer og oppfatter at Statens vegvesen forholder seg til gjeldende regelverk overfor berørte parter i saker som omhandler grunnerverv eller ekspropriasjon. Som vegmyndighet er Statens vegvesen bundet av Forskrifter om egedomsinngrep etter veglova (FOR-1981-09-11-

8603) og skal derfor gå frem slik forskriftens bestemmelser gir anvisning om.

I forskriften § 2 første ledd heter det at før vedtak om ekspropriasjon kan treffes, skal vegmyndighetene "prøve å nå fram til semje med dei inngrepet råkar." Statens vegvesen skal praktisere bestemmelsen slik at det i alle saker som hovedregel minimum skal ha vært satt fram et tilbud til erstatningsoppgjør. Det er viktig å forsøke forhandlinger der det med noe rimelighet kan forventes at grunnevervet kan ordnes på denne måten, blant annet for å spare omkostninger ved ekspropriasjon, prosessøkonomiske hensyn og for å unngå forsinkelser i anleggsdriften.

Statens vegvesen kan ikke ta grunnen i bruk før forholdet til alle rettighetshaverne er avklart. Det er derfor nødvendig å inngå avtaler både med den som eier eiendommen og den som har rettigheter i den. For eksempel er det slik at ved avståelse av grunn fra eiendom som er bortfestet, må avtale inngås både med bortfester (grunneier) og fester.

Statens vegvesen er etter forskriften forpliktet til å forhandle minnelig med fester og andre rettighetshavere på lik linje med grunneier.

Avslutningsvis vil jeg vise til at det i henhold til forskriften § 2 annet ledd kan gjøres unntak i to situasjoner. Unntakshjemmelen i bokstav a gjelder tilfeller hvor vegmyndighetene anser det som "rådlaust å nå fram til semje." Etter bokstav b kan også kravet om minnelige forhandlinger fravikes dersom vegmyndighetene finner at saken er av en slik karakter eller et slikt omfang at det "ikkje ligg til rette for minnelege forhandlingar."

Dersom det med noe rimelighet ikke kan forventes at grunnevervet ordnes minnelig, kan Staten vegvesen imidlertid unnlåte å sette fram et tilbud til erstatningsoppgjør. Dette må i så fall begrunnes konkret i hvert enkelt tilfelle. Unntaksreglene i forskriften som jeg har redegjort for, gjelder både for grunneier og andre rettighetshavere.

SPØRSMÅL NR. 222

Innlevert 29. oktober 2021 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde

Besvart 8. november 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Vil statsråden engasjere seg for å få etablert lokale politiposter i utsatte områder i Oslo, eksempelvis bydel Søndre Nordstrand, og hvor mye vil det anslagsvis koste å etablere og drifte en slik lokal politipost?

BEGRUNNELSE:

Lokale politiposter i de mest utsatte områdene i Oslos bydeler vil styrke tilstedeværelsen til politiet og særlig med tanke på det forebyggende arbeidet. Da politiposten på Holmlia ble åpnet i 1985 var det for å komme nærmere beboerne i lokalmiljøet og bli kjent med folk i distriktet.

Politiets egen evaluering etter ett års drift var tydelig:

«Politiposten har kunnet ivareta vanlige polititjenester og samtidig oppnå bedre tilknytning til bydelen og gi økt forebyggende effekt».

Politiposten hadde denne funksjonen og mer, og ble en suksess på langt mer enn det ene prøveåret først planlagt. Dessverre var det andre hensyn som til slutt vant frem og politiposten ble stengt i 2015, etter lenger tids redusert drift.

Den siste tiden har vi sett en dramatisk økning i grov vold og skyteepisoder i Oslo. Da særlig øst og sør i byen. Utviklingen i voldskriminalitet er den mest synlige, men det er også et faktum at respekten for politiet og samfunnet for øvrig har blitt redusert over tid. Det siste har blant annet kommet til uttrykk ved angrep og steinkasting på politi som er ute for å gjøre jobben sin i lokalmiljøet.

Jeg viser også til representantforslaget om sikring av lokalt tilstedeværende politi i Oslo som ble behandlet i Innst. 139 S (2020-2021), jf. Dokument 8:128 S (2019-2020). Her stemte flertallet, inkludert de to nåværende regjeringspartiene, blant annet for å sikre kontinuerlig tilstedeværelse av politi med for eksempel politiposter i de ytre bydeler i Oslo Sør og Oslo Øst. Reetablering av en politipost i Bydel Søndre Nordstrand peker seg ut som en god start for å følge opp Vedtak 236.

Svar:

For å sikre bedre forebygging og raskere respons ved alvorlige hendelser skal det lokale politiet styrkes, og denne regjeringen har en annen kurs enn den forrige. Vi vil

stanse sentraliseringen, og bringe politiet nærmere folk i hele landet.

Regjeringen vil legge fram en plan for å styrke politiets nærvær i hele landet. Arbeidet starter i 2022. I dette bildet vil regjeringen bruke nye polititjenestesteder som ett av tiltakene. Nye tjenestesteder kan bli opprettet der det lokalt er ønske om det, eller der geografiske faktorer eller kriminalitetsbildet tilsier det. I dette arbeidet vil antall politistasjoner og styrking av politiet i Oslo bli vurdert på lik linje med resten av landet.

Spørsmål:

Vil statsråden stille opp på en synfaring av på RV13 i Suldal, vil han videre, i lys av de siste dagers dramatiske hendelser, bidra til å forsere skredsikringstiltak, og hva vil han gjøre for å få til en rask oppstart av prosjektet i Nasjonal transportplan, og når er det realistisk å få det i gang?

BEGRUNNELSE:

Det er et viktig tverrpolitisk mål å legge til rette for folk skal kunne bo og arbeide i hele landet, og at flere skal få oppleve de mange kvalitetene distriktene har å by på. Da må vi gjøre det både mulig og trygt for folk.

Dessverre oppleves det ikke alltid like trygt. På RV13 går det jevnlig ras og i Suldal finnes noen av de mest utsatte strekkene. Vi er mange, undertegnede selv inkludert, som har kjent på den ubehagelig opplevelsen av å kjøre der kort tid før/etter en rashendelse. Mest krevende er det for fastboende som daglig bruker veien for å komme til jobb, skole og familie.

Regjeringen Solberg var utålmodige og opptatt av å få på plass bedre sikring av området. En forserte derfor en rekke skredssikringstiltak, i form av overvåkning, rennsning, bolting og fangnett. Det har gjort veien tryggere, men behovene er fortsatt store. Derfor satte man i Nasjonal transportplan av 896 millioner til Lovraeidet-Rødsliane, hvorav 200 i første planperiode. Det bør gi grunnlag for å komme i gang med prosjektet.

Senest 28.oktober kom et nytt stort skred med svære steinblokker dundrende ned på RV13. Denne gang skjedde det slik undertegnende forstår på et område hvor det ikke har vært ras tidligere, kort avstand sør for det opprin-

Det kan således bli aktuelt å opprette nye, lokale politiposter i Oslo, men det er for tidlig å si noe mer konkret om dette nå. Vi må ta oss tid til å gjøre et grundig arbeid, og ha god dialog med involverte parter - særlig kommunene og politiet.

For øvrig er ikke innsatsen mot kriminelle miljøer i hovedstaden kun politiets ansvar, og jeg har god dialog med Oslo kommune og Oslo politidistrikt rundt denne problematikken.

nelig planlagte skredsikringsstrekke. Foruten Lovraeidet-Rødsliane, kan det derfor være gode grunner for å se på ytterligere tiltak også her.

Senterpartiets Geir Pollestad lovet i valgkampen strakstiltak dersom Ap og Sp kom i regjering, og vi er mange som nå forventer at dette kjapt følges opp med konkret handling.

Hvis statsråden er interessert, følger undertegnede gjerne opp med en invitasjon til en synfaring av området. Saken er for viktig til at vi gjør partipolitikk utav det. Her må vi jobbe sammen for å finne gode løsninger.

Svar:

Det stemmer slik representant Stokkebø påpeker at det er satt av 896 millioner 2021-kr til skredsikringsprosjektet rv. 13 Lovraeidet – Rødsliane i NTP for 2022-2033. Av dette er 200 millioner kr prioritert i første periode (2022-2027), mens hovedfinansieringen er lagt til andre periode.

Statens vegvesen opplyser overfor meg at reguleringssplan på denne strekningen er godkjent. Etter en kortere periode med avklaring av konkurransegrunnlag på byggearbeidet, vil Statens vegvesen kunne lyse ut arbeidet i tråd med ovennevnte prioritering i NTP. Statens vegvesen har, ut fra fordelingen mellom første og andre periode av NTP, foreløpig lagt opp til anleggsstart i 2026. Dette vil gi rasjonell anleggsdrift innenfor de økonomiske rammene i NTP.

Skredet på rv. 13, som representanten viser til, ligger utenfor det regulerte området. Dersom reguleringsstrekningen skal utvides, for å omfatte også denne strekningen, opplyser Statens vegvesen at må det etableres ny reguler-

ingsplan. Etaten opplyser videre at det er uklart når en slik eventuell planavklaring vil kunne foreligge.

I det aktuelle skredområdet i Suldal, opplyser Statens vegvesen at det nå er igangsatt opprydding og sikringsarbeid. Statens vegvesen har bestilt geologisk gjennomgang og rapport for området fra Lovraeidet til Nesvik på rv. 13. Etaten påpeker at denne rapporten vil danne grunnlag for

aktuelle tiltak i området. Statens vegvesen opplyser at dersom det gjennom geologisk gjennomgang blir avdekket behov for strakstiltak, så vil det bli utført. Aktuelle tiltak er foreløpig vurdert til å være opprydding, bolting og sikring med nett.

Jeg tar sikte på å dra på befaring til området.

Spørsmål:

Hvilke konsekvenser vil en utredning av Nye Veier AS ha for prosjektene RV 13 Skare - Sogndal, og kan statsråden garantere at en slik utredning ikke vil ha konsekvenser for fremdriften i dette prosjektet?

BEGRUNNELSE:

I Hurdalsplattformen står det at regjeringen vil «utrede hvordan utbygging, drift og vedlikehold av veier skal organiseres, med bakgrunn i at stadig flere utbyggere og veieiere gir fare for økte kostnader, mer fragmenterte fagmiljøer og mindre sammenhengende utbygging». Solberg-regjeringen har etablert selskapet Nye Veier AS som bygger vei raskere og tar ned kostnadene i veiprosjekter slik at det kan bygges enda mer vei for pengene. Nye Veier AS fikk i vår veiprosjektene RV13 Skare - Sogndal inn i sin portefølje. Veiprosjektet er særdeles viktig for regionen i indre Hardanger slik at folk kan ferdes tryggere. Spesielt i turistsesongen så er den dårlige veien svært hemmende for turistnæringen. Prosjektet ble allerede tilført Nye Veier AS fra Solberg-regjeringen.

Svar:

Regjeringen ønsker å utrede nærmere hvordan utbygging, drift og vedlikehold av veier skal organiseres fremover. Bakgrunnen for dette er blant annet at vi har fått en situasjon med stadig flere utbyggere og veieiere i veisektoren, og at dette kan føre til økte kostnader, mer fragmenterte fagmiljøer og mindre sammenhengende utbygging.

Regjeringen vil nå starte arbeidet med å se nærmere på hvordan en utredning skal legges opp. Nye Veier AS er blitt en stor og viktig aktør i vegsektoren de senere årene. Det vil derfor være naturlig at også Nye Veier AS rolle vil

være en del av arbeidet når vi skal se på hvordan sektoren skal organiseres fremover.

Når det gjelder den konkrete strekningen rv 13 Skare-Sogndal, vil det som for de andre strekningene som inngår i selskapets portefølje være opp til Nye Veier AS selv å vurdere videre fremdrift og prioritering av prosjektet.

SPØRSMÅL NR. 225**Innlevert 1. november 2021 av stortingsrepresentant Ove Trellevik****Besvart 9. november 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Hvilken strategi har regjeringen for norsk naturgass, og arbeider regjeringen aktivt for at EU skal godkjenne norsk naturgass som "miljømessig bærekraftig" i EU?

BEGRUNNELSE:

Flere medier melder om at EU-kommisjonen fått i oppgave å avgjøre om atomkraft og gass er en såkalt grønn bærekraftig investering. Gass og atomkraft kan i så fall bli innlemmet i EUs taksonomien.

Norge er den nest største leverandøren av gass til EU-landene, etter Russland.

I september solgte Norge gass for rekordhøye 48,7 milliarder kroner – stort sett til EU og Storbritannia. Gass bidrar til redusert utslipp ved at gass erstatter kull i markedene der gassen distribueres.

Ett eksempel her er gassrøret fra norsk sokkel til Polen, som er under utbygging og ferdigstilles neste år. Når denne gassen leveres til markedet, kan utslipp i Polen reduseres med 70 millioner tonn CO₂ da gass erstatter kull. Til sammenligning er Norges totale utslipp 50 millioner tonn CO₂. Langsiktige leveranser av norsk gass vil således bidra til å redusere Europas CO₂ utslipp og vil gi store inntekter Norge.

Svar:

Norsk petroleumsindustri skal utvikles, ikke avvikes. Gass dekker om lag en fjerdedel av verdens energibehov i dag. Feltene på norsk kontinentalsokkel dekker samlet om lag 3 prosent av dette behovet. Naturgass har en viktig rolle å spille i den globale energiomleggingen.

EU vedtok i juni 2020 en forordning som etablerer et rammeverk for et klassifiseringssystem (taksonomi) for bærekraftig økonomisk aktivitet. Forordningen gir Europakommisjonen hjemmel til å fastsette nærmere kriterier. Kommisjonen sendte i november 2020 på høring utkast til delegert rettsakt med slike kriterier for to av miljømålene: begrensning av klimaendringer og klimatilpasning.

Kriteriene ble endelig vedtatt i juni, og skal gjelde fra 1. januar 2022. Kategoriene som var nevnt i høringsutkastet gjaldt blant annet økonomisk aktivitet knyttet til produksjon av hydrogen, produksjon av elektrisitet ved gasskraft, oppgradering av transmisjons- og distribusjonnett for fornybare og lavkarbongasser (som hydrogen, biometan, syntetisk metan), og kogenerering av varme,

kjøling og kraft fra gass. Bruk av fangst og -lagring av CO₂ var omtalt som et alternativ for å møte utslippskravene.

Da den første delegerte rettsakten med taksonomikriterier ble lagt frem i april i år, varslet Europakommisjonen at den vil fastsette en supplerende delegert rettsakt som vil dekke naturgass og relaterte teknologier i den grad de faller innenfor rammene for taksonomien som taksonomiforordningen setter. Kommisjonen varslet også at de vil vurdere særskilt regelverk for naturgassaktiviteter som bidrar til å redusere klimagassutslipp, men som ikke oppfyller taksonomikriteriene. Europakommisjonen forventes å ta en avgjørelse innen utgangen av 2021 om hvorvidt og hvordan naturgass og kjernekraft skal inkluderes i taksonomien som aktiviteter som bidrar til målet om å redusere klimagassutslipp.

Naturgass kan bidra til en enklere og raskere utfasing av kull og er en fleksibel energibærer som utfyller variabel fornybar kraftproduksjon på en god måte. På sikt kan naturgass, ved bruk av fangst og lagring av CO₂, bli en viktig kilde til ren hydrogenproduksjon. Uten et betydelig omfang av CO₂-fangst og lagring vil imidlertid fornybare energikilder i større grad utfordre naturgass på lengre sikt. Dette er synspunkter på naturgass som jeg vil målbære i min dialog med EU. Vi vil ta aktiv del i og påvirke Europas klimaarbeid og bidra til at norsk næringsliv kan posisjonere seg best mulig for å utnytte mulighetene det gir.

SPØRSMÅL NR. 226**Innlevert 1. november 2021 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi****Besvart 5. november 2021 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for fremdrift for oppfølging av Stortingets vedtak nr. 1209 om å sikre mer forutsigbare regler for krav til slokkevann, og når vi kan forvente at nytt regelverk vil foreligge?

BEGRUNNELSE:

Fremskrittspartiet ønsker å forenkle hverdagen til innbyggere i møte med offentlig forvaltning.

Dagens regelverk om krav til slokkevann i boligstrøk fremstår som uklart. Det har ledet til at enkelte kommuner praktiserer regelverket på en måte som oppleves som urettferdig og lite forbrukervennlig. Derfor fremmet FrP i forbindelse med behandling av Innst. 583 S (2020-2021), jf. Dokument 8:238 S (2020-2021) følgende anmodningsforslag, som et enstemmig storting sluttet seg til:

«Stortinget ber regjeringen om å oppstille klare vilkår i regelverket for i hvilke tilfeller kommunene kan fravike de preaksepterte løsningene i byggt teknisk forskrift (TEK17) § 11-17 og forskrift om brannforebygging § 21 til ugunst for utbygger hvor det brannprosjekteres med tankbil».

Fremskrittspartiet ønsker en oppdatering fra statsråden på fremdrift og videre prosess for oppfølging av det nevnte anmodningsvedtak.

Svar:

Innledningsvis vil jeg understreke at veiledningen til byggt teknisk forskrift (TEK17) ikke gir plikter og rettigheter for kommunen. De preaksepterte ytelsene i veiledningen til TEK17 angir hvordan de som prosjekterer og bygger, kan oppfylle krav i byggt tekniske forskrift.

Krav knyttet til slokkevann omfatter flere regelverk, og dette kan bidra til usikkerhet hos forskjellige parter om hvilke regler som gjelder, og om hva som er beste løsning i den enkelte sak. Jeg er opptatt av at både regler og veiledning er tydelig, slik at det ikke oppstår tvil om krav, rettigheter og plikter. Samtidig må det være handlingsrom for lokal tilpasning og forskjellige løsninger.

Jeg vil sammen med justis- og beredskapsministeren se på hvordan veiledningene til byggt teknisk forskrift og forskrift om brannforebygging kan bli tydeligere, og om det er behov for å ytterligere samordne disse. Direktoratet for byggkvalitet (DiBK) vil få et oppdrag knyttet til dette i 2022, og skal samarbeide med Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap om problemstillingen.

SPØRSMÅL NR. 227**Innlevert 1. november 2021 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve****Besvart 10. november 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Hva er de offentlige merinntektene fordelt på stat og kommuner fra strøm, herunder de ulike avgiftene fra august til desember 2019, 2020 og forventede inntekter for 2021?

BEGRUNNELSE:

Strømprisene har jevnt over vært høyere i siste halvår 2021 enn 2020 og 2019, derfor er det grunn til å anta at of-

fentlige inntekter har økt kraftig hvis man sammenlikner med de to foregående årene.

Svar:

Det har vært store variasjoner i kraftprisene de siste årene, med svært lave priser i 2020 og uvanlig høye priser i 2021. I 2021 har det også vært store regionale forskjeller, slik at gjennomsnittlig kraftpris i Sør-Norge var om lag dobbelt så høy som i Nord-Norge fra januar til og med oktober.

Dette påvirker både offentlige inntekter og utgifter. Kommuner, fylkeskommuner og statlige virksomheter

i Sør-Norge har i år fått økte utgifter som forbrukere av strøm.

Tabell 1 gir en oversikt over årlige skatteinntekter mv. fra kraftforetak for 2019. Det foreligger ikke egne tall for perioden august til desember, slik det bes om i spørsmålet.

Tabell 1 Skatteinntekter mv. fra kraftforetak.1 2019. Mill. løpende kroner

	2019
Inntektsskatt ²	4 385
Grunnrenteskatt	9 048
Naturressursskatt	1 643
<i>Til kommuner</i>	1 390
<i>Til fylker</i>	253
Formuesskatt	3
Skattefradrag ³	-1 599
Eiendomsskatt ⁴	2 240
Konsesjonsavgift	862
<i>Til staten</i>	169
<i>Til kommuner</i>	693
Verdien av konsesjonskraft ⁵	2 398
<i>Til kommuner</i>	1 599
<i>Til fylker</i>	799
Sum skatter mv.	18 980
Til staten	12 003
Til kommuner	5 922
Til fylkeskommuner	1 052
Ufordelt ⁶	3
Kraftpris, øre/kWh ⁷	38

1 Tabellen er basert på inntektsåret skatten beregnes, men skatten fastsettes året etter med unntak av eiendomsskatten som fastsettes to år etter inntektsåret.

2 Beløpet inkluderer samlet inntektsskatt for foretak som driver produksjon, overføring eller distribuering av kraft. Beløpet overvurderer derfor inntektsskatten knyttet til kraftproduksjon. Beløpet er brutto inntektsskatt, det vil si før skattefradrag, jf. nedenfor.

3 Godtgjørelsesfradrag, kreditfradrag og fradrag for naturressursskatt for tidligere betalt skatt og for FoU.

4 I anslaget er det lagt til grunn en eiendomsskattesats på 7 promille.

5 Beregnet som differansen mellom gjennomsnittlig årlig spotmarkedspris og konsesjonskraftprisen fastsatt av OED multiplisert med konsesjonskraftmengden. Anslaget er ikke korrigert for innmatingskostnader for kommunene. Det er heller ikke korrigert for kommunenes uttaksprofil. Det er beregningsteknisk lagt til grunn at fylkeskommunene og kommunene mottar henholdsvis 1/3 og 2/3 av konsesjonskraften årlig.

6 Formuesskatten er ikke fordelt mellom stat og kommuner på grunn av endringer i sats og fordeling.

7 Gjennomsnittet av daglige systempriser på Nordpool.

Kilder: Statistisk sentralbyrå, Skattedirektoratet, Olje- og energidepartementet, Nordpool og Finansdepartementet.

Det er ikke publisert anslag for 2020 og 2021. Nedfor gjennomgås imidlertid de ulike skatte- og avgiftsinntektene, og hvordan de kan bli påvirket av endrede kraftpriser.

For staten bidrar høyere strømpriser til økte inntekter fra grunnrenteskatten for vannkraft. Skatt på alminnelig inntekt fra kraftforetakene vil også isolert sett øke dersom strømprisene er høye, men økte kostnader i selskap som forbruker kraft kan trekke i motsatt retning.

Merverdiavgiften er en generell avgift på forbruk. Departementet antar at den samlede omsetningen av varer og tjenester, og dermed også de samlede merverdiavgifts-

inntektene, i liten grad påvirkes av endringer i strømprisen.

I Hurdalsplattformen står det at regjeringspartiene vil «utforme flere kraftfulle tiltak for å redusere høye strømkostnader, blant annet lavere avgift på elektrisk kraft». Vi har allerede foreslått økt bostøtte som et umiddelbart og målrettet tiltak. Forslaget om redusert elavgift treffer bredt og vil komme de fleste husholdninger til gode.

For kommunene og fylkeskommunene er det særlig verdien av konsesjonskraften som varierer med strømprisene. I 2019 anslås verdien til 2,4 mrd. kroner, hvorav anslagsvis 1,6 mrd. kroner gikk til vertskommunene og 0,8 mrd. kroner til fylkeskommunene. De særskilte verdsettelsesreglene i eiendomsskatten for store kraftanlegg, som betales til vertskommunene, innebærer at verdien av kraften inngår i beregningsgrunnlaget. Eiendomsskatteinntektene kan dermed påvirkes av kraftprisene. Likevel svinger eiendomsskatteinntektene i mindre grad med kraftprisen siden viktige elementer i eiendomskattegrunnlaget beregnes av gjennomsnittsverdier. Mak-

simums- og minimumsreglene setter videre et tak og et gulv i eiendomsskattegrunnlaget. Naturressursskatten og konsesjonsavgifter påvirkes ikke av endringer i kraftprisene og varierer lite fra år til år.

Både staten og kommunene får utbytteinntekter fra kraftforetak. Den langsiktige utbytteforventningen for Statkraft innebærer utbytter på 85 pst. fra Statkrafts norske vannkraftvirksomhet. Økte kraftpriser vil bidra til økte utbytteinntekter fra denne virksomheten. Samlet utbytte fra Statkraft, både fra norsk vannkraft og annen virksomhet, var 8,4 mrd. kroner i 2019 og 6,5 mrd. kroner i 2020. Det er budsjettert med et utbytte på 3,7 mrd. kroner i 2021. Utbyttet utbetales normalt året etter regnskapsåret, slik at effekten av høye strømpriser i 2021 først vises i utbyttet for 2022. Kommunenes samlede utbytteinntekter beløp seg i henhold til KOSTRA til 4,9 mrd. kroner i 2019 og 4,6 mrd. kroner i 2020. Dette er samlede utbytteinntekter, men det antas i hovedsak å komme fra kraftforetak. Det foreligger ikke KOSTRA-tall for kommunale utbytter i 2021.

SPØRSMÅL NR. 228

Innlevert 1. november 2021 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 5. november 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å sikre et velfungerende dyrepoliti i Vest politidistrikt?

BEGRUNNELSE:

De siste årene har det blitt tilrettelagt for en styrket satsing på dyrekriminalitet gjennom øremerkede midler til dyrepoliti over statsbudsjettet. Intensjonen med dyrepolitiprojektet er at alvorlig kriminalitet mot dyr skal føre til straffesak og domfellelse.

Noen eksempler på alvorlig kriminalitet som dyrepolitiet har etterforsket og ført til doms i løpet av de siste årene er grove seksuelle overgrep, herunder voldtekter av hund (Trøndelag politidistrikt 2021), vanskjøtsel av pelsdyr hvor 114 mink måtte avlives grunnet sår og skader (Sør-Vest politidistrikt 2021) og sulting og manglende stell av storfe som førte til at flere dyr døde (Vest politidistrikt 2020).

Det foreligger vitenskapelig belegg for at vold mot dyr har sammenheng med vold mot mennesker. I familier der man finner vold mot dyr er det gjerne også andre

voldsformer. Det er også en sammenheng mellom barns dyremishandling og voldskriminalitet mot mennesker i voksen alder.

Derfor er det gledelig å se at flere alvorlige dyrevelferdssaker nå blir etterforsket, og at bevissikringen og saksbehandlingen i slike saker har blitt styrket. Flere saker tas til retten og brudd på dyrevelferdsloven straffes nå i større grad enn tidligere.

Seks av landets politidistrikter ble gitt øremerkede midler over statsbudsjettet til å opprette dyrepoliti i perioden 2015 til 2020. I statsbudsjettet for 2021 ble det satt av midler til å opprette tilsvarende enheter i de resterende seks politidistriktene, og arbeidet med oppstart på disse prosjektene er nå godt i gang. Det betyr at vi innen utgangen av året skal ha fått på plass et landsdekkende dyrepoliti.

Men til tross for at de siste årenes satsingen på dyrekriminalitet overordnet sett har vært en suksess, ser vi at enkelte politidistrikter ikke opererer med dyrepolitienheter som fungerer etter intensjonen.

Nylig kunne vi lese i avisen Firda at Vest politidistrikt sår tvil om fremtiden til dyrepolitienheten i Florø.

Midlene til å opprette dyrepoliti i Vest politidistrikt ble som kjent bevilget over statsbudsjettet for 2018, og i oppstartsåret ble det ansatt to etterforskere og en jurist som skulle jobbe spesifikt med kriminalitet mot dyr. Den nye enheten skulle være lokalisert i Florø.

Den siste tiden har ressursene til dette arbeidet gradvis blitt trappet ned, og det er nå kun juristen som sitter igjen på kontoret i Florø. Det betyr at dyrepolitiet i Vest politidistrikt står uten dedikert etterforskningskapasitet, hvilket gjør det svært krevende for enheten å levere på det oppdraget de har fått. Hele hensikten med dyrepolitetsatsingen er tross alt at politidistriktene skal ha dedikert personell som jobber aktivt med forebygging og etterforskning av saker som omhandler kriminalitet mot dyr, og at politienheten skal samarbeide tett med Mattilsynet om oppfølging av de mest alvorlige sakene.

Tidligere har ledelsen i Vest politidistrikt uttalt at underbemanningen i dyrepolitiet skyldes at de ikke har lykkes med å rekruttere til ledige stillinger. Nå er forklaringen imidlertid at distriktet ikke kan ta seg råd til å ansette etterforskere til enheten grunnet dårlig økonomi.

Ettersom det allerede er gitt bevilgning til å opprette disse stillingene, fremstår det urimelig at politidistriktet nå krever ytterligere overføringer for å videreføre disse. Stortinget har bestemt at arbeidet med dyrekriminalitet skal prioriteres, og det er politidistriktenes ansvar at dette følges opp innenfor de økonomiske rammene som er gitt.

<https://www.sognavis.no/framleis-tomme-stillingar-i-floro-det-skuldast-pengemangel-i-vest-politidistrikt/s/5-115-708247>

Svar:

Regjeringen vil sikre god dyrevelferd. Dette er et prioritert område for regjeringen og gjenspeiles i Hurdalsplattformen. Her går det frem at regjeringen vil opprettholde og utvikle et godt og strengt regelverk for dyrevelferd, basert på kunnskap om behovene til dyrene. Vi ønsker en dyrevelferd i verdenstoppen. Dyrevelferds kriminalitet inngår som en del av politiets helhetlige innsats mot miljøkriminalitet.

I budsjettet for 2018 bevilget Stortinget 6 mill. kroner til opprettelse av to nye enheter mot dyrevelferds kriminalitet hvorav 4 mill. kroner var på politiets budsjett. I tildelingsbrevet til Politidirektoratet for 2018 fikk Politidirektoratet i oppgave å sørge for at de to nye enhetene kunne opprettes i hhv. Innlandet politidistrikt (lokalisert til Hedmark) og Vest politidistrikt (lokalisert til Sogn og Fjordane). Midlene er videreført som en varig økning siden 2018, og jeg legger til grunn at de benyttes i tråd med Stortingets vedtak og i samsvar med føringer gitt i tildelingsbrevet. Videre ferdigstilte

Politidirektoratet i oktober 2020 en revidert instruks for miljøfeltet. Instruksen gir blant annet føringer for hvordan politidistriktene skal organisere sitt arbeid med å forebygge og bekjempe miljøkriminalitet.

SPØRSMÅL NR. 229

Innlevert 1. november 2021 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi

Besvart 4. november 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Når kan vi forvente at statsråden vil behandle klage på NVEs vedtak om å gi Statnett konsesjon til å etablere 38 meter høye strømmaster fra Hamang i Bærum til Smestad i Oslo?

BEGRUNNELSE:

NVE har gitt Statnett konsesjon til å etablere «monstermaster» fra Hamang til Smestad til tross for enstemmig vedtak i Bærum kommune om at ny 420 kv forbindelse Hamang – Bærum - Smestad etableres som kabel i bakken. Hvilket vil være i tråd med innbyggernes tydelige

ønske og forventning. Samfunnsøkonomisk analyse viser også at en kabelløsning gir større samfunnsnytte enn en luftledning. Statnetts søknad om konsesjon for ny 420kV-forbindelse Hamang – Smestad ble behandlet av kommunestyret i Bærum, som høringsinstans, 05.02.20. Kommunestyrets vedtak forutsetter at ny 420 kV forbindelse Hamang-Bærum-Smestad etableres som kabel i bakken, og anbefaler alternativ 1.2 420 kV jordkabel i grøft på strekningen Hamang – Bærum, samt alternativ 2.2 jordkabel i grøft/tunnel på strekningen Bærum-Smestad. Kommunestyret har vedtatt innsigelser til alternativ 1.1 – 420 kV luftledning på strekningen Hamang transformatorstasjon – Bærum transformatorstasjon og innsigelse

til alternativ 2.1 på strekningen Bærum transformatorstasjon – Smestad transformatorstasjon. I kommunens begrunnelse blir det vist til en samfunnsøkonomisk analyse som sannsynliggjør at en kabelløsning vil gi større samfunnsnytte enn en luftledning. Samfunnssikkerheten blir også bedre ivaretatt hvis kabelen legges i bakken og verdifullt areal blir frigjort. Alternativene med luftledning vil være svært inngripende med stor negativ effekt for etablerte boligområder i kommunen. NVEs vedtak er klaget inn til OED for politisk avgjørelse, og det er enormt stort lokalt engasjement for å få endret konsesjonen fra «luft til bakkeløsning».

SPØRSMÅL NR. 230

Innlevert 1. november 2021 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 9. november 2021 av statsminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

Vil statsministeren akseptere Harberg-utvalgets konklusjon om at Stortingets innsynsrett etter Grunnloven § 75 f gjelder alle offentlige dokumenter, eller mener statsministeren at spørsmålet om rekkevidden av innsynsretten er uavklart, slik at det ikke er gitt at et flertall i Stortinget, som begjærer utlevering av dokumenter etter Grunnloven § 75 f og Stortingets forretningsorden § 50, vil bli forelagt «ethvert dokument som er i regjeringens eller den underliggende forvaltningens besittelse»?

BEGRUNNELSE:

I Klassekampen 30. oktober kom det frem at statsministerens kontor (SMK), under ledelse av daværende statsminister Erna Solberg, endret retningslinjene for regjeringens forhold til Stortinget. I de nye retningslinjene sår regjeringen tvil om Stortingets innsynsrett i regjeringens interne dokumenter:

«Det er uavklart om innsynsretten etter Grunnloven § 75 f omfatter forvaltningens interne dokumenter, og da særlig regjeringsnotater og andre regjeringsdokumenter.»

Etter Stortingets behandling av Frøiland-utvalget i 2003 har imidlertid ikke noe flertall på Stortinget beskrevet rekkevidden av Stortingets innsynsrett etter Grunnloven § 75 f som uavklart eller omstridt. Flere jurister tilbakeviser også at Stortingets innsynsrett er omstridt eller uavklart.

Svar:

Klagesaken er nå er til innledende behandling i NVE i tråd med reglene i forvaltningsloven før den oversendes departementet for endelig avgjørelse. Jeg kan ikke forkuttere saksbehandlingstiden i NVE, men departementet vil starte behandlingen av klagesaken når den oversendes fra NVE sammen med direktoratets kommentarer til klagen.

I rapporten om Stortingets kontrollfunksjoner fra det tverrpolitiske Harberg-utvalget, slås det fast at:

«Grunnloven § 75 f gir Stortinget rett til å kreve innsyn i «statsrådets protokoller og alle offentlige innretninger og papirer»»

at

«innsynsrettens rekkevidde, gjelder [...] alle offentlige dokumenter.»

og at det

«... etter avklaringen ved behandlingen av Frøiland-utvalgets rapport, [har vært] enighet om at Stortinget har krav på alle dokumenter, interne så vel som offentlige.»

Stortingets forretningsorden § 50 bygger på Grunnloven § 75 og ble til gjennom grundig prinsipiell debatt der Stortinget i plenum la til grunn at Stortinget kan begjære innsyn i

«ethvert dokument som er i regjeringens eller den underliggende forvaltningens besittelse».

Spørsmålsstiller mener det er kritikkverdig at det fra regjeringskontorene ble sådd tvil om Stortingets rett til å kontrollere regjeringen, en sentral del av Norges demokrati, og at retningslinjene for praktiseringen av § 75 f ble endret i strid med Grunnlovens ord og Stortingets uttalelser, uten at den daværende statsministeren grep inn.

Det er viktig at den sittende statsministeren gir et klart svar på om han mener Harberg-utvalgets konklusjon om Stortingets innsynsrett er riktig eller om han tvert

imot mener at det er uavklart om Stortingets innsynsrett omfatter forvaltningens interne dokumenter. Statsministeren bes også avklare om han mener at alle rettslige spørsmål som ikke er behandlet i Høyesterett, Riksrett eller Stortinget i plenum, kan regnes som «uavklarte».

Svar:

Som representanten peker på i begrunnelsen for sitt spørsmål, heter det i veilederen «Regjeringens forhold til Stortinget», som gis ut av Statsministerens kontor, punkt 7.2, at «[d]et er uavklart om innsynsretten etter Grunnloven § 75 f omfatter forvaltningens interne dokumenter, og da særlig regjeringsnotater og andre regjeringsdokumenter». I forlengelsen utdypes det hva som menes med at spørsmålet er uavklart:

I behandlingen av Frøilandutvalgets utredning delte kontroll- og konstitusjonskomiteen seg i et flertall og et mindretall i dette spørsmålet, se Innst. S. nr. 210 (2002-2003) s. 12. I nyere tid har Harbergutvalget lagt til grunn at innsynsretten omfatter forvaltningens interne dokumenter, også regjeringsnotater og andre regjeringsdokumenter, se Dokument 21- 2020-2021 s. 21 flg. Stortinget i plenum har ikke formulert noe endelig syn på spørsmålet.

Retningslinjene ble utgitt første gang i 2012. I forbindelse med spørsmålet om Stortinget kan kreve innsyn i forvaltningens interne dokumenter, ble det i det som da var punkt 8.3, vist til komitebehandlingen av Frøilandutvalget og vedtakelsen av det som nå er Stortingets forretningsorden § 50. Deretter het det som følger:

Det foreligger ikke noen praksis som mer definitivt avklarer spørsmålet om begrensninger i innsynsretten etter Grl. § 75 bokstav f.

Denne formuleringen ble stående frem til revisjonen av veilederen høsten 2020. I versjonen som ble publisert i desember 2020 het det:

Det er omstridt om innsynsretten etter Grunnloven § 75 f omfatter forvaltningens interne dokumenter, og da særlig regjeringsnotater og andre regjeringsdokumenter.

Det ble deretter vist til komitebehandlingen av Frøilandutvalget.

Min forståelse er at disse formuleringene i sin kjerne gir uttrykk for det samme, nemlig at spørsmålet om Stortinget i plenum kan kreve innsyn i den utøvende makts interne arbeidsdokumenter med hjemmel i Grunnloven § 75 bokstav f, er et spørsmål som rettslig ikke er endelig avklart. Denne forståelsen har vært lagt til grunn av skiftende regjeringer i hele perioden veilederen «Regjeringens forhold til Stortinget» har vært utgitt av Statsministerens kontor.

Samtidig er det på det rene at debatten om Grunnloven § 75 bokstav f utvikler seg, og at det blant juridiske teoretikere og andre i dag synes å være større grad av enighet i spørsmålet om Stortinget i plenum kan kreve innsyn i regjeringens og forvaltningens interne saksdo-

kumenter. Jeg har fått opplyst at dette er også grunnen til at ordet «omstridt» ble byttet ut med ordet «uavklart» i den siste utgaven av retningslinjene. Tanken er at «omstridt» peker på en større grad av uenighet enn «uavklart», som bare uttrykker at spørsmålet ikke rettslig er endelig avklart.

Jeg er kjent med at Harberg-utvalget la til grunn at Stortinget ved sin behandling av Frøilandutvalget og innføringen av det som i dag er Stortingets forretningsorden § 50, har avklart at Grunnloven § 75 bokstav f gir rett til å kreve innsyn i forvaltningens interne arbeidsdokumenter. Jeg finner grunn til å peke på at det ikke gis uttrykk for en slik forståelse i Stortingets kommentarer til forretningsordenen § 50:

Ifølge ordlyden i § 50 kan begjæringen gjelde «ethvert dokument» som er i regjeringens eller den underliggende forvaltningens besittelse.» I Innst. S. nr. 210 (2002-2003) understreker kontroll- og konstitusjonskomiteens flertall at retten til å kreve innsyn i regjeringens eller forvaltningens dokumenter gjelder alle dokumenter, inkludert regjeringsnotater mv. Det ble imidlertid understreket at en slik kompetanse kun bør benyttes i helt ekstraordinære tilfeller. Et mindretall viste til at innsynsretten i praksis og teori er omstridt, og stilte seg kritiske til ideen om å avklare tolkningen av Grunnloven gjennom forretningsordenen.

Det slås med andre ord ikke fast at Stortinget i plenum har avklart at Grunnloven § 75 bokstav f og dermed forretningsordenen § 50, skal forstås slik at Stortinget kan kreve innsyn i regjeringens og forvaltningens interne saksdokumenter.

Stortingets kontroll med den utøvende makt er et grunnleggende prinsipp i vårt politiske system, og noe regjeringen fullt og helt slutter opp om. Hvilke begrensninger som eventuelt finnes i Stortingets rett til innsyn i forvaltningens og regjeringens interne saksdokumenter, er et spørsmål som berører det grunnleggende konstitusjonelle forholdet mellom statsmaktene. Det finnes gode argumenter for at regjeringen bør kunne holde sine forberedende drøftelser internt. Dette er også bakgrunnen for at skiftende regjeringer gjennom flere tiår ikke har gitt innsyn i såkalte regjeringsnotater. Denne praksisen har ikke blitt endret gjennom noe vedtak i Stortinget, og følges også i dag.

Jeg antar at Stortinget vurderer dette sakskomplekset når det skal behandle den aktuelle delen av Harbergutvalgets rapport.

SPØRSMÅL NR. 231**Innlevert 1. november 2021 av stortingsrepresentant Geir Jørgensen****Besvart 9. november 2021 av næringsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Kan næringsministeren forsikre oss om at Statskrafts økte inntekter ikke skal gå til økt lønn og bonuser?

BEGRUNNELSE:

I Klassekampen 29. oktober kunne vi lese om lønnsfest i kraftbransjen, med bonuser for både ledere og ansatte – og lederlønninger på inntil 5.637.000 kroner. Direktør Thorhild Widvey nekter for at dette har sammenheng med høye strømpriser og gode resultater, men leser vi Statskrafts egen årsrapport kan vi lese følgende:

«Driftskostnadene økte, primært relatert til flere ansatte og høyere bonuskostnader som følge av de gode resultatene.»

Nå varsler NVE høye og ustabile priser, så det er sannsynlig at resultatene vil bli enda bedre i årene som kommer.

Svar:

I selskaper med statlig eierandel forventer staten bl.a. at styrene følger statens retningslinjer for lederlønn, herunder prinsippet om moderasjon. Det er ikke staten, men styret i det enkelte selskap som har ansvar for å fastsette lønn og bonus til ledende ansatte. Som eier tar staten stilling til styrenes lederlønnserklæringer på generalforsamlinger (foretaksmøter) i selskapene (foretakene).

Når det gjelder de konkrete godtgjørelsesordningene i Statkraft, så opplyser selskapet at grunnlønnen er den viktigste lønnskompenten i Statkraft, og at lønnsjust-

eringene i selskapet er basert på de ordinære tariffoppgjørene i norsk arbeidsliv. Statkraft viser videre til at selskapet også har et system for variabel lønn (bonus) for alle ansatte. For konsernledelsen kan variabel lønn utgjøre maksimalt 25 pst. av grunnlønnen. Oppnåelse vurderes basert på et sett tydelige kriterier som er avtalt på forhånd for den enkelte medarbeider eller avdeling. Statkraft opplyser at strømpris eller finansielle resultater som kan tilskrives strømpris er ikke en del av disse kriteriene for noen i selskapet, og at det altså ikke er slik at høy strømpris fører til høye bonuser i Statkraft. Kriteriene vil eksempelvis være knyttet til blant annet god gjennomføring av utbyggingsprosjekter, oppnåelse av mål for sikkerhet og skader og til god disponering av selskapets vannmagasiner.

Som det fremgår av Hurdalsplattformen vil regjeringen føre en lederlønnspolitik i selskaper med staten som hel- eller deleier basert på moderasjon. Innretningen av dette vil vurderes nøye i forbindelse med arbeidet med ny eierskapsmelding. Dette arbeidet er vi nå i gang med, og jeg har også sendt brev til alle styrelederne for selskapene med statlig eierandel hvor eierskapet forvaltes av næringsministeren, og orientert om regjeringens ambisjoner for det statlige eierskapet slik de er formulert i Hurdalsplattformen. I brevet er hensynet til moderasjon i lederlønninger løftet frem.

Et viktig premiss for arbeidet videre er at en utvikling av lederlønnspolitikken for selskaper der staten er eier skal skje innenfor rammen av anerkjente prinsipper for eierstyring og selskapsledelse og i henhold til de grunnleggende rammene for den statlige eierskapspolitikken.

SPØRSMÅL NR. 232**Innlevert 1. november 2021 av stortingsrepresentant Marian Hussein****Besvart 11. november 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

I en rapport bestilt av Legeforeningen kommer det fram at beslutningsprosessene i forbindelse med Sykehuset

Kalnes ikke var gode nok. Nå ser vi også at sykehuset står overfor massive kapasitetsproblemer.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre forsvarlige forhold ved Sykehuset Østfold, Kalnes, og hvordan vil hun sikre at

de samme utfordringene ikke oppstår ved bygging av nytt sykehus i Oslo?

BEGRUNNELSE:

I Fredriksstad Blad leser vi:

«Sykehuset på Kalnes er nok en gang så stappfullt at syke mennesker må legges på gangen. Flere mener situasjonen nå er så alvorlig at det går utover helsen til både pasienter og ansatte. Sykehuset innrømmer at de ansatte jobber under et høyt press.»

Ved medisinsk avdeling på sykehuset fra en utvalgt dag i forrige uke hadde avdelingen 216 pasienter innlagt, mens det egentlig bare er 160 sengeplasser.

Agenda Kaupang har foretatt en kartlegging av beslutningsprosessen knyttet til nytt Østfoldsykehus, Sykehuset Østfold Kalnes, med formål å trekke lærdommer for framtidige sykehusprosjekter.

De oppsummerer slik:

«Vår vurdering er at de økonomiske rammene har vært svært førende for prosjektet som til slutt ble gjennomført. Risikoen for at sykehuset skulle bli dimensjonert for lite, kommer fram av både konseptrapporter og annet saksunderlag. Likevel har prosjektet operert med det som kan se ut som svært optimistiske forutsetninger, for å forsvare at sykehuset kunne gjennomføres innenfor de økonomiske rammene som ble gitt. I tillegg til de negative konsekvensene dette har for pasienter og ansatte ved sykehuset, bør det være grunn til å spørre om det var den samfunnsøkonomisk beste løsningen som ble valgt.»

Svar:

Sykehuset Østfold HF, Kalnes ble tatt i bruk i 2015. Helse Sør-Øst og Sykehuset Østfold gjennomførte i 2019 en evaluering av utbyggingsprosjektet på Kalnes som viste at befolkningen i opptaksområdet for Sykehuset Østfold har fått bedre tilgang på gode spesialisthelsetjenester. Videre viste evalueringen en god samhandling mellom spesialist- og primærhelsetjenesten. Det fremkom også av evalueringen at en forutsetning om bruk av 80 senger i Moss ble endret ved samlingen av akuttfunksjoner ved Kalnes. Dette betyr at Helse Sør-Øst godkjente utbygging av nytt sykehus på Kalnes med en forutsetning om at det skulle være 100 senger i Moss, men at det nå bare er 20 senger som driftes der. I tillegg ble Sykehuset Østfold planlagt med en beleggsprosent på 90 prosent. Alle sykehusprosjekter planlegges nå med 85 prosent belegg. Dette gjelder også i planleggingen av nye sykehusbygg i Oslo. Oslo universitetssykehus har i dag 1550 somatiske senger. Helse Sør-Øst opplyser at det planlegges for 1900 senger i 2035.

Sykehuset Østfold har i lengre tid hatt en høyere beleggsprosent både innenfor somatikk og psykisk helsevern enn flere andre helseforetak. Helse Sør-Øst har opplyst at de i dialog med Sykehuset Østfold har arbeidet aktivt for å øke kapasiteten og det foreligger nå en rekke tiltak for å bedre denne. Av kortsiktige tiltak bruker nå

sykehuset flere ensengsrom til to pasienter per rom. Sykehuset har fått midlertidig tillatelse til dette av Arbeidstilsynet. Videre skal en etasje i sykehuset, som i dag rommer undervisningsrom, rom for klinisk simulering, bibliotek og kontorer, bygges om til en somatisk sengepost med 18 senger. Som erstatningsareal for de funksjonene som nå er der, blir det satt opp et midlertidig modulbygg i direkte tilknytning til sykehuset. Til modulbygget vil det også flyttes kontorarbeidsplasser for leger fra andre deler av bygget, som vil frigjøre rom til poliklinikk. I tillegg skal akuttmottaket utvides, med bl.a. nye undersøkelses- og behandlingsrom. Av mer langsiktige planer har Sykehuset Østfold dialog med Helse Sør-Øst om igangsetting av prosjekt for nytt sengebygg og etablering av stråleterapibehandling på Kalnes.

Den aktuelle situasjonen ved sykehuset på Kalnes, som representanten viser til i sin begrunnelse, skyldes at det nå er en markant økning i antall pasienter med behov for øyeblikkelig hjelp. Dette mye på grunn av en kraftig økning av luftveisvirus som parainfluenza, rhinovirus og RS-virus, i tillegg til covid-29. Dette er en situasjon vi nå ser ved alle landets sykehus. Økt pågang til akuttmottakene er ikke uvanlig i perioder med luftveisvirus, men pågangen har vært høyere i år. Trolig har dette sammenheng med manglende immunitet i befolkningen etter en lang periode med smitteverntiltak. Helse Sør-Øst opplyser at som en konsekvens blir det tidvis overbelegg med den negative effekt at enkelte pasienter blir liggende på korridor, typisk i påvente av å flyttes inn på et pasientrom i løpet av dagen. Helse Sør-Øst opplyser videre at helseforetakene arbeider aktivt med å utnytte den interne kapasiteten ved å få til et enda bedre samspill mellom ulike lokalisasjoner og avdelinger. Videre oppgis det at det er gode samarbeidsrelasjoner mellom helseforetakene, særlig med de nærliggende sykehusene, som avhjelper hverandre.

SPØRSMÅL NR. 233**Innlevert 1. november 2021 av stortingsrepresentant Sandra Bruflot****Besvart 8. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hvilke konsekvenser vil en utredning av Nye Veier AS ha for Ringeriksbanen og E16 Skaret – Hønefoss, og kan statsråden garantere at en slik utredning ikke vil ha konsekvenser for fremdriften i disse prosjektene?

BEGRUNNELSE:

I Hurdalsplattformen slår regjeringen fast at den vil «utrede hvordan utbygging, drift og vedlikehold av veier skal organiseres (...)». Høyre har i regjering opprettet selskapet Nye Veier AS som bygger vei raskere og tar ned kostnadene i veiprosjekter slik at det kan bygges mer vei for pengene. Ringeriksbanen og E16 Skaret – Hønefoss er blant prosjektene i Nye Veiers portefølje. Jernbane nevnes ikke i setningen fra Hurdalsplattformen, men Ringeriksbanen er en del av Nye Veiers portefølje og vil kunne rammes der-

som regjeringen skulle velge en annen organisering enn dagens.

Svar:

Jeg vil vise til svar på spørsmål som tidligere er stilt om Hurdalsplattformens punkt om å utrede nærmere hvordan utbygging, drift og vedlikehold av veier skal organiseres fremover. Se bl.a. dokument nr. 15:182 (2021–2022) med svar på spørsmål fra Helge Orten (H).

Fellesprosjektet Ringeriksbanen og E16 Skaret–Høgkaset–Hønefoss er ikke en del av Nye Veier AS' ordinære veiportefølje. Nye Veier AS arbeider nå videre med mulige optimaliseringer av fellesprosjektet, i tråd med avtalene som ble inngått mellom Samferdselsdepartementet og selskapet i sommer.

SPØRSMÅL NR. 234**Innlevert 1. november 2021 av stortingsrepresentant Sandra Bruflot****Besvart 15. november 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Kan statsråden si hva som er fordelingen av ansvarsområder mellom statssekretærene i Helse- og omsorgsdepartementet, og støtter statsråden statssekretær Bjørkholts tidligere utsagn om at «epidemien» av psykiske lidelser, spesielt blant unge jenter, delvis er drevet frem av terapeutene selv?

Svar:

Ansvarsfordelingen mellom statssekretærene er gjort på en hensiktsmessig måte. Begge statssekretærer vil ha ansvar for å følge opp regjeringens satsing på psykisk helse. Hurdalserklæringen varsler en opptrappingsplan for psykisk helse som skal sikre økt kapasitet i spesialisthelsetjenesten, hindre nedbygging av sengeplasser og gi en særskilt satsing på barne- og ungdomspsykiatrien og dis-

triktopsykiatriske sentre, i tillegg til flere lavterskeltilbud i kommunene.

Når det gjelder utsagnet fra statssekretær Bjørkholt, har han selv svart dette ut. Han har uttalt seg spissformulert og beklaget dette. Til saken han kommenterer mener jeg det er viktig å få mer kunnskap om hvorfor vi de siste årene har sett en økning i målte selvrapporterte psykiske plager og diagnostiserte psykiske lidelser – spesielt blant unge jenter. Mye tyder på at denne økningen er reell, og ikke bare knyttet til hvordan vi måler og hvordan vi snakker om psykisk helse. Tilsvarende utvikling ser vi i andre land som vi kan sammenligne oss med, som Sverige og Finland.

Vi vet fortsatt lite om hva som kan være årsakene til økningen. Enkelte studier tyder på at noen faktorer, slik som mindre søvn, skolepress, kroppspress, stress pga. sosiale medier, mv. kan være deler av et større bilde. Vi vet imidlertid lite om det også er andre faktorer som spiller

inn, og hvilken betydning de enkelte faktorene har. Folkehelseinstituttet forsker på årsaker og påvirkningsfaktorer for denne økningen. Folkehelseinstituttet har også fått i oppdrag å bidra til nasjonal samordning av datakildene vi har om psykisk helse, og innehar en nasjonal samord-

ningsfunksjon for arbeidet med å få oversikt over hvilke sentrale påvirkningsfaktorer og årsaker som kan forklare økningen i psykiske plager, samt hvilke konsekvenser økningen har på kort og lang sikt.

SPØRSMÅL NR. 235

Innlevert 1. november 2021 av stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe

Besvart 9. november 2021 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Kan statsråden garantere at alle kostnader knyttet til en eventuell oppløsning av Troms og Finnmark fylkeskommune vil bli dekket av staten, og om Alta kommune søker om å få være en del av Troms fylkeskommune etter en eventuell oppløsning av Troms og Finnmark fylkeskommune, vil regjeringen godkjenne en slik søknad?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har åpnet opp for at Troms og Finnmark fylkeskommune kan oppløses, slik at det går tilbake til å være to fylkeskommuner. Det er allerede sendt inn søknad om dette fra fylkestinget i Troms og Finnmark. Det er ikke estimert hva en slik oppløsning vil koste skattebetalerne, men regjeringen må avklare hvem som skal ta kostnaden for oppløsningen. Det er i tillegg interessant å vite om regjeringen vil godkjenne en søknad fra Alta

kommune om å få være en del av Troms fylkeskommune om oppløsningen av Troms og Finnmark fylkeskommune blir en realitet.

Svar:

Det er uklart hvilke kostnader som vil påløpe for fylkeskommunene i forbindelse med gjennomføring av selve delingen. Inndelingsloven har ingen regler om økonomisk kompensasjon til fylkeskommuner som deles i nye enheter. Regjeringen vil komme tilbake til

dette spørsmålet. Jeg er kjent med at det pågår en diskusjon om Altas ev. fylkestilhørighet. Departementet har ikke mottatt noen søknad fra Alta kommune om fylkestilhørighet. Det er viktig at innbyggerne og kommunestyret i Alta kan diskutere denne saken uten at kommunal- og distriktsministeren forhåndsbehandler en ev. søknad om Altas fylkestilhørighet.

SPØRSMÅL NR. 236

Innlevert 1. november 2021 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 8. november 2021 av forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe

Spørsmål:

Hva vil regjeringen gjøre for å ferdigstille veterinærbygget på Veterinærhøgskolen på Ås?

BEGRUNNELSE:

Rektor på NMBU Curt Rice uttalte nylig at det ville være tidenes skandale om en investering på over 9 milliarder kroner strander fordi regjeringen ikke finner 50 millioner kroner til ferdigstilling av veterinærbygget. I veterinær-

bygget skal det blant annet forskes på smitte mellom dyr, men også smittespredning fra dyr til mennesker. Dette er en høyaktuell problemstilling og viktig at det forskes på for å kunne avdekke og stanse utbrudd som covid 19.

Svar:

Jeg deler representant Wikborg sin oppfatning om at NMBU, sammen med Veterinærinstituttet, har et viktig

samfunnsoppdrag innenfor forebygging av smitte mellom dyr og mellom dyr og mennesker.

Regjeringen mener det er viktig at oppføringen av det nye veterinærbygget avsluttes på en god måte. I tilleggnummeret til Prop. 1 S (2021-2022) er det derfor foreslått å øke kostnadsrammen til prosjektet med 75 mill. kroner.

SPØRSMÅL NR. 237

Innlevert 1. november 2021 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 10. november 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

I regjeringserklæringen står følgende: "Regjeringen vil sørge for at petroleumsselskapene integrerer stresstesting av klimarisiko i sine beslutninger og rapporterer på dette til Oljedirektoratet."

Vil regjeringen stille krav om at en slik stresstesting av klimarisiko beregnes ut i fra Parisavtalens mål om å holde temperaturøkningen på 1,5 grader, og baseres på de olje- og gasspriser det Internasjonale Energibyrådet, opererer med i sine prognoser for at verden skal nå 1,5 graders scenariet?

Svar:

I regjeringens tiltredelseserklæring varslet statsministeren at regjeringen vil føre en rettferdig klimapolitikk som kutter utslipp og skaper jobber. Klimakrisen er vår tids største utfordring, og bærekraftig bruk av naturressursene er avgjørende for verdiskaping, arbeidsplasser og bosetting over hele landet. Tiltredelseserklæringen peker på at klima og natur skal være en ramme rundt all politikk.

Olje- og gassnæringen skal utvikles, ikke avvikles. Vi vil legge til rette for fortsatt høyt aktivitetsnivå på norsk sokkel, med økt innslag av næringer knyttet til karbonfangst og -lagring, hydrogen, havvind, havbruk og mineraler. Samtidig skal utslippene fra sokkelen ned. I Hurdals-plattformen sier vi at vi i samarbeid med næringen skal sørge for at utslippene fra olje- og gassproduksjonen på norsk sokkel kuttes med 50 prosent innen 2030 og til netto null i 2050, og redusere den samfunnsøkonomiske risikoen og finansielle klimarisikoen som investeringer i olje og gassvirksomhet medfører.

Slik klimarisiko er gjerne knyttet til utviklingen i olje- og gassprisen, samt kostnaden ved å slippe ut klimagasser i produksjonen, dvs. CO₂-avgift og kvotepris. Fordi olje- og gassmarkedene er sykliske, må aktørene i næringen alltid ta hensyn til usikkerhet om fremtidige olje- og gasspriser i sine beslutninger. Vi kan forvente at selskapene forholder seg til risiko relatert til klimapolitikk på tilsvarende måte som andre kilder til risiko, som det er mange av i forbindelse med et olje- og gassutbyggingsprosjekt.

Finansmarkedene og selskapene krever en forventet avkastning for investeringer i petroleumsprosjekter som tar hensyn til den totale risikoen, noe som reflekteres i avkastningskravet. I sin rapport viser Klimarisikoutvalget (NOU 2018:17 Klimarisiko og norsk økonomi) til at det er mye som tyder på at oljeselskapene benytter et høyere avkastningskrav enn staten ved prosjektvurderinger. Dette trekker i retning av lavere investeringer på norsk sokkel enn det som er samfunnsøkonomisk lønnsomt. Utvalget viser videre til at et gjennomgående trekk på norsk sokkel er at utbyggingsprosjekter har kort tilbakebetalingstid, noe som gjør at prisene på olje og gass lengre fram i tid har mindre betydning for om utbyggingene er lønnsomme.

Myndighetene stiller i dag krav til at selskapene i forbindelse med plan for utbygging og drift skal synliggjøre den totale økonomiske risikoen i utbyggingsprosjektet med de viktigste usikkerhetsfaktorene. Lønnsomheten i prosjekter skal vises som nåverdi og med en usikkerhetsanalyse som viser konsekvensene ved f.eks. høyere eller lavere olje- og gasspriser enn forventet, større eller mindre utvinnbare ressurser enn forventet, høyere og lavere investeringer eller driftskostnader enn forventet, samt forlenget gjennomføringstid. Usikkerhetsanalysen in-

neholder også en analyse av hvor lav olje- og gasspris et prosjekt kan tåle og fortsatt være lønnsomt (balansepris). Driftskostnadene inkluderer ev. utslippskostnader i form av kvotepris og CO₂-avgift. Klimarisikoutvalget peker på at slike prissensitiviteter antakelig i stor grad vil fange opp virkningene også av en strammere klimapolitikk.

Det vil alltid være betydelig usikkerhet om fremtidige olje- og gasspriser. Ved nye utbygginger på norsk sokkel synliggjøres i dag evnen til å tåle lavere priser blant annet gjennom utbyggers balanseprisberegninger. Jeg kan nå vanskelig se for meg at vi bedre kan synliggjøre den finansielle klimarisikoen som investeringer i olje og gassvirksomhet medfører ved å gjøre beregninger basert på en gitt prisbane fra ett fremtidsscenario, som IEAs Net Zero by 2050. Alle slike prisbaner vil være avhengig av de forutsetningene som er lagt til grunn ved utarbeidelsen av scenarioet. Slike prisbaner kan derfor variere betyde-

lig også mellom scenarioer der de totale utslippene er like over tid.

I Hurdalsplattformen varsler vi at vi vil sørge for at oljeselskapene integrerer stresstesting av klimarisiko i sine beslutninger og rapporterer på dette til Oljedirektoratet. Dette vil vi følge opp på egnet måte og sørge for at petroleumsselskapene integrerer stresstesting av klimarisiko i sine beslutninger og rapporterer på dette til ressursmyndighetene. Arbeidet med å følge opp politikken som varsles i Hurdalsplattformen er akkurat kommet i gang og vil bli konkretisert i tiden som kommer. I det videre arbeidet vil regjeringen føre en ambisiøs og effektiv klimapolitikk i tråd med målene i Parisavtalen. Innen 2030 skal 55 prosent av de norske klimagassutslippene kuttes, målt mot 1990. Vi vil gjøre Norge til en pådriver for en mer ambisiøs internasjonal klimapolitikk, med mål om å begrense den globale oppvarmingen til 1,5 grader over nivået i førindustriell tid.

SPØRSMÅL NR. 238

Innlevert 2. november 2021 av stortingsrepresentant Ingvild Wettrhus Thorsvik

Besvart 8. november 2021 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Vil statsråden rydde opp i praksisen med rustesting av elever og sørge for at ingen blir bedt om å inngå slike ruskontrakter i fremtiden?

BEGRUNNELSE:

Det har nylig kommet frem at flere folkehøgskoler har rustestet elever på ulovlig grunnlag.

Flere steder skal ha krevd rustest av elever ved mistanke om bruk av narkotika. I praksis har f.eks. høyt fravær vært grunnlag for slike tester. Enkelte steder har også satt rene tester som betingelse for at elever skal få fortsette på skolen.

Daværende kunnskapsminister, Guri Melby, slo i oktober fast at skoler og læresteder ikke har lovhjemmel til å kreve rustesting av elever, og at det heller ikke skal følge sanksjoner overfor elever som ikke ønsker å la seg teste.

Enkelte skoler har påtatt seg videre myndighet enn det selv politiet har, og har gått ut over straffeprosesslovens regulering av tvangsmidler. Enkelte av skolene har inngått avtaler med elevene hvor de samtykker til rustesting. Med det skjeve maktforholdet mellom elev og skole, samt trussel om tap av skoleplass kan et slikt sam-

tykke til testing neppe stå seg som informert. Førsteamanuensis Jon Christian F. Nordrum og advokat Inger Zadig er blant dem som har påpekt at styrkeforholdet mellom avtalepartene er skjeve, noe som gjør det vanskelig å kalle det et informert samtykke.

Elever har rett til privatliv. Dette er hjemlet både i Grunnloven § 102 og EMK. art 8. Skoler har heller ikke lovhjemmel til å lagre sensitiv informasjon om elevers helsetilstand og eventuelle legemiddelbruk, slik rustesting medfører.

Dersom folkehøgskoler er opptatt av hvordan elevene har det, hjelper det ikke at de mister sin skoleplass. Skolen skal være et trygt sted der man ikke mistenkeliggjøres i kraft av å være elev, eller grunnet høyt fravær. Tvangsmidler er heller ikke et egnet pedagogisk verktøy.

Svar:

Jeg vil vise til at folkehøgskoleloven ikke gir hjemmel til rustesting av elever. Dette innebærer at folkehøgskolene ikke kan kreve at elever avgir urinprøver til dette formålet. Dersom elever skal avgi urinprøve i forbindelse med rustesting, må det foregå på frivillig basis etter at det foreligger et informert samtykke fra eleven. På grunn av skjevheten

i maktforholdet mellom skolen og eleven vil jeg understreke at eventuelt samtykke må brukes med stor varsomhet og at det ikke skal gis negative sanksjoner overfor elever som ikke ønsker å la seg teste.

Jeg har respekt for det arbeidet som gjøres i folkehøgskolene for å gi elevene et trygt og rusfritt læringsmiljø. Jeg

vil oppfordre folkehøgskolene til fortsatt å arbeide for å sikre gode rutiner for å hindre rusmisbruk blant elevene med andre virkemidler enn rustesting.

Utdanningsdirektoratet er delegert myndigheten til å føre tilsyn med folkehøgskolene.

SPØRSMÅL NR. 239

Innlevert 2. november 2021 av stortingsrepresentant Nikolai Astrup

Besvart 9. november 2021 av statsminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

Vil statsministeren videreføre og lede Nasjonalt forum for 2030-agendaen?

BEGRUNNELSE:

Bærekraftsmålene er sektorovergripende utfordringer, og vår evne til å nå målene forutsetter at nasjonale og lokale myndigheter, næringsliv, frivilligheten, akademien og andre viktige samfunnsaktører samarbeider og koordinerer innsatsen på tvers av sektorer.

I Meld. St. 40 (2020-2021) Mål med mening - Norges handlingsplan for å nå bærekraftsmålene innen 2030, foreslo regjeringen Solberg at det skulle opprettes et nasjonalt forum for 2030 agendaen, for å styrke samarbeidet på tvers av samfunnssektorene i arbeidet med å nå

bærekraftsmålene innen 2030. Solberg-regjeringen lanserte forumet i begynnelsen av september 2021, og det ble besluttet at forumet skulle ledes av statsministeren selv, etter modell av regjeringens digitaliseringsutvalg. Foruten deltakelse fra statsministeren, består forumet av finansministeren, utviklingsministeren, klima- og miljøministeren og lederne av KS, ForUM, NHO, LO, UN Global Compact Norge og Nasjonal komité for agenda 2030 i høyere utdanningssektoren (SDG Norge).

Svar:

Regjeringen ønsker å legge til rette for et bredt samarbeid mellom offentlig og privat sektor i oppfølgingen av bærekraftsmålene. Vi vil så snart som mulig komme tilbake til formene for dette.

SPØRSMÅL NR. 240

Innlevert 2. november 2021 av stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim

Besvart 3. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hvilke konsekvenser vil en utredning av Nye Veier AS ha for prosjektet E6 Sørrelva-Borkamo i Nordland, og kan statsråden garantere at en slik utredning ikke vil ha konsekvenser for fremdriften i dette veiprojektet?

BEGRUNNELSE:

I Hurdalsplattformen står det at regjeringen vil «utrede hvordan utbygging, drift og vedlikehold av veier skal organiseres, med bakgrunn i at stadig flere utbyggere og veieiere gir fare for økte kostnader, mer fragmenterte fagmiljøer og mindre sammenhengende utbygging». Sol-

berg-regjeringen har etablert selskapet Nye Veier AS som bygger vei raskere og tar ned kostnadene i veiprojekter slik at det kan bygges enda mer vei for pengene. Nye Veier AS fikk i vår veiprojektet E6 Sørrelva-Borkamo inn i sin portefølje. Dette veiprojektet er viktig for regionen slik at folk kan ferdes tryggere, og varer enklere og raskere nå sine markeder. Det er viktig at Nye veier AS så raskt som mulig får utbedret de ca. 20 km med smal og svingete vei på nedstigningen fra Saltfjellet mot nord.

Svar:

Jeg vil vise til at regjeringen ønsker å utrede nærmere hvordan utbygging, drift og vedlikehold av veier skal organiseres fremover. Bakgrunnen for dette er blant annet at vi har fått en situasjon med stadig flere utbyggere og

veieiere i veisektoren, og at dette kan føre til økte kostnader, mer fragmenterte fagmiljøer og mindre sammenhengende utbygging.

Regjeringen vil nå starte arbeidet med å se nærmere på hvordan en utredning skal legges opp. Nye Veier AS er blitt en stor og viktig aktør i vegsektoren de senere årene. Det vil derfor være naturlig at også Nye Veier AS rolle vil være en del av arbeidet med å se på hvordan sektoren skal organiseres fremover.

Når det gjelder den konkrete strekningen E6 Sørrelva-Borkamo, vil det som for de andre strekningene som inngår i selskapets portefølje være opp til Nye Veier AS selv å vurdere videre fremdrift og prioritering av prosjektet.

SPØRSMÅL NR. 241

Innlevert 2. november 2021 av stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe

Besvart 11. november 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Hvorfor er ikke kvalitetsreformen «Leve hele livet» nevnt med ett eneste ord i Hurdalsplattformen, og er dette på grunn av manglende vilje fra statsråden til å følge kvalitetsreformen videre opp?

BEGRUNNELSE:

Solberg-regjeringen la i 2018 frem kvalitetsreformen «Leve hele livet». Kvalitetsreformen tar for seg de mest grunnleggende tingene som gjerne svikter når vi snakker om eldre mennesker. Som ernæring, aktivitet og fellesskap, kvalitet i helsetilbudet og sammenheng i tjenestene. Kommunene er godt i gang med kvalitetsreformen og flere kommuner har utarbeidet lokale «Leve hele livet»-planer. Kvalitetsreformen beveger seg nå over i en fase der kommunene skal gjennomføre det som de har planlagt. Derfor er det merkelig at Hurdalsplattformen ikke nevner en så viktig reform for eldre mennesker med ett eneste ord. Dette er viktig.

Svar:

I Hurdalsplattformen løfter regjeringen fram eldre som en egen målgruppe, med en rekke konkrete punkter for å gi

eldre en trygg og god alderdom. Eldre skal være trygge på at fellesskapet stiller opp.

Vi vil gjennomføre en reform med blant annet aktivitetsgaranti for eldre, satsing på velferdsteknologi og god ernæring. Vi vil jobbe for en hjemmetjeneste som arbeider forebyggende og bidrar til å holde folk friskere, hjelper eldre i aktivitet og gir trygghet. Helt i tråd med Leve hele livet, men samtidig noe mer. Vi mener at hjemmetjenesten bør ha en organisering som gir faste team, styrt etter overordnede kvalitetsmål. En dør inn til kommunale tjenester er et viktig mål. Regjeringen vil gjennom denne målrettede innsatsen legge til rette for at eldre får bo i egen bolig lengst mulig dersom de kan og vil. Dette er viktige og riktige tilleggsdimensjoner til Leve hele livet.

En moderne og målrettet boligpolitikk vil være svært viktig i årene som kommer. Å bidra til at eldre har tilrettelagte boliger som det er godt å bli gammel i kan ikke løses i helse- og omsorgssektoren alene. I Hurdalsplattformen løfter vi derfor frem at vi skal ta initiativ til et eget eldreboligprogram som jeg skal samarbeide med Kommunal- og distriktsministeren om, samtidig som vi skal sørge for investeringstilskudd til kommunene for å legge til rette for tilstrekkelig med sykehjemsplasser, trygghetsboliger og heldøgns omsorgsplasser for dem som trenger det.

De ansatte er helse- og omsorgstjenestens viktigste ressurs og garantien for at eldre får et godt tilbud. Vi vil

derfor nedsette en helsepersonellkommisjon som ser på heltid og riktig bemanning i tjenestene, mindre vikarbruk, tiltak for å ivareta rekruttering i distriktene og god oppgavedeling med økt tverrfaglighet.

Vi vet at mange kommuner arbeider med oppfølgingen av Meld. St. 15 (2017-2018) *Leve hele livet - En kvalitetsreform for eldre*, men at de også har etterspurt res-

surser til å jobbe med kvalitetsheving. Blant annet derfor har regjeringen Støre foreslått å styrke kommunenes frie inntekter med 2,5 milliarder mer enn Solberg-regjeringen. Vi vil fortsette å støtte kommunene i arbeidet med å styrke kvaliteten i eldreomsorgen, og samtidig vri innsatsen mot flere og nye områder.

SPØRSMÅL NR. 242

Innlevert 3. november 2021 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 17. november 2021 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Hvordan vil klima- og miljøministeren beskytte vanlige folk mot miljøgifter?

BEGRUNNELSE:

I tillegg til at plastforsøpling er et problem i seg selv, kan plastprodukter avgi helse- og miljøskadelige kjemikalier som for eksempel bisfenol A og ftalater. En ny studie viser at vanlige plastprodukter som yoghurtbegre, juiceflasker, kjølebager og plastposer kan avgi flere tusen kjemikalier når de er i kontakt med vann. Merete Eggesbø ved Folkehelseinstituttet sier til NRK at funnene for alarmerende.

Det har vært kjent i tiår at plastprodukter slipper ut skadelige syntetiske stoffer, både i hjem og i naturen. Mye forskning peker i retning av at de langt høyere nivåene av astma, allergier og andre sykdommer enn tidligere, kan ha sammenheng med "kjemikalie-cocktailen" mennesker utsettes for.

Miljøgifter er ikke omtalt i Hurdalsplattformen, ut over en setning om at forbrukere må få bedre informasjon om hvilke produkter som inneholder helse- og miljøfarlige stoffer.

Svar:

Miljøgifter og andre helse- og miljøfarlige kjemikalier er en av de tre store globale miljøutfordringene, sammen med klimaendringer og tap av naturmangfold. Det er komplekse sammenhenger mellom disse, ved at klimaendringene forverrer effektene av forurensning fra miljøgifter, og forurensning er en av driverne for tap av naturmangfold.

Miljøgifter brytes sakte ned eller ikke i det hele tatt, de oppkonsentreres i organismer og næringskjeder og kan

ha alvorlige langtidseffekter på mennesker og dyr. Stans i bruken og utslipp av miljøgifter er grunnleggende for god folkehelse, et rent ytre miljø, trygg matproduksjon og for å beskytte økosystemene. Norske myndigheter prioriterer en streng regulering av innholdet av miljøgifter i forbrukerprodukter, som leker, småbarnsprodukter, kosmetikk, matkontaktmateriale, tekstiler, elektriske og elektroniske produkter, maling og vaskemidler.

Det har vært bred konsensus om kjemikaliepolitikken siden midten av 1990-tallet, og handlingsplanen for en giftfri hverdag beskriver prioriteringene frem mot 2024.

Arbeidet med å få på plass flere strenge reguleringer av miljøgifter og andre helse- og miljøfarlige stoffer er et av de viktigste virkemidlene for å nå miljømålene våre på forurensningsområdet, og Norge var tidlig ute med nasjonal regulering av mange miljøgifter. Samtidig er de fleste produktene vi kjøper produsert i andre land, og stoffene blir spredd over landegrensene med både hav- og luftstrømmer. Derfor er det viktig å arbeide for felles internasjonale tiltak. Norge har gjennom EØS-avtalen felles kjemikalier regelverk med EU og deltar aktivt i arbeidet i EU og globalt med å regulere miljøgifter og andre farlige stoffer.

De farligste stoffene er regulert. Arbeidet for å få til dette gjøres som en dugnad, der myndighetene i mange land lager grunnlaget. Særskilte satsingsområder for norske miljømyndigheter nå er å få på plass flere forbud mot miljøgifter og andre farlige stoffer i Europa og globalt, utfasing av perfluorerte stoffer (PFAS er) og å identifisere og regulere farlige stoffer i plast. Bransjen har samtidig ansvaret for at produktene de markedsfører er trygge, og skal erstatte farlige stoffer med mindre skadelige alternativer.

I 2020 la EU-kommisjonen frem en ny og ambisiøs kjemikalierestrategi for bærekraft, som viser veien mot en

giftfri framtid. Strategien varsler svært mange tiltak og regelverksendringer som også vil gjelde i Norge. Viktige områder er å effektivisere og forenkle regelverkene slik at farlige stoffer kan fases ut raskere, blant annet ved å regulere hele grupper av stoffer samtidig. Det må også på en bedre måte tas hensyn til at vi utsettes for mange kjemiske stoffer samtidig. Etterleving av regelverkene må bli bedre, og det skal samtidig legges til rette for innovasjon.

Forbrukerne kan bidra til utfasing av miljøgifter ved å velge produkter med de offisielle miljømerkene Svanen og EU-blomsten. Disse inneholder ikke slike stoffer.

Forbudene mot miljøgifter og andre helse- og miljøfarlige stoffer som er innført så langt i Europa og globalt beskytter millioner av mennesker mot kreft, nedsatt

fruktbarhet og fosterskader, astma og allergi og andre alvorlige sykdommer. Eksempler er flammehemmende stoffer og plastmykgjørere (ftalater) som har vært brukt i plast i en rekke produkter, bisfenol A i ulike forbrukerprodukter (tåteflasker, hermetikkbokser, leker og kassakviteringer) og kvikksølv i febertermometre og tannfyllinger. For matkontaktmateriale er det krav i regelverket om å unngå at stoffer som ikke er trygge overføres til maten. Dette er særlig viktig med nye krav til bruk av gjenvunnet plast i overgangen til den sirkulære økonomien.

Jeg tar miljø- og helseproblemene knyttet til miljøgifter på stort alvor og vil arbeide for å videreutvikle arbeidet med å unngå bruk og utslipp av slike stoffer.

SPØRSMÅL NR. 243

Innlevert 3. november 2021 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 17. november 2021 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Arealendringer i Norge antas å gi et årlig klimagassutslipp på 3 millioner tonn. Men iflg. NINA er det kun 1/3 de naturlige karbonlagrene på land det føres regnskap for. I tillegg kommer utslipp fra havet, blant annet som en følge av bunntråling.

Finnes det data som viser utviklingen av klimaeffekten av arealendringer over tid, vil statsråden sørge for at flere av utslippene fra arealendringer og bruken av havet kartlegges og hva vil statsråden gjøre for å hindre at arealendringer gir negativt bidrag til klimaregnskapet?

Svar:

Det norske klimagassregnskapet for skog og arealbruk dekker alle landarealer i Norge. Det beregnes utslipp og opptak fra alle forvaltede arealer. Det vil si at vi ikke beregner og rapporterer utslipp og opptak fra urørt myr, selv om myrene er store karbonlagre. Så lenge myrene får ligge urørt, skjer det ingen store utslipp eller opptak fra myrene. Menneskelige inngrep i en myr, f.eks. utbygging eller omdisponering til jordbruk, kan derimot gi store utslipp, og disse utslippene blir inkludert i klimagassregnskapet. Det er altså de årlige utslippene og opptakene som blir rapportert til FN, ikke selve karbonlageret i natur.

Det norske klimagassregnskapet for arealbrukssektoren bygger på metodikken til FNs klimapanel, hvor man

skal rapportere de årlige menneskeskapt utslippene og opptakene fra de seks arealbrukskategoriene; skog, dyrket mark, beite, vann og myr, utbygd areal og annen utmark. I tillegg rapporteres utslippene og opptakene som skjer ved overgangen mellom arealkategoriene. Når f.eks. skog blir bygd ned, vil arealet gå fra skog til utbygd areal, og det blir rapportert et utslipp, både fra skogen som blir hugget og fra karbon i jord.

Ihht. til FN klimakonvensjons retningslinjer for rapportering av nasjonale klimagassregnskap, er det bare terrestriske arealer (landarealer) som skal inkluderes. FNs klimapanel har utviklet noen metoder som kan brukes for å beregne menneskeskapt utslipp og opptak fra havet. Her mangler imidlertid metoder for en del kilder som er relevante for Norge.

Det finnes likevel mye kunnskap om havets rolle i karbonkretsløpet, herunder opptak og lagring av karbon i blå skog (tang og tare, ålegress og tidevannsseng/tidevannssump). Blant annet publiserte NIVA i 2020 rapporten "Blue Carbon – climate adaptation, CO₂ uptake and sequestration of carbon in Nordic blue forests" på oppdrag fra Nordisk Ministerråd. Det bygges stadig ny kunnskap, bl.a. ved kartlegging av marine områder som er viktige for karbonlagring. Dette kan være grunnlag for å ta vare på slike områder, og for å vurdere virkning av arealbruksendringer til havs.

Jeg er opptatt av at vi må ta vare på karbonlagrene i norsk natur. Vi må redusere avskoging, myrinngrep og

andre arealbruksendringer som gir utslipp, og vi må øke opptaket i skogen. I Hurdalsplattformen signaliserer Regjeringen at den vil utarbeide et nasjonalt mål og en strategi for å øke den naturlige karbonlagringen i norsk natur.

Regjeringen vil også utvikle gode metoder for hvordan man fører naturregnskap, der ulike naturtyper vektas i tråd med deres naturverdi.

SPØRSMÅL NR. 244

Innlevert 3. november 2021 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 10. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Er statsråden enig med Bane Nor i at det er greit å utelukke små bedrifter, er han enig i at dette kan resultere i at små bedrifter kan bli lagt ned og gå konkurs, og er dette en ønsket utvikling for statsråden?

BEGRUNNELSE:

Byggeindustrien bygg.no har satt søkelys på at Bane Nor utelukker små bedrifter med bakgrunn i at selskapet «ikke ønsker enmannsforetak i Bane Nor». Spørsmålsstiller mener dette er med på å utelukke små bedrifter og setter dem i fare for å gå konkurs.

Små bedrifter og enmannsforetak er selve ryggraden i det norske arbeidslivet og består av tusenvis av kvinner og menn som står opp og bidrar til å investere i egen arbeidsplass og alt det vi eier i fellesskap. Da er det oppsiktsvekkende at Bane Nor ikke er mer fokusert på å ta useriøse aktører, enn å utelukke en hel gruppe leverandører.

Bygg.no avslører at mange i bransjen mener at Bane Nor burde bruke mer tid på å luke ut useriøse aktører, fremfor å skjære alle over en kam. Spørsmålsstiller er enig med disse aktørene, og mener det vil være ugunstig for bransjen om det kun er store aktører som blir stående igjen i Norge.

Svar:

Saken det siktes til i Byggeindustrien, bygg.no, kom som følge av en ekstern høring Bane NOR nylig gjennomførte i forbindelse med planlagt innføring av en godkjenningssordning for virksomheter som utfører sikkerhetsfunksjon for Bane NOR. Sikkerhetsfunksjonen sørger for at arbeid i og ved jernbanen kan utføres sikkert. Det er Bane NOR som setter rammene for utøvelse, stiller krav til kompetanse, gjennomfører opplæring, samt utsteder og trekker tilbake godkjenning på personnivå.

Staten har som eier en forventning om at selskapene, som en del av sitt arbeid med ansvarlig virksomhet, identifiserer og håndterer vesentlige risikoområder innenfor leverandørkjeden, jf. Meld. St. 8 (2019-2020) Statens direkte eierskap i selskaper – Bærekraftig verdiskaping. I tråd med statens forventning, stiller Bane NOR tydelige seriøsitetstkrav til sine leverandører og deres underleverandører i kontraktene, og tar ansvar for å utvikle et anstendig arbeidsliv og et seriøst næringsliv, med konkurranse på like vilkår. Bane NOR har erfart at det har oppstått uønskede situasjoner, der sikkerhetsvakt er involvert. Feil begått av sikkerhetsvakt kan føre til farlige situasjoner. Bane NOR har videre avdekket brudd på arbeidstidsbestemmelser hos flere virksomheter.

For å levere en trygg og seriøs sikkerhetsfunksjon, mener Bane NOR at både leverandør og underleverandør av sikkerhetsfunksjonen bør ha en viss størrelse og organisatorisk egnethet, kapasitet og robusthet til å levere på krav til vernetjeneste, internkontroll, kvalitetssystem, sikkerhetsledelse, timeføringssystem og system for kompetansestyring. Dette vil styrke sikkerhetskompetansen og redusere sannsynligheten for avvik fra krav til utførelse og brudd på arbeidstidsbestemmelser. Det er også viktige forutsetninger for å ha kontroll på planlegging, utøvelse og oppfølging av sikkerhetsfunksjonen, slik at entreprenører, deres underleverandører og Bane NORs ansatte kan arbeide sikkert i og ved jernbanesporet. I lys av dette, mener Bane NOR at nåværende struktur i leverandørmarkedet, med over 65 pst. enkeltpersonsforetak og aksjeselskap med én til tre ansatte, ikke er hensiktsmessig. Foretaket har vurdert at det å stille tydeligere krav, vil være forholdsmessig utfra den viktige funksjonen virksomhetene skal ivareta.

SPØRSMÅL NR. 245**Innlevert 3. november 2021 av stortingsrepresentant Seher Aydar****Besvart 11. november 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Flere sykehus slår alarm om presset kapasitet, og ansatte som strekker seg langt. Mange sykehus i Norge driver med høyt belegg hele året, og langt over anbefalinger fra OECD om gjennomsnittsbelegg på 85 % som øvre forsvarlige grense for å kunne møte uforutsette hendelser med økt press. Pandemien har understreket dette behovet.

Ønsker regjeringen å øke kapasiteten over tid, og kommer statsråden til å godta sykehusplaner som legger opp til mindre sengekapasitet per innbygger enn i dag?

BEGRUNNELSE:

Flere sykehus står nå i en krevende situasjon. VG spurte assisterende helsedirektør Nakstad om han opplever at akuttmiljøene i Norge drives med for liten margin til å ta unna en slik økning som Ahus har sett de siste ukene. Svaret var at:

«Det er liten ekstra bufferkapasitet i moderne sykehus. Det er et helsepolitisk spørsmål om kapasiteten bør økes over tid.»

Det er derfor naturlig at helseministeren avklarer hvordan den nye regjeringen forholder seg til sykehuskapasiteten.

Svar:

Norske sykehus planlegges med en beleggsprosent på 85 prosent utnyttelse av ordinære sengeplasser innenfor somatikk og psykisk helsevern for voksne. Det betyr at det planlegges med en fleksibilitet ved at beregningene legger til grunn at 85 prosent av sengene til enhver tid skal være belagt, mens resterende 15 prosent er bufferkapasitet. For bl.a. observasjonsplasser, senger til psykisk helsevern for barn og unge og tverrfaglig spesialisert rusbehandling, planlegges det med lavere beleggsprosent slik at gjennomsnittlig utnyttelsesgrad for det totale antall sengeplasser ved sykehus er noe lavere enn 85 prosent.

Beleggsprosent i sykehus kan beregnes på ulike måter. Representanten viser til anbefalinger fra OECD om gjennomsnittsbelegg på 85 prosent, som øvre forsvarlige grense. I Norge er det vanlig å legge Statistisk sentralbyrås (SSB) metode for beregning av belegget til grunn. Denne gir et mer korrekt bilde av det faktiske belegget, gitt den kapasiteten som er tilgjengelig på et gitt tidspunkt. Beleggsprosenten i norske sykehus i 2019 målt med SSB-metoden var 85. Målt med OECD-metoden var beleggsprosenten på 80. Tilsvarende tall i 2020 utgjorde hhv. 78

prosent (SSB) og 73 prosent (OECD). Samtidig er det stor variasjon i prosentvis belegg mellom landets helseforetak.

Som en konsekvens av beredskapssituasjonen under pandemien reduserte mange helseforetak aktiviteten innen planlagt utredning og behandling, der det var medisinsk forsvarlig. Helseforetakene arbeider nå med å hente inn igjen denne aktiviteten innen elektiv virksomhet. Samtidig har helseforetakene nå en markant økning i antall pasienter med behov for øyeblikkelig hjelp som følge av covid-19, RS-virus hos barn og andre luftveisvirus. Økt pågang til akuttmottakene er ikke uvanlig i perioder med luftveisvirus, men pågangen har vært høyere i år. Dette er trolig en følge av at det er mindre immunitet i befolkningen etter en lang periode med smitteverntiltak. Jeg er kjent med at helseforetakene arbeider aktivt for å utnytte den interne kapasiteten ved å få til et godt samspill mellom ulike sykehus, lokalisasjoner og avdelinger.

Denne regjeringen ønsker å sikre nødvendig kapasitet i sykehusene. Ved Akershus universitetssykehus, som representanten viser til, er det planer for både kortsiktige og langsiktige tiltak for å bedre kapasiteten. Siden før pandemien har Akershus universitetssykehus utvidet med 20 senger ved Kongsvinger sykehus. Ved Ahus-Gardermoen er det startet med planlagte operasjoner og 20 senger er i drift. I desember vil det tas i bruk nye 32 senger i arealer som nå er under ombygging på Nordbyhagen. På lenger sikt vil de planlagte utvidelsene ved Oslo universitetssykehus medføre avlastning av Akershus universitetssykehus, ved en overføring/tilbakeføring av ansvaret for innbyggere fra bydelene Grorud, Stovner og Alna.

SPØRSMÅL NR. 246**Innlevert 3. november 2021 av stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide****Besvart 10. november 2021 av statsminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

Hva gjør statsministeren for å endre Thorbjørn Jaglands bok «År i fred og ufred», hvis den gjengir statsministeren feil?

BEGRUNNELSE:

I boken «År i fred og ufred» skriver tidligere leder av Nobelkomiteen, Thorbjørn Jagland:

«Det toppet seg da utenriksminister Jonas Gahr Støre under en mottakelse i Oslo rådhus la armen rundt meg og sa: 'Dere har vel ikke tenkt å ødelegge vårt forhold til dette store landet?' Jeg sa ingenting, men reagerte sterkt inni meg.»

Og:

«Jeg deltok som vanlig på høynivåuken i FNs hovedforsamling. En av dagene jeg var på vei inn i bygningen møtte jeg Støre i parken utenfor. Han kom rett fra et møte med Kinas utenriksminister. Han benyttet sjansen til å fortelle at utenriksministeren hadde sagt at forhandlingene mellom Norge og

Kina om en frihandelsavtale ville stoppe opp hvis fredsprisen gikk til en kinesisk dissident, og menneskerettighetsdialogen som Norge hadde med Kina, ville opphøre.»

Statsministeren skriver i svar til Stortinget at han

«ikke [går] god for fremstillingen i Thorbjørn Jaglands bok av hva som skal ha blitt sagt i samtaler for mange år siden.»

Svar:

Jeg viser til svar på tidligere spørsmål fra stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide hvor det fremkommer at jeg ikke kjenner meg igjen i fremstillingen i Torbjørn Jaglands bok på dette punktet.

Svaret av 1. november er offentlig kjent og flere medier har på tilsvarende spørsmål fått samme svar. Det er derfor godt kjent offentlig at Jagland og jeg har noe ulike versjoner i gjeldende sak. Jeg anser det derfor ikke som nødvendig å ta ytterligere skritt i denne saken.

SPØRSMÅL NR. 247**Innlevert 3. november 2021 av stortingsrepresentant Mimir Kristjánsson****Besvart 10. november 2021 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik****Spørsmål:**

Vil arbeids- og inkluderingsministeren gi Stortinget ved kontroll- og konstitusjonskomiteen innsyn i den interdepartementale rapporten "Eksport av velferdsytelser" fra 2014?

BEGRUNNELSE:

Nav-skandalen er det mest omfattende justismordet i norsk historie. I oppryddingen etter skandalen har det vært avgjørende å snu alle steiner i saken. Ikke minst har det vært viktig å slå fast når arbeids- og sosialdepartementet først forsto at deres praksis var i strid med gjeldende regelverk og at de dermed straffeforfulgte trygda mennesker på feilaktig grunnlag.

En viktig brikke i dette puslespillet er den interdepartementale rapporten "Eksport av velferdsytelser" fra 2014, som ble bestilt av daværende arbeidsminister Robert Eriksson (Frp). Solberg-regjeringen avslo å gi Stortinget ved kontroll- og konstitusjonskomiteen innsyn i denne rapporten, til protester fra både Ap, Sp, SV og Rødt.

I et oppslag i Klassekampen nylig (27.10.2021) avviser også nåværende arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik at hun vil gi Stortinget innsyn i denne rapporten. Med bistand fra embetsverket i departementet hevder statsråden at hun verken selv har eller kan gi andre innsyn i den aktuelle rapporten, fordi det er et internt regjeringsdokument fra foregående regjering. Professor emeritus Jan Frithjof Bernt, som er ekspert på offentlig forvaltning, avviser imidlertid dette, og hevder at statsråden dersom

hun ønsker det fint kan gi Stortinget innsyn i den aktuelle rapporten.

Spørsmålet er hvordan statsråden ser på professor Bernts betraktninger, og om hun vil utlevere den aktuelle rapporten til Stortinget slik Ap tidligere har tatt til orde for.

Svar:

Det er ikkje praktisk mogleg for meg å gje innsyn til kontroll- og konstitusjonskomiteen i den aktuelle rapporten. Den blei avgitt til regjeringa Solberg, og er eit internt dokument for ho. Den førre regjeringa er eit anna organ enn regjeringa eg er medlem av, og eg har dermed ikkje høve til å gjere meg kjend med innhaldet i deira interne dokument.

Eg nemner òg at det er ein langvarig konstitusjonell praksis for at organinterne dokument ikkje blir gjeve til

komitear i Stortinget. Det er omsynet til å sikre dei interne avgjerdsprosessane for kvart einskild organ, som gjer at desse ikkje er tilgjengelege for seinare regjeringar. Embetsverket i departementa er fagleg sekretariat for den til kvar tid sitjande politiske leiing. Det er avgjerande for eit velfungerande politisk system at den politiske leiinga til kvar tid kan vere trygg om at interne diskusjonar ikkje tilflyt seinare regjeringar. Når det gjeld tilvisinga frå representanten til utsegna frå professor emeritus Jan Fritjof Bernt, så kan eg ikkje på basis av det som er omtalt i nemnde avisartikkel sjå at det endrar vurderinga. Avslutningsvis vil eg nemne at i samband med granskingsarbeidet i NOU-en 2020:9 “Blindsonen” vart dette dokumentet gjort tilgjengeleg for utvalet, og eg har merka meg utvalsleiar Finn Arnesen sine utsegn om at alt ein treng å vite om rapporten er å finne i NOU-en.

SPØRSMÅL NR. 248

Innlevert 3. november 2021 av stortingsrepresentant Mimir Kristjánsson

Besvart 8. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Vil samferdselsministeren foreta seg noe for å framskynde rassikringen av Riksvei 13 i Suldal?

BEGRUNNELSE:

Torsdag 28. oktober gikk et nytt stort ras på Riksvei 13 gjennom Suldal kommune. Denne gangen raste steinblokker på opptil 80 tonn ut i veien mellom Erfjord og Sand. Veien er svært rasutsatt, og har blitt kåret til en av Norges farligste veier. Det synes bare å være et spørsmål om tid før liv går tapt på strekningen.

Likevel har sikring av RV 13 gjennom Suldal blitt nedprioritert av forrige regjering. Det ligger inne midler til rassikring av strekningen i Nasjonal Transportplan, men størsteparten av dem kommer lenger fram i tid. Det er et sterkt behov for å framskynde rassikringen av strekningen før det går alvorlig galt.

Svar:

Jeg vil vise til at det ligger inne midler til skredsikring av rv. 13 på strekningen 13 Lovraeidet – Rødsliane i NTP for

2022 – 2033. Av en sum på 896 mill. 2021-kr er 200 mill. kr satt av i første periode (2022-2027) og resten fra 2028.

Statens vegvesen opplyser at reguleringsplan på denne strekningen er godkjent. Etter en kortere periode med klargjøring av konkurransegrunnlag på byggearbeidet, vil Statens vegvesen kunne lyse ut arbeidet i tråd med den skisserte finansieringsplanen i NTP. Statens vegvesen har, ut fra fordelingen mellom første og andre periode av NTP, foreløpig lagt opp til anleggsstart i 2026. Dette vil gi en rasjonell anleggsdrift innenfor de økonomiske rammene i NTP.

Skredet på rv. 13, som det blir vist til, ligger utenfor det regulerte området. Dersom det blir et spørsmål om utvidelse av reguleringsstrekningen for å omfatte også denne strekningen, må det etableres ny reguleringsplan. Det vil kreve planlegging etter Plan- og bygningsloven, og det er uvisst når en slik planavklaring vil kunne foreligge.

I det aktuelle skredområdet i Suldal, er det nå satt i gang rensk og sikringsarbeid ved fjellskjæringer. Statens vegvesen har bestilt geologisk gjennomgang og rapport for området fra Lovraeidet til Nesvik på rv. 13. Denne rapporten vil danne grunnlag for aktuelle tiltak i området. Statens vegvesen opplyser at dersom det gjennom geologisk gjennomgang blir avdekket behov for strakstiltak, så

vil det bli utført. Aktuelle tiltak er foreløpig vurdert til å være rensk, bolting og sikring med nett.

SPØRSMÅL NR. 249

Innlevert 3. november 2021 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 11. november 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Vil regjeringen igangsette en gjennomgang av verneverdiget til norske vassdrag og se på endringer av skatteregimet for vannkraftproduksjon, med formål om å øke kraftproduksjonen?

BEGRUNNELSE:

Norge har skapt mye velstand med vårt vannkraftbaserte strømsystem. Teknologit utvikling gjør at det er mulig å høste mer av våre vannkraftressurser, samtidig som man ivaretar viktige miljøverdier. Politiske vedtak kan ofte være til hinder gjennom altfor restriktive vernevedtak. Det må også ligge til rette for at skattesystemet motiverer for best mulig nytte av kraftpotensialet både for oppgradering, utvidelser og nye etableringer. Skattesystemet slik det er i dag, gir i flere tilfeller incentiver for dårlig utnyttelse av potensialet for vannkraftproduksjon, fordi produksjonskapasiteten tilpasses til skattesystemet.

Svar:

Tilgang på rikelig med ren og rimelig kraft har i årtier vært den norske industriens fremste konkurransefortrinn. Dette skal også i fremtiden være fortrinnet for norsk industri og bidra til verdiskaping og sysselsetting i hele landet. I Hurdalsplattformen sier vi blant annet derfor at vi vil øke norsk vannkraftproduksjon, blant annet gjennom å legge til rette for bedret vedlikehold, oppgradering og fornyelse av eksisterende vannkraftanlegg.

Det har også tidligere blitt foreslått å gjøre en gjennomgang av verneplanene for å se om det kan finnes prosjekter med akseptable miljøvirkninger. Verneplanen, som består av 390 objekter, omfatter ulike vassdrag som til sammen utgjør et representativt utsnitt av Norges vassdragsnatur. Vurderingen har vært at det realistiske potensialet trolig er beskjedent. Å gå gjennom alle verneplanene på nytt vil være et meget omfattende arbeid.

Selv om teknologit utvikling gjør det mulig å gjennomføre mer skånsomme utbygginger enn tidligere, er det

ikke mulig å bygge ut ny vannkraft uten naturinngrep. Kraftutbygging vil, enten det er snakk om helt ny utbygging eller nye overføringer til eksisterende anlegg, medføre miljølemper. For de aller fleste vernede vassdragene vil kraftutbygging ikke kunne gjennomføres uten å forrinne verneverdiene betydelig.

I forbindelse med behandlingen av Meld. St. 25 (2015-2016) Kraft til endring – Energipolitikken mot 2030, jf. Innst. 401 S (2015-2016), sluttet Stortinget seg til at vassdragsvernet i hovedsak skal ligge fast og at kraftutbygging kun kan vurderes i de tilfellene der flomdemping er formålet. En samlet komite uttalte at

“kraftutbygging over 1 MW i vernede vassdrag skal forelegges Stortinget og kun vurderes i de tilfeller der andre flomdempende tiltak er utprøvd, liv og helse står på spill og verneverdiene ikke vil påvirkes nevneverdig”.

Jeg ser det på denne bakgrunn ikke som aktuelt å nå ta initiativ til en gjennomgang av verneplanene.

Den delen av spørsmålet som angår skatteregimet er forelagt finansministeren som gir følgende svar:

“Kraftskatteutvalget gjorde en helhetlig vurdering av kraftverksbeskatningen og foreslo endringer for å styrke selskapenes insentiv til å gjennomføre lønnsomme investeringer, jf. NOU 2019: 16 Skattlegging av vannkraftverk.

Det vises også til at grunnrenteskatten for vannkraftverk er lagt om til en kontantstrømskatt med umiddelbar utgiftsføring av nye investeringer fra 2021. Det tilfører selskapene betydelig likviditet når de investerer, både i nye kraftverk og i oppgraderinger. I Prop. 1 LS (2021–2022) ble det foreslått noen tilpasninger for å sørge for at kontantstrømskatten og selskapsskatten virker godt sammen. I Prop. 1 LS Tillegg 1 (2021-2022) har regjeringen opprettholdt dette forslaget.

I Hurdalsplattformen står det at regjeringenspartiene vil «[ø]ke norsk vannkraftproduksjon, blant annet gjennom å legge til rette for bedret vedlikehold, oppgradering og fornyelse av eksisterende vannkraftanlegg.

Regjeringen vurderer skatte- og avgiftsspørsmål i de årlige budsjettene”.

SPØRSMÅL NR. 250**Innlevert 3. november 2021 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen****Besvart 11. november 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Hvor mye kan Norge teknisk sett øke vår gassproduksjon til Europa dersom det er ønskelig fra våre kunder, og er det noe i dag (reguleringer, konsesjonskrav, etc.) som hindrer norske gassprodusenter fra å øke sin eksport?

BEGRUNNELSE:

Gassprisene er nå svært høye, noe som delvis skyldes mangel på et stort nok tilbud av naturgass i Europa. Nylig kunne Equinor m/partnere melde om tillatelse til økt gasseksport fra feltene Oseberg og Troll for å forsyne det europeiske markedet.

Svar:

På norsk kontinentalsokkel er det rettighetshaverne som er ansvarlig for leting, utbygging og drift, herunder at all aktivitet skjer innfor de rammer myndighetene har satt. Det er således de enkelte rettighetshaverne som markedsfører og selger den gass de produserer fra sine felt.

Det er nå høy etterspørsel etter gass, noe som også reflekteres i relativt sett høye gasspriser globalt. Rettighetshaverne i norske felt har derfor sterk egeninteresse av å produsere for fullt. Det viser seg også ved at det nå er svært høy utnyttelse av eksportkapasiteten i det norske gasstransportssystemet. Dette systemet har også høy regularitet noe som er viktig for forsyningssikkerheten til kundene.

Det kan være tekniske forhold på felt og i infrastrukturen som påvirker muligheten for å levere gass. Eksempelvis er produksjonen og eksporten fra Snøhvitfeltet midlertidig stengt som følge av brannen på landanlegget på Melkøya.

Mange av feltene på norsk sokkel inneholder både væske og gass. I henhold til petroleumsloven skal utvinning av petroleum skje i samsvar med forsvarlige tekniske og sunne økonomiske prinsipper og slik at øding av petroleum eller reservoarenergi unngås. Enkelte felt har begrensninger knyttet til sitt gassuttak fordi dette uttaket har påvirkning på total utvinningsgrad og verdiskaping.

Produksjon av petroleum fra norsk kontinentalsokkel krever en produksjonstillatelse. I disse tillatelsene vil ev. feltspesifikke begrensninger i gassuttaket bli reflektert. Rettighetshaverne søker myndighetene årlig om slik tillatelse og ressursmyndighetene vurderer søknaden. Om søknaden understøtter god ressursforvaltning blir den innvilget. Dersom forutsetningene for tillatelsen endrer seg i løpet av året, kan rettighetshaverne søke om en endret produksjonstillatelse. Departementet behandler slike søknader fortløpende, og har nylig, etter slike søknader, gitt tillatelse til økt produksjon av gass fra flere felt.

Jeg er opptatt av å legge til rette for at rettighetshaverne kan utnytte den sterke etterspørselen etter gass til å skape merverdier, så lenge aktiviteten skjer i henhold til rammeverket og at hensynet til god ressursforvaltning blir ivaretatt. Det mener jeg skjer i dag, og det er etter mitt syn ikke tiltak fra myndighetssiden som på kort sikt kan øke samlet eksport av gass fra rettighetshaverne på norsk sokkel.

SPØRSMÅL NR. 251**Innlevert 3. november 2021 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug****Besvart 10. november 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Hvordan vurderer olje- og energiministeren konsekvensene av Fosen-dommen med hensyn til de pågående

bruddene på artikkel 27 i FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter på Fosen?

BEGRUNNELSE:

Olje- og energiministeren møtte de samiske reinbeiteinteressene tirsdag 2. november om konsekvensene av Fosen-dommen, slik hun også redegjorde for at hun ville i skriftlig svar 2. november. I et intervju med Klassekampen 3. november svarer statsråden at dette er en «komplisert sak», og forsøker å tegne opp et skille mellom gyldigheten av ekspropriasjonen på den ene siden og konsesjonen på den andre. Uavhengig av et slikt skille, vil konsekvensene først og fremst følge av artikkel 27 i FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter (SP), og dreier seg dermed om det rettslige vernet av samiske interesser. I dommen uttales det dessuten at artikkel 27 er en terskelbestemmelse, i den forstand at den ikke tillater en avveining av

samiske mot andre samfunnsmessige og økonomiske interesser.

Svar:

Folkeretten er et statlig ansvar. Regjeringen skal sikre at statens folkerettslige forpliktelser overfor samene som urfolk, ivaretas på Fosen.

Selv om saken for Høyesterett gjaldt forholdet mellom Fosen Vind og reindriften, er det klart at avgjørelsen krever oppfølging av statlige myndigheter. Olje- og energidepartementet vurderer nå konsekvensene av dommen grundig, for å sikre at statens folkerettslige forpliktelser ivaretas.

SPØRSMÅL NR. 252

Innlevert 3. november 2021 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad

Besvart 11. november 2021 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Selskapet til næringsministeren har fått offentlige tilskudd på nesten 100 millioner kroner. Samtidig kritiserer statsråden den forrige regjeringen for å ha drevet en «passiv næringspolitikk». I Hurdalsplattformen varsler den nye regjeringen en «aktiv næringspolitikk».

Hva vil en «aktiv næringspolitikk» bety for en privat bedrift slik som Vestre AS, sammenlignet med en «passiv næringspolitikk», og hvor mye mer ville selskapet ha fått i offentlige tilskudd under det nye, mer aktive regimet?

tformen spesifiseres det at «Staten skal engasjere seg mer gjennom en kraftfull verktøykasse og ta sitt ansvar for å få på plass nødvendig infrastruktur, inngå partnerskap som forener utslippskutt og næringsutvikling, bidra med kapital og annen risikoavlastning og bruke sin innkjøpsmakt til å skape sterke hjemmemarkeder.» Det bes derfor om at statsråden på generelt grunnlag gjør greie for hva en «aktiv næringspolitikk» vil bety for en privat bedrift som Vestre AS, sammenlignet med forrige regjeringens «passive næringspolitikk».

BEGRUNNELSE:

Nettavisen skrev 2. november at næringsministerens møbelbedrift har fått til sammen 95 millioner kroner i offentlige tilskudd gjennom Enova, Innovasjon Norge, og kommunen. Møbelprodusenten Vestre AS går ifølge Nettavisen godt og har investert 300 millioner kroner. Næringsminister Vestre selv har en reell formue som avisen anslår til over 100 millioner kroner. For vanlige folk fremstår det nok noe urimelig at en suksessbedrift som ledes av en mangemillionær får betydelige summer i tilskudd fra staten. Det fremstår enda mer urimelig når statsråden i et intervju med Klassekampen 2. november kritiserer den forrige regjeringen for å ha ført en «passiv næringspolitikk», og viser til at den nye regjeringen vil føre en progressiv og aktiv næringspolitikk. I Hurdalsplat-

Svar:

Det er nødvendig å slå fast at det gjengitte tallgrunnlaget som danner bakgrunnen for spørsmålet ikke er korrekt. Bedriften Vestre AS har mottatt tilskudd som er vesentlig mindre enn 100 mill. kroner. Siden jeg nå har en rolle som passiv eier i selskapet finner jeg det ikke naturlig å gå nærmere inn på selskapet utover dette.

Som næringsminister vil jeg fremme aktiv næringspolitikk. Det innebærer at staten skal stille opp for næringslivet, bruke hele verktøykassen og ha tydelige mål for næringspolitikken.

Jeg er opptatt av at norske bedrifter skal ha gode rammevilkår som legger til rette for private investeringer og verdiskaping. Det private eierskapet og initiativet skal være utgangspunktet i norsk næringsliv. For at vi skal øke

eksporten med 50 prosent og redusere utslipp med 55 prosent i løpet av dette tiåret må vi få opp takten i omstillingen. Jeg vil følge nøye med på konkrete utviklingstrekk i norsk økonomi som jeg mener er særlig sentrale for vår omstillingsevne og følge utviklingen over tid. Nivået på investeringer i fastlandsøkonomien og sysselsettingsandel er noen sentrale størrelser i denne sammenhengen. Vi får ikke til denne omstillingen uten en aktiv næringspolitikk. En del av den grønne omstillingen vil ikke raskt nok være lønnsomt for private bedrifter å gjennomføre alene, så da må også staten stille opp.

Med en aktiv næringspolitikk mener jeg konkret at staten i større grad bør legge til rette for nødvendig infrastruktur, vurdere partnerskap som forener utslippskutt og næringsutvikling, bidra med kapital og annen risikoavlastning og gjennom sine innkjøp legge til rette for sterke hjemmemarkeder. For at norske bedrifter skal kunne vokse er jeg opptatt av å forenkle og styrke ordningene i virkemiddelapparatet til det beste for næringslivet.

En aktiv næringspolitikk handler også om å lytte til bedriftene og deres behov, og bidra til lønnsomme arbeidsplasser i hele bredden av næringslivet. Det er bakgrunnen for at jeg vil møte minst 100 bedrifter før nyttår for å få deres innspill til hvordan næringslivet og staten kan jobbe sammen for å oppnå de målene vi har satt oss for vekst og grønn omstilling.

For å lykkes med omstilling og få opp store grønne prosjekter er kapital en forutsetning, og her vil staten ha

en rolle. I budsjettet for 2022 har jeg derfor foreslått en ny ordning med grønne vekstlån som vil gi muligheter for flere og større grønne prosjekter i hele landet. Jeg er samtidig opptatt av å legge til rette for at norsk næringsliv kan knytte seg opp mot ordninger på europeisk nivå, og foreslår derfor å øke deltakelsen i InvestEU med 70 mill. kroner. Dette vil gjøre mer kapital tilgjengelig som kan utløse større private investeringer og akselerere det grønne skiftet. Regjeringens forslag til endringer i budsjettet vil kunne bidra til økte investeringer opp mot 3 milliarder kroner, aller mest privat kapital. Samlet sett er dette grep som vil utløse større verdiskapende prosjekter og skape flere arbeidsplasser.

Regjeringen vil dessuten styrke eksporten fra fastland-Norge. Jeg er derfor opptatt av at statens verktøy for å bistå norske eksportbedrifter styrkes og treffer godt slik at norsk næringsliv lykkes. Jeg har allerede foreslått en ny eksportfremmesatsing som skal koble norske selskaper på markedsmuligheter som oppstår gjennom EUs grønne giv (Green Deal) og EUs gjenreisningsplan etter koronapandemien. Dette vil medvirke til at norsk næringsliv kan posisjonere seg best mulig og utnytte mulighetene disse initiativene gir.

Jeg ser frem til å komme tilbake til Stortinget i statsbudsjettene i årene fremover med forslag til grep og virkemidler for en mer aktiv næringspolitikk.

SPØRSMÅL NR. 253

Innlevert 3. november 2021 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland

Besvart 11. november 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hvorfor vil justisministeren utrede samtykkelov når hun mener sex uten samtykke allerede er forbudt?

BEGRUNNELSE:

I intervju med TV2 den 2/11 uttaler justisministeren at rettstilstanden er slik at sex uten samtykke ikke er lov i Norge. Det virker dermed overflødig å utrede en egen lov for å sikre noe som allerede er ivaretatt i lovverket.

Svar:

Straffeloven har, og skal ha, et bredt strafferettslig vern mot handlinger som krenker den enkeltes seksuelle selvbestemmelsesrett. Seksuelle overgrep er av de mest integritetskrenkende handlinger et menneske kan utsettes for.

Slik straffeloven er utformet i dag, er det forbudt å ha seksuell omgang med noen som ikke har samtykket til det. Vi har for det første et straffebed om voldtekt som rammer seksuell omgang i situasjoner som utelukker reell frivillighet, inkludert situasjoner der fornærmede sover eller av andre grunner er ute av stand til å motsette seg handlingen. Slike grunner kan for eksempel være sterk

beruselse, fysiske funksjonsnedsettelse eller psykiske forhold. For det andre har vi flere andre straffebud som dekker tilfeller av ufrivillig seksuell omgang som faller utenfor voldtektsbestemmelsen.

Jeg er likevel åpen for at det kan være rom for forbedringer i regelverket, både når det gjelder utformingen av selve voldtektsbestemmelsen og grensedragningen mellom bestemmelser som rammer ulike seksuelle krenkelser.

De senere årene har det kommet flere signaler om at mange ønsker en endring av lovens ordlyd. Disse signalene tar vi på alvor. Dette er bakgrunnen for at Hurdal-

splattformen slår fast at regjeringen skal utrede endringer i straffelovens voldtektsbestemmelse. Det er viktig for meg at eventuelle endringer ikke fører til at fokuset under etterforskning og domstolsbehandling i større grad rettes mot offerets fremferd i disse sakene. Jeg er glad for at Straffelovrådet allerede er i gang med en helhetlig gjennomgåelse av straffelovens kapittel om seksuallovbrudd, inkludert straffebudet om voldtekt. Når denne utredningen foreligger i desember 2022, vil regjeringen ha et godt grunnlag for å vurdere endringer i straffebudet om voldtekt og tilgrensende bestemmelser.

SPØRSMÅL NR. 254

Innlevert 3. november 2021 av stortingsrepresentant Ingunn Foss

Besvart 5. november 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hvorfor har lovendringen som skal gi politifolk bedre yrkesskadedekning fortsatt ikke trådt i kraft, og hvorfor er PODs frist for å tilrettelegge for lovendringen utsatt?

BEGRUNNELSE:

I juni vedtok Stortinget en lovendring som skal sikre at politifolk og politistudenter får erstatning for skader under pålagt, organisert trening, og testing som inngår i sertifiserings- og vedlikeholdsprogram for innsatspersonell. Justisdepartementet har tidligere sendt et tildelingsbrev til Politidirektoratet, hvor de bad POD om å foreslå forskriftsbestemmelser og vurdere eventuell annen tilrettelegging for at erstatningsordningen kan tre i kraft. Justisdepartementet satte fristen til 1. oktober, men fristen er nå utsatt til 15. november.

I mellomtiden vil de som evt. pådrar seg skader under pålagt operativ trening, behandles etter den gamle lovteksten og ikke den nye. Det vil dermed være store sjanser for at de ikke får yrkesskadeerstatning.

Svar:

Jeg har forståelse for ønsket om rask ikrafttredelse av den vedtatte lovendringen.

Lovendringen tar høyde for at det kan være behov for nærmere regler i forskrift om retten til erstatning, herunder om vilkårene for erstatning og saksbehandlingsregler. Politidirektoratet har fått i oppdrag å foreslå for-

skriftsbestemmelser og vurdere ev. annen tilrettelegging før ikraftsetting av erstatningsordningen. Oppfølgingsoppdraget som er gitt til Politidirektoratet er omfattende. Departementet oppfatter at direktoratet jobber godt med å få frem det nødvendige grunnlaget for departementet, for en beslutning om når den nye erstatningsordningen kan settes i kraft.

SPØRSMÅL NR. 255**Innlevert 3. november 2021 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland****Besvart 11. november 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hva vil justisministeren gjøre for å sikre økte økonomiske og personellressurser i Oslos bydeler hvor vi har opplevd flere alvorlige voldsepisoder den siste tiden, og hvordan forklarer statsråden at innsatsen i enhet øst i Oslo politidistrikt kan ha blitt svekket det siste året?

BEGRUNNELSE:

I Dagsavisen den 2/11 uttaler lederen i Oslo politiforening at enhet øst i Oslo politidistrikt er blitt kuttet med 31 ansatte det siste året. I perioden fra årsskiftet 2016/2017 til årsskiftet 2020/2021 har Oslo politidistrikt blitt styrket med 446 årsverk totalt, hvorav 324 årsverk har vært ansatte med utdanning fra Politihøgskolen. Også for 2021 er det blitt bevilget penger til økt bemanning i politiet.

Svar:

Jeg har lagt vekt på dialog med både politimesteren og byrådslederen i Oslo, for å høre deres vurdering av situasjonen i Oslo. De legger begge vekt på at både kommunen og politiet legger ned mye ressurser i å forebygge og håndtere kriminaliteten i Oslo. De viser også til at politiet gjennom etterforskning har lykket med å oppklare mange av

sakene. Det er avgjørende. Å forebygge kriminalitet er ikke bare et ansvar for politiet. Også kommunene gjennom sine oppgaver og tjenester har et ansvar. Det opplever jeg at politiet i Oslo og kommunen tar på alvor. Mitt inntrykk er at de samarbeider godt.

Regjeringen ønsker å styrke forebygging og sørge for raskere respons ved alvorlige hendelser, både i Oslo og i landet for øvrig. Det lokale politiet skal styrkes. For statsbudsjettet 2022 foreslår regjeringen således en reell styrking av politibudsjettet med 200 millioner kroner for bedre lokal tilstedeværelse, økt bemanning og styrket kriminalitetsbekjempelse.

Arbeidet for å styrke politiets nærvær i hele landet starter i 2022. Regjeringen vil blant annet opprette nye polititjenestesteder. Nye tjenestesteder kan bli opprettet der det lokalt er ønske om det, eller der geografiske faktorer eller kriminalitetsbildet tilsier det. I dette arbeidet vil antall politistasjoner og styrking av politiet i Oslo bli vurdert på lik linje med resten av landet. Vi må ta oss tid til å gjøre et grundig arbeid, og ha god dialog med involverte parter - særlig kommunene og politiet.

For øvrig er ikke innsatsen mot kriminelle miljøer i hovedstaden kun politiets ansvar, og jeg har god dialog med Oslo kommune og Oslo politidistrikt rundt denne problematikken.

SPØRSMÅL NR. 256**Innlevert 4. november 2021 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund****Besvart 12. november 2021 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for å sørge for flere heltidsstillinger i offentlig sektor?

BEGRUNNELSE:

Kommunal Rapport kunne 3. november fortelle at av over 4.000 utlyste stillinger i kommunene var bare 1.296 heltidsstillinger. Fagforbundets deltidsrapport fra i år er ikke mer lystig lesing. Blant ansatte som jobber turnus i helse-

og omsorgstjenestene steg andelen heltidsarbeidene fra 20 prosent i 2014 til 28 prosent i 2020 ifølge tall fra KS. Med dette tempoet når vi ikke en heltidsandel på 80 prosent før i 2070.

Offentlig sektor er en av verstingene på deltidsstillinger. Det er et politisk ansvar å få opp andelen som jobber heltid i denne sektoren. Jeg er derfor glad for at man i Hurdalsplattformen sier at regjeringen skal gjennomføre et heltidsløft. Likevel, haster det med å gå fra ord til handling i dette viktige spørsmålet og derfor håper jeg stats-

råden kan redegjøre for hvordan han og regjeringen skal gå fram for å sørge for flere heltidsstillinger i offentlig sektor.

Svar:

Faste hele stillinger skal være hovedregelen i norsk arbeidsliv. Regjeringens syn på dette følger av Hurdalsplattformen: Ufrivillig deltid og manglende heltidskultur er et stort problem i deler av både offentlig og privat sektor, og det rammer særlig kvinner. Regjeringen vil sammen med partene i arbeidslivet jobbe aktivt for å bygge heltidskultur i alle deler av arbeidslivet, styrke retten til heltid i loven, og sørge for en kommune- og sykehusøkonomi som gir rom for økt grunnbemanning. Det følger av Hurdalsplattformen at regjeringen vil:

- Gjennomføre et heltidsløft i tett samarbeid med kommuner, helseforetak og partene i arbeidslivet, blant annet ved å stimulere til lokalt partssamarbeid om heltidskultur, spre kunnskap om lokale løsninger som har vært vellykkede, og sette av midler på statsbudsjettet for å gjennomføre lokale tiltak for å redusere deltidsarbeid.
- Styrke fortrinnsretten til økt stilling, og styrke retten til heltid i lovverket ved at arbeidsgiver må dokumentere at det er behov for deltidsstilling.

Regjeringen har startet arbeidet med å følge opp punktene fra Hurdalsplattformen.

Regjeringen vil satse på gode arbeidsvilkår for alle ansatte i helsetjenestene, og vi vil at hele og faste stillinger

skal være standarden i helse- og omsorgstjenestene. Vi vil nedsette en helsepersonellkommisjon, med representasjon fra partene, helse- og omsorgstjenestene og utdanningsinstitusjonene, for å fremme tiltak for å utdanne, rekruttere og beholde kvalifisert helsepersonell over hele landet.

På bakgrunn av Hurdalsplattformen setter regjeringen også i gang et arbeid med en tillitsreform. Hele og faste stillinger er viktig for å motivere ansatte til utviklingsarbeid og faglig utvikling. Samtidig kan en tillitsreform være et verktøy for å få økt heltidsandelen.

Som kommunal- og distriktsminister vil jeg ha fokus på bruken av deltid og heltid i staten. Andelen deltidsansatte i det statlige tariffområdet var i 2020 på 9,6 %. En partssammensatt arbeidsgruppe konkluderte i 2013 med at det ikke foreligger noen særlig grad av ufrivillig deltid i det statlige tariffområdet. Det er viktig med oppdatert kunnskap om dette, for å kunne treffe de riktige tiltakene. Jeg vil derfor ha dialog med hovedsammenslutningene, for å drøfte omfanget av ufrivillig deltid i det statlige tariffområdet, og hvilke tiltak som er egnet til å få ned den ufrivillige deltiden.

Kommunene er selvstendige, folkevalgte og selvstyrte organer, og er ansvarlige for egen arbeidsgiverpolitikk. En høy andel deltidsansatte er en utfordring for kommunesektoren, og mange kommuner har jobbet aktivt med denne problemstillingen i mange år. KS, Fagforbundet, Delta og Norsk Sykepleierforbund har siden 2013 samarbeidet om å utvikle en heltidskultur i helse- og omsorgssektoren.

SPØRSMÅL NR. 257

Innlevert 4. november 2021 av stortingsrepresentant Morten Stordalen

Besvart 12. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Vil samferdselsministeren vise handlekraft ved å følge opp Stortingets enstemmige vedtak om å redusere forskuddsbetalingen for AutoPASS-ferje snarest mulig?

BEGRUNNELSE:

I desember 2020 vedtok et enstemmig storting at man ønsket et lavere forskuddsbeløp for AutoPASS og at dette skulle omhandle alle takstgrupper. Statens vegvesen har tidligere i år i svar til daværende samferdselsminister sagt at det er mulig å endre dette på kort varsel.

Riktignok er satsen for forskuddsbetaling for biler under 8 meter satt noe ned, men det er velkjent at forskuddsbetaling for lengre kjøretøy er svært krevende økonomisk for folk og næringsliv. For kjøretøy med lengde fra 8,01 meter-17,50 meter er dagens forskuddspris på 14 800 kroner. For kjøretøy med lengde over 17,51 meter er dagens forskuddspris på 28 000 kroner.

For lastebileierne og transportørene er dette en svært høy kostnad som binder opp uforholdsmessig mye kapital. Dette har Norges Lastebileierforbund (NLF) tatt opp flere ganger det siste året.

Øvrig næringsliv har også hatt fokus på de urimelige høye satsene som er negative for turisme i eget land, da mange bobiler havner i takstgruppe 2 som betyr 14 800 kroner i forskuddsbetaling.

En reduksjon av prisene på forskuddsbetaling er et effektivt, godt og målrettet tiltak som vil være svært positivt for folk og næringsliv. Derfor trenger vi ikke flere utredninger, men handlekraft ved å gjennomføre Stortingets intensjon.

Svar:

I Hurdalsplattformen har denne regjeringen satt store mål for ferjepolitikken. Regjeringen vil halvere ferjetakstene fra nivået 1. januar 2021 i fireårsperioden. Staten vil dekke kostnadene for dette. Vi er allerede i gang med dette arbeidet og har nettopp lagt fram et budsjett som legger til rette for å redusere ferjeprisene med 30 pst. Det vil komme alle til nytte, uavhengig av individuelle rabatttaler og forhåndsbetaling. Videre vil staten ta initiativ

ovenfor fylkeskommunene til at det utarbeides et felles takstregulativ for riks- og fylkesvegferjer.

På bakgrunn av et anmodningsvedtak i desember 2020 ga Samferdselsdepartementet Statens vegvesen i brev av 12. mars i år i oppdrag å gjennomføre en helhetlig gjennomgang av takstregulativene. I oppdraget heter det blant annet at fylkeskommuner i stor grad bruker staten sine regulativ, og at regler for forskudd er gjennomgående i riks- og fylkesvegferjedrift. Fylkeskommunene bør derfor få forslag om endringer i regulativa på høring før oversending til departementet.

Statens vegvesen har nå utarbeidet forslag til nye regulativer, som vil bli sendt til blant annet fylkeskommunene til uttalelse. Etter denne høringsrunden vil Statens vegvesen sende sitt faglige forslag til departementet. Departementet avventer resultatet av denne prosessen, og jeg vil komme tilbake til oppfølging av anmodningsvedtaket basert på en vurdering av de forslag som vil bli tilrådd av Statens vegvesen.

SPØRSMÅL NR. 258

Innlevert 4. november 2021 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund

Besvart 11. november 2021 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Hva tenker statsråden om at minst 300 ledere i offentlig sektor tjener mer enn statsministeren?

BEGRUNNELSE:

Ledere i offentlig sektor er de lønnstakerne i Norge som har hatt aller sterkest lønnsvekst i perioden 1997-2020, konkluderer Jørgen Tveit Sandberg i en mastergradsoppgave han har levert hos Økonomisk institutt på Universitetet i Oslo (UiO). Lønnsveksten til ledere i offentlig sektor generelt var disse årene på 64 prosent. Til sammenligning har øvrige ansatte i offentlig sektor hatt en lønnsvekst på 53 % i samme tidsperiode.

Mitt spørsmål er hva statsråden synes om dette og om han har tenkt å foreta seg noe for å snu denne utviklingen.

Svar:

I Hurdalsplattformen står det at regjeringen vil lage nye retningslinjer for lederlønninger og andre typer godtgjøring for ledere i staten som bidrar til reduserte lønns-

forskjeller. Videre står det at vi skal sikre at lederlønnutviklingen i offentlig sektor ikke overskrider det som er gjennomsnittlig lønnsutvikling i samfunnet. Plattformen tilkjenner altså at denne regjeringen vil ha et stort fokus på lederlønning i offentlig sektor. Vi ønsker å se på systemet for lederlønninger, og vi vil se på lønnsnivået og lønnsutviklingen til toppledere. Lederlønningene må følge den generelle lønnsutviklingen i samfunnet for øvrig.

Jeg har ansvaret for det statlige tariffområdet (heretter kalt staten). Det vil si departementer og alle ordinære statsetater under departementene. Det er om lag 200 toppledere/virksomhetsledere i staten, hvorav om lag 90 personer lønnes etter hovedtariffavtalen (HTA) og resten på statens lederlønnssystem (SLS). Helseforetakene og andre statlige foretak og selskaper er ikke en del av det statlige tariffområdet. Arbeidsgiveransvaret for ledere i kommunal sektor ligger hos kommunene.

Masteroppgaven det vises til i spørsmålet, tar for seg over 40 000 ledere i offentlig sektor. Det er om lag 50 toppledere i staten som har en lønn på over 15G. Enda færre har høyere lønn enn statsministeren.

Statens lederlønnssystem (SLS) omfatter i overkant av 230 ledere. I tillegg til å omfatte toppledere/virksomhetsledere omfatter SLS også ekspedisjonssjefene i departementene og en del særskilte stillinger som for eksempel politimestrene, enhetsledere i politiet, og lederne av de ulike forsvarsgrenene. SLS er et system for å rekruttere og beholde ledere, hvor lønnsdannelsen ikke er omfattet av forhandlingene om hovedtariffavtalene. Hvorvidt man skal ha et eget lederlønnssystem i staten, og hvem som skal inngå på systemet, er forhandlingsgjensstand mellom de sentrale parter i staten.

Det er Kommunal- og moderniseringsdepartementet som har fastsatt retningslinjene for SLS. Det fremgår her at maksimal lønn som kan gis, er 2 mill. kroner. Denne grensen har ikke vært regulert siden 2015. Om lag 90 toppledere i staten avlønnes etter HTA og ikke SLS. I 2020 var det 47 personer på SLS og 5 ledere på HTA med lønn høyere enn 15G.

I mars 2021 ble det nedsatt et utvalg som skal gjennomgå lederlønn i staten og vurdere svakheter og styrker ved dagens retningslinjer for SLS og praktiseringen av systemet. Utvalget skal levere sin rapport i juni 2022. Mandatet er drøftet med hovedsammenslutningene i staten, som også utgjør en referansegruppe for utvalget. I lys av vår regjeringsplattform, vil jeg gjøre en nærmere vurdering av eventuelle endringer i utvalgets mandat.

Statens lederlønnssystem er forankret i forhandlinger med hovedsammenslutningene i staten. Ledere på HTA avlønnes etter hovedtariffavtalen og omfattes av tariffforhandlingene hver vår. I det videre arbeidet må jeg selvsagt forholde meg til inngåtte tariffavtaler med organisasjonene. Det er derfor både naturlig og ønskelig ha en dialog med hovedsammenslutningene i det videre arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 259

Innlevert 4. november 2021 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 12. november 2021 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden stille seg til generalistprinsippet for fylkene nå som det går mot oppløsning av Troms og Finnmark og med det redusere muligheten for samme tildeling av oppgaver som de eksisterende fylkene i dag kunne håndtert.

BEGRUNNELSE:

Regionreformen har åpnet opp for at fylkene kan motta flere og mer spennende oppgaver i tiden som kommer. De nye fylkene har stort sett kommet godt i gang etter sammenslåingsprosessen og står nå klare til å påta seg nye oppgaver. Undertegnede skulle gjerne sett at flere oppgaver ble tildelt fylkene da Venstre satt i regjeringen. Det har vært partiets primære standpunkt. Vi fikk likevel flyttet ut flere oppgaver og ikke minst sørget for utflytting av statlige arbeidsplasser.

Nå som de nye fylkene er oppe og gå er tiden inne for å se hvordan flere oppgaver kan flyttes fra stat til fylkene. Generalistprinsippet legger opp til at alle fylker skal få samme oppgaver. Det betyr at de minste fylkene skal levere samme tjenester som de store. I bunn og grunn et

godt prinsipp som sikrer innbyggerne lik behandling og like tilbud, uansett i hvilket fylke de bor.

Skal fylkene få ytterligere oppgaver som både kan gi spennende muligheter for innbyggerne og ikke minst flere tjenester nært vanlige folk, må de være store nok til å håndtere dette. Nå som regjeringen har gitt grønt lys til Troms og Finnmark om å oppløses, vil vi igjen stå tilbake med spesielt ett fylke som vil ha store problemer med å utføre nye og spennende oppgaver Venstre gjerne hadde sett flyttet fra stat til fylke. Skal man følge generalistprinsippet vil det innebære at fylker som i dag kunne fått flere oppgaver, går glipp av de mulighetene fordi noen av fylkene blir for små.

Svar:

Denne regjeringen er imot tvangssammenslåinger, og vil derfor legge til rette for at tvangssammenslåtte fylkeskommuner som sender søknad etter vedtak i fylkestinget, skal kunne deles.

Regjeringen vil videreføre tre direktevalgte forvaltningsnivåer. Jeg er trygg på at fylkeskommunene vil løse oppgavene sine på en god måte, i tråd med lokale priorit-

eringer og behov. Det foreligger ikke planer om å differensiere oppgavefordelingen etter

fylkeskommunenes størrelse. Jeg kan heller ikke se at det under forrige regjering ble tilført oppgaver av en slik art at de ikke kunne løses innenfor den fylkesstrukturen som gjaldt før tvangssammenslåingen. Regjeringen vil vurdere å overføre statsforvalternes oppgaver som

ikke omhandler tilsyn, kontroll eller klage til fylkeskommunene. Jordvern skal være unntatt. Regjeringen vil utvikle det lokale demokratiet gjennom å desentralisere oppgaver til både kommuner og fylkeskommuner, og vi ønsker å styrke fylkeskommunen som

samfunnsutvikler. En ny fylkesinndeling vil ikke stå i veien for en slik politikk.

SPØRSMÅL NR. 260

Innlevert 4. november 2021 av stortingsrepresentant Mathilde Tybring-Gjedde

Besvart 9. november 2021 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Vil statsråden foreslå endringer i regelverket slik at også opptak til studiespesialiserende utdanningsprogram kan gjøres basert på ferdigheter, slik det i dag er for henholdsvis idrettsfag og musikk, dans og drama?

BEGRUNNELSE:

På Hovind videregående skole går i overkant av 150 unge fotballtalenter på studiespesialisering med toppidrett. 30 elever har kommet inn på linjen på grunn av en alternativ inntaksordning der både idrettsferdigheter og karakterer teller.

Oslo kommune i 2017 søkte og fikk godkjent et forsøk der flere skoler får ha en slik alternativ opptaksordning, herunder Nydalen, Persbråten og Valle Hovin videregående skole. Målet er at flere elever skal ha mulighet til å gå på toppidrett i den offentlige skolen, uavhengig av bakgrunn og foreldrenes inntekt. Alternativet for elevene som ønsker å satse er å søke seg til private videregående skoler.

Utdanningsdirektoratet har nylig besluttet at forsøket ved de tre Osloskolene skal avsluttes etter dette skoleåret. De begrunner dette med at hvis skolen skal ta inn elever til studiespesialiserende utdanningsprogram med toppidrett basert på ferdigheter, vil det kreve en endring av regelverket. Regelverket åpner per nå bare for inntak basert på ferdigheter til utdanningsprogram for henholdsvis idrettsfag og musikk, dans og drama. Private toppidrettsgymnas har imidlertid adgang til å ta inn elever etter ferdighetsvurdering, i tillegg til karakterer.

Svar:

Forsøkshjemmelen i opplæringsloven gir en fin anledning til å prøve ut alternative ordninger for å se om det er grunn til å gjøre permanente regelendringer.

Jeg ønsker å sikre at alle skal ha et godt tilbud i den offentlige skolen i Norge, med et bredt utvalg av opplæringstilbud. Det er positivt med opplæringsløp hvor elever kan gjennomføre videregående opplæring samtidig som de kan satse på en idrett de har gode ferdigheter i. Slike tilbud kan bidra til at ungdom slipper å velge mellom idrett og skolegang.

Jeg synes det er spennende at Oslo kommune har gjennomført et forsøk med alternativ inntaksordning til studiespesialisering med toppidrett. På denne måten er det anledning til å finne ut av om dagens inntaksregler er gode nok for å sikre at opplæringstilbudet er bredt nok tilgjengelig. Det er imidlertid viktig at alle forsøk som gjennomføres evalueres slik at vi kan ta beslutninger om eventuelle endringer ut fra et godt kunnskapsgrunnlag.

SPØRSMÅL NR. 261**Innlevert 4. november 2021 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad****Besvart 12. november 2021 av næringsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Hydrogenselskap står i kø for å produsere mer hydrogen til det grønne skiftet, men trenger et større marked for å utvikle seg.

Hva tror næringsministeren at næringa vil være best tjent med, et nytt statlig hydrogenselskap, slik næringsministeren har fremmet forslag om, eller en stat som aktivt sørger for å øke etterspørselen etter hydrogen til det grønne skiftet?

Svar:

Hurdalsplattformen er tydelig på at vi har store ambisjoner for utviklingen av markedet for hydrogen. Vi vil bidra til å bygge opp en sammenhengende verdikjede innenfor hydrogen der produksjon, distribusjon og bruk utvikles parallelt. Videre står det i plattformen at vi vil sette mål om årlig produksjon av blå og grønn hydrogen innen 2030, samt vurdere å etablere et statlig hydrogenselskap.

Regjeringen arbeider nå med hvordan dette skal følges opp. Vi må bruke flere virkemidler for å oppnå dette. I Hurdalsplattformen viser vi til konkrete virkemidler som vil være sentrale i utviklingen av hydrogen som CO₂-avgift, tilgjengelighet på langsiktig kapital og bruk av offentlige anskaffelser.

Norge har konkurransedyktige og kompetente teknologimiljøer, og det er i dag flere norske selskaper, både med og uten statlig eierandel, som har betydelige initiativer og satsinger knyttet til hydrogen.

Overgangen til det grønne skiftet går imidlertid for sakte, og regjeringen vil bidra til å akselerere omstillingen. Regjeringen viser at vi prioriterer dette arbeidet i Prop. 1 S Tillegg 1 (2021-2022). Regjeringen har her foreslått økte midler for å sette i gang et helhetlig utredningsarbeid om mulighetene innenfor hydrogen. Det er i den sammenheng ikke et mål i seg selv å opprette et statlig hydrogenselskap, men statlig eierskap bør kunne vurderes dersom dette er det beste virkemiddelet sett i sammenheng med andre virkemidler.

Regjeringen foreslår også å øke bevilgningen til Enova med 200 mill. kroner til grønn omstilling i næringslivet. Midlene vil bidra til utslippsreduksjoner og grønn teknologiutvikling på en rekke områder, blant annet hydrogen. Enova har betydelig faglig frihet og fleksibilitet til å tildele støtten slik at midlene utnyttes mest mulig effektivt. Samlet i statsbudsjettet for 2022 er det foreslått betydelige midler til arbeidet med hydrogen.

Skal vi lykkes med å utvikle hydrogen som en energibærer som både kan bidra til klimagassreduksjoner og økt verdiskaping i norsk næringsliv, må vi ta i bruk en lang rekke virkemidler og tiltak.

SPØRSMÅL NR. 262**Innlevert 4. november 2021 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug****Besvart 11. november 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Kan helse- og omsorgsministeren forklare hvorfor pasienter med sjeldne sykdommer i Norge må vente vesentlig lengre enn pasienter i andre nordiske land for å få tilgang til nye medisiner, eller oppleve å ikke få tilgang i det hele tatt?

BEGRUNNELSE:

I både Danmark og Finland betaler staten for Takhzyro, en medisin mot arvet angioødem (HAE), mens det er pågående forhandlinger om offentlig finansiering i Sverige. I Norge har derimot Beslutningsforum for nye metoder etter en lang 2-årig prosess med flere forhandlingsrunder nylig sørget for at behandlingen ikke innføres her. Dette er dessverre enda et eksempel på at vi i Norge ikke tar oss råd til å bruke medisiner som er i bruk i andre land,

til tross for at pasienter kunne fått bedre livskvalitet om medisinene ble tatt i bruk.

Hereditært angioødem (HAE) er en svært alvorlig sykdom. Pasientene kan dø av akutte hevelser i svelg og hals, og det er opptil 30 prosent dødelighet hos udiagnostiserte og ubehandlede pasienter. Akutte anfall kan komme helt uten forvarsel, og dette kan hindre pasienter fra å ha et normalt liv med jobb, familie og trening. De som ikke får god nok behandling får svært nedsatt livskvalitet med smertefulle anfall, hyppige sykehusinnleggelses og angst for livstruende anfall.

I dag gis medisin mot HAE hovedsakelig gjennom intravenøs terapi. Mange opplever imidlertid at denne behandlingen ikke klarer å holde sykdommen tilstrekkelig i sjakk selv med stadig høyere doser til en stadig høyere pris. Alle HAE-pasienter blir derfor anbefalt å alltid ha med seg en nødsprøyte i tilfelle de får et anfall. Takhzyro administreres derimot av pasientene selv, og da unngår man mange av ulempene med dagens behandling. Noen av de mest opplagte kandidatene til å få forbedret livskvalitet med den nye medisinen er de som bruker svært høye doser av dagens intravenøse terapi.

Svar:

Nye behandlingsmetoder kan tilbys i spesialisthelsetjenesten etter behandling i Nasjonalt system for innføring av nye metoder i spesialisthelsetjenesten. Formålet med systemet er å sikre likeverdig tilgang til metoder som er dokumentert trygge og effektive. Et annet viktig aspekt er at systemet skal vurdere nye metoder sammenliknet med eksisterende behandling.

Som grunnlag for prioriteringsbeslutninger på gruppenivå i spesialisthelsetjenesten skal det gjennomføres en metodevurdering i tråd med prinsippene for prioritering. Nye metoder som vurderes innført i spesialisthelsetjenesten skal vurderes ut fra tre prioriteringskriterier – nyttekriteriet, ressurskriteriet og alvorlighetskriteriet.

I den aktuelle saken representanten viser til, vurderte de regionale helseforetakene at det ikke foreligger tilstrekkelig dokumentasjon for den relative effekten av legemiddelet sammenliknet med dagens behandling, og at kostnaden for legemiddelet er høyere enn kostnaden ved etablert behandling. De regionale helseforetakene, som har et lovbestemt ansvar for å beslutte hvilke metoder kan tilbys i spesialisthelsetjenesten, har vurdert at metoden ikke kunne innføres i tråd med prinsippene for prioritering.

Det er ikke slik at nye behandlingsmetoder for pasienter med sjeldne sykdommer alltid innføres senere i Norge enn i de andre nordiske landene. Lang behandlingstid i systemet for Nye metoder kan tilskrives flere faktorer. Det kan være kompleksiteten i analysene som kreves, tiden det tar å få nødvendig og tilstrekkelig dokumentasjon fra leverandørene og krevende forhandlingsprosesser

med leverandørene. Jeg mener at et godt samarbeids- og forhandlingsklima mellom aktørene i Nye metoder og leverandørene er essensielt for å sikre raskere tilgang til nye behandlingsmetoder.

Gjennom Nye metoder og prioriteringskriteriene har Norge et godt utviklet system og regelverk for prioriteringer i spesialisthelsetjenesten. Dette bidrar til åpenhet og transparens i prioriteringene som gjøres, hvor også beslutninger om å ikke innføre en metode blir synliggjort og begrunnet. Prioriteringer er vanskelig, men må gjøres. Uten et nasjonalt system for prioritering ville de bli mer tilfeldige og tilbudet i spesialisthelsetjenesten mindre likeverdig. Det er viktig at det bygges videre på dette grunnlaget når systemet for Nye metoder skal videreutvikles.

Jeg er opptatt av og vil arbeide for at pasienter med sjeldne lidelser i Norge får et godt og likeverdig tjenestetilbud både i spesialisthelsetjenesten og i de kommunale helse- og omsorgstjenestene. Regjeringen skal legge frem en ny prioriteringsmelding som blant annet vil vurdere persontilpasset medisin og åpenhet og etterprøvbarehet rundt prioriteringer i helsetjenesten. Vi vil også legge til rette for at saksbehandlingstiden i systemet for Nye metoder reduseres og at tilliten til systemet styrkes. Jeg er videre opptatt av at brukere og fagfolk, også innenfor sjeldne lidelser, får en sterkere stemme i vurderingsprosessene i Nye metoder.

SPØRSMÅL NR. 263**Innlevert 4. november 2021 av stortingsrepresentant Morten Wold****Besvart 11. november 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Hva vil statsråden foreta seg for å sikre at norske psykologstudenter som har måttet avslutte sin utdanning ved Elteuniversitetet i Budapest, skal få tilbud om nødvendig videreutdanning i Norge?

BEGRUNNELSE:

Mange nordmenn har fått sin psykologutdanning ved Elteuniversitetet i Budapest det siste tiåret. Helsedirektoratet stanset godkjenningen av denne gruppen psykologistudenter i Norge i september 2016.

Daværende helseminister Bent Høie iverksatte en etterutdanningsordning av 14 måneders varighet for å sikre norsk autorisasjon for Eltestudentene. Denne ble begrenset til dem som på daværende tidspunkt var i ferd med å ta sin mastergrad. De som ikke hadde kommet så langt i sitt utdanningsløp, fikk ikke noe tilbud om organisert etterutdanning for å kvalifisere til norsk godkjenning. Det dreier seg om et 70-talls personer som i dag jobber i andre stillinger eller har påbegynt nytt studium. Dette er ressurser som trengs i det psykiatriske hjelpeapparat, noe den senere tids hendelser illustrerer, likeså er behovet for psykisk hjelp til barn og ungdom på kommunenivå påtrengende.

Disse 70 gjenstående psykologkandidatene fra Elte venter på en supplerende etterutdanning. Tre kull med Eltepsykologer har nå gjennomgått denne etterutdanningen fordelt på helseregionene. De siste avslutter sin norgeskvalifisering vinteren 2022, men etterutdanningen stopper uten konkrete planer videre.

Utdanningen for de gjenstående Elte-psykologene må fortsette. Det vil være gunstig for Norge med tanke på at disse selv har bekostet utdanningen som Norge bør sørge for å nyttiggjøre seg.

Svar:

Solberg-regjeringen etablerte i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett i 2018 et eget kvalifiseringsprogram for personer med masterutdanning i psykologi fra ELTE-universitetet i Ungarn. Kvalifiseringsprogrammet var avgrenset til å gjelde de studentene som hadde startet masterutdanningen i psykologi ved ELTE-universitetet før Helsedirektoratet i 2016 endret godkjenningspraksisen for kandidater med denne masterutdanningen.

Det foreligger ingen planer om å etablere et nytt kvalifiseringsprogram, eller forlenge det eksisterende kvali-

fiseringsprogrammet, for de studentene som startet på masterutdanningen i psykologi ved ELTE etter at Helsedirektoratet endret praksis.

Jeg ønsker også å påpeke at studenter som velger å ta sin helsefaglige utdanning i utlandet har et selvstendig ansvar for å vurdere om utdanningen de tar vil kvalifisere til autorisasjon i Norge. At Solberg-regjeringen valgte å opprette et kvalifiseringsprogram for en særskilt gruppe, endrer ikke på dette.

Selv om det bør være et mål at direktoratets godkjenningspraksis skal være så forutsigbar som mulig, så vil det fra tid til annen kunne forekomme endringer i godkjenningspraksis som kan ha konsekvenser for enkeltgrupper. Det kan være flere årsaker til at godkjenningspraksisen blir endret. Andre land kan endre sine utdanninger, eller praktiseringen av det internasjonalt regelverk innen området kan endres. Tilsvarende kan innholdet i de norske utdanningene endres, noe som vil kunne ha konsekvenser for hvordan utenlandske utdanninger blir vurdert. Det kan også være at Helsedirektoratet finner ut at de har hatt feil godkjenningspraksis, noe som var bakgrunnen for at godkjenningspraksisen for ELTE-utdannede ble endret.

Jeg har forståelse for at studenter finner det utfordrende å forholde seg til en godkjenningspraksis som kan endre seg. Samtidig er det slik at hovedformålet med autorisasjonsordningen er å ivareta hensynet til pasientsikkerhet. Helsedirektoratet kan derfor ikke gi lisens eller autorisasjon med mindre de er trygge på at helsepersonellet har tilstrekkelige kvalifikasjoner og den nødvendige kompetansen.

SPØRSMÅL NR. 264**Innlevert 4. november 2021 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland****Besvart 17. november 2021 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Kan eg be regjeringa gjera greie for korleis det no vert jobba opp mot EU for å syte for at tekstil basert på syntetiske material ikkje kjem betre ut enn tekstil basert på naturprodukt som norsk ull?

GRUNNGJEVING:

Ei ny planlagt merkeordning frå EU favoriserer syntetiske tekstilar framfor naturmateriale i klesproduksjon. Det kan få konsekvenser for norsk produksjon av gode ullprodukt og norske designklær basert på ull.

Svar:

Arbeidet med å utvikle en metode for beregning av miljøfotavtrykk for ulike produktgrupper (det såkalte "Product Environmental Footprint" arbeidet) foregår på flere nivå i EU.

Gjennom Miljødirektoratet deltar norske myndigheter i undergruppen under EU-kommisjonens ekspertgruppe for "Integrated Product Policy and Sustainable Consumption and Production". Dette er en gruppe

som fokuserer på politikktutvikling og hvordan metodene som blir utviklet faktisk skal brukes.

Det finnes også mer tekniske grupper og grupper hvor industri og eksperter deltar, hvor selve arbeidet med utarbeidelse for beregningsreglene for ulike produktgrupper foregår. Jotun og Sjømat Norge har for eksempel deltatt i slike grupper.

Forslaget fra EU-kommisjonen om beregningsreglene for tekstiler er under utarbeidelse og er ikke ferdig. På generell basis er jeg kjent med at syntetiske tekstiler som polyester kommer best ut for noen miljøpåvirkninger, mens for andre miljøkategorier har naturtekstiler mindre negativ påvirkning.

I EUs handlingsplan for sirkulær økonomi står det blant annet at EU vil adressere såkalt "fast-fashion", redusere klimagassutslipp og redusere utslipp av mikroplast fra tekstiler.

Norge har ved flere anledninger gitt innspill til EUs arbeid med en tekstilstrategi, som er forventet å bli lagt fram før jul. Her har Norge fokusert på viktigheten av å redusere bruken av helse- og miljøfarlige kjemikalier og plast i tekstiler, hvordan det kan bli mindre "fast-fashion" og at tekstiler må produseres med tanke på lang levetid, mulighet for ombruk og materialgjenvinning.

SPØRSMÅL NR. 265**Innlevert 4. november 2021 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 8. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Vil statsråden sørge for likebehandling av næringsdrivende som ønsker skilt til sin virksomhet langs RV22 og andre steder?

BEGRUNNELSE:

Nylig kunne vi lese i Smaalenenes Avis om en bedrift som ønsker å få skiltet til bedriften fra Riksvei 22. Statens vegvesen nekter bedriften dette, til tross for at andre bedrifter har fått tillatelse. Dette oppfattes som en byråkratisk

forskjellsbehandling. Fremskrittspartiet har tidligere tatt opp slike saker og fått de løst. Jeg forventer derfor at dagens statsråd også rydder opp i byråkratiet i sin underliggende etat, Statens vegvesen her.

Svar:

Statens vegvesen har relativt nylig revidert skiltnormalen, med formål å forenkle skiltregelverket og sikre en helhetlig og ensartet praksis på landsbasis. På bakgrunn av anmodningsvedtak nr. 1242 (2020-2021) fra Stortinget,

der regjeringen blir bedt om å endre skiltregelverket igjen for å gjøre det enklere for virksomheter å informere om deres lokalisering, har Samferdselsdepartementet bedt Statens vegvesen foreta nok en revisjon av skiltnormalen (håndbok N300) under hensyntagen til føringene i anmodningsvedtaket. Skiltnormalen inneholder blant annet bestemmelser om bruk av skilt, herunder virksomhetsvisning.

Jeg er kjent med at Statens vegvesen har avholdt et oppstartmøte om saken med deltagelse fra blant annet fylkeskommunene, NHO reiseliv, Virke, Trygg Trafikk og Miljødirektoratet.

Jeg legger til grunn at revisjonen av skiltnormalen som nå pågår vil bidra til å løse den utfordringen som representanten peker på.

SPØRSMÅL NR. 266

Innlevert 4. november 2021 av stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik

Besvart 12. november 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Hvordan vil finansministeren sørge for at norske banker får en likere praksis som sikrer personer uten avklart identitet tilgang til grunnleggende banktjenester, herunder digitale banktjenester?

BEGRUNNELSE:

I dag er det flere flyktninger og asylsøkere som lever i Norge med uavklart identitet. Enslige mindreårige med begrensede tillatelser er en del av denne gruppen.

Flyktninger med uavklart identitet får ikke utstedt reisebevis, og har derfor ikke noen identitetsdokumenter. Mennesker med begrenset oppholdstillatelse uten gyldig legitimasjon har i dag begrensede tillatelser og kan kun fremvise et Schengen-standardisert oppholdskort som bevis på sin oppholdstillatelse, som i utgangspunktet ikke er et ID-dokument.

Ifølge Finanstilsynets rundskriv «Veileder til hvitvaskingsloven», kan et gyldig oppholdskort gi tilgang til grunnleggende banktjenester. Likevel har bankene utviklet ulik praksis for hvilke tjenester personer med oppholdskort får tilgang til, hvor noen banker praktiserer regelverket mer restriktivt. Flere banker har de siste årene også strammet inn praksisen. Dette er i utgangspunktet vanskelig situasjon ytterligere, for mange av dem det gjelder.

Uten bankkonto er det vanskelig å få jobb og lærlingplass, da mange arbeidsgivere og lærebedrifter krever dette. Det er heller ikke mulig å motta studiestipend. En enhetlig bank-praksis vil gi personer med uavklart identitet eller begrensede oppholdstillatelser tilgang til bankkonto. Det vil i tur styrke deres motivasjon til å gå på jobb jakt eller studere – og dermed integrering.

Enkelte har skaffet seg bankkonto før reglene ble strammet inn, eller har fått tilgang på et utbetalingskort utstedt av kommunen eller NAV. Uten ytterligere banktjenester vil man likevel ikke kunne bruke nettbank for å betale regninger, handle på nett, opprette vipps, kjøpe apper m. v. Manglende tilgang til banktjenester fører til avhengighet av NAV, kommune, verge eller venner.

Hele samfunnet er i dag basert på at man bruker internettbaserte løsninger, som forutsetter tilgang til digitale betalingstjenester. Grunnleggende banktjenester inkluderer digitale tjenester. Manglende tilgang på disse tjenestene er frihetsbegrensende. Manglende banktjenester styrker også opplevelsen av annerledeshet. Kanskje særlig for ungdom, som opplever store begrensninger i hverdagen, som andre jevnaldrende slipper.

Tilgang til banktjenester vil gi disse menneskene større frihet og mulighet til å delta i samfunnet på lik linje med andre.

Svar:

Finansavtaleloven § 14 første ledd bestemmer at et finansforetak ikke uten saklig grunn kan avslå å ta imot innskudd eller utføre betalingstjenester på vanlige vilkår. Bestemmelsen er videreført i § 4-1 første ledd i den nye finansavtaleloven (som foreløpig ikke er satt i kraft), der det slås fast at betalingstjenesteyteren ikke uten saklig grunn kan avslå å yte betalingstjenester på vanlige vilkår. Det følger av tredje ledd i denne bestemmelsen at betalingstjenesteyteren likevel kan avslå å yte betalingstjenesten «dersom kunden eller betalingstjenesteyteren ikke oppfyller vilkår fastsatt i eller i medhold av hvitvaskingsloven for at tjenesten skal kunne ytes, og dersom det følger av lov eller regler gitt i medhold av lov at kunden skal

avvises». Den nye finansavtaleloven § 4-1 gjennomfører reglene i betalingskontodirektivet (direktiv 2014/92/EU) om forbrukeres rett til betalingskonto med grunnleggende funksjoner.

Hvitvaskingsregelverket krever at bankene bekrefter identiteten til nye kunder. I regelverket stilles det i utgangspunktet krav om «gyldig legitimasjon» som skal oppfylle visse formkrav.

I rundskriv 8/2019 til rapporteringspliktige etter hvitvaskingsregelverket har Finanstilsynet gitt nærmere informasjon om forståelsen av kravet til gyldig legitimasjon. I rundskrivet åpnes det uttrykkelig opp for å finne løsninger for utenlandske statsborgere som mangler gyldig legitimasjon fra hjemlandet, herunder asylsøkere som venter på å få avgjort asylsøknaden sin.

I rundskrivet fremgår følgende om den begrensede adgangen til å avvise kunder som ligger i hvitvaskingsregelverket sett i sammenheng med finansavtaleloven:

«Rapporteringspliktige som er finansforetak har ansvar for å legge til rette for finansiell inkludering. Disse foretakene har også kontraheringsplikt etter finansregelverket, særskilt for å tilby grunnleggende banktjenester og forsikringsprodukter.

Med grunnleggende banktjenester menes konto, betalingskort uten bilde (debetkort) og tilgang til nettbank. Banktjenestene kan underlegges bruks- og beløpsbegrensninger for å redusere risikoen for hvitvasking og terrorfinansiering. Den rapporteringspliktige må foreta en konkret risikovurdering om skal settes en maksimal grense for innskudd og uttak fra konto, forby kontantuttak, og om banktjenestene skal begrenses til kun innenlandsoverføringer.

De rapporteringspliktige må håndtere gjennomføringen av kundetiltak som oppfyller minstekravene, selv der disse er mer kostnadskrevende eller byrdefulle enn tjenesteyterens ordinære prosedyrer for å inngå kundeforhold.

Kunder som innebærer høyere risiko, må håndteres basert på konkrete risikofaktorer. Finansforetak som er underlagt krav til kontraheringsplikt og finansiell inkludering må påse at det ikke utvikles en diskriminerende praksis basert på flyktningstatus e.l. Kunden må vurderes ut fra den konkrete risikoen for hvitvasking og terrorfinansiering som kunden representerer.» [sic]

Jeg forventer at bankene forholder seg til regelverket som gjelder for dem.

Dette svaret har vært forelagt Justis- og beredskapsdepartementet som ansvarlig for finansavtaleloven.

SPØRSMÅL NR. 267

Innlevert 5. november 2021 av stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø

Besvart 11. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Ber om en oversikt over den årlige fordelingen av samferdselsmidlene mellom landsdelene fra 2013-2021, og i den forbindelse lurer jeg på om statsråden fortsatt mener at det forholdsvis har vært brukt for mye samferdselsmidler på Vestlandet, eller om han nå har snudd?

BEGRUNNELSE:

En god samferdselsminister må evne å se hele landet og sikre god infrastruktur, enten det er i øst, vest, sør eller nord. De siste åtte årene hadde vi en borgerlig regjering som om lag dobla bevilgningene til samferdsel og bygget infrastruktur som kom hele landet til gode.

De siste åtte årene har vi samtidig hatt en samferdselsminister fra Vestlandet, som har fått gang på en del viktige prosjekter også i denne verdiskapende delen av

landet. Det falt ikke i god jord hos daværende ordfører, og nåværende samferdselsminister John-Ivar Nygård, som løftet debatten:

«Er Jon Georg Dale kun samferdselsminister for Vestlandet?»

Spørsmålet ble stilt i et innlegg i Fredrikstads blad, 10. januar 2020, med tydelig argumentasjon for at Vestlandet fikk for mye av samferdselspengene. Jeg ønsker avklaring på om statsråden fremdeles mener dette, eller om han nå har snudd.

Svar:

Det utarbeides ikke fylkesvise fordelinger av bevilgningene i Samferdselsdepartementets årlige budsjetter. For fylkeskommunenes oppgaver på samferdselsområdet,

publiseres det regnskapstall i KOSTRA. Statlige virksomheter i samferdselssektoren har i perioden 2013-2021 gjennomgått omfattende omorganiseringer og det vil være en omfattende oppgave å gi et riktig bilde av ressursbruken fordelt på de enkelte fylker eller landsdeler.

Selv om de fleste store investeringsprosjektene innenfor samferdsel kan plasseres geografisk i et enkelt fylke, vil ikke dette nødvendigvis gi et riktig uttrykk for hvor prosjektet utløser nytten. Prosjekter som krysser fylkes- og regiongrensene, vil for eksempel kunne gi større effekt i andre fylker enn der brorparten av investeringene gjennomføres. Jernbanen utvikles basert på effektpakker, slik at alle tiltak som er nødvendige for å gjennomføre en endring i togtilbudene må ses i sammenheng. Disse tiltakene kan være spredt geografisk over flere fylker. Enkeltinvesteringer i et fylke vil dermed gi lite informasjon om hvor i landet nytten av tiltaket utløses.

Videre bruker staten kontantprinsippet, hvor det budsjetteres årlig etter antatt fremdrift på postnivå. Innenfor meget store budsjettposter for vei og bane, kan virksomhetene omdisponere i takt med endret fremdrift på prosjekter/tiltak. En fylkesvis fordeling av ressursbruken

gir dermed ikke et godt bilde av de politiske prioriteringene for det enkelte år. For store porteføljer er det heller ikke mulig å budsjettere regionmessig for hvert enkelt prosjekt/tiltak. Verken Statens vegvesen eller Nye Veier AS rapporterer på ressursbruk per fylkeskommune. Drift og vedlikeholdskontrakter er anbudsutsatt, og det er ikke fylkesgrensene som ligger til grunn for slike kontrakter.

De mer langsiktige planene og prioriteringene legges frem i de nasjonale transportplanene. Gjennom stortingsbehandlingen gis det synspunkter på prioriteringen av prosjekter og tiltak, inkludert geografisk fordeling. Store, nye prosjekter som foreslås igangsatt, omtales i SDs Prop. 1 S. I Meld. St. 20 (2020 – 2021) Nasjonal transportplan 2022–2033 er “mer samferdsel for pengene” definert som et eget mål. Dette innebærer blant annet mindre detaljstyring fra Samferdselsdepartementet i de årlige budsjettene og større frihet for virksomhetene til å disponere ressursene effektivt.

I Hurdalsplattformen legger regjeringen opp til en effektiv transportpolitikk for hele landet. Som samferdselsminister er jeg opptatt av å gi et godt samferdselstilbud for innbyggerne i alle landsdeler.

SPØRSMÅL NR. 268

Innlevert 5. november 2021 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 12. november 2021 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden følge opp stortingets enstemmige vedtak og sikre at den Gamle Krigsskole istandsettes i god stand?

BEGRUNNELSE:

8. juni d.å. gjorde Stortinget følgende enstemmige vedtak:

Stortinget ber regjeringen utrede og avklare hvorvidt eventuelle fremtidige tilskudd og/eller driftsmidler til Stiftelsen Den Gamle Krigsskole i forbindelse med bygningssmassen i Tollbugata 10 i Oslo bør utløses via Kulturdepartementet.

Stiftelsen Den Gamle Krigsskole ble etablert i 2019 av bl.a. en sentral aktør i kulturminnevernet (Selskabet for Oslo Byes Vel) som tidligere reddet Militærhospitalet fra 1807, og gjenoppførte det på Grev Wedels plass. Med som stiftere var også kadettene ved Krigsskolen (Kadettsamfundet) og alumniforeningen for tidligere krigsskoleutdannede (Krigsskolens Venner). Målet for stiftelsen

var å overta Tollbugata 10 til fellesskapets beste og rehabilitere det sterkt forsømte kulturminnet. Dette skjedde i juli 2021.

Det er et stort samfunnsoppdrag den ideelle stiftelsen har påtatt seg på vegne av nasjonale kulturinteresser. Stiftelsen har allerede samlet inn millionbeløp og er rede til låneopptak, men mener at det offentlig også må bidra til at oppgaven kan løses. Kostnadsestimat for istandsetting ble i 2018 anslått til 350 millioner kroner av Forsvarsdepartementet. Stiftelsen har «fritatt» det offentlige for dette ansvaret, og mener den kan klare det for mindre. Stiftelsen har fått overdratt et betydelig datagrunnlag i forhold til tilstandsrapportering for eiendommen fra 2012 -20. Den har også knyttet til seg landets fremste samarbeidspartnere for å gjennomføre en antikvarisk forsvarlig rehabilitering (bl.a. Riksantikvaren og Arkitektskap AS) av den fredete bygningsmassen.

Svar:

Det er ingen tvil om at Den Gamle Krigsskole i Oslo er et viktig kulturminne.

Vedtaket ble truffet ved behandling av Innst. 494 S (2020–2021) til Dokument 8:278 S (2020–2021) Representantforslag om statlig bidrag til istandsettelsen av Den Gamle Krigsskole i Oslo.

Det er imidlertid åpenbart at eiendommen må gjennomgå en meget omfattende og kostbar rehabilitering før det er mulig å drifte bygningen i samsvar med de planer eierstiftelsen har lagt. Dersom de vanskelige grunnforholdene fordrer en komplisert refundamentering, vil dette også kunne medføre flere år uten muligheter for inntektsgivende drift.

I oppusset stand vil bygningen kunne anvendes til arrangementer av mange slag, slik stiftelsen har skissert. Men det er vanskelig å se for seg at en slik driftsplan vil

kunne forrente de betydelige investeringer som rehabiliteringen krever. Saken er derfor krevende.

At bygningen i seg selv har stor historisk verdi, er det stor enighet om.

Forsvarsdepartementet omtaler Stortingets vedtak av 8. juni 2021 i Prop. 1 S (2021-2022) slik:

Forsvarsdepartementet har igangsatt et tverrsektorielt arbeid for å utrede fremtidig ivaretagelse av forsvarssektorens kulturhistoriske eiendommer, inkludert eventuell støtte/tilskudd til eiendommer som tidligere har vært i sektorens eie. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med saken på egnet måte.

Jeg viser til den pågående prosessen som også Kulturdepartementet er involvert i. Jeg legger til grunn at videre vurderinger vedrørende Den Gamle Krigsskole må avvende dette utredningsarbeidet.

SPØRSMÅL NR. 269

Innlevert 5. november 2021 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner

Besvart 12. november 2021 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Regjeringen har gjeninnført unntak fra fraværsreglene ut skoleåret. Regjeringen viser bl.a. til at fraværsregelen har skapt «unødvendig press på fastlegene». Ifølge Udir kan fravær av helsegrunner også dokumenteres av annen sakkyndig. Skolehelsetjenestens rolle i dokumentasjon av fravær har vært diskutert.

Har statsråden en oversikt over omfanget av konsultasjoner gjort av fastleger for å dokumentere fravær, hvor stor andel gis av «annen sakkyndig», og kan det være aktuelt å benytte skolehelsetjenesten til å avlaste fastlegene?

Svar:

Etter de vanlige reglene om fraværsgrensen skal fravær av helsegrunner dokumenteres med legeerklæring eller med dokumentasjon fra annen fagkyndig, som for eksempel fysioterapeut, tannlege eller psykolog. Elever med kroniske sykdommer eller som av andre årsaker har økt risiko for fravær av helsegrunner, kan bruke egenmelding i kombinasjon med annen type dokumentasjon.

Skolehelsetjenesten kan gi elevene en skriftlig bekræftelse etter besøk. Det er opp til skolehelsetjenesten å vurdere om det er aktuelt å skrive andre former for do-

kumentasjon. Skolene rapporterer ikke på hvilken faginstans dokumentasjonen kommer fra eller om årsaken til elevfraværet skyldes helsefravær. Dette er sensitive opplysninger. Det finnes ingen nasjonal oversikt over omfanget av konsultasjoner som gjennomføres for å dokumentere fravær opp mot fraværsgrensen, eller hvor mange erklæringer som skrives ut av henholdsvis fastleger og andre grupper helsepersonell. Helsemyndighetene har heller ikke oversikt over konsultasjoner som gjennomføres for å dokumentere fravær, men det finnes data på antall konsultasjoner samlet sett hos fastlege per årskull.

Jeg mener at de vanlige fraværsreglene ikke er tilpasset den situasjonen vi står i nå. Det henger sammen med både smittevernradene som elevene må forholde seg til, og den smitteøkningen vi dessverre har sett den siste tiden. Helsedirektoratet har i sine vurderinger av løsninger på å redusere presset på fastleger og legevakt rundt om i landet, pekt på en gjeninnføring av unntaksreglene om dokumentasjon av fravær. For å redusere risikoen for ytterligere smittespredning ved opphopning av pasienter med luftveissymptomer på fastlegekontorene eller at elever kommer på syke på skolen, er det hensiktsmessig å gjeninnføre de midlertidige unntaksreglene om dokumentasjon. Symptomene på covid-19 er vanskelig å skille

fra andre luftveissymptomer som vi nå også ser en økning av. Av hensyn til både elever, fastleger og samfunnet rundt mener jeg det derfor var behov for å gjeninnføre de midlertidige reglene som åpner for egenmelding og foreldrebekreftelse ved fravær av helsegrunner.

Som kunnskapsminister ønsker jeg at elevene skal være mest mulig til stede på skolen. Tilstedeværelse er viktig for å være en del av det sosiale fellesskapet og for å lære

mest mulig. I Hurdalsplattformen står det at regjeringen vil forbedre dagens fraværreglement slik at det blir mindre rigid og byråkratisk, mer rettferdig for elevene og legger opp til økt gjennomføring. Det er viktig at fraværreglene i skolen ikke oppleves rigide og vanskelige å bruke. Jeg vil i tiden fremover se nærmere på hvordan dette kan løses.

SPØRSMÅL NR. 270

Innlevert 5. november 2021 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland

Besvart 16. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Stord lufthavn har søkt om at staten innlemmer flyruta Stord-Oslo i sine FOT-ruter. Eg viser til at eit samla Storting i 2021 vedtok å innlemma flyruta Stord-Oslo i statens flyrutekjøp under pandemien, og flyruta vart av departementet lyst ut på anbod over tre periodar. Siste periode går ut til nyttår.

Kva vil statsråden gjere med søknaden om innlemming i FOT- rutetilbudet?

GRUNNGJEVING:

Skal ein unngå ny stopp i flytrafikken samt permittering av tilsette må dette snarast få ei avklaring for å rekke oppstarten av ny periode som startar 1. januar 2022.

Flyruta Stord-Oslo har i mange år vore basert på kommersiell drift. Dette er likevel ein situasjon som gir uforutsigbar drift, ettersom næringslivet på Stord er utsett for svingingar innan oppdrag og aktivitet. Under pandemien var ruta ein periode ute av drift, og for å få ruta opp att, vedtok Stortinget at ruta skulle få støtte. Samferdselsdepartementet lyste 1. mars 2021 ut ein konkurranse om mellombels drift av flyruta Stord-Oslo for perioden 1. april-30. april 2021, avtalen vart seinare forlengt ut juni, og til sist ut året.

Flyruta Stord-Oslo er viktig for det regionale næringslivet med Akers Solutions i spissen. Lufthamna er også viktig for beredskapen i regionen og er ofte besøk av redningshelikopter og ambulansfly. I oktober i fjor vart luftamna nytta som helikopterbase for offshoretrafikk til plattformene i Nordsjøen grunna vektarstreik på Bergen lufthavn, Flesland. Stord lufthavn avlaster Bergen lufthavn med treningsflyging av fly og helikopter.

Svar:

Flyruta Stord–Oslo har etter to oppmodingsvedtak i Stortinget vore inkludert i det mellombelse pandemirelaterte kjøpet av tidlegare kommersielle ruter (minstetilbodskjøpet) sidan 1. april 2021. Staten har for perioden april–desember 2021 støtta ruta med om lag 9,3 mill. kr. Ruta er frå oktober 2021 den einaste attverande streknings i minstetilbodskjøpet.

Statleg kjøp av flyrutetenester har fram til pandemien vore avgrensa til ruter til og frå lufthamnene som er ein del av Avinor-nettverket. Dette inkluderer fleirtalet av dei lokale lufthamnene som Luftfartsverket i si tid tok over frå kommunane på 90-talet. For flyruter frå lufthamnene som ikkje er eigd av staten, har det hittil ikkje vore gjennomført statleg flyrutekjøp på varig basis. I staden har staten sikra økonomisk støtte til desse lufthamnene, først til flygeinformasjonstenesten (AFIS) og ulike kombinasjonar av investerings- og driftsstøtte, og deretter med ei eiga tilskotsordning frå 2016. Stord Lufthavn får i dag støtte frå Vestland fylkeskommune, etter at fylkeskommunen som eit ledd i regionreforma overtok tilskotsansvaret og budsjettmidlane frå Samferdselsdepartementet frå 1. januar 2021.

Samferdselsdepartementet si faglege vurdering er at flyrutebehovet i regionen er godt dekkja gjennom rutetilbudet i Haugesund og Bergen. Eg kan ikkje sjå at det på noverande tidspunkt er grunnlag for å inkludere ruta til Stord i den ordinære kjøpsordninga. Også det mellombelse kjøpet vil verte avvikla frå 1. januar 2022, som for fleire andre ordningar med tilleggsstøtte på transportområdet grunna pandemien. Ei eventuell utviding av FOT-ruteordninga utover det verkeområdet ho har hatt hittil, til og frå Avinor sine lufthamner, er meir naturleg

å vurdere ved rullering av kontraktene for dei ordinære kjøpsrutene.

SPØRSMÅL NR. 271

Innlevert 5. november 2021 av stortingsrepresentant Trond Helleland

Besvart 16. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

I Hurdalsplattformen står det at regjeringen skal utarbeide en plan for å redusere vedlikeholdsetterslepet på jernbane. Jeg vil gjerne høre fra statsråden hva som ligger i denne planen.

Er dette en egen plan som skal lages i tillegg til Nasjonal transportplan og Jernbanedirektoratets handlingsprogram, og hvem skal utarbeide og følge opp planen, er det Samferdselsdepartementet eller Jernbanedirektoratet?

BEGRUNNELSE:

I NTP 2022-2033 er det lagt til grunn 131,8 mrd. kroner til drift, vedlikehold og fornying av jernbanen. Dette gir en gjennomsnittlig årlig ramme som er vesentlig høyere enn saldert budsjett for 2021. Størstedelen av dagens satsing er rettet mot å ivareta sikkerhet og pålitelighet.

Jernbanedirektoratet er nå i gang med å utarbeide et Handlingsprogram for jernbanen, som skal konkretisere

NTP og vil danne grunnlaget for fordelingen av midler til ulike jernbaneformål i de årlige statsbudsjettene.

Svar:

Det er viktig å redusere vedlikeholdsetterslepet på jernbanenettet for å gi bedre driftsstabilitet for de reisende og bedre betingelser for godstransporten. Siden 2017 har vedlikeholdsetterslepet økt med om lag 1 mrd. kroner i året og er ved utgangen av 2021 forventet å være 23 mrd. kroner. Planen vil bli sett i sammenheng med NTP 2022-2033 og vil bli utarbeidet i samarbeid med Jernbanedirektoratet og Bane NOR. Bruk av teknologi til å kartlegge tilstanden på jernbanenettet og bruk av nye metoder for å utføre vedlikehold effektivt og til rett tid vil være en viktig del av planen.

Jeg vil på et senere tidspunkt og på egnet måte komme tilbake til Stortinget med omtale av planen for å redusere vedlikeholdsetterslepet på jernbanen.

SPØRSMÅL NR. 272

Innlevert 5. november 2021 av stortingsrepresentant Trond Helleland

Besvart 16. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Er bestemmelsene som ligger til grunn for billettprisene i statens avtaler om drift av togtrafikken endret fra tidligere avtaler med NSB/Vygruppen i de nye avtalene med SJ Norge, GoAhead og Vy Tog, slik at billettprisene har steget som følge av operatørbyttet?

Svar:

Reglene for stor grad det som gjaldt for direktetildelt trafikkavtale med NSB for årene 2012 til 2017. Reglene har prising av billetter følger i blitt tilpasset en situasjon med flere aktører på sporet og trafikkavtalene gir togop-

eratørene muligheten til å tilby produkter med høyere service- eller komfortnivå om bord.

Billetter solgt til ordinære takster og med sosiale rabatter skal være refunderbare, og dermed fleksible. I tillegg kan selskapene selge en maksimal andel av plassene om bord i togene som såkalte tilleggsprodukter. Dette er definert som seter med høyere service eller komfortnivå om

bord, og disse kan selskapene prise fritt. Det er heller ikke krav til at disse billettene skal ha sosiale rabatter.

Det er foreløpig ikke mulig å kjøpe miniprisbilletter på tvers av operatørene. Det er i utgangspunktet ingen hinder i dagens direktetildelte avtaler eller trafikkpakker for at togoperatørene skal kunne legge til rette for dette.

SPØRSMÅL NR. 273

Innlevert 5. november 2021 av stortingsrepresentant Marian Hussein

Besvart 17. november 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Kapasiteten på både primærhelsetjeneste og spesialisthelsetjeneste er sprenget, ifølge rapporter fra svært mange hold. Ved en ytterligere smitteøkning i befolkningen vil den bli kritisk. Mange institusjoner er i gul beredskap og må utsette behandling pga. bemannings situasjonen.

Er statsråden enig i at vi har en grunnbemanningsskrise i helsevesenet og når vil statsråden komme tilbake til stortinget med en plan for hvordan vi kan øke grunnbemanningen?

Svar:

Den langvarige pandemien vi opplever stiller helse- og omsorgstjenestene overfor mange utfordringer. Akkurat nå er situasjonen preget av at mange sykehus opplever en økt pasientpågang som følge av en kraftig økning i luftveirvirus, i tillegg til covid-19 pasienter. Det er også krevende for personellet i kommunene, som i tillegg til å håndtere smittevern, vaksinerer, testing og smittesporing, også skal ivareta og yte tjenester til sårbare grupper – både i eget hjem og i sykehjem. Samtidig melder nå flere sykehus om at de har mange pasienter som er utskrivningsklare og venter på tilbud i kommunene.

Både sykehusene og kommunene har planer for å håndtere en mer krevende situasjon kapasitetsmessig. Sykehusene har planer for en gradvis kapasitetsøkning, avhengig av utvikling og behov. Dette inkluderer planer for samarbeid mellom sykehus og ulike avdelinger, for å kunne avlaste hverandre ved økt pågang og behov. Det er viktig at kapasiteten er tilpasset behovene. Selv om situasjonen nå oppleves som krevende for flere sykehus, finnes det planer for å kunne håndtere situasjoner med langt større belastning. Dette får naturlig nok noen konsekvenser for øvrig drift, og kan innebære endringer i planlagt behandling i sykehusene.

ser for øvrig drift, og kan innebære endringer i planlagt behandling i sykehusene.

Helseforetakene og kommunehelsetjenesten har ansvaret for å vurdere, dimensjonere og tilpasse grunnbemanningen i helsetjenestene. Helsetjenesten og dens mange dyktige ansatte og ledere opplever mange steder nå å være under press. Regjeringen ser behov for å styrke sykehusøkonomien og kommuneøkonomien og har nylig fremmet forslag om dette i Tilleggsnummer til Statsbudsjettet for 2022. God personellplanlegging, ansvarlig arbeidsgiverpolitikk og god ivaretagelse av personell står høyt på dagsordenen i helseforetakene. Det pågår også arbeid med å vurdere det helhetlige behovet for intensivkapasitet, som vi ønsker å styrke.

Det fremgår i regjeringserklæringen at vi vil satse på modeller med økt grunnbemanning og mindre vikarbruk som tiltak for å styrke rekrutteringen og få ned sykefravær i eldreomsorgen. Hvordan dette skal gjøres, må vi komme tilbake til.

Regjeringen satser på den offentlige helsetjenesten og setter nå i gang flere viktige arbeid for å styrke tjenesten. Blant annet vil helsepersonellkommissjonen som vi vil etablere, vurdere tiltak som kan bidra til å utdanne, rekruttere og beholde helsepersonell i tjenestene. Regjeringen vil også sammen med partene i arbeidslivet jobbe aktivt for å bygge heltidskultur i alle deler av arbeidslivet, styrke retten til heltid og sørge for en kommune- og sykehusøkonomi som gir rom for økt grunnbemanning.

SPØRSMÅL NR. 274**Innlevert 3. november 2021 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 15. november 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for å ta tak i problemer knyttet til utagerende enkeltmennesker som er for friske til å bli håndtert av politiet, men for friske til å bli tatt hånd om av helsevesenet?

BEGRUNNELSE:

På Notodden er det nå stor utålmodighet og frustrasjon over at en person utagerer, driver med hærverk, innbrudd og har annen voldelig adferd. Politiet har rykket ut flere ganger, men står helt maktesløse uten mulighet til å handle.

Det finnes en del personer som sliter med svært utagerende adferd, og/eller rus og psykiske utfordringer. Dette er personer som ofte havner i en skvis mellom helse og justis og som dermed ikke får hjelpen som de trenger. Det kan være til tross for at vedkommende selv, vedkommendes familie eller venner selv ønsker å få hjelp. Manglende hjelp fører dessverre til vanskelige situasjoner for alle involverte og resulterer i konflikter og problemer uten at myndighetene gjør noe.

Når politiet kommer så opplever man bare at personen blir hentet, og kjørt hjem eller på institusjon. Etter en kort periode i arrest slippes personen ut igjen og etter kort tid er vedkommende person tilbake og skaper nye konflikter og ødelegger for andre.

Dette oppleves som omsorgssvikt overfor personen det gjelder, men også mot familie, venner og lokalmiljø. Spørsmålsstiller håper at regjeringen vil komme med konkrete tiltak til hvordan man kan hjelpe dem som havner i denne skvisen mellom helse og justis.

Svar:

Det er helsetjenestens ansvar å yte helsehjelp. Politiet har imidlertid hjelpeplikt overfor personer som er ute av stand til å ta vare på seg selv. Politiet har i visse tilfeller varslingsplikt overfor helsetjenesten. Politiet har også plikt til å yte nødvendig bistand til helsetjenesten i forbindelse med tvungent psykisk helsevern. Helsetjenesten og politiet har også et gjensidig behov for kommunikasjon for å sørge for at det ikke skjer alvorlige hendelser.

Når det gjelder personer som utagerer, driver med hærverk, innbrudd og har annen voldelig adferd, vil jeg vise til reglene for særreaksjon, fastsatt i straffeloven § 62, som er justisministerens ansvarsområde.

Regjeringen vil generelt styrke tilbudet til mennesker med psykiske vansker og lidelser. En viktig satsing blir en forpliktende opptrappingsplan for psykisk helse, slik vi har beskrevet i Hurdalsplattformen. Denne skal rette seg både mot kommuner og spesialisthelsetjenesten. Det er for tidlig å trekke frem enkelttiltak i planen, men jeg mener det blant annet er behov for å adressere kapasitetsutfordringer, kvalitet og samhandling. Jeg vil understreke at vi skal vurdere grundig både kommunale tjenester, psykisk helsevern for barn og unge, distriktpspsykiatriske sentre og sykehuspsykiatrien.

Jeg vil også stille tydelige krav til utviklingen innen psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling gjennom de årlige oppdragsdokumentene til de regionale helseforetakene. I tillegg til den nevnte opptrappingsplanen for psykisk helse, vil jeg også inkludere psykisk helse i andre viktige meldinger og strategier regjeringen skal legge frem.

I Hurdalsplattformen slår regjeringen også fast at vi vil gjennomgå ansvarsfordeling knyttet til håndtering og oppfølging av personer med rus- og psykiatrilidelser slik at politiets ressursbruk dimensjoneres på en mer hensiktsmessig måte. Justisministeren og jeg har tatt initiativ til et samarbeid som handler om nettopp dette. Blant annet skal et felles rundskriv om helsetjenestens og politiets ansvar for psykisk syke gjennomgås. Formålet med dette rundskrivet er å klargjøre ansvars- og oppgavefordeling, og rammene for samarbeidet mellom helsetjenesten og politiet om psykisk syke.

SPØRSMÅL NR. 275**Innlevert 3. november 2021 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde****Besvart 15. november 2021 av forsvarsminister Odd Roger Enoksen****Spørsmål:**

Det er besluttet at Norge skal anskaffe nye helikoptre til spesialstyrkene.

Vil denne anskaffelsen skje gjennom en åpen anbudsprosess eller gjennom direktekjøp fra USA?

BEGRUNNELSE:

I bladet Norges Forsvar nr. 5 2021, står det at Forsvarsmateriell ennå ikke har bestemt seg for hvilket konsept for anskaffelse de vil anbefale. Åpen konkurranse eller FMS.

Svar:

I forbindelse med behandlingen av ny langtidsplan, jf. Innst. 87 S (2020-2021) til Prop. 14 S (2020-2021), vedtok Stortinget at det i forbindelse med den planlagte anskaffelsen av nye helikoptre til spesialstyrkene fra 2024, også anskaffes nye helikoptre til dedikert helikopterstøtte for Hæren. Det pågår nå et arbeid med en konseptvalgutredning, i henhold til statens prosjektmodell for store

investeringer, for anskaffelse av helikoptre både til spesialstyrkene og til Hæren. Konseptvalgutredningen skal blant annet anbefale en anskaffelsesstrategi. Anskaffelser i forsvarssektoren skal som utgangspunkt gjennomføres i henhold til lov om offentlig anskaffelser (LOA) og videre i henhold til Forskrift om forsvars- og sikkerhetsanskaffelser (FOSA) ved anskaffelser av forsvarsmateriell. Dette innebærer at anskaffelsene som utgangspunkt skjer gjennom en åpen anbudsprosess, såfremt det ikke foreligger særskilte behov for å iverksette tiltak som fordrer bruk av unntaksregler. Det vil i konseptvalgutredningen gjøres en vurdering av hvorvidt slike særskilte tiltak vil gjøres gjeldende i anskaffelsen av ny helikopterkapasitet til spesialstyrkene og Hæren, og hvordan dette eventuelt påvirker muligheten for å gjennomføre anskaffelsen som åpen anbudskonkurranse, begrenset konkurranse, eller et direkte kjøp, herunder en stat-til-stat anskaffelse. Konseptvalgutredning med anskaffelsesstrategi vil ferdigstilles medio 2022, og regjeringen vil legge fram prosjektet for Stortinget på et senere tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 276**Innlevert 4. november 2021 av stortingsrepresentant Morten Stordalen****Besvart 12. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Vil klima- og miljøministeren legge til rette for at det fortsatt skal være sikringskvalitet på drivstoff og god tilgang på 98-oktan?

BEGRUNNELSE:

I Hurdalsplattformen står det at regjeringen vil sikre interessene til veterankjøretøy ved utforming av kjøretøyteknisk regelverk og annen regulering av kjøretøyparken.

Svar:

Spørsmålet besvares av meg som ansvarlig for oppfølging av det aktuelle punktet i Hurdalsplattformen.

Innledningsvis vil jeg vise til tidligere spørsmål fra representanten om sikringskvalitet for bensin, senest 29. september 2020. Spørsmålet ble besvart av daværende samferdselsminister Hareide 7. oktober 2020, som viste til regjeringens forslag om å oppheve anmodningsvedtaket fra 2016 om å innføre E10 (en bensinkvalitet med opptil 10 % bioetanol) som bransjestandard for bensin.

Som representanten vil være kjent med ble det ikke innført særkrav om E10, og behovet for å gi regler om sikringskvalitet med lavere etanolinnhold for å ivareta

hensynet til eldre kjøretøy/motorer synes dermed redusert.

Jeg er imidlertid også oppmerksom på at interesseorganisasjoner og entusiastmiljøer er bekymret for fremtidig leveringssikkerhet for 98 oktan E0, og jeg har merket meg innspillene jeg allerede har fått på dette.

Jeg vil ta initiativ til et møte med flere interesseorganisasjoner på nyåret, for innspill, dialog og drøfting av ulike saker som kan være aktuelle som oppfølging av veteranbilpunktet i regjeringsplattformen.

SPØRSMÅL NR. 277

Innlevert 5. november 2021 av stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen

Besvart 15. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Vil ministeren ta grep straks for å endre anbudet slik at det tar bedre hensyn til behov hos de som skal benytte tilbudet, og at dette kan gjøres før fristen går ut 30. november?

BEGRUNNELSE:

30. september ble anbudskonkurransen for fremtidig tilbud på småflyplasser lyst ut (FOT-ruter). Anbudsfristen er 30. november.

Forut for anbudskonkurransen hadde Nordland fylkeskommune anbudet ute på høring, og fikk innspill fra alle regionene i Nordland. Innspillene som kom inn er ikke hensyntatt i anbudskonkurransen, med unntak av at Skagen lufthavn er inne som FOT-lufthavn.

Nordland fylkesting er glad for at Skagen lufthavn nå er tatt inn som FOT-lufthavn.

Ut over dette er anbudskonkurransen nær en kopi av siste anbudskonkurransen, og vil i så måte kunne gi regionene i fylket et dårligere tilbud enn i dag.

Dagens rutetilbud representerer et absolutt minimumstilbud for regionene i fylket. Fylkestinget i Nordland er bekymret for at utilstrekkelig finansiering av FOT-ruter fra statens side vil kunne medføre redusert rutetilbud, og anbudskonkurransen åpner nettopp for dette. Ny regjering klargjør i Hurdalsplattformen at de skal sikre lavere priser og flere avganger på kortbanenettet.

En generell reduksjon i krav til årlige flyseter rammer reisende i alle regioner. Reduksjon i rutetilbud og setekapasitet ble svekket også i forrige anbudsrunde. Derfor er det aller viktigste nå er at rutetilbud og setekapasitet holdes på minimum dagens nivå.

I hele fylket ser man en stor øking i reiselivet, ikke bare i sommersesongen, men gjennom hele året. Setekapasitet og frekvens må bidra til at reiselivsnæringen gis gode vilkår.

Kortbanenettet er selve ryggraden i den nordnorske lufttrafikken, og spiller en vesentlig rolle for at det skal være mulig å leve og skape verdier i vår ressursrike landsdel.

I anbudskonkurransen er det ingen krav til å sikre korrespondanse fra Helgeland med fly fra Bodø til Tromsø. Med foreslåtte ruteprogram vil det antagelig ikke vært mulig å ta en dagstur til Tromsø innenfor dette tidsvinduet. Dette rammer pasientreiser til Universitetssykehuset Nord-Norge, samt behovet for å styrke samspillet om næringsutvikling og bedre tjenester i fylket.

For alle regioner må det ligge krav om ankomst i Bodø senest kl. 08.30 om morgenen, i kombinasjon med krav om siste avgang fra Bodø tidligst kl. 17.00, som for andre regioner i fylket. Dette ivaretar også korrespondanse til Tromsø.

Svar:

Regjeringen er opptatt av å sikre et godt flyrutetilbud på de regionale flyrutene omfattet av ordningen med statlig kjøp, de såkalte FOT-rutene. Dette fremgår også klart av målsettingene i Hurdalsplattformen om flere avganger og lavere priser.

Samferdselsdepartementet har imidlertid frem til fristen for å levere tilbud 30. november i år bare anledning til å rette, supplere og endre konkurransegrunnlaget så lenge disse endringene ikke er vesentlige. Mulighetene for endringer er derfor begrensede før oppdragsgiver blir nødt til å avlyse konkurransen og lyse ut på nytt.

Samtidig må regjeringen forholde seg til at konkurransen ble lyst ut 30. september. En senere utlysning var ikke mulig ettersom regelverket for flyrutekjøp setter en minstetid på seks måneder mellom utlysning og avtaleoppstart for eksisterende FOT-ruter. Siden Samferdselsdepartementet ikke har en avtalerettslig opsjon på

avtaleforlengelse av gjeldende avtaler, er det ikke mulig å forlenge disse utover utløpsdatoen 31. mars 2022.

Man må med bakgrunn i dette nøye vurdere grep som kan medføre at vi ikke får inngått kontrakter tidsnok til oppstart 1. april 2022 med et mulig bortfall eller sterk reduksjon av rutetilbudet som konsekvens.

Det er verdt å merke seg at den utlyste konkurransen bare gjelder for en avtaleperiode på to år, selv om reglene åpner for kontrakter på inntil fem år i Nord-Norge. Dette skyldes den usikre markedssituasjonen fremover som følge av pandemien og ringvirkningene, og den senere enn vanlige utlysningen etter omgjøringen av beslutningen om å overføre ansvaret for flyrutekjøp til fylkeskommunene, jf. omtale av anmodningsvedtak 959 i Prop. 1 (2021-2022). En relativt kort avtaleperiode innebærer at sittende regjering uavhengig av denne utlysningen kan gjøre endringer i kjøpsopplegget i relativt nær fremtid gjennom neste konkurranse.

Et annet element i den nye utlysningen er en ny kontraktsklausul som gir et større handlingsrom enn tidligere knyttet til endringer av rutetilbudet gjennom reforhandlinger underveis i avtaleperioden, dvs. fra 1. april 2022 til 31. mars 2024. Dette er et handlingsrom jeg vil vurdere å bruke dersom forhold underveis skulle tilsi behov for det.

Til slutt vil jeg også nevne at arbeidet med å forberede en konkurranse for perioden etter utløpet av den omtalte utlysningen for Nord-Norge, dvs. 1. april 2024, nå er i gang. Denne konkurransen vil omfatte FOT-rutene både i Nord-Norge og Sør-Norge. Samferdselsdepartementet har i den anledning sendt de berørte fylkeskommunene et brev med forespørsel om innspill til en innledende transportfaglig utredning. Denne vil utgjøre en del av grunnlaget for den senere høringsrunden med fylkeskommunene og andre berørte instanser, samt for departementets egne vurderinger. Fristen for ev. innspill fra fylkeskommunene er 17. november.

SPØRSMÅL NR. 278

Innlevert 5. november 2021 av stortingsrepresentant Kristoffer Robin Haug

Besvart 15. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hva vil samferdselsministeren gjøre for å sikre togpendlerne på Vossebanen et bedre rutetilbud i 2022, slik de ble lovet ved utlysning av Trafikkpakke 3 Vest?

BEGRUNNELSE:

Vossebanen er den eneste banebaserte pendlerruten mellom Bergen og omegn, og et viktig alternativ til bilen langs den rasutsatte E16 for pendlere som ønsker en effektivt og miljøvennlig jobbreise til og fra Bergen.

Da Vy fikk tildelt kontrakten på Trafikkpakke 3 Vest i 2019 skulle dette innebære en rekke tilbudsforbedringer for pendlerne. Blant annet skriver Jernbanedirektoratet at "Tilbudet fra Vy Tog var best både på kvalitet og kostnad, og vil innebære vesentlige forbedringer av rutetilbudet når det gjelder antall avganger (...)". Til tross for dette opplever pendlerne på Vossebanen at et allerede knapt togtilbud blir redusert. I 2020 kunne pendlerne ta toget fra Bergen i rushtiden kl. 15.15, 15.57 og 16.16. Ved nyttår 2020/2021 ble tilbudet redusert ved at pendlere med månedskort ikke lengre fikk være med toget fra Bergen kl. 15.57. Begrunnelse var at fjerntog skal reserveres for andre

reisende. Det innebærer at pendlerne må stå igjen på perrongen, til tross for god kapasitet på toget.

I desember 2021 starter det opp nye rutetider, og pendlerne har igjen blitt forespeilet et bedre tilbud. Vy presenterte nylig de nye togrutene på Vossabanen, denne gangen med kun ett tog timen i rushtiden kl.15.29 og 16.29. Det innebærer en times ventetid om man er uheldig å miste en avgang. Mange har i dagens arbeidsliv mulighet til å benytte fleksitid for å tilpasse seg til togrutene. Men ved den største arbeidsplassen i fylket (Haukeland Universitetssjukehus) kan man ikke det. Leger, sykepleiere, pleieassistenter, fysioterapeuter, portører, kokker, renholdsarbeidere osv. har verken hjemmekontor eller fleksitid. For denne gruppen av arbeidstakere er kollektivtilbudet helt avgjørende. Slik tilbudet på Vossebanen er nå, opplever mange at bilen blir det eneste mulige alternativet til og fra jobb. Dette på tross av milliardinvesteringer i ny Ulrikstunnel og konkurranseutsetting av togdriften med lovnader om et bedre tilbud.

Svar:

Rutetilbudet på Vossebanen blir vesentlig forbedret fra desember 2021. Forbedringene er som følger:

- En økning fra 15 til 19 avganger hver vei mellom Voss og Bergen. Dette innebærer etablering av grunnrutetilbud basert på timefrekvens gjennom dagen og kvelden på ukedager (mot ujevn frekvens i dagens tilbud).
- Etablering av tilnærmet halvtimesfrekvens Bergen-Arna på hverdager, noe som også innebærer flere avganger mellom kl. 14-17.

Om ettermiddagen er det timefrekvens Bergen-Voss i dagens rutetilbud, og dette blir videreført fra desember 2021. Av rutetekniske årsaker blir rutetidene justert med 10-15 minutter sammenlignet med dagens avgangstider. Som stortingsrepresentanten nevner har det kommet noen negative reaksjoner på ruteomleggingen, og da først og fremst ettermiddagsavgangene fra Bergen til Voss. Vy Tog vil derfor vurdere en endring av rutetidene fra første mulige justeringstidspunkt, desember 2022.

Fra 13. desember 2020 ble billettsamarbeidet mellom Vy Tog og fylkeskommunale Skyss utvidet ved at

alle Skyssbilletter, herunder Skyss periodebillett, også er gyldig på lokaltog til Arna og Voss. Dette samarbeidet har gitt rimeligere periodebilletter mellom Voss og Bergen. Før dette omfattet samarbeidet kun periodebilletter på lokaltog til Arna. Den nye samarbeidsavtalen innebærer imidlertid noen begrensninger, deriblant at periodebilletten ikke gjelder på fjerntogene mellom Oslo og Bergen. Bergensbanens avganger vil dermed ikke være et tilgjengelig alternativ for pendlere som ønsker å benytte periodebilletten.

Avslutningsvis vil jeg også nevne at det legges opp til ytterligere tilbudsforbedringer når dobbeltsporet mellom Arna og Bergen og Bergen-Fløen tas i bruk, etter planen i 2024/2025. Det vil gi mulighet for fire tog i timen i grunnrute mellom Arna og Bergen, og en mer robust trafikkavvikling med forventet positiv effekt på punktligheten for alle tog til/fra Bergen.

Spørsmål:

Vil ministeren lytte til behovet for et økonomisk løft og flere stipendiater ved Nord universitet?

BEGRUNNELSE:

Det er et stort behov for å utvikle mer kunnskap om nordområdene. Som Norges viktigste strategiske satsingsområde er Nord-Norge og Nordområdene en avgjørende del av den norske økonomien og betydningen vil bli større i fremtiden. Samtidig som mulighetene er store, er nordområdene også sårbare på grunn av økt fraflytting, mindre tilgang på kompetanse, og klimaendringer. For å møte både mulighetene og utfordringene trengs det mer kunnskap om hvordan man kan sikre bærekraftig nærings- og samfunnsutvikling i nord.

Det finnes flere fagmiljøer i Nord-Norge som driver med nordområdeforskning. Nord universitet og Nordlandsforskning utgjør sammen det sterkeste samfunnsvitenskapelige forskningsmiljøet i nord. De bidrar blant annet med kunnskap om klima og samfunn, samfunns- og næringsutvikling, og sikkerhet og beredskap. Dette er forskningsområder som det må satses mer på. I stortingsmelding 7 (2011-2012) slås det fast at Nord universitet

skal ivareta nordområdeforskningen innen næringsutvikling og samfunnsvitenskap. Sammen med andre relevante samarbeidspartnere, er Nord universitet klar for å ta dette ansvaret, men da trengs det mer ressurser.

Det er behov for mer kunnskap om nord og at denne kunnskapen utvikles i nord. Regjeringen bør sette seg i fører sette og sørge for støtte til universitet sin satsing, med et økonomisk løft og flere stipendiater, slik at Nord universitet blir et kraftsenter for samfunnsvitenskapelig nordområdeforskning.

Svar:

I Hurdalsplattformen slår regjeringen fast at vi vil føre en ambisiøs og offensiv kunnskapspolitikk og bygge sterke profesjonsutdanninger av høy kvalitet i hele landet. Regjeringen vil stille tydeligere nasjonale krav til universiteter og høyskoler om regionalt nærvær for å styrke det desentraliserte tilbudet og møte regionale forskningsbehov.

Vi vil også styrke norsk forskning, både i offentlig regi og i næringslivet.

Regjeringen vil jobbe for en ny giv i nordområdepolitikken. Innsatsen skal fornyes og forsterkes. To av målene er å snu den negative befolkningsutviklingen og gjøre nor-

dområdene til et sentrum for grønn omstilling. En ny giv i nordområdene vil innebære en satsing på tvers av flere sektorer, som utdanning og forskning, ressursforvaltning, næring og samferdsel. Nord universitet har en rekke studiesteder (campus) lokalisert i Nordland og i Trøndelag og vil, sammen med andre utdannings- og forskningsinstitusjoner i og utenfor landsdelen, ha en sentral rolle for at vi sammen skal nå disse målene.

Nord universitet er en sterk og synlig aktør når det gjelder forskningsbasert kunnskap om nordområdene. Nordområdesenteret ved universitetet ble etablert 2007 og skal være et nasjonalt ledende og internasjonalt anerkjent fagmiljø for utvikling og formidling av kunnskap om nordområdene og næringslivets muligheter. Jeg mener

det er strategisk viktig for norske interesser at vi fortsatt har sterke fagmiljøer om nord i nord.

Nord universitet har siden 2005 til og med gjeldende budsjett hatt en realvekst i sin rammebevilgning fra Kunnskapsdepartementet på 23,3 prosent. Hoveddelen av denne veksten skyldes midler til flere studieplasser og rekrutteringsstillinger. Nord universitet har siden 2005 fått midler til 96 rekrutteringsstillinger. 9 av disse stillingene kom i 2016 og ble faset ut etter én periode.

Regjeringen vurderer i de årlige budsjettprosessene det nasjonale forsknings- og kompetansebehovet og behovet for nye satsinger. Jeg vil i forbindelse med budsjettarbeidet for de kommende årene vurdere hvordan vi kan styrke forskning, utdanning og innovasjon i alle deler av landet, også i nord.

SPØRSMÅL NR. 280

Innlevert 5. november 2021 av stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland

Besvart 11. november 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden sikre at CRPD blir inkorporert i menneskerettsloven så fort som mulig, og vil regjeringen med dette arbeidet også sikre at enkeltpersoner som mener de ikke får oppfylt de rettighetene som de etter konvensjonen har krav på, kan få sin sak vurdert av FN?

BEGRUNNELSE:

I Hurdalsplattformen skriver regjeringen at den vil inkorporere FNs konvensjon om rettighetene til personer med nedsatt funksjonsevne (CRPD) i norsk lov.

Norge har verken inkorporert FNs konvensjon for rettighetene til personer med nedsatt funksjonsevne (CRPD) i norsk lov eller ratifisert tilleggsprotokollen som gir individuell klagerett etter at en har fått prøvd sin sak i våre rettsinstanser. Dette gjør at personer med funksjonsnedsettelse ikke likestilles med andre diskriminerte grupper. Arbeidet med å inkorporere CRPD i norsk lov og ratifisere tilleggsprotokollen om individuell klagerett er sentralt for å sikre en offensiv likestillingspolitikk som bidrar til at alle blir inkluderte i samfunnet, og det er viktig at et slikt arbeid igangsettes raskest mulig.

Svar:

Regjeringen skal føre en offensiv likestillingspolitikk som gjør at alle blir inkludert i samfunnet, og det er viktig for regjeringen å sikre at rettighetene til mennesker med funksjonsnedsettelse blir godt ivaretatt. Det overordnede ansvaret for oppfølgingen av FNs konvensjon om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD) ligger hos kultur- og likestillingsministeren. I Hurdalsplattformen fremgår det at regjeringen vil inkorporere CRPD i norsk lov. Spørsmål knyttet til inkorporering av CRPD vil følges opp av berørte departementer. Nærmere tidsplan for dette arbeidet er det for tidlig å si noe om nå.

Tilslutning til individklageordningen under CRPD er et eget spørsmål, som ble behandlet i Stortinget i 2017, jf. Meld. St. 39 (2015-2016) og Innst. 161 S (2016-2017).

Forslag om å ratifisere tilleggsprotokollen til CRPD om individklageordningen fikk ikke tilslutning i Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 281**Innlevert 5. november 2021 av stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland****Besvart 11. november 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Vil justisministeren styrke politiets kapasitet til å håndtere økonomisk kriminalitet?

BEGRUNNELSE:

Seks år etter at Solberg-regjeringen lovet å slå ned på økonomisk kriminalitet, er faren minimal for å bli tatt for konkurslovbrudd på Vestlandet viser en stor BT/E24-granskning. I saken fremkommer det at syv av ti konkurssaker henlegges. Litt under halvparten av henleggelsene var gjort på grunn av manglende saksbehandlingskapasitet.

Konsekvensen av en høy henleggelsesprosent er et signal til useriøse aktører og kriminelle om at det er usannsynlig at denne typen lovbrudd får konsekvenser. For å gjøre noe med dette trengs et styrket og koordinert arbeid mot økonomisk kriminalitet.

Svar:

Regjeringen vil å styrke politiets arbeid mot blant annet hvitvasking, økonomisk kriminalitet og arbeidslivskrim-

inalitet. Dette fremkommer tydelig av Hurdalsplattformen.

For å legge til rette for bedre kriminalitetsbekjempelse, forebygging og etterforskning, har regjeringen i tilleggnummeret til forslag til statsbudsjett 2022 foreslått å øke bevilgningsforslaget med 200 mill. kroner, sammenlignet med Gul bok.

Regjeringen har også foreslått å øke bevilgningsforslaget med 26,3 mill. kroner, sammenlignet med Gul bok, for å øke kapasiteten og kvaliteten hos påtalemyndigheten.

Riksadvokatembetet og Politidirektoratet har i 2017 iverksatt prosjektet «Øko», for å øke politiets kapasitet og kvalitet i saker om økonomisk kriminalitet. Prosjektet forventes å bidra til å bedre politi- og påtalemyndighetens resultatoppnåelse innen økonomisk kriminalitet frem mot 2023.

I styringsdialogen med Riksadvokaten har Justis- og beredskapsdepartementet understreket viktigheten av at Den høyere påtalemyndighet prioriterer fagledelse av politiet på økonomisk kriminalitet. Dette arbeidet er av vesentlig betydning for å få til bedre måloppnåelse i politidistriktene, og prioriteres av den høyere påtalemyndighet.

SPØRSMÅL NR. 282**Innlevert 5. november 2021 av stortingsrepresentant Roy Steffensen****Besvart 16. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Frp jobbet i regjering for enklere krav til sykkel- og gangstier. I Aftenbladet kunne vi lese om Time kommune som på Undheim bygget Norges billigste "sykkel- og gangsti". Løsningen kritiseres nå av en veiingeniør, med at det vil være en uheldig praksis om kommuner tar slike snarveier.

Synes statsråden initiativet i Time er prisverdig og at det er bra det kommer en tursti slik at barn slipper å gå og sykle på fylkesveien, eller mener man kommunen burde forholdt seg til rigide krav selv om konsekvensen da ville blitt ingen tursti?

Svar:

For å få flere til å gå og sykle er det viktig å tilrettelegge med gode og trafikksikre løsninger for gående og syklende. Vegnormalene, som gjelder for all offentlig veg, gir føringer for når og hvordan gang- og sykkelveger skal etableres. Vegnormalens krav til standard avhenger av fart, trafikkmengde av motorisert trafikk og antall gående og syklende.

Langs hovedveger der det er flere enn 50 gående og syklende per døgn, eller på strekninger som er skoleveg, gir vegnormalen N100 krav om at det skal tilrettelegges med egne gang- og sykkelveger. Disse skal utformes i tråd

med krav i N100, som bygger på veldokumenterte erfaringer, og gir nøkterne krav mht. bredder, oppbygging mm. Ytterligere reduksjon av bæreevne eller smalere bredder anbefales ikke da det vil kunne føre til økte drifts- og vedlikeholdsutgifter, redusert trafiksikkerhet og dårlig framkommelighet og komfort for gående og syklende. Erfaringer tilsier at løsninger som på kort sikt er billige, ofte vil være kostbare å drifte og derfor vil føre til dårlig standard for trafikantene.

Jeg vil likevel presisere at det er kommunene og fylkeskommunene selv som er fraviktsmyndighet på sitt eget vegnett. Dersom kommunene eller fylkeskommunene ønsker å fravike overnevnte krav i N100, slik jeg oppfatter at Time kommune har gjort i dette tilfellet, står de fritt til å gjøre sine egne vurderinger om valg av standard opp mot kostnader knyttet til drift, vedlikehold og trafiksikkerhet.

SPØRSMÅL NR. 283

Innlevert 5. november 2021 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 10. november 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Er Regjeringens målsetning en avvikling av Politidirektoratet?

Justisdepartementet, særorgan og politidistrikt, og omfanget av Politidirektoratets avgjerdsrett.

BEGRUNNELSE:

Det fremgår av Hurdalsplattformen at Regjeringen vil:

“Gjennomgå Politidirektoratets oppgaver, mandat og ressursar for å sikre at innretninga på arbeidet deira er hensiktsmessig organisert, og vurdere å omfordele oppgaver til

Svar:

Som det går fram av Hurdalsplattformen, skal vi gjennomgå Politidirektoratets oppgaver, mandat og ressursar for å sikre at innretninga på direktoratets arbeid er hensiktsmessig organisert. Vi vil også vurdere å omfordele oppgaver til Justisdepartementet, særorgan og politidistrikt, og omfanget av Politidirektoratets beslutningsrett.

SPØRSMÅL NR. 284

Innlevert 5. november 2021 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 15. november 2021 av forsvarsminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

Mener statsråden det er i tråd med dagens regelverk at krigsveteraner med kognitive senskader fra fysiske påkjenninger som først slår ut eller blir diagnostisert lenge etter endt tjeneste ikke omfattes av vedtak nr. 33 og nr. 34, truffet i forbindelse med behandling av Rødts forslag om å sikre rettmessig erstatning (Dokument 8:101 S (2019-

2020)), og at veteraner med slike senskader dermed kan nektes erstatning på grunn av foreldelse?

BEGRUNNELSE:

23. oktober skrev Bergensavisen (BA) om en norsk krigsveteran, som tross alvorlige skader fra militæroperasjon i utlandet, er nektet erstatning fra Statens Pensjonskasse. Ifølge BA har Statens Pensjonskasse avslått

erstatning med henvisning til foreldelse. Det fremgår i artikkelen at både forsvarssjef Eirik Kristoffersen og tidligere forsvarsminister Frank Bakke-Jensen engasjert seg i saken til den skadde veteranen.

Foreningen Intops Bergen § Omland –OPP og UT mener veteranen ble sviktet av den offentlige ansvarsgruppen.

BA viser i artikkelen til Stortingets behandling av Rødts forslag om rettmessig erstatning til veteraner, (Dokument 8:101 S (2019-2020)) der det blant annet ble vedtatt å endre forsvarsloven slik at psykisk skadde veteraner ikke kan få avslag på erstatning på grunn av foreldelse. Vedtaket innebærer også at veteraner som allerede har blitt nektet erstatning på bakgrunn av foreldelse, får anledning til å søke på nytt. Forslaget er begrunnet med at skadefremkallende hendelser eller belastning under tjeneste i utenlandsoperasjoner ofte slår ut i form av psykisk lidelse lenge etter endt tjeneste, og at dette ikke må føre til at veteraner nektes erstatning.

Veteranen som omtales i BAs sak ble skadd som følge av en fysisk hendelse, men den kognitive skaden ble ikke fullt ut oppdaget eller diagnostisert før flere år etter hendelsen.

Afghanistan II-rapporten fastslår at minst 77 personer har symptomer knyttet til mild traumatisk hjerneskade (MTBI på engelsk). Disse symptomene likner delvis på PTSD, og det antas at MTBI også kan forårsake PTSD. Det sentrale er uansett at MTBI i likhet med psykiske belastningsskader, kan slå ut for fullt først svært lenge etter hendelsene som forårsaket tilstanden.

Spørsmålsstiller mener det er kan stride med Stortingets intensjon, om erstatning for kognitive senskader som skyldes fysiske påkjenninger skal kunne avvises på bakgrunn av foreldelse, dersom disse skadene, på

grunn av sin natur eller på grunn av manglende oppfølging fra det offentlige, først blir oppdaget etter foreldelsesfristen.

Svar:

Norske kvinner og menn som tjenestegjør i internasjonale operasjoner gjør en viktig innsats for fellesskapet, ofte under svært krevende forhold. Det er viktig at de som har tjenestegjort får god oppfølging, og at de som blir skadd får den erstatningen de har krav på. Jeg har stor forståelse for at det oppleves urimelig å få avslag på erstatningskrav på bakgrunn av foreldelse.

Anmodningsvedtak nr. 33 og 34 ble fulgt opp av forrige regjering i Prop. 59 L (2020-2021), som ble fremmet for Stortinget høsten 2020. Ved behandlingen av Innst. 223 L (2020-2021) til Prop. 59 L (2020-2021), sluttet Stortinget seg til forslaget til lovvedtak. I den vedtatte lovteksten er de nye foreldelsesreglene eksplisitt avgrenset til krav om psykiske belastningsskader. Lovendringen medførte derfor ingen endring i rettstilstanden for foreldelse av krav som følge av fysiske skader. Komitéen viste enstemmig til at hensikten med forslaget var å imøtekomme de særskilte utfordringer veteraner med psykiske belastningsskader har med å søke erstatning i tide.

Krav om erstatning for fysisk skade oppstått under tjeneste i en internasjonal operasjon før 1. januar 2010, faller ikke inn under de særlige erstatningsordningene som forvaltes av Forsvarsdepartementet. Slike skader kan imidlertid utløse krav etter reglene i yrkesskadeforsikringsloven. Reglene om yrkesskadeforsikring praktiseres av Statens pensjonskasse (SPK). Yrkesskadeforsikringsloven er underlagt Justis- og beredskapsdepartementet (JD).

SPØRSMÅL NR. 285

Innlevert 5. november 2021 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 12. november 2021 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen

Spørsmål:

Vil statsministeren selv engasjere seg for å overta eierskapet til Bergen bysegl, sammetrodden og andre kultur-skatter for Norge som er i København?

BEGRUNNELSE:

På Nordisk råd sitt møte tok FrP-gruppa opp denne problemstillingen med den danske regjering. Jeg har også registrert positiv omtale i Hurdalsplattformen og positive uttalelser fra kulturministeren. Skal vi få tilbake eierskapet for disse viktige historiske gjenstandene vil engasjement

fra statsministeren ytterligere understreke hvor viktig dette er for Norge.

Svar:

Det pågår jevnlig dialog mellom norske og danske kulturarvsinstitusjoner om kulturhistoriske gjenstander og dokumenter med norsk opphav som befinner seg i København. Et eksempel er den positive dialogen mellom Nasjonalbiblioteket og Det Kongelige Bibliotek i København om langtidslån av en illustrert utgave av Magnus Lagabøtes landslov og andre middelalderdokumenter med norsk opphav som Det Kgl. Bibliotek eier.

Jeg antar at spørsmålet om eierskapet til Bergens bysegl gjelder et dokument med et segl der stempelet viser en forløper for Bergens bysegl. Dette dokumentet inngår i Den Arnemagnæanske Håndskriftsamling som forvaltes av Den Arnemagnæanske Kommission i København. Min forgjenger Abid Raja tok opp spørsmål om langtidslån,

eventuelt overføring, av middelalderdokumenter med den danske kulturministeren tidligere i år. Svaret fra den danske kulturministeren resulterte i en videre behandling av saken i Den Arnemagnæanske Kommission, som i brev fra 28. oktober i år viste til at håndskriftsamlingen ble testamentert til Københavns Universitet i 1730. Kommisjonen er positiv til utlån av dokumenter til utstillingsformål i tre til fem måneder, men opplyser at det ikke er presedens for deponering av håndskrifter. Departementet har oversendt saken til Nasjonalbiblioteket til videre oppfølging. Det viktige er å legge til rette for at det kan lånes til en utstilling i Norge.

I Hurdalsplattformen står det at regjeringen vil ta initiativ til et nordisk prosjekt om opphavsstedet til kulturgenstander og tilbakeføringsdiskusjoner, og for Norges del utrede hvordan gode ordninger for samarbeid kan løse tilbakeføringsdiskusjoner. Spørsmål om dokumentet med det bergenske byeseglet hører hjemme i en slik prosess.

SPØRSMÅL NR. 286

Innlevert 6. november 2021 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo

Besvart 12. november 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Kva er dei økonomiske konsekvensane for norsk næringsliv av ikkje å gjennomføre EU si offentleggjeringsforordning og EU si taksonomiforordning i norsk rett hausten 2021?

GRUNNGJEVING:

Solberg-regjeringa la før sommaren 2021 fram Prop. 208 LS (2020–2021) «Lov om offentliggjøring av bærekraftsinformasjon i finanssektoren og et rammeverk for bærekraftige investeringer og samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) 2019/2088 og forordning (EU) 2020/852».

Den nye regjeringa har, så langt eg er kjend med, enno ikkje offentleg tatt stilling til dei to forordningane. Om saka trekkast av den nye regjeringa vil konsekvensane for norsk næringsliv vere alvorlege, fordi dei då ligg etter konkurrentar i resten av Europa.

Svar:

Statsministeren har i brev 8. november til Stortingets presidentskap gjort greie for regjeringa sine anbefalingar med omsyn til proposisjonar og meldingar som er overrekt eller referert i Stortinget i førre valperiode. I brevet anbefalar regjeringa at Prop. 208 LS (2020–2021) vert behandla av Stortinget. Arbeidet med å leggje til rette for at finanssektoren kanalisere kapital til berekraftige prosjekter og aktivitetar, er eit viktig tiltak for å medverke til den naudsynte omstillinga av økonomien i åra framover.

SPØRSMÅL NR. 287**Innlevert 6. november 2021 av stortingsrepresentant Seher Aydar****Besvart 16. november 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Til tross for stortingsvedtak om å ikke stenge fødeavdelingen ved sykehuset i Kristiansund inntil det nye sykehuset er i drift, ble fødeavdelingen stengt. Det ble sagt at det er midlertidig, og at fødeavdelingen skulle gjenåpnes 1. desember. Nå får befolkningen beskjed om at fødeavdelingen ikke gjenåpnes som planlagt.

Når fikk statsråden informasjon om at fødeavdelingen ikke gjenåpnes som planlagt, og hva konkret skal statsråden gjøre for å sikre gjenåpning av fødeavdeling i Kristiansund?

BEGRUNNELSE:

Statsråden svarte på spørsmål angående fødeavdelingen i Kristiansund 26.10.2021. Spørsmålet inneholdt blant annet om statsråden har «forsikret seg om at alle nødvendige forberedelser, inkludert anestesileger, er på plass til gjenåpning slik at befolkningen kan få garantier om at gjenåpning med nødvendige støttefunksjoner går som planlagt?» (Dokument nr. 15:80 (2021-2022)).

I sitt svar skrev helseministeren «Det pågår arbeid med sikte på å kunne gjenåpne fødeavdelingen i Kristiansund, som har vært midlertidig stengt.». En uke etter svaret kom nyheten om at fødeavdelingen ikke gjenåpnes som planlagt, men helseministeren informerte ikke om det.

Det er derfor av interesse for offentligheten å vite om det var helseforetaket som unnlot å informere helseministeren, og hva som gjøres videre for å sikre gjenåpning.

Svar:

Helse Møre og Romsdal HF så seg sist vinter nødt til å beslutte en midlertidig samling av fødetilbudet i Nordmøre og Romsdal til sykehuset i Molde. Dette skjedde etter at de over tid hadde opplevd utfordringer med å rekruttere tilstrekkelig fagkompetanse og sikre et forsvarlig pasienttilbud. I samsvar med vedtak fra Stortinget og krav stilt i foretaksmøter i Helse Midt-Norge RHF, arbeides det med å få til en gjenåpning av tilbudet i Kristiansund.

Helse Møre og Romsdal HF gikk 2. november i år ut med en pressemelding hvor de orienterte om at de måtte utsette gjenåpningen av fødeavdelingen i Kristiansund til nyåret. Det ble samtidig orientert om status i rekrutterings- og gjenåpningsarbeidet. Departementet ble orientert om innholdet i pressemeldingen kort tid før den ble sendt ut.

Regjeringen er opptatt av å sikre gode føde- og barseltilbud på Nordmøre og Romsdal. I tilleggnummeret til statsbudsjettet for 2022, som regjeringen nylig har lagt fram, er Nordmøre og Romsdal prioritert med en bevilgning på 25 mill. kroner. Dette skal bidra til forsvarlig og stabil bemanning i regionen og særskilt legges til rette for å kunne gjenåpne fødetilbudet i Kristiansund.

SPØRSMÅL NR. 288**Innlevert 7. november 2021 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 11. november 2021 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Hva vil prislappen for Arbeiderpartiets rekommunaliseringsgrep, innen alle tjenester være, og kan statsråden gi en garanti for at kommunale skatter og avgifter ikke vil bli innført eller øke på grunn av kommende rekommunaliseringsgrep?

BEGRUNNELSE:

Onsdag 3. november kunne vi lese i «Vårt Oslo» hvordan byrådet i Oslo de siste årene har brukt 600 millioner på oppkjøp av private barnehager for å gjøre dem kommunale. Denne uforståelige pengebruken er et resultat av Aps og SVs mål om å rekommunalisere enhver privat tjeneste i kommunene, uten at dette er noe ønske fra innbyggerne.

Det er knyttet stor bekymring til hva som er regjeringens rekommunaliseringsplan for å gjøre godt fungerende private tjenester kommunale. Prislappen for rekommunaliseringsgrepe viser seg å være svimlende høye og Fremskrittspartiet er bekymret for hvem som skal sitte igjen med regningen for disse sosialistiske prinsippene til Arbeiderpartiet.

Svar:

Regjeringen vil gjennom en helhetlig politikk overfor kommunesektoren sikre at oppgaver løses på lavest mulig hensiktsmessig forvaltningsnivå. Alle innbyggere, uansett bosted, skal ha et godt tjenestetilbud i sitt nærmiljø. Kommunene må sikres ressurser og handlefrihet til å løse velferdsoppgaver. Regjeringen respekterer at kommunene selv bestemmer utforming og innretning av kommunal tjenesteyting, innenfor rammen av lover og regler og en bærekraftig og forsvarlig økonomiforvaltning. Om en kommune skal kjøpe opp private barnehager for å drive dem i egen regi, er en vurdering som den enkelte kommune selv må gjøre. Det er ikke departementets oppgave å vurdere om dette er et fornuftig tiltak. Det er

heller ikke gitt at tjenester drevet i kommunal egenregi vil gi dyrere tjenester for innbyggerne enn tjenester levert fra private.

Når det gjelder finansiering, kan kommunene kreve brukerbetaling for en rekke ulike tjenester. Adgangen til å kreve brukerbetaling og hvor mye kommunen kan kreve, varierer mellom de ulike tjenestene. For vann-, avløps- og renovasjonstjenestene, byggesaksbehandlingen samt enkelte andre områder, fastsetter særlov at gebyrene ikke skal være høyere enn kostnadene ved å produsere tjenesten (selvkost). For renovasjonstjenestene skal gebyrene være lik utgiftene ved å produsere tjenesten. For egenbetaling i barnehage, kan kommunen kun ta betalt opp til de maksimalsatser som fastsettes i statsbudsjettet. For skolefritidsordningen skal egenbetalingen ikke være høyere enn kostnadene ved å produsere tjenesten (selvkost). For eiendomsskatt er det regulert gjennom lov hva kommunen kan skrive ut eiendomsskatt på. For boliger og fritidsboliger kan ikke eiendomsskatten være mer enn 4 promille. Kommunene kan fastsette et bunnfradrag. Det hører til det kommunale selvstyre at kommunene innenfor gjeldende regelverk kan tilpasse seg ulikt.

SPØRSMÅL NR. 289

Innlevert 8. november 2021 av stortingsrepresentant Ingjerd Schou

Besvart 12. november 2021 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

I Hurdalplattformen står det "En lønnsom privat sektor i godt samspill med det offentlige er grunnlaget for en sterk velferdsstat." Samtidig så møter mange bedrifter ett næringsfiendtlig byråkrati, og en statsforvalter som forskjellsbehandler oppstartsbedrifter i ulike deler av landet.

Hva gjør statsråden for å forhindre denne usosiale forskjellsbehandlingen?

BEGRUNNELSE:

I Smaalenenes avis 10. august kunne vi lese om Statsforvalterens avslag på Helle Marie Resen-Fellie som ønsker å drive tannklinikk hjemme på familiegården i Askim. Vi kan lese av saken at kommunen først tillot en slik ordning, men at Statsforvalteren overkjørte lokalpolitikere som ville gi Resen-Fellie dispensasjon fra bestemmelsen om at annen næringsvirksomhet ikke kan utføres på en gård som befinner seg i et LNF-område. Planutvalgets leder i

Askim Kommune fra Senterpartiet var kritisk til beslutningen. Vi vet det er ulik praksis for tildeling av tillatelser og dispensasjoner for ulike gründere, også innenfor samme fylke. For eksempel kunne vi 27. oktober lese om Linda i Smaalenenes Avis som fikk benytte låven til hudklinikk.

Svar:

Jeg vil understreke at regjeringen er opptatt av å føre en arealpolitikk som skal bidra til vekst og utvikling i små og store lokalsamfunn, innenfor overordnede nasjonale mål. Plan- og bygningsloven er i denne sammenheng et sentralt virkemiddel. Gjennom arealplanlegging er det kommunestyret som gir rammene for ønsket arealbruk. Kommunens valg av løsninger i en arealplan bygger i stor grad på lokalpolitiske og planfaglige vurderinger. Slik jeg ser det, har plan- og bygningsloven en god "verktøykasse" som kommunene kan bruke i sin arealplanlegging, blant

annet for å fremme verdiskapning og lokal næringsutvikling.

Plan- og bygningsloven bygger på et prinsipp om at nødvendige arealendringer skal skje ved en forenklet eller grundig planprosess i kommunen, og ikke gjennom enkeltvis dispensasjoner som vil kunne vanskeliggjøre en helhetlig arealdisponering og samordning av sektorinteresser gjennom arealplaner. Endringer i dispensasjonsbestemmelsen i plan- og bygningsloven ble vedtatt i Stortinget ved lov 18. juni 2021 nr. 130. Lovens krav innebærer at dispensasjon er en unntaksbestemmelse, og en sikkerhetsventil.

I begrunnelsen til spørsmålet er det vist til en konkret dispensasjonssak for oppføring av en tannklinikk på en landbrukseiendom i Indre Østfold kommune. Tannklinikken, med en grunnflate på 21 x 8 meter, er omsøkt som et nybygg på et eksisterende gårdstun. Fordi tiltaket ikke gjøres som ledd i landbruksdriften, er oppføringen av tannklinikken i strid med arealformålet. Statsforvalteren i Innlandet har behandlet saken som settestatsforvalter, og har i vedtak 27. juli 2021 tatt til følge klage fra Statsforvalteren i Oslo og Viken. Det er dermed gitt avslag på søknad om dispensasjon fra gjeldende arealformål. Statsforvalterens vedtak er begrunnet med at tiltaket er vesentlig i strid

med landbruksformålet og statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging. Det vil si at vilkårene i plan- og bygningsloven for å kunne gi dispensasjon, ikke er oppfylt.

Statsforvalterens vedtak 27. juli 2021 er tatt opp med Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Departementet vil med bakgrunn i omgjøringsbegjæring fra tiltakshaver av 29. august 2021, vurdere om det foreligger feil ved statsforvalterens vedtak som gjør det ugyldig.

Til spørsmålet viser jeg til at utøvelse av myndighet som har direkte betydning for den enkelte borger, er underlagt særlige regler om fremgangsmåte. Når statsforvalteren treffer vedtak i dispensasjonssaker, gjelder plan- og bygningsloven og forvaltningsloven. Hensikten med reglene er å sikre at statsforvalteren treffer mest mulige korrekte avgjørelser i konkrete saker. Jeg mener at gjeldende lovgivning er tilstrekkelig for å forhindre forskjellsbehandling og myndighetsmisbruk i saker der statsforvalteren behandler spørsmål om arealavklaring i dispensasjonssaker. Gjennom styringsdialogen med og veiledning av statsforvalterembetene arbeider departementet med å sikre en enhetlig og god praksis for klager fra statsforvalteren som sektormyndighet.

SPØRSMÅL NR. 290

Innlevert 8. november 2021 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes

Besvart 15. november 2021 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Mener statsråden at Konkurransetilsynets forslag til veileder for prisdiskriminering i dagligvaremarkedet i tilstrekkelig grad følger opp Stortingets vedtak om at prisdiskriminering, som ikke er saklig begrunnet gjennom definerte vilkår, er ulovlig?

BEGRUNNELSE:

Nylig la Konkurransetilsynet ut en ny veileder om prisdiskriminering på høring. Her erkjenner Konkurransetilsynet at prisdiskriminering kan føre til høyere innkjøpspriser, i tillegg til å skade konkurransen mellom kjedene. Tilsynet skisserer et stort handlingsrom til å gjøre egne vurderinger, som gjør det vanskelig å lese hvor grensen for ulovlig prisdiskriminering i realiteten går. I januar i år behandlet Næringskomiteen Meld. St. 27 (2019-2020) «Daglegvare og konkurranse - kampen om kundane». I

Innst. 185 S (2020-2021) slo flertallet i Næringskomiteen fast at prisdiskriminering i dagligvare, som ikke er saklig begrunnet gjennom definerte vilkår, er ulovlig. I ettakant av Stortingets vedtak sendte næringsdepartementet ut et supplerende tildelingsbrev hvor de ber Konkurransetilsynet følge opp Stortingets vedtak på «egnet måte». Konkurransetilsynets direktør sa også nylig på høstmøtet til Dagligvareleverandørenes forening (DLF) at det er opp til departementet å tolke Stortingets vedtak og videreformidle hvordan Stortingets vilje i denne saken skal operasjonaliseres.

Svar:

Flere forhold i verdikjeden for mat indikerer at konkurransen er begrenset. Konsentrerte markeder, med få og store aktører, kan ramme forbrukere, primærprodusenter og næringsmiddelindustrien negativt gjennom høyere

priser, mindre utvalg og mindre innovasjon. Det fremgår av Hurdalsplattformen at regjeringen vil bedre maktbalansen i verdikjeden for mat, blant annet gjennom bedre tilsyn, større åpenhet og mer rettferdig fordeling av verdiene i hele kjeden. Det skal derfor legges frem en storting-smelding om markedsrett i verdikjeden for mat.

Det er igangsatt en rekke tiltak for å styrke håndhevelsen av konkurranse-loven i dagligvarehandelen. Spørsmålet om prisdiskriminering er høyt prioritert. Konkurransetilsynets kartlegging av forskjellene i innkjøpspriser i dagligvaremarkedet har også bekreftet at det er til dels store forskjeller i innkjøpspriser. Tilsynet vil derfor arbeide videre med å avdekke årsakene til forskjellene.

Konkurransetilsynet har de senere år intensivert oppfølgingen av klager og tips fra aktører og allmennhet for å avdekke flere brudd på konkurranse-loven. Som et ledd i det omfattende arbeidet som gjøres i dette markedet, har Konkurransetilsynet sendt et utkast til veileder om prisdiskriminering på høring. Formålet med veilederen er å gi aktørene en nærmere anvisning på hvordan Konkurransetilsynet vil tolke og anvende konkurranse-lovens forbudsbestemmelser i saker som gjelder prisdiskriminering, slik at de kan vurdere sin egen praksis i lys av dette. Veilederen er også en oppfølging av Stortingets vedtak nr. 572 og 576 av 4. februar 2021 som ble fattet i forbindelse

med Stortingets behandling av Meld. St. 27 (2019–2020) Daglegvare og konkurranse – kampen om kundane, som gjaldt forskjeller i innkjøpsbetingelser og tilsynets veiledning. Som ledd i oppfølgingen av denne meldingen og arbeidet mot ulovlig prisdiskriminering har Konkurransetilsynet også utarbeidet krav til begrunnelse fra leverandører som opererer med store forskjeller i innkjøpspriser.

Ulike former for prisdiskriminering er imidlertid vanlig forretningspraksis i de fleste markeder, i form av rabatter, bonuser, koblingssalg etc. Det er ikke gitt at dette er skadelig for konkurransen og omfattes av konkurranse-lovens forbudsbestemmelser, og da særlig forbudet mot misbruk av markedsrett. Dette må derfor vurderes konkret i det enkelte tilfelle. Dette er kompliserte spørsmål, noe som også fremgår av veilederen. Utkastet er nå på høring med frist 27. januar neste år. Dette er en mulighet for aktørene, deres representanter og andre interesserte til å komme med innspill og påvirke den endelige utformingen av veilederen.

Jeg vil til slutt understreke at veilederen bare er ett av mange tiltak i dette markedet. Jeg vil fortløpende vurdere behovet for ytterligere tiltak både når det gjelder prisdiskriminering og andre utfordringer i verdikjeden for mat.

SPØRSMÅL NR. 291

Innlevert 8. november 2021 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad

Besvart 15. november 2021 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen

Spørsmål:

Vil statsråden følge opp dette arbeidet videre ved å oversende meldingen til Stortinget, og når vil ev. dette skje?

BEGRUNNELSE:

Solberg-regjeringen har jobbet med å følge opp NOU-en "på lik linje", som omhandler rettighetene til personer med nedsatt funksjonsevne, og det var varslet en storting-smelding om temaet.

Svar:

Regjeringen har sagt at vi vil inkorporere CRPD i norsk lov. Vi skal nå først avklare inkorporering før vi tar stilling til fremleggelse av storting-smeldingen.

SPØRSMÅL NR. 292**Innlevert 8. november 2021 av stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide****Besvart 18. november 2021 av forsvarsminister Odd Roger Enoksen****Spørsmål:**

Hvorfor uttalte forsvarsministeren til Dagbladet den 21/10 at nedleggelsen av Andøya flystasjon ikke var i tråd med den daværende forsvarssjefens forslag, når det tydelig fremgår av Fagmilitært råd (FMR 2015) at forsvarssjefens anbefaling var nedleggelse av Andøya flystasjon?

BEGRUNNELSE:

Forsvarsministeren viser selv i sitt svarbrev av 4/11 til at forsvarssjefen i FMR 2015 anbefalte nedleggelse av Andøya. Forsvarsministeren skriver i svarbrevet blant annet at «Andøya flystasjon skulle legges ned ved utfasing av P3-C Orion».

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 8. november 2021 med spørsmål fra stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide om hvorfor forsvarsministeren uttalte til Dagbladet den 21/10 at nedleggelsen av Andøya flystasjon ikke var i tråd med den daværende forsvarssjefens forslag, når det tydelig fremgår av Fagmilitært råd (FMR 2015) at forsvarssjefens anbefaling var nedleggelse av Andøya flystasjon.

Det var betydelige forskjeller mellom forsvarssjefens anbefaling om innretningen av den maritime overvåkingskapasiteten i det fagmilitære rådet i 2015 og det Stortinget vedtok gjennom sin behandling av langtidsplanen for forsvarssektoren i 2016. I det fagmilitære rådet fremgikk det at forsvarssjefen av økonomiske årsaker ikke kunne prioritere en videreføring av den kapasiteten som de maritime patruljeflyene utgjorde. Forsvarssjefens anbefaling var å erstatte P-3C Orion (maritime patruljefly) og DA-20 (elektronisk krigføring) med en kombinasjon av satellittbaserte sensorer, bemannede og ubemannede overvåkingsfly for å ivareta behovet for maritim overvåking og situasjonsforståelse. Anbefalingen var å fase inn bemannede overvåkingsfly parallelt med at de maritime patruljeflyene ble tatt ut av strukturen. Bemannede og ubemannede overvåkingsfly ble anbefalt samlet i en overvåkingsskvadron, samlokalisert med kampfly på beredskap (Quick Reaction Alert, QRA) på Evenes flystasjon. Andøya flystasjon ble anbefalt nedlagt ved utfasingen av P3-C Orion.

Stortinget vedtok gjennom sin behandling av Innst. 62 S (2016–2017) jfr. Prop. 151 S (2015–2016) en annen innretning, som var å anskaffe nye maritime patruljefly til erstatning for P-3C Orion. Med dette vedtaket ble kapasiteten for overvåking og anti-ubåt operasjoner videreført. Stortinget fattet også vedtak om å legge ned Andøya flystasjon.

SPØRSMÅL NR. 293**Innlevert 8. november 2021 av stortingsrepresentant Tage Pettersen****Besvart 15. november 2021 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen****Spørsmål:**

Vil kulturministeren undersøke muligheter for å sikre permanent utstilling av Aksel Waldemar Johannessens kunst, i dialog med de som i dag disponerer verkene?

BEGRUNNELSE:

Nils Gaups dokumentar «Bilder fra et nordisk drama» ble søndag 7. november vist på NRK TV. Dokumentaren avdekker en langvarig dragkamp for en permanent utstilling av Aksel Waldemar Johannessens (1880–1922) malerier. Det er ikke en kulturministers oppgave å legge seg opp i kunstfaglige vurderinger, men dokumentaren etterlater en del ubesvarte spørsmål om hvorvidt det i dag foretas

noen undersøkelse av alternativer for å sikre denne kunstarven etter Johannessen.

Svar:

Vi er kjent med at det i privat eie finnes en samling malerier laget av kunstneren Aksel Waldemar Johannessen (1880-1922). Vi er også kjent med at noen av eierne har hatt et ønske om å gi sin samling i gave til Oslo kommune.

Av museene i det nasjonale museumsnettverket er det om lag 20 institusjoner som forvalter kunstsamlinger, hvorav de fleste også kontinuerlig arbeider med å utvikle og forøke kunstsamlingen.

Prinsippet om armlengdes avstand mellom på den ene siden offentlige myndigheter og på den andre siden frittstående kunst- og kulturinstitusjoner er en overordnet føring for utøvelsen av kulturpolitikken. Dette innebærer blant annet at det er museene selv som helt ut foretar de faglige vurderinger av hvilke kunstverk som skal erverves til samlingene og hvilke utstillinger som skal produseres.

Jeg har forståelse for ønsket om å finne permanente løsninger for å sikre bevaring og formidling av kulturarv, kunst og kunsthistorie. Jeg må imidlertid utvilsomt legge til grunn at spørsmål om hvilke kunstverk og hvilke kunstnerskap som skal erverves, må det enkelte museum selv ta stilling til. Dette verken kan eller skal Kulturdepartementet blande seg inn i.

SPØRSMÅL NR. 294

Innlevert 8. november 2021 av stortingsrepresentant Ove Trellevik

Besvart 15. november 2021 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Når ser regjeringen for seg at endelig avgjørelse kan bli fattet slik at driftslisensen vil bli beholdt slik den ble gitt i juni 2020?

BEGRUNNELSE:

Nordic Mining ASA fikk i 2020 driftstillatelse til å utvinne mineralet rutil fra Engebøfjellet i Naustdal kommune. Rutil blir brukt blant annet som fargestoff i maling og er et viktig råstoff i produksjonen av titanmetall. Uttaket av rutil skal skje ved dagdrift i ca. 15 år og ved underjordisk drift i ca. 35 år. Restmassene fra rutilproduksjonen skal deponeres på 300-350 meters dyp i Førdefjorden.

Prosjektet vil gi et bidrag til norsk verdiskaping på om lag 500 millioner kroner per år, og det kan være nok ressurser for utvinningsvirksomhet i nærmere 50 år. Forskningsstiftelsen SINTEF anslår at prosjektet kan gi 170 arbeidsplasser direkte knyttet til produksjonen. Totalt kan det bety 300 arbeidsplasser i Sunnfjord-regionen og 500 på landsbasis.

I november 2020 bekreftet Direktoratet for mineralforvaltning at ankene som ble mottatt mot driftskonsesjonen for Engebø Rutile og Garnet-prosjektet ikke ga grunnlag for å trekke tilbake eller endre avgjørelsen om driftslisens.

Nordic Mining har tidligere kommunisert at den endelige avgjørelsen er forventet å falle på plass i første

halvår av 2021. Regjeringen Solberg erkjente at prosessen har blitt forsinket som følge av nye prioriteringer i departementene i forbindelse med covid-19 pandemien.

Den endelige avgjørelsen er således forventet å komme etter sommeren 2021. Vi nærmer oss vinter og snart nytt år.

Svar:

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) fattet vedtak om tildeling av driftskonsesjon til Nordic Rutile AS 17. juni 2020. Vedtaket ble påklaget og opprettholdt av direktoratet. Saken ble dermed oversendt til Nærings- og fiskeridepartementet 9. november 2020 for behandling.

Nærings- og fiskeridepartementet har også en søknad om ekspropriasjon fra Nordic Rutile AS til behandling.

Engebø-saken er en sammensatt og faglig komplisert sak som krever grundig behandling av departementet. Som stortingsrepresentanten påpeker har saksbehandlingen i departementet vært preget av korona-pandemien. Dette har ført til utsettelse i flere saker. Dette kommer i tillegg til et generelt stort sakstrykk på mineralfeltet.

Jeg vil likevel presisere at Engebø-saken er høyt prioritert i departementet, og vi arbeider for en snarlig avklaring.

SPØRSMÅL NR. 295**Innlevert 8. november 2021 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde****Besvart 16. november 2021 av utviklingsminister Anne Beathe Kristiansen Tvinnereim****Spørsmål:**

600 millioner mennesker i Afrika sør for Sahara, den fattigste delen av verden, lever uten elektrisitet. Tilgang til energi er en forutsetning for at land kan komme seg ut av fattigdom, men de blir fortalt at de må satse på ren energi selv om dette på langt nær vil være dekkende for fremtidens energibehov.

Ser utviklingsministeren at det er nødvendig å bidra til at fattige land får utvikle petroleumsressurser, hvis målet er å hjelpe dem ut av fattigdom?

BEGRUNNELSE:

Den nye regjeringen har klima som ett av satsingsområdene i utviklingspolitikken. I Hurdalsplattformen står det: «Vi vil gjøre ren energi til en hovedsatsing i norsk utviklingspolitikk ved å omgjøre programmet «Olje for utvikling» til «Energi for utvikling».

I det anerkjente magasinet *Foreign Affairs* ble det 31. august i år publisert en artikkel med den talende tittelen «The Divestment Delusion – Why Banning Fossil Fuel Investments Would Crush Africa.» Artikkelen beskriver hvordan det blir stadig vanskeligere for afrikanske land å finansiere utviklingen av sårt tiltrengt fossil energi, av klimahensyn. Flere europeiske land har sagt at de vil stoppe finansiering av petroleumsprosjekter i utlandet.

I følge IEA (*Africa Energy Outlook 2019*) lever omtrent 600 millioner mennesker i Afrika sør for Sahara uten tilgang på strøm. Energietterspørselen i samme område er på fattige 210 TWh. Hele Norges energiforbruk er til sammenligning 140 TWh, og vi er bare 5 millioner mennesker. Det sier seg selv at om de fattigste delene av Afrika skal utvikles og komme seg ut av fattigdom, trengs det også utvikling av energi. Det er en illusjon å tro at rene, men ustabile energikilder som sol- og vindenergi vil kunne svare på Afrikas kraftbehov ved økonomisk utvikling de neste tiårene. Flere land har planer om å bygge nye kullkraftverk for å dekke energimangelen. Mange afrikanske land har gjort store gassfunn de senere årene. Gass kan løfte folk ut av fattigdom, både gjennom energi til ny industri og til husstander, men også for produksjon av gjødsel til et mer effektivt landbruk, og som erstatning for kull og paraffin til matlaging.

Svar:

Afrika trenger energi til sin utvikling, og det er uakseptabelt at så mange ikke har den tilgangen til energitjenest-

er som vi i Norge tar som en selvfølge. Økt tilgang til energi er avgjørende for at lavinntektsland skal kunne arbeide seg ut av fattigdom. Gitt målene vi har om å begrense den globale oppvarmingen, må mest mulig av denne energien være fornybar. Derfor har regjeringen gjort fornybar energi til en hovedprioritet i utviklingspolitikken.

Det er store behov for økte investeringer i fornybar energi globalt. Klimatrusselen kommer på toppen av andre kriser, og regjeringen legger opp til en styrking av klimasatsingen i bistandsbudsjettet. Satsingen på fornybar energi i utviklingsland økes med 500 millioner kroner i 2022. Dermed snur regjeringen en trend med kutt i bevilgninger til fornybar energi i utviklingsland. Regjeringen vil også videreføre forslaget om å etablere et nytt klimainvesteringsfond. Denne økte satsingen vil føre til økt tilgang til energi og reduksjoner i utslipp, og samtidig bidra til jobbskaping og fattigdomsreduksjon. Dette er dessuten en satsing som forventes å utløse vesentlige midler fra privat sektor, og således bidra til at målet om dobling av norsk klimafinansiering til 14 milliarder kroner innen 2026 nås.

Afrika har store energiressurser som må utnyttes bedre. Norge har over mange år bidratt til økt tilgang til energi, både til elektrisitet og rent brennstoff til matlaging. Dette skal vi fortsette med. Gjennom bistandsbudsjettet har vi gitt støtte til utvikling av fornybar energi, samt støtte til kunnskapsprogrammer for økonomisk, sosialt og miljømessig forsvarlig forvaltning av petroleumsressurser. Vi vil gjøre ren energi til en hovedsatsing ved å omgjøre programmet til Energi for utvikling. Dermed bidrar vi til grønn omstilling. Fornybar energi er fremtidens energikilde. Det norske bistandsbudsjettet skal ha en sterk klimaprofil. Ressursene skal prioriteres i tråd med dette.

Gitt at fornybar energi nå i økende grad er mer kostnadseffektivt enn fossil kraft, har flere afrikanske land skrinlagt sine planer om bygging av kullkraftverk. Andelen kullkraft er på vei ned, også i utviklingsland. Samtidig er strømforbruket i utviklingsland i sterk vekst, med en forventet økning i kraftetterspørselen på 3,5 prosent årlig, noe som tilsier at vi må øke utbyggingen av fornybar kraft så raskt som mulig. Det er helt uaktuelt å bruke bistandsmidler på utbygging av kullkraft.

Det stemmer at mange land i Afrika har funnet forekomster av naturgass, og at de ønsker å bruke denne ressursen til produksjon av elektrisitet og til rent brennstoff til koking (LPG). Produksjon av elektrisitet basert på naturgass medfører generelt lavere klimagassutslipp enn kullkraft, avhengig av lekkasjeandelen. Mange land og multilaterale utviklingsbanker har lagt til grunn at utbyg-

ging av gasskraft kan støttes fram til 2025 i godt begrunnede unntakstilfeller, spesielt i de fattigste landene. Norge støtter en slik linje. Vurderingen må baseres på omfattende analyser av alternativer og at gass er den økonomiske og finansielt beste løsningen, at det gir en klimagevinst i forhold til de reelle alternativene, samt at skyggepris på karbon brukes i analysene. Utbygging av gasskraft må være en del av landenes klima- og energiplaner, og samsvare med Paris-avtalens langsiktige mål. Afrika mangler også tilgang til rene brennstoff til koking. De utviklingsmessige konsekvensene av innendørs luftforurensing er omfat-

tende. Vi kan ikke akseptere at så mange, ikke minst kvinner, dør for tidlig som følge av dette. Derfor må bruk av LPG til renere koking i de fattigste landene kunne støttes.

Mange land gjorde kjent under klimatoppmøtet i Glasgow at de vil stanse offentlig finansiering av fossil energi i løpet av 2022. Det er sannsynlig at de multilaterale utviklingsbankene vil stanse sin finansiering av gasskraft fullstendig i 2025, selv i unntakstilfeller. Vi vil bruke betydelige bistandsmidler til å støtte utviklingsland i en overgangsfase, slik at de raskere kan innrette seg i retning fornybar energi.

SPØRSMÅL NR. 296

Innlevert 8. november 2021 av stortingsrepresentant Helge Orten

Besvart 12. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Regjeringen Støre har kuttet bevilgningen til tilskuddsordningen for mindre byområder, kap. 1332, post 66, med kr. 30 mill., dvs. det er ikke midler til denne ordningen i 2022.

Betyr det regjeringen med dette har avvirket ordningen, eller kan statsråden garantere at det vil bli bevilget penger til ordningen i 2023?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen Solberg etablerte en egen tilskuddsordning for mindre byområder i Nasjonal transportplan 2022-2033 og fulgte opp dette med en bevilgning i statsbudsjettet for 2022. Det var forutsatt at ordningen skulle være operativ i siste kvartal 2022. Dette er en ordning som er sterkt etterspurt blant de bykommunene som ikke er aktuelle for byvekstavtaler. Hensikten er å legge til rette for økt bruk av kollektiv, sykkel og gange. Det er fem byområder som kvalifiserer til støtte fra ordningen, deriblant Ålesund. Gjennom å kutte bevilgningen på 30 mill. for 2022 er det ikke midler til denne ordningen neste år, noe som skaper stor usikkerhet for de aktuelle kommunene. Spørsmålet nå er om ordningen er avvirket, eller om det kan forventes midler til ordningen i 2023.

Svar:

Regjeringen har ikke avvirket denne nye tilskuddsordningen til de fem mindre byområdene, Bodø, Haugesund, Ålesund, Vestfoldbyen (Larvik, Sandefjord og Tønsberg) og Arendal/Grimstad. Vi har imidlertid ikke funnet grun-

nlag for å prioritere midler til dette formålet i 2022. Det er for tidlig å kunne gi garantier som er knyttet til budsjettforslaget for 2023.

SPØRSMÅL NR. 297**Innlevert 8. november 2021 av stortingsrepresentant Helge Orten****Besvart 22. november 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Hvordan mener helseministeren at 25 mill. kroner i øremerkede midler til fødetilbudet i Kristiansund kan bidra til å rekruttere nødvendige fagfolk til avdelingen?

BEGRUNNELSE:

Helse Møre og Romsdal har gjort et omfattende arbeid for å skaffe nødvendige fagfolk til fødeavdelingen i Kristiansund, men har så langt ikke lyktes med å rekruttere nok jordmødre og gynekologer for å åpne avdelingen. Ved å sette av et beløp på 25 mill. til formålet, skapes det et inntrykk at dette kan løses ved å bevilge mer penger, når problemet er mangel på fagfolk. Ved å øremerke midler til formålet, regner jeg med at statsråden har gjort seg opp en oppfatning av hvordan midlene best kan benyttes for å sikre rekrutteringen. Det er nærliggende å tro at økt lønn er et aktuelt virkemiddel, og at det da er gjort en vurdering av hvordan dette vil påvirke driften av de andre fødeavdelingene og den samlede økonomien i helseforetaket.

Svar:

Helse Møre og Romsdal HF arbeider aktivt for å kunne gjenåpne et faglig forsvarlig fødetilbud ved sykehuset i Kristiansund. De så seg tidligere i år nødt til å samle fødetilbudet i Nordmøre og Romsdal ved sykehuset i Molde,

i en midlertidig periode. Dette skjedde etter at de over tid hadde opplevd stor arbeidsbelastning på de ansatte og utfordringer med å rekruttere tilstrekkelig fagkompetanse som kunne gi et forsvarlig pasienttilbud.

Det er nylig gjort kjent at en gjenåpning i Kristiansund først vil kunne skje på nyåret. Som representanten Orten helt riktig peker på i sitt spørsmål, så er hovedutfordringen tilgangen på fagfolk. Rekruttering av kvalifiserte fagfolk er en utfordring som må løses på en måte som gir stabilitet i tjenestetilbudet. I Hurdalsplattformen forplikter regjeringen seg til å sørge for at det utarbeides en tiltakspakke. Det blir viktig å utvikle tiltak som gir effekt over tid. Regjeringens foreslåtte bevilgning på 25 mill. kroner i tilleggsnummer til statsbudsjettet for 2022, er en ekstraordinær bevilgning som vil bidra til ytterligere ressurser i rekrutteringsarbeidet. Det går fram av tilleggsnummeret at midlene skal gå til tiltak for forsvarlig og stabil bemanning i regionen, som har bemanningsutfordringer, og at det særskilt skal legges til rette for å kunne gjenåpne fødetilbudet i Kristiansund. Helse Midt-Norge RHF vil i foretaksmøte i januar bli bedt om å følge opp dette.

Regjeringen er opptatt av å sikre gode føde- og barseltilbud på Nordmøre og i Romsdal, også etter at det nye sykehuset på Hjelset står ferdig. Det skal derfor gjennomføres en medisinskfaglig vurdering av hvordan et godt fødetilbud skal videreføres etter 2025, og som ikke skal forringe kvaliteten i helsetilbudet i regionen for øvrig.

SPØRSMÅL NR. 298**Innlevert 9. november 2021 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård****Besvart 12. november 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Kriminalomsorgsdirektoratet har i rundskriv innført krav om å bli orientert når tillitsvalgte i kriminalomsorgen inviterer journalister og politikere til straffegjennomføringsenhetene, mot protester fra de tillitsvalgte.

Hvordan vurderer statsråden denne kontrollen av de tillitsvalgtes mulighet til å ytre seg, og hvordan vil statsråden sikre de ansattes yringsfrihet, særlig tatt i betrakt-

ning Sivilombudets undersøkelse om yringsfrihet i offentlig sektor fra 2016?

Svar:

I likhet med stortingsrepresentanten er jeg opptatt av at både tillitsvalgte og øvrige ansatte i kriminalomsorgen og andre virksomheter i justissektoren, har mulighet til

å ytre seg. I min dialog med Kriminalomsorgsdirektoratet har jeg blitt forsikret om at etatens medierutiner ikke legger begrensninger på de ansattes yttringsfrihet eller de tillitsvalgte mulighet til å ytre seg på vegne av sin organisasjon. Ansattes rett til å ytre seg er også beskrevet nærmere av direktoratet i Etske retningslinjer for statstjenesten og kriminalomsorgen.

Etatens medierutiner skal også bidra til at Kriminalomsorgsdirektoratet kan følge opp sitt ansvar overfor departementet når det gjelder å informere om temaer med en særlig politisk eller mediemessig oppmerksomhet. For departementet, og for meg som statsråd, er det viktig å ha kjennskap til hvilke saker som politikere,

media, tillitsvalgte, ansatte og andre interessenter anser som særlig viktig når det gjelder kriminalomsorgen. Dette ansvaret er synliggjort i departementets sin hovedinstruks til Kriminalomsorgsdirektoratet: «Direktøren skal varsle departementet umiddelbart [...] ved hendelser som kan medføre politisk og/eller mediemessig oppmerksomhet». I retningslinjene Regjeringens forhold til Stortinget. Enkelte spørsmål i forholdet mellom regjeringen og Stortinget, utarbeidet av Statsministerens kontor, beskrives også et slikt informasjonsbehov. I disse retningslinjene understrekes det blant annet at departementet varsles dersom en stortingsrepresentant skal besøke et underliggende organ.

SPØRSMÅL NR. 299

Innlevert 9. november 2021 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve

Besvart 15. november 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Når har Regjeringa tenkt å instruere Statnett til å setje i gang omfattande utbygging av linjenettet mellom NO3 og sørover?

GRUNNGJEVING:

Den siste tida har kraftprisane her i landet gått til himmels, og vi ser no eit prisnivå spesielt i NO1, No2 og No5 som er 4-5-6 gongar høgare enn normalt.

Folk flest i dei folkerike områda på Aust-, Vest- og Sørlandet får straumutgifter som mange naturlegvis har problemer med å betale, når normal straumrekning på til dømes 2 000 kr. pr. mnd. blir til 10-12 000 kr. pr. mnd.

Det blir hevda at mykje av årsaken til at ein ser prisar på 15-20 øre i NO3 og nordover, medan prisane lenger sør er 4-5-6 gongar så høge, er manglande linjekapasitet for å kunne frakte strøm frå NO4/ NO3 til NO1, NO2 og NO5.

i 2016 vart ny 420 kv-linje mellom Ørskog og Fardal bygd, men der oppgradering frå 300 til 420 kv-linje vidare manglar mellom Sogndal og Aurland. Ei slik oppgradering hastar svært mykje, og ville etter utbygging kunne jamna ut straumprisane i landet.

Svar:

Det neste tiåret vil Norge trenge mer kraft og bedre overføringsnett for å bygge opp nye grønne næringer, elektrifisere samfunnet og nå våre klimamål. Derfor peker vi

Hurdalsplattformen på flere tiltak, bl.a. å kartlegge energibehovene og foreslå økt energiproduksjon, med mål om at Norge fortsatt skal ha overskuddsproduksjon av kraft.

Det er i dag begrensninger i nettkapasiteten mellom nord og sør i Norge. Dette medvirker til prisforskjellene vi nå ser mellom nord og sør. Prisforskjellene vil fremover påvirkes både av utviklingen i produksjon, forbruk og nettførsterkninger både på norsk og svensk side. Statnett er et statsforetak eid av staten ved Olje- og energidepartementet. Foretaket har ansvar for en samfunnsøkonomisk rasjonell drift og utvikling av transmisijsnett. Statnett skal alene eller sammen med andre planlegge og prosjektere, bygge, eie og drive overføringsanlegg.

Det er Statnetts styre som har ansvaret for forvaltningen av foretaket. Departementet kan instruere foretakets styre gjennom foretaksmøtet, men staten er varsom med å instruere foretak i enkeltsaker da dette ville undergrave rolle- og ansvarsfordelingen som selskapslovgivningen legger opp til.

Statnett påpeker at det er både kostbart og tidkrevende å forsterke nettet mellom nord og sør og det er ikke snakk om et enkeltstående prosjekt. I Statnetts nettutviklingsplan 2021 nevnes flere prosjekter som vil bidra til å forsterke nettet mellom nord og sør. Blant annet nevnes spenningsoppgradering i Gudbrandsdalen (Viklandet-Fåberg), Sogndal – Aurland og Sogndal – Modalen. Prosjektet Fåberg-Oslo vil også bidra positivt til å styrke kapasiteten nord-sør. Spenningsoppgradering av gjenstående 300 kV ledning mellom Nordland og Midt-

Norge vil også bidra positivt, men effekten begrenses av flaskehals mellom Norge og Sverige. De nevnte prosjektene har ulik status. For nye tiltak må Statnett søke konsesjon hos energimyndighetene.

Jeg merker meg at situasjonen representanten peker på følger etter to stortingsperioder der flere statsråder fra FrP har styrt Olje- og energidepartement. Dagens regjer-

ing ønsker å legge til rette for økt utvikling av nett i Norge. I Hurdalsplattformen skriver vi at vi vil

“Sørge for at staten tar et ansvar for å få på plass infrastruktur der den trengs, og når den trengs, herunder at kapasiteten i strømmettet forsterkes i hele landet, og at konsesjonsbehandlingstiden kortes ned.”

SPØRSMÅL NR. 300

Innlevert 9. november 2021 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 17. november 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

I Hurdalsplattformen er man tydelig på at det skal gjenåpnes 20 nye polititjenestesteder, og at geografi og kriminalitetsbilde vil bli vektlagt i den prosessen.

I den anledning lurer jeg på om statsråden kan gi en oversikt over dekningsgrad, antall ansatte, hvor stort areal man dekker og utvikling i kriminalitetsbilde på kontorene i Sør-Vest politidistrikt, og en vurdering av om det kan være et alternativ å styrke bemanning på noen av de eksisterende kontorene, hvis geografi og kriminalitetsbilde tilsier at det bør være fornuftig?

Svar:

Regjeringen vil legge frem en plan for å styrke politiets nærvær i hele landet. Både kriminalitetsutviklingen og hensynet til nærvær av beredskapshensyn, må vektlegges. Det skal være dialog med kommunene og politidistriktene om å opprette tjenestesteder der det lokalt er ønske om det, og der geografiske faktorer eller kriminalitetsbilde tilsier det. Dette arbeidet skal starte i 2022.

Vi må ta oss tid til å gjøre et grundig arbeid. Regjeringen ønsker å styrke politiet med flere lokale politifolk i hele Norge. Vi vil vurdere flere politifolk og eventuelle nye tjenestesteder i Sør-Vest politidistrikt på lik linje med de øvrige politidistriktene i Norge. Dette vil være en del av det langsiktige arbeidet regjeringen vil gjøre for å styrke politiberedskapen og det lokale politiet i hele Norge. Jeg besøkte Sør-Vest politidistrikt **denne uken, og det var nyttig å lytte til deres kunnskap om lokale forhold og utfordringer. Det er viktig for regjeringen å ha dialog med lokale aktører i det videre arbeidet, blant annet kommunene og politiet.**

